

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

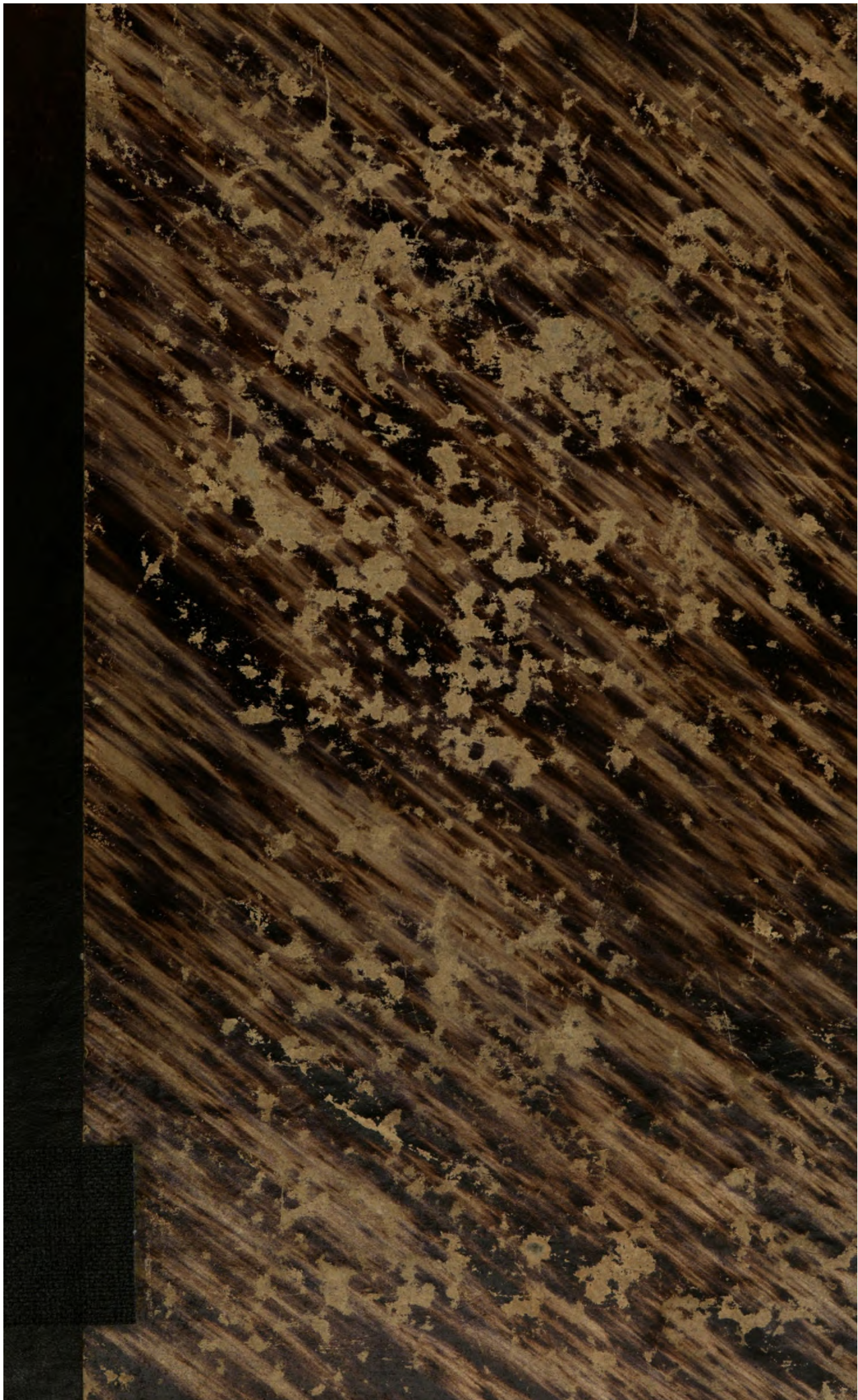
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

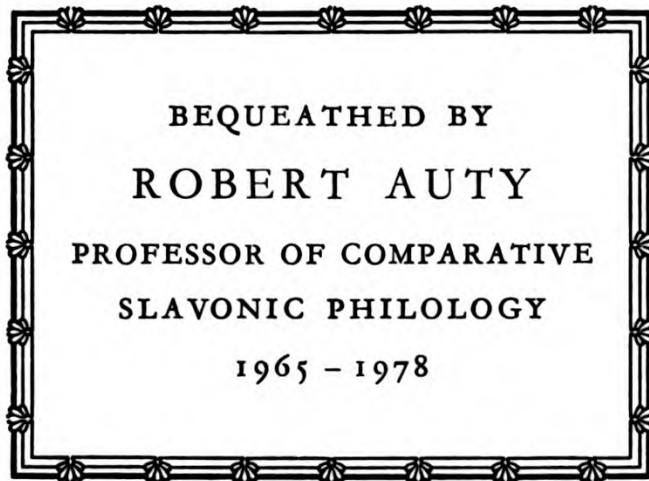

Confined to the Library.

Comenius Collection

PG5534. K5.S6.1832

424-951

35,-

SLÁWY DCERA.

Lyricko-epická báseň

w pěti

Z P Ě W J C H

od

Jana Kollára.

Úplně vydánj.

W Pešti

tiskem Trattnera a Károliho.

1832.

TAYLOR INSTITUTION

UNIVERSITY

28 JUN 1979

OF OXFORD

LIBRARY

Předzpěw.

Ai zde ležj zem ta, před okem mým selzy ronjejm ;
Někdy kolébka, nynj národu mého rakew.
Stog noho ! poswatná mjsta gsau kamkoli kráčjš,
K obloze, Tatry synu, wznes se wywýše pohled.
Neb raděgi k welikému přichyl tomu tam se dubisku,
Genž wzdoruge zhaubným až dosawáde časům.
Wšak času ten horšj ge člowěk, genž berlu železnau
W těchto kragjch na twau, Sláwie, šjgi chopil.
Horšj nežli diwé wálky, hromu, ohně diwěgšj,
Zaslepenec na swé když zlobu plémě kydá,
O wěkowé dáwnj, gako noc wůkol mne ležjcej,
O kragino, wšeliké sláwy i hanby obraz!
Od Labe zrádného k rowinám až Wisly newěrné,
Od Dunage k heltným Baltu celého pěnám :
Krásnohlasý zmužilých Slowanů kde se někdy ozjwal,
Ai oněmělt už, byw k úrazu zášti, gazyk.
A kdo se laupeže té, wolagjej wzhůru, dopustil ?
Kdo zhanobil w gednom národu lidstwo celé ?
Zardi se záwistná Teutonie, sausedo Sláwy,
Twé win těchto počet zpáchaly někdy ruky.
Neb krewe nikde tolik newylil černidlaže žádný
Nepřjtel, eo wylil k záhubě Sláwy Němec.
Sám swobody kdo hoden, swobodu zná wážití každa,
Ten kdo do paut gjmá otroky, sám ge otrok.

Nechť ruky, nechťby gazyk w okowy swé wázal otrocké,
Gedno to, neb nezná šetřiti práwa giných.
Ten kdo trůny bořil, lidskau krew darmo wyléwal,
Po swětě nešťastnag wálky pochodni nosil:
Ten porobu slušnau, bud' Ğoth, bud' Skýta, zaslaužil,
Ne kdo diwé chwálil přjkladem ordě pokog.
Kde ste se octly milé zde bydliwšjch národy Sláwů,
Národy genž Pomořj tam, tuto Sálu pily?
Sorbů wětwe tiché, Obodritské řjše potomci,
Kde kmenowé Wilců, kde wnukowé ste Ukrů?
Na prawo šjře hledjm, na lewo zrak bystře otáčjm,
Než mé darmo oko w Sláwii Sláwu hledá.
Rci strome, chráme gegich rostlý, pode nimž se obětné
Dáwnowěkým tehďáz pálily žertwy bohum:
Kde gsau národowé ti, gegich kde knjžata, města?
Genž perwý w seweru zkršjili tomto žiwot:
Gedni uějce chudau Europu plachty i wesla
Chystati a k bohatým přes moře westi břehům.
Kow tu ginj ze hlubin skwaucj wykopáwali rudnýeh,
Wjce ku poctě Bohům nežli ku zisku lidem.
Tam ti neúrodné rolnjku ukázali rádlem,
By klas neslo zlatý, brázditi lůno země.
Ljpy tito, swěcený Sláwě strom, wedle pokogných
Cest sadili, chládek by staly wůkol i čich.
Muž syny města učil stawěti, w nich westi kupectwj,
A mlad' swau učily tkáwati plátno ženy.
Národe mistrowský gakowé pak máš za to djky?
Rozšklubaný hnusné zpotwořenosti wě nec.
Gak wčely med zawonjc kradné se do úle cizého
Hernau stádně a pak matku i djtky bigj:
Tak tu domu vlastnj podroben pán, chytře mu wlezlý
Saused owil těžký smutně o hardlo řetěz

Kde spanilá w zelených hágech pěla pjsně Slawenka ,
 Už hlaholem zpěwná ústa umlukla němým.
 Kde z mramoru stály hromného paláce Perůna ,
 Z troskotaných slaupů ted' psota chlěwy dělá.
 Kde k nebi swé wěžila staroslawná Arkona týmě ,
 Zlomky drobj ted' tam hostě cizého noha.
 Rozbořené želegj zdi chrámů Retry powěstné ,
 Kde čněly už ryge tam hujzdo si geštěr a had.
 Sláwy syna k bratrům příšlého w ty krage nezná
 Brat vlastnj , aniže wděčně mu tiskne ruky.
 Řeč ho cizá zarazj ze rtů a twáři slawenské ,
 Zrak mu lže Slowana , sluch klamy bolně kazj.
 Neb tak přehluboko wtláčila znaky Sláwa synům swým ,
 Mjsto že gich wymazat nikde nemůže ni čas. |
 Gak dvě řeky , spogilo když i gich wody gedno řečiště ,
 Předce i po drahné cestě ge barwa dělj :
 Rowně tyto zmatené násilnau národy wognau ,
 Až posawád laučj dwůg očiwidně žiwot.
 Odrodilj synowé wšak swé sami matce začasto ,
 Bič macechy hřjšné oblizugjce , lagj.
 Neksau ni Slowané žiwotem negsau ani Němci ,
 Půl toho , půl toho gen gak netopýři magj.
 Tak pelešj w kraginách osmanské plémě helenských ,
 Koňský na wznešené wsterkna Olympy ocas.
 Tak porušil zisťný Europčan dwa swěty Indů ,
 Za wzdělanost wzaw gim enost , zemi , barwu i řeč.
 Národ i čest zmizeli , s gazykem bohowé zde zanikli ,
 Gen sama zůstává přjroda nezměněna.
 Les , řeky , města a wes , změnití swé gméno šlawenské
 Nechtěly , než tělo gen w nich , ducha Sláwy nenj.
 O kdo přigde tyto wzbuditi hroby ze sna žiwého ?
 Kým přiweden slušný k swé bude vlasti dědic ?

Kdo rce to nám mjsto, kde cedil swau někdy za národ
Krew Miliduch, kdo na něm slaup mu památky složj.
Kde hněwiwý nowotám, otcowskau prostotu bráně,
Wálőcjm Slowanům Kruk po slowansku welel.
Neb kudy wjtězný máohal meč w pūtce Boğislaw,
A w pokogi štatnau zákony řjdil obec.
Už gich wjce nenj! s rachotem surowého rekowské
Články gegich zhaubný láme oráče lemeš.
Stjny gegich na dwau se časů hněwagjce ničemnost,
We mhle siwé těchto zřjcenin upně wygj.
Upně wygj, že osud posawád se smjřiti wáhá,
A wnuka krew lecgak tam hnige, tam se měnj.
Gak muselo w tomby studené být k národu sardce,
Genžby tu selz gak nad kostmi milenky nelil.
A však umlukni tichá, na budaucnost patři, žalosti,
Osluněným rozptyl mráčky myšlének okem.
Naywětšj ge neřest w nešťěstj láti neřestem,
Ten, kdo kogj skutkem hněw nebe, lépe činj.
Ne z mutného oka, z ruky pilné nádege kwitne,
Tak gen může i zlé státi se geště dobrým.
Cesta křiwá lidi gen, člowěčenstwo swesti nemůže,
A zmatenost gedněch často celosti howj.
Čas wše měnj, i časy, k wjtězastwj on wede prawdu,
Co sto wěků bludných hodlalo, zwertne doba.

Z p ě w

I.

S á l a.

1.

W onom kragi, kde se kwětorauchá
Sála dolinami rozstřela,
Po nichž někdy silná kráčela
Powěstného noha Miliducha;

Sláwa, že gi čas a zloba hluchá
Zhanobily, k nebi upěla,
Rada bohů přigdauc zawřela
K gegj křiwdě nakloniti ucha:

Přemjtáno dlauho o náhradě,
Každý z bohů wraucně rozprávj,
Geden to a druhý ono radě;

W tom cos Lada Milku šepce hezká,
Ten ai pannu stwoři w předstawj,
A sněm tichne, žasne, chwálu tleská:

2.

Mnohý gazyk, Znělky milé, lage
Wám gak upýpawým hřjšnicem,
Že ste geho útlým žwanicem
Košk dali, k tanci s wámi mage;

Ale nač se, skřehlost údů znage,
Starec k hebkým wtjrá mladice m?
Aneb k sněžným blázen hranicem
Běre raucho pálči wého krage?

Wy ste, kdo wás bez předsudku cenj,
Básně, kterým smysel nemizj,
Při tom ljbých milownice zněj;

Budtež tedy wolné tomu zwuku,
Který ku slawskému pobjzj
Plesu waši Hesperidky ruku.

3.

Nehýřil sem , nelakotil , nepil ,
Hry mi záhy přišly w nemilost ,
Netěšila mne ta zdwořilost ,
Kterau gen zwyk do žiwota štěpil ;

Peněz blesk mne nikdy neoslepil ,
Chladným nechala mne zmužilost ,
Ale w bělohlawskau spanilost
Weždy oči s podiwem sem wlepil :

Geště ani neznal sem co láska ,
Už se sardce w tauhách rozlilo
Gestli sličná potkala mne Kráska ;

Božstw j k giným we kři , hromu hlase ,
Knihách , snách neb metlách mluwilo
Krewawých , a ke mně w ženské kráse .

4.

Naykrásnějšj nade wšecky cnosti ,
Cnost , genž vlastnj cnosti ukrywá ,
Pohled , gehož krotkost stydliwá
Gest gen zrádcem wětšj spanilosti ;

Sardce , gen mu trůn deg wšemožnosti ,
Ráge po wšj zemi rozsjawá ,
Rtjky , z nichž se zdrawý ozjawá
W liboplynné rozum wýmluwnosti :

O , kde swjtjš hwězdo utěšená ?
Gsili w skutku , drahý předměte !
Čili gen sen marný zlatých časů ?

I ne , žige ! žige ? ljbých hlasů
Struny k chwále gegj zawzněte ,
Ei hle mně ge , mně ge zasljbena .

5.

Stogj lĵpa na zeleném luze ,
Pelná starožitných pamětĵ ,
Ku nj , co gen přišlo podletĵ ,
Býwala má naymilegšĵ chůze ;

Žele moge , city , tužby , nauze
Nosil sem gj tagně k odnětĵ ,
Gedenkrátě w gegjm obgetĵ
Takto zalkám rozželený tuze :

„O ty , aspoň ty už , strome zlatý ,
Zastiň bolesti a hanobu
Lidu toho , kterému si swatý !“

Tu dech žiwý w listĵ hnedky wěge ,
Peň se hne a w božském způsobu
Sláwy dcera w rukách mých se směge .

6.

Gĵtili mám swětem nayšĵřegšĵm ?
Mámli státi , čili seděti ?
Gen chci cosi , než co , wěděti
Nelze umem denně zmateněgšĵm ;

Host si kýsi hnjzdo w naytkliwěgšĵm
Stláti začal sardce paupěti ,
Bode , sladĵ : mám to terpěti ?
Či všem wýhost pécem dáti zdegšĵm ?

Hnedky selzy ronĵm od žele ,
Hned gsau lĵce , oči weselé ,
Lkám a zase plesám w dobu krátkau ;

Poshowte gen milĵ přátelé ,
A wy mlučte twári kyselé ,
Nechegte mi bolest tuto sladkau .

7.

Zwučně zněj zvonů hlasy swaté,
 K poswjkám se strogj osada,
 Mládež kwjtjm cestu wykládá,
 W chrám se hernau nádra bohem zňaté;

I mé sardce pudem diwným gaté
 Tam mé nohy gjti nabádá,
 Netuše že tu ge prorada
 Milka w pauta wjce wkuge zlaté:

Sotwy wkročjm, widjm w bjlé řjze
 Letmo klečjcjho angela,
 Ducha w nebi měl a oči w knize;

A když pohnul twář a hláwku wznášel,
 Koho zděšenost má uzřela?
 Tu, co ondy při ljpě sem našel.

8.

Herkulesa někdy na rozcestj
 Dwě gsau postřetnuly osoby,
 Gedna Rozkoš, peľná ozdoby,
 Druhá Práce, chtějce ho swesti;

Tať geg wábj lahodau a lestj,
 Tato neslibnými způsoby,
 On si wolil cestu chudoby
 A s nj břjmě těžkých pracj nesti:

I mně práwě to se nynj stáwá,
 Ochechule dwě mne potkaly,
 Gméno gedné Krása, druhé Sláwa;

Než gá, neplach, chci se deržet obau,
 Gako lowec, který zwětralý
 Zagjce dwa honj gednau dobau.

9.

Aneb zhořte nádra, w plápol stlete
Giskrau tauto prudce rozžatau,
Aneb zmaťte mysel přepiatau,
Neb už nelze krýti, co mne lněte;

Djtě kogj kwjtj, tebe kmete
City wraucj wjce nematau,
Muži žena útlých odplatau
Cnostj krásný wěnc štěstj plete:

Láskuliž gen wěku mladého
Zwalby hřjchem rozum šalbau mámen,
Lásku tuto sardce čistého?

Takto taužjm w trudné newoli,
Ano blesk dwau liliowých ramen
Usta zamkne slowem: „Nikoli!“

10.

I když blaudj geště býwá milý
Onen wyššjch letů mládenec,
Genž si skutky swými na wěnc
Terhá každý kwjtek ušlechtilý;

A gest prawdy přjtel, krásy čilý,
W lásce čisté wraucj milenec,
Při tom hořj i gak vlastenec,
I gak člowěk dobřezaslaužilý:

Byť i těkal myšlénkami swými
Někdy w řjšech asnad nemožných,
Nechať mlučj nade řečmi zlými;

Nenadá mu proto kwapným šklebem
Nikdo wertochů a bezbožných,
Leč ti, co gsau žiwi samým chlebem.

11.

Tři mne věci, když ge spatřjm, k smjchu
S hněwem spogenému nukagj:
Perwá neznám gak gj řjkagj,
Zwjře gest, genž hlawu nosj w břichu;

Pak gsau kowy, které křjdel pýchu
K letu wzawše z nebe padagj,
A kwět, w němž se oči kochagj,
Ano smerdj přiložený k čichu:

Ale hněw se bljžj k zůriwosti,
Wida lidi, kterým nebige
Ani k hřjchu sardce ani k cnosti;

To gsau, w kterých duše hnige žiwá,
Hnusné bez balzamu mumie:
Nebo kdo chce žjti, ať se kýwá.

12.

Chtěl sem pěti králů českých trůny,
Bratrů přjchod, Wlastu s Libušj,
Chtěl bič božj, kterak do kušj
Střely klásti swoge učil Huny;

Tatry zlaté, Tokag, ticho luny
Perst se tytýž hráti pokaušj,
Ale klamné wždycky do ušj
Mjna gen a Mjna zněj struny:

Slohem prostým bágky, kwěty, řjše
Psát se gmu, než péro swéwolné
Tahy giné, giné ruka pjše;

Ani řeč má s wůlj kráčet newj,
A co w spolku lidj newolné
Sardce kryge, kwapný gazyk gewj.

13.

Z gara nech tě swětj ljbý chládku
Wečer z wětwe pjsěň slawjka,
W létě ať se tebe netýká
Perũn hněwný weda s žiwly hádku;

Každau geseň nech i ze zũstatku
Raucha twého zlato wyniká,
W zimě chraň te zhauba wšeliká
Strome swatý, lásce na památku:

Žj gen dáwný děde, bljzkau koge
Údũ i let břjmě studničkau,
Aniž ostré pociť wraha zbroge!

Nebš ty swědek, když mi onna troge
Slowa perwau wšepla hubičkau:
Wěčně, wěčně, wěčně sardce moge!

14.

Krásný gest zwuk, který wychowaly
Wenku ruky samé přjrody,
Mnělbys že se z křowin hospody
Wlaských mistrů, chrámy z lesů staly;

Krásnějšj ten, genuž Muzy daly
W lidských ustech už i swobody,
Kde um we zpěwu se lahody
Mjchá, aby sluch i duši galy:

Ale znám zwuk geden tichý, krátký,
Než tak plný, pronikawý, sladký,
Že wše giné w něm se spogugj;

Slyšjm, slyšjm ho hle ljbě znjčj,
Když si řeknau sardce milugjčj
Perwýkráte: že se milugj.

15.

Rád mám geseň tokagského moku
 Matku, rád i léto pěhawé,
 Přjgemnět gsau w zimě bělawé
 Sanice a klauzky u potoku;

Předce weždy ze všech částek roku
 Garo w gehu kráse strakawé,
 W gehu weselosti zpěwawé,
 Naymilegšj bylo mému oku:

Nynj pak se ono pro mne stalo
 Negen milým, než i pamatným,
 Proto že mi lásku darowalo;

Kolikráte nawrátj se zase,
 Zápałem a kwjtjm poswatným
 W mágowém čci swětiti ge časce.

16.

Pahorek gest, na němž rozwaliny
 Hradu tráwj času kolečko,
 Pod pahorkem hezké městečko,
 W městečku dům stogj ljpostinný;

Na ten domek z nebes klenutiny
 Naykrásněgi swjtj slunečko,
 Neb tam bydlj onno sardečko,
 Gež Bůh Sláwě určil dobročinný:

W hradě tom se strašné, w dlauhém časce,
 Stonánj a pláče slýchaly,
 Nynj ale wše gest ticho zase;

Neb už zhogil křiwd a ran těch hory
 Milek Sláwě, gež gj zředlaly
 Medwěd, Lew a giné drawé twory.

17.

Gako chodj opuštěná mati,
 Když gj pomrau dcery, synowé,
 Každodenně w rauše smutkowé
 K miláčků swých hrobům narjkati;

Tak gá k nj se mohu přirownati,
 Chodě k wám, o Sorbů hradowé,
 Kunice, Krain, Lobdy rumowé,
 Nad wašimi předky plakáwati:

Od wás nesu ke Slaupsku a Mjšni
 Swaté horkých selzj obětě,
 Kde rty Němec slawskými se pyšnj;

Sotwa že zde city poustydly,
 Wedau k Retře mne a k Winetě
 Derwan, Mjk a Belbož zlatokřjdlý.

18.

Nenj to zem ani nebe zcela
 Co se z twáře Gegj wyskytá,
 Swatost ge to w kráse zawitá,
 Duše božská w útlé cloně těla;

Hned mře láskau, hned zas gakby chtěla
 Wzhůru letnaut, city zamjtá,
 Do ruk běžj, ai w blesk rozlitá —
 Swěty hwězd Gj plynau wůkol čela:

Ba si tušjm všudypřjtomnosti
 Ode bohů samých pŭgčila,
 Aň mi weždy w očjch, w obraznosti;

O rci předce, družko rozmilá,
 Gsili trupel, ať si trudu spořjm,
 Čili angel, ať se tobě kořjm.

19.

Wšeccko při Nj, wůkol Nj, i na Nj
Gest, gak u Westálky, bělaučké,
Ode hlawy k patě samaučké,
Že kdo nezná s úctau se Gj klanj;

Mé pak oko téměř se už stranj
Postawy té, sice hezaučké,
Ale diwné tak a lehaučké,
Že Gi zowu českau Bjlaw Panj:

Sama nade alabaster bělšj;
W rauchu, we kwjtj a kdekoli
Barwa bjla gest Gj naymilegšj;

Ale newjm posud, ohniwého
Slunceli to bělost, neboli
Genom bělost sněhu studeného.

20.

Těžko zřjti owšem, když se w krásy
Zlaté na Tatrách den obléká,
Um se tu w cit, tělo člowěka
W peruť měnj, na ach! geho hlasy;

Mutno sardci, když mrak slunce hasj,
A hrom láme dřewa stowěká,
Strašno, kdy rty Etna rozsmeká,
Lká zem, bledne měsje hwězdowlasý:

Předce toto wšeccko snadno snesu,
Ale pohled Gegj newinný,
Tohoť nelze, leč se celý třesu;

Pohled Gegj! o mluč nynj wtipe,
Sardce mluw, gak gedem gediný
Střely, swěty, bohy do mne sype.

21.

Mnoho sem si hlavu na tom trdil
 Proč gsau slawské twáře okrauhlé,
 A ne tenké, hrotné, třiuhlé,
 Gako giných, weždy však sem blaudil;

Ptám se Milka, on tak o tom saudil:
 „Smutek, hněw a city osuhlé
 Způsobugj twáře obdlauhlé.“
 A tjm na wěc pozornost mau zbudil:

Neb sem widěl že duch weselosti,
 Smjch a zpěwy lidský obličeg
 Přiwozugj k pěkné okrauhlosti;

A kdo nezná to, že tyto cnosti
 W našem národu gsau obyčeg
 Panugjcj ode gakžiwosti?

22.

Snadno bylo wolit Parisowi
 Gednu ze třech w řecké pustinė,
 Když mu různem stály bohyně
 Rozdělené krásau, mocj, slowy;

Oči lehko snesau, když se nowý
 Řádně za darem dar wywine,
 Zniklý w sardci druhým pomine
 Účinek, an čas i mjsto howj:

Ale komu dáno směle zřjti
 Tam, kde w těsném blesku směsice
 Wšech krás duše, těla wúkol swjtj?

Gá si oči rukau musjm krýti,
 Anť se w gedné, onna trogice
 Bohyň, gednjm rázem na mne řjtj-

23.

Tolik může hle moc pěkné twáře!

Wčera zwána byla ku bálu,
A když uwedla Gi do sálu
Zdwořilého ruka hospodáře,

Okauzlila swjc a perel záře

Tak Gi gakby byla z křišťálu,
Až ples ten gen gegj na chwálu,
Hoch se každý změnil na modláře:

Giné djwky stály gako wryté,

Aby neztratily ctitelů
Bleskem krásy snad a okrasy té;

Dnes pak znj už rozmluw na tisjce

O nj w chalup zděch i kaštelů,
Tak že pro stud nikam nechce wjce.

24.

Malug obraz, genž se zářj hrawau

Na angela strogj změnití,
Duši geho téměř spatřiti
Přes gasnotu těla pronikawau;

Oko musj k nebi wjru zdrawau,

K zemi lásku čistau swjtiti,
A však nesmj čelo zůřiti
Na hubinku sladce usmjwawau:

Dwa se wěnce wiňtež wůkol vlasů,

W kterých, gako barwy duhowé,
Kwjtky chwěgj wěků všech a pásů:

Ale všemu tomu wdechni ženstwj

Slawenského tahy kauzlowé,
Máš Gi, aspoň w chudém podobenstwj.

25.

Láska, totiž prawá, ne ta bálná,
 Nikdy sama gedna nechodj,
 Gako z matky se z nj narodj
 Hned i prawda a cnost nebedagná;

Kam se pohne newinnost gi hágná,
 Nauka, čest i sjla sprowodj,
 A co náboženstwu lahodj
 Wjce nežli lkánj gegj tagná?

Naděge a radost w twáři gegj,
 Gako rannj rosa u růže
 Garokwětné, spanile se skwěgj;

Láska gest všech welkých skutků zárod,
 A kdo nemilowal, nemůže
 Ani znáti co ge wlast a národ.

26.

Nechápám gak, ale sardcem smělým
 Wyznám to co cjtjm skrytého,
 Totíž, že mne láska celého
 Wjtězstwjm swým proměnila skwělým;

Ze chladného učinila wřelým,
 Powolným a krotkým z přjsného,
 Nepřestrašenliwým z plachého,
 Ze smutného gasným, přeweselým:

Ona všecku swlékla ze mne školu,
 Aneb raděgi gen smjřila
 Se žiwotem rozkošně gi spolu;

Tak že newjm sám teď gak sem schodil,
 Či se země tato znebila,
 Či sem gá se celý znowu zrodil.

27.

Růži rovně, když se na uswjtě
 Lásky dřjwe z rosy napige,
 Pak swũg slunci šarlat rozwigé,
 Tak ge k zřenj onno krásné djtě;

Gměnj vlastnjch, nimiž w bolné sjtě
 Sardce lapá, sama nečige,
 Před tjm ruky winné umyge
 W newinnosti, koho ranj ljtě:

Bezvědomě, w citech samostatných,
 Gako sama krása působj,
 Nechce chatry křiků neposwatných;

Žel gen! že čas panstwj sobě smělý
 Nad wšj zemskau krásau osobj,
 Terheg růži, přigdau slunce střely.

28.

Taký čas mi, gak dnes, geště zcházel
 Zřjti w naywětšj Gi osloně,
 Stála, mág se k zemi nakloně
 Wũkol Nj wšech kwětũ krásy sázel;

Wšetečný pak zefyr na Ni házel
 Sněhem wonných kločkũ z gabloně,
 Ona kytaru má na loně
 Gegž hru hlas leckdy sauprowázel:

Zpjwalať si libě, gako morské
 Sireny, ty w Čechách ondyno
 Nalezené zpěwy Kralodworské;

Překwapjm Gi, po milostném fuku
 Předce přáno mi, o nowino!
 Poljbiti kytaru i ruku.

29.

Nikdo geště lásky newystihnul
Powahu a vládu čarownau,
Bůh sám nayvyššj gi králownau
Učinil a na trůn swěta zdwihnul;

Potom okem všemocnosti mihnul
W řjši tělesnau i duchownau,
A ai hned se s tužbau milownau
Weškeren twor k berle gegj přihnul:

Proto ona w celém swětě wěge,
We hwězdách i prášku křjdlatém
Gegžto wětrjk z kwětu na kwět sege;

Wede k sobě duše oddálené
Po žiwota běhu klikatém,
Gak mne až sem k Sále oljpené.

30.

Nezná sardce, kdy a kde a gacj
Žiwlowé chtj gehu úpadu,
W tisjce se, we swém úradu
Milek swodný, oblud přeobracj;

Perška ztichla; libě žwawj ptáci
K procházce nás wyzwau do sadu,
Ana se mi z ruky k pozadu
Wykradne a stromem zatermácj:

Huy! tu přjwal, střely, hromy na mne,
Hasjm wůkol plamen hořcej,
Genž se řine z každé krůpě klamné;

Ona w útěk, w haušti, kde se skryla,
Trestati chci krásnau hřjšnici,
A wšak sladce kriwdu odplatila.

31.

Na druhý den, abych lek ten zpátky
Odpomstil a sardce ukogil,
Němce ku Sále sem nastrogil
Nagatého drahé za úplatky;

By Gi střehnul, a když do zahrádky
Wegde ku mostku se připogil,
Sňal geg kradmo, břehy rozdwogil
A šel, gá pak sám sem čekal zmatky:

Ale když tu předkem na přjkořj
Genž Gi potká sem se weselil,
Zkusjm gaké krása diwy tvořj;

Nebo sotwý otewřela bránu,
Sály tok se před Nj rozdělil,
Tak že suchem přešla na mau stranu.

32.

Milugme se newinně a hragme,
Cíttme wraucné lásky oblahu,
Ale tuto slast a přjsahu
Kochanko! gen we swých nádrjch tagme;

Swěta s geho gazyky se hagma
Pelnjce tak Milka výstrahu,
Tu má prawá láska powahu,
Nechlubj se když dvě duše zagme:

Gen ta giným wjtězstwj swé hlásá,
Gegjž matka býwá fiflenstwj,
Wášeň aneb podzimková krása;

My dwa samým zpěwcům těmto w hágku
Swěřme naše šťastné tagenstwj,
Tiť nás gisté neuwedau w bágku.

33.

Geště wás wy medosawé wčelky
Gednau od mé družky odhánjm,
Kterau stálým ku Nj létánjm
Sladkostj všech pozbawjte celky;

Tam si leťte, o wy sprosté selky,
K horám kwětnatým a ke stránjm,
Mně pak nekradnite ljbánjm
Swogjm wonnau manu u přítelky;

Nenj toto lipka dřewokmenná,
Než mnau genom losem přjzniwým
Perwýkráte pod nj nalezená;

Nechceteli přeč, wy nezbednice,
Nuž se chraňte ostnem dráždiwým
Bodnauti Gi w pyštěk aneb lje.

34.

Nezáležj láska w surowostech
Hottentotů aneb Huronů,
Ale ani w přjsných Katonů,
Aneb suchých Aristarchů cnostech;

Gá sem zkusil, kdo ste w pochybnostech
Mně wjc wěřte než snům Platonů,
Láska žige beze zákonů,
W sladkých a však čistých maličkostech:

Sokratické žerty, okamihy
Milostné, a bawné klewety
Byť i z páně Rozwodowy knihy;

Nezbedné hry, wzdorky dowádiwé,
Wděčné obtulky a štěbety,
Toť gsau žiwly lásky opravdiwé.

35.

Hodiny gsau, a to nayšťastnějšj,
Kde nám geden kwjtek w skrytosti
Wjce způsobuge radosti,
Než křik a blesk swěta nayskwostnějšj;

Hodiny gsau, a to naykrásnějšj,
Kde nás djtě we swé žwawosti
Wjce poučuge maudrosti,
Nežli Plato a Kant nayslawnějšj;

Hodiny gsau, kde Bůh w sardci našem,
Wěčnost, zem i nebe přebýwá
Gasněgi, než swěty w chrámě wašem:

Tagemstwj však toto přetlumočj
Gen ten sobě, ctj a cjtjwá,
Komu láska bělmo sňala z očj.

36.

Přjroda se ze všech žiwlů wšudy
Kwjtek gala stwořit neswadlý,
W němž se w sličné změně zercadlj
Nebe, země, hwězd a slunce praudy;

Než um Pallas, Lada sladké pudy
Mjsto wůně po něm rozkládly,
Kupid s Milkem ljtjky pokradli
Točjce z nich tři dny každé údy:

A wše tyto bohů wětšjch dary
Okauzlily wděky newinně
Střjbrems hlasu, hnutj lehkých čáry;

Kdo Gi uzřj, stane, sám se ptage:
Gakž pak předce tato bohyně
Z řeckých hágů přišla w naše krage?

37.

Diwil sem se někdy, gakby k bogi
Krása rozljtila ramena,
Swěty dwa tam gedna Helena
Celý guh i sewer hnala k Trogi;

Slečna kyne: rytjř křjž a zbrogi
Chápá: „adé krásná Božena!“
Přigde: „Hrob náš! křiwda pomštěna!
Deset soků ležj na saubogi!“

Teď znám proč si polem, mořem taužil
Menelae, proč dlels Priame,
Zač si hochu šwárný dobrodružil:

Gen to neznám, či sám geště lhawý
Perũn deštěm krásu neklame,
Nač twář tato na zemi se bawj!

38.

O půl noci, když zem celau skrývá
Tma a sněhu oděw zimawý,
Cestu koná krok můg taulawý
Od Té, kterau sardce moge wzjwá;

Ticho všudy gen sám Tworci zpjwá
Wětrožalmy sewer sichrawý,
Ano z rozterhaných laskawý
Měsje na mne oblaků se djwá:

O leg swětlo, druhu plný blesku,
Nocobludným swogjm kahancem
Na mau křiwau podle Sály stezku!

A však chod můg nenj krádež, zrada,
Negsem zběhem ani wyhnancem,
Wina všeho Milek gest a Lada.

39.

Do dwau škol gá spolu nynj chodjm ,
 Neb sem našel školu we škole ,
 Žádná sice nenj bez bole ,
 W obě wšak se posud dobře hodjm ;

Když se z dennjch pracj oswobodjm
 Spjchám do Betany přes pole ,
 A tam smjřiw ducha newole
 Zase zpátkem ráno rosu brodjm :

W gedné škole s muži towaryšjm ,
 W druhé s pannau , tam wtip mudrochů ,
 Tu řeč krásy učeliwě slyšjm ;

Odkud ten zisk , že když lesnatěgj
 Mrawy mnoha giných mladochů ,
 Moge měknau zde a lahodněgj.

40.

Wčera wečer se nás na knjžecj
 Hwězdárně hauf drahný nasbjral ,
 Zprávce skla dať , oči protjral ,
 An mu z ust se učná slowa mecj ;

Každý za njm oči na wisecj
 Po obloze hwězdy upjral ,
 Gen sám gá sem k zemi pozjral
 Na korunu tu wšech swětských wěcj :

„I co hledjš ty tam na zem njzkau?“
 Řeknau hwězdári a přátelé :
 „Hwězdu nowau odkryl sem a bljzkau!“

Hned i oni zrak tam obrátili ,
 A pak po hádce Gi umělé
 Za naykraššj wšickni wylhlásili.

41.

Dwanácte rtů někdy holubice
 Gedna k gazykům sto rozžala,
 Našjm hřjšným wěkům přestala
 Přjzeň božj dáwat diwů wjce;

Dwě se wznesly ke mně, w gedné djce
 Řeči gen zněgž Gegj pochwala,
 K peánům si křjdel žádala
 Tužba, usta hasly začat chtjce:

Pelnostj se wnitřek puknaut mjnj,
 Ano citům cestu, mezera
 Ode sardce ke rtům, přjkrau činj;

Než hle tak se pomstj newěra!
 Geden předmět, hodný Homera,
 Sardce wzjwá, slowo tušjm stjnj.

42.

Mne už berla náměstnjků chánských,
 Ani Harem gegich netěšj,
 Nedbám, kolik ročně z pelešj
 Swětu dáwá rudy Tatra banských;

Aniž se ptám, gakau z břehů manských
 Laupež weze koráb nayežšj?
 Kolik drábů heysek vyhřešj
 We schůzkách noc aby stráwil panských?

Aniž wjce wyzwědati mjlo,
 Kde se chowá slawných k widěnj
 Phidiasů, Raphaelů djlo;

Gá mám w rukau Peru, Wlachy, Řecko,
 Král sem bez wogsk, boháč bez gměnj,
 Mně dal osud w gedné wěci wšecko.

Co gest láska? bjda newyhnutná,
 Protimluw ge a host nezhostný,
 Chladný oheň, smutek radostný,
 Sladká hořkost gest a radost smutná;

Milá rána, tráwenina chutná,
 Žalost smjšná a smjch žalostný,
 Zdrawá nemoc, katan milostný,
 Rozkošný hrob a smert neukrutná:

I gá cjtjm, že co k nj sem přistal
 Sám sem uťal wětew pod sebau,
 A lep na swá vlastnj křjdra schystal;

Nynj padmo letmo dolů třjskám,
 Ikare, ach asnad za tebau,
 A w tom pádu geště sobě wýskám!

Hraběnko! ty skrytá pod Kunickým
 Hradem tjnto w tichém ústupu,
 Neklad mi mé ptánj w potupu,
 Co gsi, Wilau? čili duchem lidským?

Láskali tě šjpem laupežnickým
 Wyhnala sem z lidj zástupu,
 Či hněw stawěl tuto chalupu
 A tě rauchem oděl pustewnickým?

Než buď kdo buď, aneb od kterého
 Krage koli, wy gj Kunice
 Pohostinstwj přegte slawenského;

Gak mně ona přjtulku též přege,
 Když mi z očj Sála, Lužice,
 Balt neb Milek teplé selzy lege.

45.

Nechať giná šperky zlaté nosj,
 Tkanic šust a wonné kadidla,
 Na swau twáři wodky, ličidla,
 Na swau hlawu klade páwy, pštrosoy ;

Ta nech Pařžž, aneb London prosj
 By slal krogů nowých prawidla,
 Při njž Milku w ruce kružidla,
 An gi twořil, pohýbaly losy :

Ať to, kde ge chyba wynahradj
 Kupec perlau, čepcem šwadlena,
 Kde zbyť, škrinka wtipná pozahladj ;

Gá se kochám gak si zrostla w Tobě,
 Mně se ljbj krása rozená,
 Aneb, kde gsau w shodné mjře, obě.

46.

Co gest slunce gitru spanilému,
 Měsíc noci, hwězda plawcowi,
 Kwjtek wčele, woda mřenowi,
 Slawjkowi hágek zpěwawému ;

Co gest čerstwý chládek pocestnému,
 Owci tráwa, křjdra orlowi,
 Koruna a berla králowi:
 To gest sardci milenka má mému ;

Co gest garo mezi roku djly,
 Perla mezi kowy drahými,
 Mezi wětry zefyreček milý ;

Co gest růže mezi kwětinami,
 Palma mezi stromy ginými:
 To gest Ona mezi panenkami.

47.

Sláva krásau ljbé řeči Polku,
 Wděkem ozdobila Šerbinku,
 Slowáčky pak, naši rodinku,
 Zpěwem ust a sardcem bez okolku;

W Rusku panstwěj, w Českau skryla holku
 Smělost k herdinskému účinku,
 Ale každau krás těch kwětinku
 Geště w celém chtěla mjti spolku:

Káže tedy aby podle směru
 Spogil Milek, gegj Kochánek,
 Onny částky w gednu Sláwy dceru;

Proto se tu, gako w moři řeky,
 Diwně spolu všechněch Slowanek
 Obgjmajj cnosti, krásy, wděky,

48.

Nikdy takým záře šarlatowá
 Wýchod negasnila plamenem,
 Gaký w tomto zraku spáreném
 Blesk a oheň Lada wždycky chowá:

Nikdy takým štětka gara nowá
 Růže nebarwila čerwenem,
 Gako w obličegi wznešeném.
 Rdj se tuto kwětobrána rtowá:

Aniž bylo pružnatějšj zlato
 W luku Swatopluka tetiwy,
 Njž swět ztrásel, gako náruč tato:

A co bágka wymyšlená řjká,
 Ei hle, tu ge skutek prawdiwý,
 Noha, genž se sotwa země týká!

49.

Gakby wšecky cnosti wůkol stály
 Když Gi ruka božj twořila,
 Ta puk duše w růži nosila,
 Ta zpěw, ta ples wedla, giné hraly ;

Strog spal geště , gen se rtjky smály,
 Haufem chasa božská kwapila
 By weň dar swůg každá wložila,
 Twor wstal žiwý, cnosti odlétaly :

Tak wše při Nj útlé , čisté , lehké,
 Tak wše kryge stydu opona,
 Že to nelze wypsát ruce křehké ;

We tmě tak z Nj line oslona,
 Ba i we dne , gestli při Nj sedjm,
 Radše w slunce než Gj we twár hledjm.

50.

Gedna matka měla nebohatý
 Statek , na něm roli s úrodau,
 Saused zloděg , bydle za wodau,
 Přišel a wzal wšecko, nestydatý ;

Slala syna aspoň na požatý
 Lán ten klasy zbjrát za škodau,
 A ai! na sterništi náhodau
 Našel geště klas on ryzozlatý :

Totě bágka , asnad někdo zwolá,
 Pelná šumilebých powěrek!
 Nenjť bratře , nýberž prawda holá ;

Sláwa totiž gest ta hospodyně,
 Klasnjk gá, a zlatý paběrek
 Zašlých Sorbů gest má přjtelkyně.

51.

Wjm, že tato duše přemilená
 Trůn mi w přynos dáti nestrogj,
 Wjm, že ke službě Gj nestogj
 Peněžitá Rothschildowa měna;

Dopelňuge mi však utěšená
 Náhrada tu ugmu obogj,
 Neb mne přjslowj to pokogj:
 Krásná panna polowice wěna!

Předc i Ona wěnuge mi mnoho
 Darů swadebných a předmětů,
 Totiž celé Slawsko krage toho;

Odtud kde břeh Sály stogj šwárný,
 Až kde gečj moře Wenetů,
 Co nám odňal Němec dlauhotwárný.

52.

Za persten, dar od mé milostnice,
 Stwořil Milek z drahých kamenů,
 Pelných blesku gako plamenů,
 W gednom celku, než dvě náušnice;

Z obau stkwěl se obraz přewelice
 Gasně složený dwau ze kmenů,
 W pravo českopolských Slawenů,
 Serbskoruských opět u lewice:

Kmenowé zas po dvě wětwe magj,
 W gegichž gantarowé krůpěgi
 Hoch se s holkau národů těch hragj;

Twáře, zwyky, zbroge, oděnj tu
 Milek wypodobnil značněgi,
 Nežli Wulkan w Achilowě štjtu.

53.

Darmo geště posud s Milkem brausjm
 Střelku tuto geho osličkau,
 Když tak dlauho přjzeň každičkau
 Modlikati aneb krásti musjm;

Darmo kwjtj na cestu Gj trausjm,
 Darmo hnauti hledjm selzičkau,
 A Bůh wj, co s tauto dědičkau
 Derwanowau geště dále zkusjm!

Když se smlauwá oči k zemi nese,
 Když se směge, to gen polhubkem,
 Když co dáwá, ruka se Gj třese;

Nedobýwal hradu Wlastislawky
 Přemysel s tak těžkým postupkem,
 Gak gá útlost Této upýpawky.

54.

Diwným učj láska lidi zpráwám,
 Chytré bere cesty, wýhybky,
 Co Gj samé dáti polibky
 Nesmj, aspoň Gegjm kwětům dáwám;

Mjsto Nj tu ljpu obgjmáwám
 Kde mi učinila wýslibky,
 Abych ukogil swé pochybky
 A ten oheň zhasil w kterém pláwám:

Arci že ta náhrada gen muka,
 Bodegž propadla se do řeky,
 Zwlastě w lásce, skaupost krátkoruká;

Nezaufám wšak w tomto stawu wěze,
 Asnad nebude tak na wěky,
 Časem štěstj samo do ruk leze.

55.

Pakli nechceš tyto zanechati
Twerdé úmysly a postupky,
Tedy aspoň mezi holaubky
Swoge rač mne prosjm počtati;

A když ráno budeš woláwati
Holaus! holaus! na ně zpod haubky,
Dowol ať se w gegich zástupky
I gá geště mohu přimjchati:

Mnohem krotšj nežli oni budu,
Gestli sljbjš i mně howěti
W takowémto žertohrawém studu;

Neuslyšš ani křjdel šustek,
Tak chci na loktech Twých seděti
Tichaunce a cuker bráti z ústek.

56.

Milku, takliž dána žluč i kráse?
To trest welký, wina maličká!
Slyš gen: wykwetla Gj růžička
Na kři, perwá w tomto garnjm čase;

Urwati gi opowázil gá se
Když tam nebyla má družička,
A hle proto se už hněwičká
Tři dny na mne w twáři, oku, hlase:

Učiň saud a pracug na smjřenj,
Neb, gak Tranowský náš, gináče
Sám si wezmu dostiučiněnj;

Milek i hned určil čas a mjsto,
Kdo pak nepřigde že oplače,
Anť w něg hrozil šjpů střeliti sto.

57.

Přišla sice, ale s třeskem wrátek,
 Do zahrady večer w besedu,
 Kde se při Milkowě dohledu
 Slawiti měl smjrlivosti swátek :

Degte sobě ruky na začátek
 Smjru, poljbenj k posledu,
 Zněl náš ortel, a to po předu
 Krádce ty, pak Hněwkyně ty zpátek !

Ona ale dlouho se a celky
 Proti saudu smjrce zpauzela,
 Až i wpeřil w sardce Gj ty střelky ;

A hle tu hned bylo po nesnázce,
 Ba tjm útlost naše zwraucněla,
 Nebo malý swár gest dobrý w lásce.

58.

Náhoda mně bázliwému krátkau
 Často cestu k cji dělala,
 I dnes wjtězstwj mi dopřála
 Nade tauto swéhlawkynj sladkau ;

Sála totiž sobě pod zahrádkau
 Wzjwanky mé lože ustlala,
 Tak že přinucena býwala
 Ke swým kwětům přes lawici hladkau :

Wečer bylo, gá gdu do zahrady
 Přes onuno úzkau lawičku,
 A hle Ona wen šla práwě tady ;

Byliby sme gisté popadali
 Oba we studenau wodičku,
 Kdyby sme se byli neobgali.

Gedenkráté když sen tuhý sklčil
 Gegj unawené očinky,
 Polibek sem za půl hodinky
 Prawoslawský dáwati se cwičil;

Ne gak Řjman, Řek a Němec ljčil
 W básněch, ony wilné šibřinky,
 Ale čisté, řádné hubinky,
 Gakowých zwyk bratrům Rusům žičil;

Totíž takto ljbal sem swau družku:
 Ode čela dolů ku brádce,
 Potom krjžem ode ucha k ušku;

Na té cestě dwakráté se přigde
 K onné růžoplotné zahrádce
 Rtků, kde wstrjč duše duši wygde.

Sotwy že se směšj opowážj
 Cit gen hnauti w Gegj bljzkosti,
 Týmž, co plamen walj do kostj
 Zřenjm, zemskost celau k prachu srážj;

Zřjdka přjznj, wždy gen slibem blažj,
 Wnady kryge w raucho wážnosti,
 Gakby tábor z nebes wýsostj
 Strašnau wůkol oblehnul Gi strážj:

Mně cnost kwete, kde sem lásku rozsel,
 W Cypru Westě obět plamenj,
 W twáři Milka přišel wyššj posel;

Takto láska předčj sama sebe,
 Měnj wášeň w čisté tušenj,
 Kdo zem hledá, dá mu gak mně, nebe.

61.

Poněwádž řeč slawskau zde už zmaru
 Oddati zlj lidé wěděli,
 Chodjwáme tytýž w neděli
 K službám božjm spolu do Waimaru ;

Rusi totiž ku wěnnjmu daru
 Carewny swé dáti hleděli
 Geště i ten, že tu stawěli
 Slawenčině hezký chrám a faru :

Tu těch zwuků uchoťěšných zněnjm
 Sluch i duše naše kogjme,
 Gež sám Němec chwálj s wyterženjm ;

Tu gá za Ni, Ona za swau matku
 W společném a wraucném modljme
 Bratrů se a sester ruských zmatku.

62.

Ze všech synů, co gich koli wládny
 Apol k ledné poslal stežegi,
 Negjmá mé sardce silněgi,
 Gako onen saused Hekly, žádný ;

Byť wůz Kairbrůw zpjwal, aneb zradny
 Únos, Fingalowu trofegi,
 Stawěl karny, aneb raděgi
 W bauř a, oblak kryl swau lyru wnadny ;

Pelnost krásy, tužba, lásky rána
 Sardce téměř citem rozčesly,
 Kolikrát sem čjtal Osiana :

Dnes mi ale zpěwy tyto krásné
 Báseň w sobě od Nj donesly,
 Při njž sláwa Barda toho hasne.

63.

Nechci zлата, nápoqe a gjdla,
 Titulů a korun žádati,
 Chcešli mi wšak čeho dopřáti,
 Sláwo, matko milá! deg mi křjdla;

Na nichžto bych wšudy, kde gsau sjdla
 Bratrů Slawů, mohel létati,
 Čechowé k wám, Serbi, Chorwati,
 Potom kde gsau Wisly, Wolgy zřjdla:

Tak gak motýl z kwětu na kwět létá,
 Podnebjm bych létal w kraginách
 Weškerého slawenského swěta;

Tau bych pastwau wěčně oči bawfl,
 A wšem kmenům, po wšech rodinách
 Zpěwem matku gako dceru slawil.

64.

Škoda wěru, škoda tisjcerá
 Pro wědy a lidstwo pozděgšj,
 Že krag tento a wěk nyněgšj
 Nemá Ğála ani Lavatera;

Gaké nowé nálezky a která
 Prawidla i wýklad gasněgšj,
 Saustawěby gegich někdegšj
 Propůgčila tato Sláwy dcera:

Tento rozměr wšechněch údů těla,
 Oči cheruba, leb slawenský,
 Hubičkawé usta, swatost čela;

Ba i menšj částky: ljce, wlasý,
 Wjčka, uši a nos helenský,
 Bylyby gim nowau školau krásy,

65.

Dlauho konám už, ne bez bolesti,
Onu Sisyprowskou robotu,
Abych vidiny mé k životu
Aneb tento k oněm mohel wznesti;

Ale posud nelze bylo splesti
We swornau ge oba gednotu,
Trau, ba lámagj se w třeskotu,
Gako různých stromů ratolesti:

O swobodě, vlasti, národnosti
Obrazy mé dáwno zmizeli
W nepřjgemném prachu skutečnosti;

Gen wzor geden gedinký mi časy
Splnit na té zemi wěděli,
Totiž lidské nappěknějšj krásy.

66.

Wy, kdo vyššjch ke swým uměleckým
Djlům ideálů hledáte,
Seweru cti křiwě nekraťte,
Stranným okem howjc luhům řeckým;

Buď se nowým, buď se staroswětským
Krásy wzorem radše kocháte,
Sem swá zřenj různá obraťte,
Tato gedna wšcko bude wšeckým:

Lidskost s božstwjm, cnost a lásky plamen,
Ušlechtilost tuto nagdete,
Gaké nezná Medičegský kámen;

I mých znogů učigete tudy,
K winám péra mého řeknete:
Welkát to tjž pro tak slabé údy!

67.

Geště dnes mi probhá mráz kosti
 Mysle na to perwé kázanj,
 Gežto na Gegj sem nutkánj
 Wčera měl a ku swé zkušenosti;

Neděle to byla o wěrnosti
 Pastýře a duše skládánj,
 Ona w chrámě sedj u panj
 Gako slunce we hwězd společnosti;

Tu, když gazyk mladý slowa láme
 O tom: „Za které my skládati
 Wěci tento zemský žiwot máme?“

Odpusť Bože! musel z řeči swazku
 Pro zmatek a stud sem nechati
 Poslednj punkt: přátelstwj a lásku.

68.

Takowá čest, mohu řjci směle,
 Gakowá mne, nikdy básnjka
 Geště žádného, ni řečnjka
 Nepotkala ani kazatele;

Nebo sotwy slunce od neděle
 Gednau oswjtilo smertnjka,
 Už mne Milá, kázně vlastnjka,
 Překwapila a gi znala cele:

Tak se welmi snadno naučila
 Na zpamět gi slowo od slowa,
 Gakby Gegj vlastnj práce byla;

Měl sem se gá s mogj chybau potom!
 Nebo tisjckráte ze znowa
 Překárawá zmjnka byla o tom.

69.

Gednau, když sem za Sálu k Nj chodil
 Slawského dle zvyku wohledy,
 Gda hned přede mnau, hned za sledy,
 Swětloňoš mne do půl noci wodil;

Tam se semnau po gezerách brodil,
 Po laukách tu tropil nezbedy,
 Až se konečně s njm we zwědy
 Pustjm, wida že mi neuškodil:

Kdo si a nač postawus, djm, změnil?
 A on: „Gá sem būžek Šorabů
 Bydliwšjch zde a mé gméno Henil;

Zloboh Teut mne zaklel wlast mi bera,
 Wšak mne od kletby i od Šwábů
 Geho, zbawj mého lidu dcera.“

70.

W žiwobyťj lidském žádná změna
 Horšj nenj gako w pohlawj,
 Když se onna útlá rozprawj
 Powah w něm a charakterů stěna;

Ženský muž se tak, gak mužská žena
 Cti a štěstj swého pozbawj,
 Toho tam se málem zohawj,
 Této mnohem člowěčenstwj cena:

Muži wůle, čin a smělost slušj,
 Ženě prosba, cit a mlučenj,
 Ten buď wjce duchem tato dušj;

Muž ať táhne nebe k cnostem dolů,
 Žena zemi wzhůru k blaženj,
 Gen tak přigdau krásně k cjlí spolu.

71.

Nepřjm, že swět ten už w sobě chowal
 Mnohé Xantipy a Hekuby,
 Které nemaudřeby za chlauby
 Krásné pletě někdo předstawowal;

Negeden muž tjm se odstraňowal
 Ode lásky z bázně záhuby,
 Toto však gest ženská, kterauby
 I sám Timon geště zamilowal:

Z Nj se gedné cnosti blesk a krásy
 Na pohlawj celé odrážj,
 Co žen bylo, gest a bude časy;

Neb kdo w bližšj s takau dušj swazky
 Wstaupj, potom se mu ukážj
 Wšickni lidé gako hodni lásky.

72.

Wšecky práce umj tak a dělá
 Gako čaroděgná wěštice,
 Hned se kwjtj a hned gehlice,
 Hned zas péro w ruce Gegj bělá;

To ge Safo, powjš, zpowěstnělá
 Když si sedne k básni, k muzice,
 Kolowrátekli a přeslice
 Při Nj, ey hle Penelope celá!

Malugeli, tu se nadnebeská
 Wděka Angeliky namane,
 Kucharjli, každý host Gj tleská;

A co pakby koli uchopila,
 Tak Gj wšecko pěkně přistane,
 Gakby k tomu narozena byla.

Nenj owšem, gako mnohé Šwábky,
 Slawně učená má milenka,
 Aby, lépe než swá přadenka,
 Zнала běhy hwězd a w moři kapky;

Než to ani nechci aby žlábký
 Wšech wěd wyčerpala panenka,
 Gak tam Schlötzerowa mudřenka,
 Nerád widjm gá ty školské babky:

A wšak nenj ani gak ty panny,
 Mezi nimiž snad a bez snadu
 Duch a okus ředšj bjlé wrány;

Zná se do knih, než i do kuchyně,
 Hljdá hudbu, než i zahradu,
 A gest obraz prawé wzdělankyně.

Škoda! že co slawjm gá a wzjwám,
 Wzor wšech maljřů a řezbářů,
 Proto přigjt musj do zmarů
 Že tak málo posluchačů mjwám;

Sláwu s krásau Slawům odekrýwám,
 Ale Němců řeč a Maďarů
 Wětšj djl mi mogjch čtenářů
 Ukradli tak, že sám sobě zpjwám:

Ostatnj pak daleko gsau bratřj,
 I tam nerozumj Slowanu
 Slowan, což gen wjce bolest gatřj;

Předce budu pěti Gegj chwály,
 Nebo gestliže gá přestanu,
 Začnau hory křičeti a skály.

75.

Co gsau hwězdy mezi stwořenostmi
 Na nebesjch okem widnými,
 Na něž hledj nocmi gasnými
 Každý člowěk ale s nedbalostmi;

To gsau naše ženy s gegich cnostmi
 Terwagjcjmi a tichými,
 S gegich, w lůně domu skrytými
 Weliké však ceny, powinnostmi:

Mužowé gsau zgewy powěterné,
 Na gegichžto oheň chwjlkowy
 Djwá se i djtě malicherné;

Ale gaké dagj zemi dary?
 Ne ten přjgemný blesk hwězdowý,
 Často gen třesk, puch a lary fáry.

76.

Tenby wtipu zradil ochabělost,
 Gábých djlo začal daremné,
 Kdyby někdo žádal ode mne,
 Abych částky ljčil a ne celost:

K nemožnostem ať se netře smělost;
 Swětlo slunce gestiť přjgemné,
 Ale zraky tomu rozemne
 Kdo chce patřit přjmo w gehu skwělost:

Tak též i tu: gdeli oko bljže,
 Málo widj z darů welikých,
 Neb duch křehne, slowa zmatek wjže;

To však zřegmo už i z dalekosti,
 Žetě celá žiwé wšelikých
 Pantheon krás, umu a wšj cnosti.

Chwalozpěw můg podobný gest tomu
 Řekowi tam w dáwných Athenách,
 Který w terhu na swých ramenách
 Kámen nosil z prodagného domu ;

Tak gá swětu krásu tuto w lomu
 Ukazugi gen a w pjsmenách,
 I tu we slowjch a we gmenách
 Ugmu činjm djlu negednomu :

Šťastný ten, kdo spěšným chwátá krokem
 Tento diw a zázrak spatřiti,
 W geho žiwém celku, vlastnjm okem ;

Ten sám wyzná, žeby nade ginau
 Wedle Nj blud byl se diwiti,
 A krás giných chwálu zwalby winau.

Geště spj! o ticho sardce hlasné,
 Ticho kroky, mlučte ptáčkowé,
 A wy sijně této duchowé,
 Lette k horám, zhaste slunko wčasné!

Hřjch by tu byl nedbat doby krásné,
 Newděk minaut štěstj hotowé ;
 Wůle nedli, polib růžowé
 Krotce rtjky, polib čelo gasné!

Sotwy že se bljžj ruka třesná
 Z twáři odkryt clony hedwábné,
 Anť se w pěkném schytj hněwu ze sna ;

Tři sta blesků na wše strany sláno,
 Uzřj smělce, oči půwabné
 Sklopj, krotne, šepie : „dobré ráno!“

79.

Negen onna rúžokwětná ljčka,
 Rtové k poljbenj spiknutj,
 I waz pyšný, hardlo labutj,
 Štastná zlatých wlásků po něm hříčka;

Čelo slunné, klidný oblauk wjčka,
 Očj přjsných wábné kynutj,
 Lkawý úsměch, tagná wzdychnutj,
 I slow němá sladkých polowička:

Wše mé sardce k bogům bádá chybným,
 Tisjc, zloboh Milek, spoguge
 Nástrah klamem nawnazených slibným;

Ona sama učj ugjt želu,
 Kolikráte tělo boguge
 Proti duchu, a duch proti tělu.

80.

Pěkná býwá cnost i w rauchu sprostém,
 Kde twář s dušj stogj w odporu,
 A však třikrát hodná pozoru
 Kde se krása přisestrila k cnostem;

Žádné tato, onna proti zlostem
 Sama w sobě už má podporu,
 Onna k gedné, tato pokoru
 K dvěma musj nesti wysokostem:

Zde Bůh spolu zbrog i zbraň i kluzké
 W sardce gedno wložil bogišťě:
 Dljli bog - o mlučte persy úzké!

Wáháli ta, tjm už zahasila
 Swaté newinnosti ohnišťě,
 Tato tjm už téměř zwjtězila.

Oči! oči! modré, milostiwé,
 O wy perly w kwětu rozwitém,
 W nichž se zem i nebe s blankytem
 Gako w řece swjtj zercadliwé;

Wyznám že gen u wás, školy žiwé,
 Cnost sem spatřil w blesku wěčitém,
 Ale nač ste přitom podkrytem
 Wlily do mne gedy oklamliwé?

Nač mi zhaubce perwé vaše zřenj
 Do dna sardce mého whnjzdilo,
 Genž mŭg žiwot střelau smerti plenj?

A wšak hodno wýhost dati zemi,
 Komu při pohřebu swjtילו
 Takowými nebe pochodněmi.

Prawdiwé gest onno přjsnotwárné
 Starých wěků i dnes wyrčenj:
 Že ge krása, zbožj, uměnj,
 Ano wšECKO pode sluncem marné;

Wšak bych gedno z nauky té kárné
 Wyňal wedle mého cjtěnj,
 Tak gest božské geho wzezřenj,
 Tak gest milé, wděčné, čisté, šwárné:

Krásu mjnjm, tuto dceru božj,
 Když sí, nebe na čas nechawši,
 Zemské raucho, gako panna složj;

Nemůž tato, gak ty, zpráchniwěti,
 Nýberž bytů zdegšjch poznawši,
 Zpátkem zase, odkud přišla, letj.

83.

Nenetj Tě žádná w swětě gména,
 Nedosáhne důwtip básnjře,
 Rytce nástrog, kytka maljře
 Z ruky tworné padne zapýřená;

Gá gen cit mám, duše wywolená,
 Zpěw můg platj dluhy w nemjře,
 Štud mi usta wjže u wjře
 Že tam budeš žalmy kúrů ctěna:

A wšak kdyby zwláštjnjm někdo nadal
 Tužbu sardce mého gazykem,
 S nimi bych i gá zde pěti žádal;

Než i takby slowo na rtech dlelo,
 Co ma wolit, zbytku w tolikém,
 Cnost či krásu, ducha čili tělo.

84.

Gako lpa, genž se we chrastině
 Njzké zrostem nebe dotýká,
 Tak tu nad sausedky vyniká
 Tato krásná Sorbů potomkyně;

Gako Lada, gdeli před bohyně
 Wšehněch krásy sama polýká,
 Tak tu předčj tato weliká
 Sláwy dcera krásau nad Němkyně:

Wěc to tedy k wyswětlenj snadná,
 Proč mne ze všech těchto krásenek
 Německých zde nehne zhola žádná;

Ať to nynj mlučkem gazyk mine,
 Že gen k Slawce slawský milenek,
 Roweň k rowni, swůg se k swému wine.

85.

Wšecko, co gen koli nahromadil
 Zlého na náš národ swobodný,
 Buď čas, aneb osud nehodný,
 Budže saused, neb syn genž ho zradil;

Tatar, Maďar a ten který zhladil
 Půl sám z něho Němec podwodný;
 Wšecko toto Milek lahodný
 W této gedné hogně wynahradil:

A že nenj wzorem, na kterýby
 I řeč cizá měla patřiti,
 Negsau Gegj, ale naše chyby;

Totíž tato, že Slaw skaupozwuký
 Nezná, gako ginj, traubiti
 S každau wěcj lermo hned a hluky.

86.

Dwě stě tisjc Němec při Lunkině
 Zabil, třidcet tisjc při hradě
 Braniboře, tolik we zradě
 Aneb wjce w poli při Děwjně;

Dwakrát tisjc pět set při Demině,
 W Ganě rowně; Mongol w nápadě
 Dwadcet čtyry tisjc w hromadě
 Usmertiltě Slawů w Mozkwy kljně;

Wšecko to, i u Kosowu kterj
 Padli, u Kalky a Waršawy
 Milek sčjtaw ztrátu wážj, měřj:

Potom formu do swých rukau chopil,
 A co žiwota, sil, postawy
 Bylo tam, to w tuto krásu stopil.

Wy pstré lauky, a wy hustými njzká
 Křowjm lemowaná údolj,
 Wplete krásy we swé okolj,
 Které na wás oko Gegj blýská;

Potok gasna, barwy nechať zjská
 Kwět a zrostu herdé topolj,
 I pták sladčegi ať šweholj,
 Pastýř a žnec radostněgi wýská:

Wětry wěgte woňawěgi lesem,
 Zmnožte hry swých duchů geskyně,
 Pahrbkové poskakugte plesem;

Nebo obraz takowého rámu
 Gak sám gest, a gaka bohyně
 Takowého hodna gest i chrámu.

By se Homer, a ten gehož Muzy
 Řecké mládky pěly, nawrátil,
 I ten, který barwy potratil
 Při Kampaspě, Apelles, a druzi;

Onen básnjř, který zpěwem hrůzy
 Nimiž Dido mřela ošatil,
 Až tam k tomu, gehož zachwátíl
 Pohled Laury a hnal do Wokluzy:

I náš Zábog, a ten který hýbal
 Wáritem swým hrady královské,
 Neb kde koho Apol geště ljbal;

Wšickni by se, spolek učinjce,
 Djlo toto bohů mistrowské
 Slawit gali, giných nechagjce.

89.

Odkud snesol všecku látku Milek
 K slitj útlé této ručičky?
 Mjru k článkům, k měké teničky
 Hedbáv pleti, k loktům sněhu bjlek?

Odkud červec k bludným tokům žilek?
 Z kterých korun onny perličky
 K pěti perstům? a kde tkaničky
 Nimiž spogil wtipně každý djlek?

O! co rámě, nimž se skwěla Leda
 Proti nj, neb kterým Angelo
 K řeckým mistrům přilstiti se hledá!

Spi gen tjše, sladká ukrutnice,
 Coby ti už mraucj prospělo
 Sardce ranit, na němž ležjš, wjce.

90.

Negen že ge kmene slawenského
 Kwjtek opravdiwý, spanilý,
 Gemuž ni Sas, ni Frank zawilý
 Newzal geště rázu národného;

Ach, tu mnohý štěstj cjtít swého
 Nezná, Sláwie syn zblaudilý,
 Hanbau za řeč a rod zmužilý
 Dlauže tresty Boha hněwiwého:

Sardce čisté gako perla rosy
 Skryl w diw tento rozum angelský,
 W twář a w oči nestihlého cosi;

Co gen nebe wýborného znalo,
 S krásau šperků spolek přátelský,
 Slawný národ i řeč, vše gi dalo.

91.

Předkem se už té mi po hodině
 Sardce w tužbách sladkých rozlize,
 We které si spolu lekcie
 Dáwáwáme w našj materčině ;

Nebo tu gsau wšecky přítelkyně
 Sláwy při nás, Muzy, Gracie,
 K nimž i žert a smjch se přiwige
 S rukotisky w libé mjšenině :

Ona swému sorbskolužickému
 Mne, gá zas Gi učjm nářečjm
 Giným, zvláště českoslawenskému ;

Za každau gest chybu určen trestek
 Hubinka, s tjm ale bezpečjm,
 Aby gegj neslyšáno chřestek.

92.

Mnoho tisjc roků různé boge
 Mátly mysel swětu celému,
 Starý čas lál času nowému,
 Nowý se smál z předků chyb a kroge ;

Sewer prawdu, wýchod krásy swoge
 Nadwerhowal geden druhému,
 Země proti nebi swatému,
 Nebe wedlo proti zemi zbroge :

Dary w lidstwu křiwau měly mjru,
 Té chut, smysel a wtip milostný,
 Této straně daly cit a wjru ;

Aby swáry žiwlů uspokogil,
 W tomto tworú, smjrce ljtostný,
 Dary swětů wšech a časů spogil.

Uzřew ondy měsyc pelnoskwaucj
 Nade chludem werchů wchoditi,
 Zdálo se mi gakby swjtiti
 Obličeg Twůg byl tam widěl žhaucj;

Počnu, během rychlým k němu gdaucj,
 Slowa gako k Tobě mluwiti,
 Ano z mého bludu strogiti
 Smjch si slyšjm hory k nebi pnaucj;

W studu hněwném sardce k hwězdám lkalo
 Posměch učiněný s křiwdami,
 Za odpověď toto se mu dalo:

Zdali neznáš, že nám nebe wzalo
 Naygasněgšj mezi sestrami,
 A gi Sláwě ku ozdobě slalo?

Ginj snadno wywýšiti znagj
 W básněch welkých malé předměty,
 Krásněgšj gsau gegich klewety,
 Nežli skutek, který w oku magj;

Na opak swé chytré žerty hragj
 Muzy s ducha mého wýlety,
 Bohyni mi slaly w ústřety,
 Ano zwuky skaupý gazyk tagj:

Ba i co se z něho někdy krade
 Nemá djla mého pochwaly,
 Ona sama w usta mi to klade;

Předce nelne k giným wěcem tužba,
 Bud! by aspoň ginj poznaly
 Gak mi sladká w swětě dána služba.

Negen w kráse za wzor předstawiti
 Muž se tato Sláwy kněžina,
 Hotowá gak někdy Ğodina
 Pro swúg národ wšeko podstaupiti;

Která aby těžkých pozbawiti
 Poplatků se mohla kragina,
 Čistonitá, gako kwětina,
 Zwolila si město obgezdiť:

Tak i tato hořj wraucj láskau
 Ku národu, w gedné osobě
 Pomjchawši wlastenkyni s Kráskau:

A wšak nelze mužatkau Gi zwáti,
 Ana tjm gen pěkný na sobě
 Přjklad slawským ženkýlům chce dáti.

Láska nenj weždy plodem snažných
 Záměrů a wúle následkem,
 Aníž běžj slawným za předkem,
 Z titulů se směge mnohowážných;

Gako chlauby tak i soků strážných
 Šťjtj se a skrývá před swědkem,
 Ona nenj k cjli prostředkem,
 Ale sama cjlem citů blažných:

A co naywjc hodno pozornosti,
 Gest, že lásku swár a různice,
 Bol a dálka nemdlj ale rostj;

Gako mrak a hromobitné moci
 Swětlo růžopersté dennice
 Zgasněšugj po bauřliwé noci.

97.

Při pohledě, gehož wážnau zpauru
 Milost ljbě krotj pochlebná,
 Twář Gi oslawuge welebná
 Gakby dnes gen zletla z nebes kûrû;

Při postavě pyšně pnjcj wzhûru,
 Údû blesk a hnutj ohebná,
 W stawu krásau usta hudebná
 Unawiti všechněch Trubadûrû:

W ten čas, kdybys klekna ucty platil
 Skraušnau cnostem Gegjm poklonau,
 Úmorby tě w náruč Gegj sklátil,

Zde, by různých polaučily stránek,
 Lada w gednom těle s Madonau,
 Sworný sobě udělaly stánek.

98.

Wšecky ty, genž co gest krása znagj
 Hne pleť této twáře wznešené,
 Na gegichž se ljcech čerwené
 W čistém sněhu růže rozplýwagj;

W prostředku dvě gasné swětla hragj,
 Slunce, měsjc, w očjch wtělené,
 Kterých oheň z wonných studené
 Zefyrečky ústek prowjwagj;

Gestliže by widěti kdo z lidj
 Nebesa si žádal zmenšená,
 Tu ge cele w této twáři widj;

Chtělli by pak znáti, coby byla
 Twář zas tato wjce rozstřená,
 Nebesa by z nj se rozšjřila.

Zeby toto tělo z obyčejných
 Živlů bylo, nenj k úvěru,
 Ono při bedlivém výběru
 Musj z částek tkáno býti tegných ;

Asnad z rosy, libowětrů chvěgných,
 Sněhu, čerwánků, mhly, etheru,
 Záře, oblaků a páperu,
 A hmot giných útlých, čaroděgných :

Mnohé Wesny slily w gedn slewek
 Wůni kwětů swogjch k budowě
 Těla této naykrásnějšj z děwek ;

Proto gdeli, neslyšeti kroku,
 Mluwjli, gen dech ge we slowě,
 Děláli co, sotwy zřegmo oku.

100.

To gest posud geště tagemnost mi
 Čjm se žiwj tato Milenka,
 Swětlemli snad gako gitřenka,
 Či gak wčelka kwjtků pochotnostmi ?

Čili žerty, wděky, taužebnostmi
 Gako láskohrawá krásenka,
 Aneb gako w nebi blaženka
 Sláwau, zpěwy, modlitbami, cnostmi ?

Gjli co, gen okusj a štipne,
 Pigeli, gen ústka omočj,
 Aneb sotwy dwě tři kapky schlipno ;

Gako ginj nepige a negj
 Ani skrytě ani do očj,
 A wždy předece kwete zdrawj Gegj !

101.

Kdyby to snad někdy mohlo býti
Aby pro té země ozdobu,
Krása, cnost a prawda podobu
Lidskau geště uwolili mjti;

A gak člowěk cjtiti a chtjti,
Mluwit, dělat w tomto způsobu,
Bohmě! muselyby osobu
Této panny z cela na se wzjti:

Mnoho krás už widěl sem, než platj
Téměř o všech onna zkušenost:
Malá chyba welkau krásu špatj;

Gen tu slunce bez šplihy a mraku,
Gen tu dokonalé stwořenost
Djlo mému ukázala zraku.

102.

Chraň Bůh! abych gá snad přirownáwal
Giných národů Gi ku dcerám,
Budto ku Helenským Heterám,
Třebas za wzor Praxitel ge bráwal;

Aneb gména Gj gak Řjman dáwal
Swogjm Lesbiám a Neerám,
Kdežto náleželo k nádherám,
Že ge Thais, Lais, Aspasia zwáwal:

Ani Laura, Ninon, aneb Lotta
Nesmjm gá mau družku gmenowat,
Sice z lásky hnedby byla zlota;

Nebo toto krásy arcidjlo
Genom to a tak chce milowat,
Co a gako nebe dowolilo.

103.

Proti Milku, genž mne postřeluge,
Geště bych sem našel obránce,
Asnad we všehogi, ožance,
Aneb i w tom, který útěk sluge;

Ale giné gest co přitahuge
Sardce moge k této wzjwance,
To, že gako skryté we schránce,
Co den nowé wnady rozwinuge:

Půwabům těm, gež sem spatřil wlonj
Takowau zná dáti omladu,
Gakby nynj wseté byly do Nj;

K počtu pak těch dáwných, nepřesitných,
Ze dne na den čerstwau přjsadu
Krás a enostj připoguge kwitných.

104.

Darmo lidská peruč za wyborem
Tjnto tworů božských poletj,
K gehož twáři mnohá stoletj
Shromážděly krásu sličných forem;

Gak tu řewnj gedem s druhým wzorem,
Gak duch winj těla odětj,
Kde však nebe, welkau obětj,
Učj, coby se všjm mohlo zborem:

Protož co gá smělec koli tanu
W básněch krásu gegj slawjcjch,
Krůpěgička to gen z Oceanu;

A však coby Tibru, Temži, Dnistru
Znjti mělo w řečech tisjcjch,
To zni aspoň w gedné Labi, Istru.

105.

Gestli gen to básnjřstwjm se wolá
Co lež, wýmyslek a třeštřiwost,
Tak mně nepatrř ta poctiwost,
Nebo cizá gest mi tato škola;

Co gá básnjm, to gest prawda holá,
Kterau wede gasná střjzliwost,
Ne cit prázný, aneb horliwost
Kterau zažhnau obraznosti kola:

Básně mé gsau téměř ukazadla
Gen, a suché těch krás regstřjky,
Gegichž w oči skutečnost mi padla;

Kdybych zpjwal podle obyčege,
Hymny mohliby mé weršjky,
A mé znělky býti Epopege.

106.

Wěru diwná osudů to hračka
Panuge w té swěta njžině,
Ta hle gest má nynj mistryně,
Která byla nedáwno má žáčka;

Tagemstw j všech teď mi wykladačka,
Kazatel můg, chrám i swatyně,
Teď má wzjwanka i bohyně,
Co gen ondy byla posluchačka:

Gá sem hledal u nj žert a smjchy,
Ona pak gest tichý beránek,
Který snjmá kragů těchto hřjchy;

Už znám, že to wjry powěděnj
Dáno gest i lásce za článek:
Člowěk mjnj a Bůh diwně měnj.

Wšecken oděw kroge německého
 Wyzleknuwši dnes má Kochanka,
 Řekla, ani w rauchu germanka
 Nechci od dne býti přjtomného;

Pak hned slala pro kragčjře swého:
 „Dnes mi hotowa buď kasanka,
 Sukně a šat celý, Slowanka
 Gak geg nosj času od dáwného!“

Potom Laible, Bandy, Tuchy, Roky,
 Wiklery a wšechnu němčinku,
 Podala wen chudým přes obloky;

A když oblek slawský na se wzala,
 Čelenku, klok, ryzu, matrinku,
 Závog – stokrát kraššj se mi zdála!

Práwě tisjc tři sto dwadcet sedem
 Roků počtal swět křestánský,
 Když dán onen zákon tyránský
 Nákwašený nelidskosti gedem:

Aby Sála nemluwila dědem
 Daný sobě gazyk slowánský,
 Ale učila se germánský
 Blekotati hlahol za sausedem;

Stoletj pět téměř nemá byla,
 Anť gj opět diwným efata
 Wzjwanka má usta otwořila;

Pokud čtena Sláwy dcery chwála
 Wami mládenci a děwčata,
 Teď už slawsky mluwit bude Sála.

109.

Wyšel sem dnes ráno na zelenau
 Lauku kde ge s kwjtjm otawa,
 A hle, nowá pro mne postawa,
 Gi zřjm ženstwem slawským obstaupenau;

Hodika tu s Bernhardowau ženau,
 S Božetěchau Šarka, Častawa,
 Swata, Petrisa a Wogslawa,
 Rozwitu též widjm zašlářenau:

I wjc geště sausedek a swatek,
 Po přeslici, meči pokrewných
 Bylo zde bab, prabab, ugčín, matek;

Wšecky Gi, co králownu swau, ctily
 W poklonách a plesech we zpěwných,
 Potom zmizly, když můg přjchod čily.

110.

Na rtech těchto, sardce Twého prahu
 W oči tyto, kwěty duše Twé,
 Skládám sliby věčné lásky swé,
 Milenko má, měgž ge za přjsahu!

„Swět ge času poddán, všeho wrahu,
 Nás čas tam kde času nenj zwe,
 I gá sem twá, wěř mi, tam i zde,
 Slyš to nebe a hwězd krásný tahu!“

„K wám se tomto na oblaku wznášjm,
 Osud gsem a sám wás litugi,
 Pokog slibům, než bog swazkům wašjm!“

Na různu teď obau porozplašjm,
 Až wás, kdy a kde to zmlučugi,
 Gednau asnad slaučjm k spolkům blažšjm.““

Tak teď prostě a tak gemně stogj,
 Ach, tak krotce a tak wznešeně,
 Pelná ohně a tak studeně,
 Smělá ge a tak se předce bogj;

Tak mře želom, tak se k smjchu strogj,
 Gasným okem tak zřj zmateně,
 Tak chce mnoho, taužj skraußeně,
 Tak nic nechce při wšj tužbě swogj:

Ai hle modla k tomu hotowá
 Gako, kde dwa bohové se swárj,
 Mezi nimi třetj hospodařj;

Leť tam k Tibru s ljdkem holubátko,
 Aby hned sem přišel Canova
 A wzal mramor se sebau i dlátko.

(Geden duch s holým mečem)

Ode Babiğory w tomto rauše stjnu
 Wlast mne s heslem sláti ráčila,
 Slyš, by sokynj dél nebyla:
 Milugešli wlast swau wjce, čili Mjnu?

(Druhý duch s lukem nataženým)

A gá z tám těch břehů, tobě známých, plynu,
 Tři dni šjp ten Lada ostríla,
 Mluw, neb chce by gednau zkusila:
 Milugešli wlast swau wjce, čili Mjnu?

Půlnoc bige. Gá se z lůžka tjše wztáhnu
 Stana před ně různým swědomjm,
 Meč tam tu šjp, wlast tam tu má přjtelkyně:

Mlučjm, wáhám: rázem rukau wňádra sáhnu,
 Sardce wyrwu, na dvě rozlomjm,
 Na, řku, gednu wlasti půlku, druhau Mjně.

113.

Nerád sem zde, předce přicházj mi
Těžko mjsta tato nechati,
Ne, že w lásce se tu kochati
Lze a obchod mjti s učenými,

Ale že zde s kragi těmi zlými
Přiwyknul sem se už hádati,
Nařjkati na ně, žádati
Počet z gegich vraždy nad bratřjmi :

Ach zem tato krew mých bratrů pila,
Litau rukau lestných zločinů,
Takowau krew, genž nic nezwinila ;

A co naywjc hodno litowánj,
Ani potomci těch Kainů
Nedali se geště na pokánj.

114.

Měg se dobře, Mjno! ach už kyne
Zjtřek spěšně přišlý k rozchodu,
Tam už odsud musjm k národu,
Kde se Neptun Bachu k nohaum wine ;

Zde máš sardce které w lásce plyne,
W lásce wraucj, prázné podwođu,
Měgž ge, wěno útlé, k důwođu
Že má wěrnost nikdy nezahyne :

Mysli na mne, aspoň když se růžj
Zápach w této stinné besjdce
Při měsčku s city twými sdružj ;

Sardce pak to, buď se wěčně skryge,
Buď se zastkwj krásná dennice,
Slawům gen a Tobě nechať bige.

Kam ste zmizli ušlechtilj snowé,
 Sladké klamy, zdánj přeblahá?
 Které kruté ruky odwaha
 Zkřjsila mne k této hrůze dnowé?

„Preč, preč odtud!“ — heslo zhůry slowe,
 Osud lásku w bogi přemáhá,
 Nade branau ráge napřáhá
 Cherub meč — nu s Bohem hauště, křowé!

Tagte břehy, lauky, stezky, křjčky,
 Tagte swětu, gež sme saukromě
 Wedli u wás wzdechy, mluwy, hřičky :

Přigdeli wšak hoch sem w štěstj zrazen,
 Nech čte nápis tento na stromě:
 „Gá sem z ráge musel, winy prázen.“

„Pozastaw se slunce w Gabaonu
 Ať den tento dwa, tři spoguge,
 A ty, kterau Ona miluge,
 Tichá luno postog w Ailonu;

Ať se při tom blaženosti skonu
 Sardce geště dlauho raduge!“
 Tak sem nynj, slowy Jozue,
 Upěl i gá we selz hogných ronů :

Pak sme chwěli w radosti i strachu,
 Gako necháwage w laučenj
 Trojanský swau Hektor Andromachu;

Ne dny, ale stěsnili sme týdne .
 Spolu rozkošj i sauženj,
 Gakowých swět wjce neuhljdne.

Doba bige: člun už stogj w brodu,
 Weslo k spěchu zowe nezbedné,
 Strach mne gjmá, ljce obledne,
 Geště chwjlku, wolám, ku rozchodu!

Nohy rychlé znaly času škodu,
 Rozwlasená oknem wyhlédne,
 W náruč letj, w hrůze bezedné
 Selzau zmáčen každý stupeň schodu:

To má láska, že čjm hořj výše,
 Gazyk služby dlužné nekoná,
 Upj genom, lká a nyge tjše;

Zljbám celau: padne opona!
 Gmu se co stjn, došed Charona:
 Nu wez tedy w onny stjnů řjše.

Dřjwe bude na obloze pluhem
 Rolnjc gasné hwězdy orati,
 Na kopřiwě růže zrostati,
 Owce wluka gmenowati druhem;

Dřjwe bude země luny sluhem,
 Werba sladké hrozny dáwati,
 Oheň wodu wděčně ljbatl,
 Muška slonem, welryb malým pstruhem;

Dřjwe pjsně přestanau si pěti
 Ústa všechněch slawských děwčátek,
 Na Tatrách se stromy rozwjgeti;

Dřjwe Sála tato ku pramenu
 Obrátj swau wodu na zpátek:
 Než gá Tebe, Mjno, zapomenu.

119.

Žehnám wás už, lásky krage zlaté,
Zahrady i pole kwětnatá,
I wás, stromu toho bužata,
Co slib i žert náš i selzy znáte!

I wy hágky, ať se dobře máte,
Břehy, kře a wěštná daupata,
Kwělte wy s Nj žřjdra mechatá,
I wy hory, wěže, chrámy swaté!

Žehnám i wás stjny cest mých tegné,
I wás lauky, po nichž chodily
Wstřjc mi Gegj nožky kwětosegné:

Chraňte klénot tento w prostřed sebe,
Dokud cjl ten, co nám složily
Zrádné losy, změňj dobré nebe.

120.

Geště čnj ten domek, poljbenj
Buď i tobě sláno k posledu,
A už rychle nohy ku předu,
Skrýte očjm toto těžké zřenj;

O, wy mjsta pelná potěšenj,
Už se wěčně s wámi rozweđu,
Geště okamženj k pohledu
U krag lesa — ach už domku nenj!

Nehleď zpátkem, wen wen z twáři rowin,
Ohlušte mne zwukem ptáčkowé,
Hory hučte, wětry dugte z křowin!

Už se sberu, gako slušj muže,
Ale které sardce surowé
Geště geden pohled hanit může?

Z p ě w

II.

Labe, Rén, Weltawa.

121.

Ozwětež se nářkem hory, doly,
 Zawzni žel mŭg šjře široce,
 Ode Rénu až tam k zátoce,
 Kterau Dunag dělj na dvě poly;

Ode Tater kwěl ho onen holý
 Chlumec, Čechů statných půwodce,
 Moře, ostrow zalkeg hluboce
 Na nichž měla láska chrámy, školy:

Z kragů, w kterých lásky zmizly práwa,
 Ber se k pauštem oněch diwochů,
 Kde wjc sardce řjdj, nežli hlawa;

Pouč mladých, kterj geště posud
 Beze strasti žili, ginochů:
 Že ge lásky mnohem wětšj osud.

122.

Sardce co chceš? „tam, tam w onnu moře
 Zřjtiti se modrau hlubinu,
 Tam se za hwězdami rozplynu,
 Z. tluků těchto nowé swěty twoře;

Wlast, ai! w necti, lásku hněte hoře,
 Tam se na wždy odsud wyšinu,
 Gednau wlast a druhau obwinu
 Rukau družku, zemi patau zboře.“

Tjše, tjše, wrať se do kolege
 Skutečnosti, tworče wlastnj strasti!
 Upěg a kry swětu náreky:

Ach tě tušjm i tam w snářské slasti
 Twŭg by mořil žiwel na wěky:
 Trud a žel a tužba bez naděge.

123.

Pakli nowé rady nebe nedá
 Zaufám lásce wěrné k posměchu,
 Kdo dal bolest, bere útěchu,
 Tužba žige, po naděgi běda!

Berzo skryla den můg bauře šedá,
 Na půl cestě stogjm bez dechu,
 Gako plawec wedle pelechu
 Charybdy a kruté Scylly bředa:

Komu přál, teď tomu osud žehře,
 Zmizlo krátké štěstj diwadlo,
 Ach gak lépe zemřjt bylo we hře!

Dobrau noc! mně slunce zapadlo,
 Zefyrečky, aspoň wy, když zblednu,
 Neste popel můg tam w urnu gednu.

124.

Lásko! lásko! o ty sladký klame,
 O ty čjše slasti nayvyššj!
 Kde se duše s dušj pomjšj,
 W citu gednom zem i nebe máme;

O kýž wnaď twých rychle užit známe,
 Skrytj swětu w haušti naytiššj,
 Dřjw než wieher zhaubný přispjšj
 Který, gak mně, loď i weslo zláme:

Kde si, kde si sestro bohů wěčných,
 Hosti sardci mému newěrný,
 Djtě kwjtků, dárce bolů wděčných!

Gá sem darmo k portu twému spěchal,
 Anť mi zkwetlau, orkán sewerný,
 Růži wyrwal, terny ostré nechal.

125.

Onni rtowé, gegichž wúně plynná
Oheň wlila duše do našj,
Že kost w těle gihne nayzázšj,
Onni rtowé gsau mých strastj wina;

Tak dech laudný k chřjpm nehostinná
Arabia z dálky přinášj,
A když wegde w krage nayblažšj
Pautnj, pozdě upj horkem hyna:

Onni rtowé ragských kwjtků medem,
Nektarem a manau tekaucj,
Opili mne sladkým tjnto gedem;

Onni rtowé, do nichž wšecky Muzy
Milek swábil lukem wládnaucj,
Uwerhli mne w tyto wěčné hrůzy.

126.

Nenj bolest zrádné lásky pauhá
Co mé nářky smutné žalugj,
Mne dvě střely spolu sužugj,
A to gedna horšj nežli druhá;

Kam gdau nohy, na stoletj dlauhá
Neštěstj a hanby wstupugj,
Toho lidu, s nimž mne spogugj
Krew a řeč a zwyků wazba tuhá:

Milek sardce, cesta trápj oko,
Stjny zmařeného národu
Lezti wida šjre, přeširoko;

Ani k nebi obracegj prosbu,
K bratrům mimogdaucjm nehodu,
A těm, co ge do nj werhli, hrozbu.

Ai, ty Labe, proč tak selzau mutnau
 Měnjš zlaté wluny w kaliště?
 Zdaž si pilo někde z bogiště,
 Čili zpláklo z kořen Horu Kutnau?

„Ne, gá winu skrywám w sobě smutnau,
 Záštně Sláwy synů roztrjště,
 Ach snad wjce než mé řečiště
 Pjsku nosj, wražďau přeukrutnau:

Břehy oba, k ústj od studnice,
 Wěky ode časů pohanských
 Lkagj, na mne swětu žalugjce.“

Hrjch to owšem, a wšak utři ljce,
 Budiž gménem bratrů Slowanských
 Milost tobě, ale nehřeš wjce!

Žiwot gestiť rowný řece drawé,
 Licho před člowěkem tekaucj,
 Běda tomu, kdo gj w horaucj,
 Šalbě swěřj nohy nedočkawé;

Postog trochu, protři oko tmawé,
 Sedni na břeh patře na gdaucj,
 Bys tak zmudřel k cestě budaucj
 Perwé než tě sheltnau wluny žrawé;

Dášli slepým losům člunek hebký,
 Bys i wjc než Columb proplowal,
 Ani kroku nešels od kolébky;

Hra to wětrů gen a mertwá nůše,
 Š njž si darmo swětem střeckowal,
 Žiwot má být djlo vlastnj duše.

Takto w mysli přemjtage, weslo
 Spatřjm wedle plauti s člunečkem,
 Sprawowané malým chlapečkem,
 Tjše tak, že sotwy Labe hleslo;

Labutj dvě w předku garmo neslo,
 W loďce byly střelky s taulečkem,
 Zlatohláwku! kam s tjm krámečkem,
 Kdo si, djm, a co máš za remeslo?

„Moge matka Lada, a má tetka
 Sláwa, mne sem k tobě poslaly,
 Za průwodce cesty, za nohsledka.“

Usta má, tjm hnuta gsauce wabem,
 Poručeno Bohu! zwolaly,
 A pak sem tam blaudili sme Labem.

Mělo pak to děcko w ruce prawé
 Mimo weslo, lauček s bičjkem,
 Z plece k bedrům pásek pošikem
 Wisel, wlásky byly kučerawé;

Očka bystré, ústka lákosmawé,
 W twáři zloba hrala s žertjkem,
 A vždy medosladkým gazykem
 Uměl řeči štěbetati žwawé:

Krásnoperá obau na lopatkách
 Třepetaly sem tam křjdelka,
 Ljbost měl gen w šibřinkách a fatkách;

Mocný wšak byl lotřjk tak, že čeho
 Tkla se luku toho wýstřelka,
 Padlo sjle hned neb čárům geho.

Kam ste zmizli ušlechtilj snowé,
 Sladké klamy, zdánj přeblahá?
 Které kruté ruky odwaha
 Zkršila mne k této hrůze dnové?

„Preč, preč odtud!“ — heslo zhůry slowe,
 Osud lásku w bogi přemáhá,
 Nade branau ráge napřáhá
 Cherub meč — nu s Bohem hauště, křowé!

Tagte břehy, lauky, stezky, křjčky,
 Tagte swětu, gež sme saukromě
 Wedli u wás wzdechy, mluwy, hřičky :

Přigdeli wšak hoch sem w štěstj zrazen,
 Nech čte nápis tento na stromě:
 „Gá sem z ráge musel, winy prázen.“

„Pozastaw se slunce w Gabaonu
 Ať den tento dwa, tři spoguge,
 A ty, kterau Ona miluge,
 Tichá luno postog w Ailonu;

Ať se při tom blaženosti skonu
 Sardce geště dlauho raduge!“
 Tak sem nynj, slowy Jozue,
 Upěl i gá we selz hogných ronů :

Pak sme chwěli w radosti i strachu,
 Gako necháwage w laučenj
 Trojanský swau Hektor Andromachu;

Ne dny, ale stěsnili sme týdne .
 Spolu rozkošj i sauženj,
 Gakowých swět wjce neuhjdne.

Doba bige: člun už stogj w brodu,
 Weslo k spěchu zowe nezbedné,
 Strach mne gjmá, ljce obledne,
 Geště chwjlku, wolám, ku rozchodu!

Nohy rychlé znaly času škodu,
 Rozwlasená oknem wyhlédne,
 W náruč letj, w hrůze bezedné
 Selzau zmáčen každý stupeň schodu:

To má láska, že čjm hořj výše,
 Gazyk služby dlužné nekoná,
 Upj genom, lká a nyge tjše;

Zljbám celau: padne opona!
 Gmu se co stjn, došed Charona:
 Nu wez tedy w onny stjnů řjše.

Dřjwe bude na obloze pluhem
 Rolnjc gasné hwězdy orati,
 Na kopřiwě růže zrostati,
 Owce wluka gmenowati druhem;

Dřjwe bude země luny sluhem,
 Werba sladké hrozny dáwati,
 Oheň wodu wděčně ljbatl,
 Muška slonem, welryb malým pstruhem;

Dřjwe pjsně přestanau si pěti
 Ústa všechněch slawských děwčátek,
 Na Tatrách se stromy rozwjgeti;

Dřjwe Sála tato ku pramenu
 Obrátj swau wodu na zpátek:
 Než gá Tebe, Mjno, zapomenu.

Žehnám wás už, lásky krage zlaté,
 Zahrady i pole kwětnatá,
 I wás, stromu toho bužata,
 Co slib i žert náš i selzy znáte!

I wy hágky, ať se dobře máte,
 Břehy, kře a wěštná daupata,
 Kwělte wy s Nj žřjdra mechatá,
 I wy hory, wěže, chrámy swaté!

Žehnám i wás stjny cest mých tegné,
 I wás lauky, po nichž chodily
 Wstřjce mi Gegj nožky kwětosegné:

Chraňte klénot tento w prostřed sebe,
 Dokud cjl ten, co nám složily
 Zrádné losy, změnj dobré nebe.

Geště čnj ten 'domek, poljbenj
 Buď i tobě sláno k posledu,
 A už rychle nohy ku předu,
 Skryté očjm toto těžké zřenj;

O, wy mjsta peľná potěšenj,
 Už se wěčně s wámi rozweđu,
 Geště okamženj k pohledu
 U krag lesa — ach už domku nenj!

Nehleď zpátkem, wen wen z twáři rowin,
 Ohlušte mne zwukem ptáčkowé,
 Hory hučte, wětry dugte z křowin!

Už se sberu, gako slušj muže,
 Ale které sardce surowé
 Geště geden pohled hanit může?

Z p ě w

II.

Labe, Rén, Weltawa.

121.

Ozwětež se nářkem hory, doly,
Zawzni žel můg šjře široce,
Ode Rénu až tam k zátoce,
Kterau Dunag dělj na dvě poly;

Ode Tater kwěl ho onen holý
Chlumec, Čechů statných půwodce,
Moře, ostrow zalkeg hluboce
Na nichž měla láska chrámy, školy:

Z kragů, w kterých lásky zmizly práwa,
Ber se k pauštem oněch diwochů,
Kde wjc sardce řjdj, nežli hlawa;

Pouč mladých, kterj geště posud
Beze strasti žili, ginochů:
Že ge lásky mnohem wětšj osud.

122.

Sardce co chceš? „tam, tam w onnu moře
Zřjtiti se modrau hlubinu,
Tam se za hwězdami rozplynu,
Z tluků těchto nowé swěty twoře;

Wlast, ai! w necti, lásku hněte hoře,
Tam se na wždy odsud wyšinu,
Gednau wlast a druhau obwinu
Rukau družku, zemi patau zboře.“

Tjše, tjše, wrať se do kolege
Skutečnosti, tworče wlastnj strasti!
Upěg a kry swětu náreky:

Ach tě tušjm i tam w snářské slasti
Twůg by mořil žiwel na wěky:
Trud a žel a tužba bez naděge.

123.

Pakli nowé rady nebe nedá
 Zaufám lásce wěrné k posměchu,
 Kdo dal bolest, bere útěchu,
 Tužba žige, po naděgi běda!

Berzo skryla den můg bauře šedá,
 Na půl cestě stogjm bez dechu,
 Gako plawec wedle pelechu
 Charybdy a kruté Scylly bředa:

Komu přál, teď tomu osud žehře,
 Zmizlo krátké štěstj diwadlo,
 Ach gak lépe zemřjt bylo we hře!

Dobrau noc! mně slunce zapadlo,
 Zefyrečky, aspoň wy, když zblednu,
 Neste popel můg tam w urnu gednu.

124.

Lásko! lásko! o ty sladký klame,
 O ty čjše slasti nayvyššj!
 Kde se duše s dušj pomjšj,
 W citu gednom zem i nebe máme;

O kýž wnaď twých rychle užit známe,
 Skrytj swětu w haušti naytiššj,
 Dřjw než wicher zhaubný přispjšj
 Který, gak mně, loď i weslo zláme:

Kde si, kde si sestro bohů wěčných,
 Hosti sardci mému newěrný,
 Djtě kwjtků, dárce bolů wděčných!

Gá sem darmo k portu twému spěchal,
 Anť mi zkwetlau, orkán sewerný,
 Růži wyrwal, terny ostré nechal.

125.

Onni rtowé, gegichž wúně plynná
Oheň wlila duše do našj,
Že kost w těle gihne nayzázšj,
Onni rtowé gsau mých strastj wina;

Tak dech laudný k chřjpm nehostinná
Arabia z dálky přinášj,
A když wegde w krage nayblažšj
Pautnj, pozdě upj horkem hyna:

Onni rtowé ragských kwjtků medem,
Nektarem a manau tekaucj,
Opili mne sladkým tjnto gedem;

Onni rtowé, do nichž wšecky Muzy
Milek swábil lukem wládnaucj,
Uwerhli mne w tyto wěčné hrůzy.

126.

Nenj bolest zrádné lásky pauhá
Co mé nářky smutné žalugj,
Mne dvě střely spolu sužugj,
A to gedna horšj nežli druhá;

Kam gdau nohy, na stoletj dlauhá
Neštěstj a hanby wstupugj,
Toho lidu, s nimž mne spogugj
Krew a řeč a zwyků wazba tuhá:

Milek sardce, cesta trápj oko,
Stjny zmařeného národu
Lezti wida šjře, přeširoko;

Ani k nebi obracegj prosbu,
K bratrům mimogdaucjm nehodu,
A těm, co ge do nj werhli, hrozbu.

Ai, ty Labe, proč tak selzau mutnau
 Mějš zlaté wluny w kaliště?
 Zdaž si pilo někde z bogiště,
 Čili zpláklo z kořen Horu Kutnau?

„Ne, gá winu skrywám w sobě smutnau,
 Zaštně Sláwy synů roztrjště,
 Ach snad wjce než mé řečiště
 Pjsku nosj, wraždau přeukrutnau:

Břehy oba, k ústj od studnice,
 Wěky ode časů pohanských
 Lkagj, na mne swětu žalugjce.“

Hřch to owšem, a wšak utři ljce,
 Budiž gménem bratrů Slowanských
 Milost tobě, ale nehřeš wjce!

Žiwot gestiř rowný řece drawé,
 Licho před člowěkem tekaucj,
 Běda tomu, kdo gj w horaucj,
 Šalbě swěřj nohy nedočkawé;

Postog trochu, protři oko tmawé,
 Sedni na břeh patře na gdaucj,
 Bys tak zmudřel k cestě budaucj
 Perwé než tě sheltnau wluny žrawé;

Dášli slepým losům člunek hebký,
 Bys i wjc než Columb proplowal,
 Ani kroku nešels od kolébky;

Hra to wětrů gen a mertwá nůše,
 Š njž si darmo swětem střěckowal,
 Žiwot má být djlo vlastnj duše.

Takto w mysli přemjtage, weslo
 Spatřjm wedle plauti s člunečkem,
 Sprawowané malým chlapečkem,
 Tjše tak, že sotwy Labe hleslo;

Labutj dvě w předku garmo neslo,
 W lodce byly střelky s taulečkem,
 Zlatohláwku! kam s tjm krámečkem,
 Kdo si, djm, a co máš za remeslo?

„Moge matka Lada, a má tetka
 Sláwa, mne sem k tobě poslaly,
 Za průwodce cesty, za nohsledka.“

Usta má, tjm hnuta gsauce wabem,
 Poručeno Bohu! zwolaly,
 A pak sem tam blaudili sme Labem.

Mělo pak to děcko w ruce prawé
 Mimo weslo, lauček s bičkem,
 Z plece k bedrům pásek pošikem
 Wisel, vlásky byly kučerawé;

Očka bystré, ústka lákosmawé,
 W twáři zloba hrala s žertjkem,
 A vždy medosladkým gazykem
 Uměl řeči štěbetati žwawé:

Krásnoperá obau na lopatkách
 Třepetaly sem tam křjdelka,
 Ljbost měl gen w šibřinkách a fatkách;

Mocný wšak byl lotřjk tak, že čeho
 Tkla se luku toho wýstřelka,
 Padlo sjle hned neb čárům geho.

131.

Ale hned mne u počátku plawu
Rozpakowé hnětli takowj,
Že má prosba Milka oslowj
By loď zpátkem skrautnul ku přjstawu ;

Proč to medle? co máš za obawu?
On mi posměwačně odpowj,
A gá řku, to staré přjslowj:
Powěz prawdu probigj ti hlawu !

Nestrachug se, dj to krásné hole,
Gestliže i prawdu řekneme,
Gen zlým lidem ona oči kole ;

Zbodřen tjm: nu, mysljm, teď se zpátky
Newrátjm až všecky progdeme
Po-Slawské ty kraginy a statky.

132.

Slaupsko pyšné, hrade starých Moků,
Deg mi utočiště přátelské,
Gako hraběnce si Kozelské
Přede stem ge propůgčilo roků ;

Mne ne sice, gak gi, k tobě soků
Pokolenj weđe ďábelské,
Nýberž Sláwy cesty poselské,
A šjp Lady wrytý do mých boků :

Předce láska přjčinau ge zwláště
Lkánj mého tak, gak gegjho
Když gi Sasic wězil w této baště ;

Než strast gegj rychle došla schylku,
Gá pak do sauženj wětšjho
Padám co den utjkage Milku.

133.

Pozdrawenj neste poslů čtvero
Pánům wúkol po všech wesnicech,
Řkauce: že ge zjtra w Lužicech
K slawným hodům čeká hrabě Ğero;

Zowte i těch Slawů třidcatero
Kteřj žigj se mnau w různicech,
By sme při smjrliwých sklenicech
Hrali, pokud přigde noci šero:

Gitro switne: hrad se celý hostmi,
Hned i turnag ořmi namnožil,
Stráwil se den rytjřskymi cnostmi;

Wečer, když se dokonaly kwasy,
Zrádce, hostům swogjm předložil
Hlawy našjch knjžat na pospasy.

134.

W procházce té když sme přešli horu,
Tichá přigala nás dolina,
Toto hle gest město Jarina,
Plyne řeč z ust mému diwotworu;

Město to gest — kráčj w rozhoworu —
Wěčná hanby Němců rytina,
Neb zde Gindřich Druhý, meršina,
Oběsil dwa Sláwy z Braniboru:

Oběsil ge pro cnost, ne pak hřjchy,
Že swůg národ zradit nechtěli,
Proti němuž wedol on bog lichý;

Nalkawše se nade zlobau moc tau,
Potom zgewnau paut sme derželi,
Na Lužické Golgata to s poctau.

Kdybych sem měl berlu stokraginskau
 W ruce, nebo pluky wjtěžné,
 Záštity bych zdělal pawezné
 Pro sausednost tuto nehostinskau;

Od Adrie k Baltu po zem Finskau,
 Na Dunag a Labe bezmezné,
 Ne gak Chrobry slaupy železné,
 Ale zeď bych wybudował Chinskau:

Hranicj tau wás bych otábořil,
 O wy bratřj naši ubozj,
 Kterých Teuto takto upotwořil;

A když nemá co wám wjce bráti,
 Wzaw už všeko, teď se nezhrozj
 Geště mléko slawských persů sáti.

Aganippe, Pimpla nechutnala
 Ustům tak swých řeckých wzjwačů,
 Ani Kastalka, a z chomáčů
 Cotě půwod Helikonských brala;

Gak mne nynj tato ukochala
 Diwotworná studně Glomačů,
 O by gen swých hlasem hadačů
 Odpowěd mi na otázky dala:

Prorokug mi: přigdauli pak geště,
 Genžby tyto ljpy uwadlé
 Na twých březjch zotawili, deště?

A kdy, a kde Sláwy kněžj wstanau
 Mstjti oltáře ty upadlé
 A w nich bohyni swau ukydanau?

Do hlawnjho města Daleminců
 Šli sme odtud, totiž do Gany,
 Tam kde se swogjmi hawrany
 Ljtý Ptáčnjc wdral se do našinců ;

A pak ne gak skutky kriwdočinců
 Saudce, než gak luňák berany,
 Tak on tuto škertil měštany,
 A přeč pobral wšeccko od chudinců :

Mládencům a mužům hlawy seče
 Mečem, ukrutnjc ten ztřeštěný,
 Ženy, djtky do otroctwj wleče ;

A to proč? gen pro tu welkau winu
 Že ne Němci ge, než Slaweny
 Ljbilo se stwořit Hospodinu.

Gako dobrý křesťan w zemi Páně
 Cestami když sem tam putuge,
 Wšudy wzácné věci spatruge,
 W Betlehemě, w Nazaretě, w Káně ;

Z Bethanie k Naimské gde bráně,
 Tábor, Geruzalem zpytuge,
 Ğolĝata, křjž i hrob celuge
 Nawštjwiw paušť a břeh při Jordáně :

Tak mne wšeccko gjmá w těchto kragech,
 Hrady, bogiště i mohyly,
 Města, řeky, chrámy, stromy w hágech ;

Bohužel! že tam ty od pohanů
 Wjce šanoby gsau zkusily
 Památky, než ty tu od křesťanů.

Nastogte! co widj oko moge?
 Hleď, hleď řeknu mému panoši,
 Nahé děti, starci, ginošj
 Krygj se tam za stromy a chwoge;

Kdo ste, asnad wyhnancowé z Troje,
 Čili indianštj diwošj?
 Slyšawše řeč slawskau w rozkoši
 Plynauc usta otewřeli swoge:

Slawowé sme, Němci nelidé hle
 Z vlasti, z dworů nás, ba do naha
 Z raucha swlékli naše údy zkřehlé;

Pohled gegich roztkliwil mne k pláči,
 Milek pak se stwořit nezdráhá
 Aspoň šaty, co gim wzali dráči.

Nehledám gá wěci zweličowat
 Gak snad gisté mněgj rozумы,
 Nýberž mnoho geště ze summy
 Hřjchů těchto kragů umenšowat;

Zwyk mám radše oči zamhuřowat,
 Nežli schwálné činit wýskумы,
 Sypu smjrné kwjtj na rумы
 Sláwy a zlost woljm při-plášt'kowat:

Gen ty křiwdy péro moge ljěj,
 Nad kterými samo zarděné
 Nebe lká a člowěčenstwj křičj;

Kdo pak wjru mně a Milku přjčj,
 Ať sám spatřj tyto swalené
 Hřůzy na náš národ holubičj.

141.

W nenáwist tak wrahy swého wzalo
 Národu už djtě Hanibal,
 Že se každý z cesty vyhýbal
 Řjman mu, když potkánj se stalo;

Mladosti mé krotkost nebe dalo,
 Mne Mars gako geho neljbal,
 Předce gedno Němče vyšibal
 I gá w nj, že řeč mau wysmjwalo:

Čjm wjc teđby muselo a tuto
 Plamenem mé sardce shořeti,
 Kde půl Slawska nám gest odegmuto;

Než gak všudy žiwlům klásti hrázky
 Bůh, tak u mne ráčj uměti,
 Oheň hněwu hasé deštěm lásky.

142.

Nech sem dobrým! Milku, gá už déle
 Nechci tuto s tebau cestiti,
 Neb i mne by mohli zabiti
 Tito slepj Slawů nepřátele;

Anebo snad, coby geště wele
 Horšj bylo, Bůh rač chrániti,
 I mne násilně tu zněmčiti
 Mohau tito Wendů němčitelé:

Co gá počnu s tebau samodruhý
 Proti celým městům, kraginám,
 Tys gen malý, střelče, třebas tuhý!

To gsau snowé, on mi na to wrátj,
 Když pak by i škodit chtěli nám:
 Komu Sláwa, tomu všickni Swatj.

143.

Co sem wěštil téměř skutek bylo,
 Milek mne wjc neměl za snáře,
 We Wurtjně městě, rychtáře
 Oko zlostně na nás zaškaulilo;

I hned, kde most Muldy, obstaupilo
 Množstwj Šwábů nás co špeháře,
 Gedno hegno „w pautu, w žaláře
 Wendy ty!“ a druhé „zabj!“ wyló:

Lkáme! w tom ai bohyně se z wody
 S korauhwj a slawským zgewila
 Wogskem chránit nás tu od nehody;

Bylať to ta, co se w tuto řeku
 Před osmi sty lety hodila,
 Nechtjc Němců djwati se wzteku.

144.

Slaw i wrahům dobře činit zwyknul
 Tak, že pro swau welkau dobrotu
 Často přicházjwá na psotu!
 Takto Milek před Bichinem zkřiknul:

W tomto městě hle ten, co se spiknul
 Proti všechněch Slawů žiwotu,
 Totiž Gindřich Ptáčnjc, chropotu
 Nectné smerti, rukau slawskau zniknul;

Maďari geg w bogi porazili,
 A když zabit chtěli útěka,
 Slawowé ho mužně ochránili;

Gá sem Milku na to, milý brachu,
 Wždy i přjlišná wjc člowěka
 Láska krášlj, než zlost peľná strachu.

145.

Při Lipsku, tom Sorbském maloswětu,
 Zřeli nayředšj sme z diwadel,
 Geden Francauz koně ukradel
 Kozáku, genž křew lil za Němce tu;

Cwálal na něm w nayrychlegšjm letu
 Zmocniw sedla se i zubadel,
 Ale Slaworus náš popadel
 Diwněfonti Bonaparskau sketu:

Když už téměř z očí se mu tratj,
 Kozák na swém perstě zahwjzdne,
 A kuň s gezdcem hned se k pánu wrátj;

Tento pak, dluh slušný zloděgowi
 Složiw za šibalstwj ohyzdné,
 Hladil wěrnau hřiwu konjčkowi.

146.

Když dál geště přes gednu sme hůrkú
 W lewo od břehů šli plaweckých,
 Napadne nás hlůza německých
 Laupežnjků z města Merseburku;

Ale Milek na lučišti šnůrku
 Napiaw perstem ruk swých chlapeckých,
 Střelj, a tłum chertů loweckých
 K nim se žene rozterhawšjch swůrku:

Š wůdcem gegjm Aesicem tu bandu
 Celau hnali až tam k žahadlům
 Peklowládne Hely do Nastrandu;

Gindřich Ptáčnjk wzal ty lotry zlostné
 Katům, šibenicem, stjnadlům
 Aby nimi pleníl Slawy cnostné.

Po úkazu tomtu nelaskawém
 Duch můg pookřáti zataužil,
 Teď sem tedy cestu zakraužil
 Tam, kde Boso kněžským skwěl se stawem;

A kde gako biskup w gednom prawém
 Činu památku swau prodlaužil,
 Tak že proto, aspoň zaslaužil
 Gestli nebyl, muž ten býti Slawem :

Neb on perwý zde psal slawská slowa
 Když náš národ učil „Kyrie
 Eleison“ a Boha ctjti znowa;

Na tom skutku tu má wděčně wisjc
 Duše myslj sobě: lepšj ge
 Geden maudrý, nežli bláznů tisjc.

148.

Pak sme wešli w les ten hustý gako
 Tma, co Swatibor byl řečený,
 Prostřed w něm stál palauk zelený,
 Kde se potok winul křiwolako;

Tu hauf stjnů: Derwan, Tungo, Drako
 Wilců král, a Mstiwog zhaněný,
 Dražko zrádně žitj zbawený,
 Lutičtj pak wládcu Dragwit, Nako :

Gostimil, Grin, Moimir z Braniboru,
 Mezidruh, Ljut, Zwinek z Lubeky,
 Selibur, Msta, Gněw byl w tomtu zboru ;

A ta všecku knjžata, gichž krage
 Němci ozbjgeli před wěky,
 Obkljčili nás w té skryši háge.

149.

Když se s nimi do rozmluwy dáme
Geden z nich nám podá diploma,
Takto znjcy: „Budiž wědomá
Wěc ta wšechněm, co zde zawjráme;

Že my Sláwy dceru uznáwáme
W tom všem dědičkau, co pohroma,
Zwlastě zlost nám Němců lakomá,
Wzala, a nač nárok wždycky máme;

Práwo naše přenášjme na ni,
Poručenstwjm tjmto pečetnjm
Nápadnicj činjc Gi a panj.“

Milek i hned po obloze swětlé
Letěl s pjsmem tjmto pamětnjm
K onné Daphně slawské z lpy zkwětlé.

150.

Pokud on se na té cestě bawil
Mnau tam ku Raxe gest wygeto,
Kde ten, gehož gméno prokleta
Ĝero, k Slawům úkladně se wplawil;

A pak sedemdesát obezhlawil
Newinců zde, tak že pole to
Dlauho leby bylo oseto,
Gegichž čerwec řeku zakrewawil:

Nynj Sláwa na tom osadila
Zahradu si mjstě welikém,
A z hlaw stromy, kwěty učinila;

W středku zřj se hlawa Stoigněwowa,
Pak ta, genuž oči s gazykem
Žiwé dřela wzteklost Ĝeronowa.

151.

Sworně se až posud geště chował
Ten můg lukonosný ředitel,
Ale když se gako cestitel
Zpátkem wrátil, wadu rozesnowal;

Nebo družku mau už negmenował
Tak gak giný země bydlitel,
Než, ten newolaný křestitel!
Wšeslawau Gi na vždy přebirmował :

Takže gménem trogjm gednu krásu,
Mjny, Sláwy dcery, Wšeslawy
Nazjwáno od tohoto času;

Perwé gá sem dal swé milownici,
Druhé matka, třetjm žwatlawý
Přezdjwał swé Milek sesternici.

152.

Z pahorku se na pahorky klátjm
Po wsech, po dolinách zelených,
Po městech a řekách pramenných
Už tak dlauho bolest darmo tratjm;

Než teď wjm gak cestu sobě zkrátjm!
Na oltářch těchto kamenných,
Obětnicech Slawů zmařených,
Nebi žertwy utáhnuté splatjm :

O wy skály staré, hwězdonosné,
Swaté pyramjdy Seweru,
Obět má gsau tyto selzy rosné!

Neste ge tam, tu ge všecky složjm
Lité pro matku i pro dceru,
Aby byly perly w trůnu božjm.

153.

Nazegtrj když slunce blesky w dcerku
 Rána, gitřenku, se linuli,
 Řeknu, by sme Labem popluli
 Geště dále, mému Luciperku;

Zawjtawše tedy k Witeberku
 Šli sme hned k té černé tabuli,
 O řeči kde slawské ceduli
 Před sto lety gmjno za titěrku:

Mjsto všeho přenj s těmi znowa
 Školometry se a Němčjky,
 Napsali sme tam gen tato słowa;

Psáno stogj; nenáwist gest wina,
 Nezbraňugte mluwit gazyky!
 Každý národ chwalíž Hospodina!

154.

Aby šli sme Labem do Werbiny
 Milče nedalo mi pokoge,
 Nebo panowali rozbroge
 Mezi Šasy tam a Sláwy syny;

Cjsař Konrad přišel trestem winy
 Srownati chtěw stránky oboge,
 Wywoleno práwo sauboge,
 A los házen byl dwa o herdiny:

Němec a Slaw stáli proti sobě,
 Udatně sic oba bogugj,
 Ale Slaw byl wjtěz w malé době;

Bog i prawdu měla naše strana,
 Předce saudcem Němcem gsau tu gj
 Potom geště těžšj pauta dána.

Teď nám, řekli usta mého družby,
 K Jece do Wustrowa gechati,
 Kde se ostatnjkrát konati
 W řeči slawské magj božské služby;

Neb dán rozkaz „wjc tu žádný muž by
 Nesměl Slawům slawsky kázati!“
 Kazatel chtě mluwit plakati
 Musel, potom začal peľný tužby:

„Měg se tedy dobře, o ty drahá,
 Sladká řeči, řeči materská,
 S njž nás lauěj włáda Slawowrahá!“

Gá hned z toho wyšed swatodomu:
 Bráti řeč, djm, to cnost neherská!
 A či má i mocnár práwo k tomu?

Tuto Milek na člun rukau sáhnul
 A spřež geho změnil w holuby,
 Které gako malé Cheruby
 Do lehaunké přičky polské wpráhnul;

Potom weljm, aby cestu nahnul
 W prawau stranu kde gsau Kašuby,
 Nebo kmen ten bljzký záhuby
 Nawštjwiti bol mne geště táhnul:

Přišli pak sme přes Lupow a Lebu
 K Slawům těm, když práwě strogily
 Přjprawy se gegich ku pohřebu;

I nás Němci tuto smutnau Tryznu
 Spolu s nimi slawit prosili,
 Než gá s kletbau hrobařů těch zmiznu.

Ku barbarům rodu Avarského
 Přišli gednau trogj poslowé,
 Citary se k hudbě hotowé
 Chwély z gegich plece vysokého;

„Kdo ste? – Chán k nim pyšně z trůnu swého –
 Kde gsau vaše wogska, mečowé?“
 Pane, řeknau, my sme Slawowé
 Ode kragin moře Baltického:

Wognu sotwy podle gména známe,
 Darmo žádáš od nás pomoci,
 My gen hru a zpěwy doma máme;

Hrali před njm, hrali přeljbezně,
 Tyran na odměnu: „Otroci
 Wlecte do zagetj tyto wězně!“

Wrátiwše se zpátkem ku Odeře
 Zůstaneme státi prozatjm,
 Pak paut do Štetjna obrátjm
 Swatý ořech nagjti tam wěře;

Milku! powjm, oči na něj wpeře,
 Prokaž mi wděk, však ti zaplatjm,
 Gá hle owoce tu naklátjm
 A skerz tebe pošli Sláwy dceře:

On to sljbil; ke stromu pak gdeme
 Dodagjce krokům pospěchů,
 Bohužel, než co tu nalezneme?

Dub už do pně ořešáku wpleněn,
 Žalud roste mjsto ořechů,
 A kněz dáwný we swiňáka změněn!

Gá i Milek žiwě změnu tu čil,
 I hned šli sme odtud k Woljnu,
 Kde král Dánský Erich, newinu
 Slawskau hrozným nelidskostem učil;

Kragany swé před tjm městem mučil,
 Nahé o kůl ge co zwěřinu
 Swázaw břitwau břicho do kljnu
 Řezal, ač i žiwot z nich se pučil:

Sardce wyňaw žiwým ukazowal,
 A tak rukau swau i šlepěgj
 Utočiště toto zneswěcowal;

Bože, mysljm, gestli proti swogjm
 Tito lidé takto běsněgj,
 Cože proti cizým, proti mogjm?

Při Kamině městě deržel stánj
 Milek s loďkau našj křjdlatau,
 Tu hauf ženců roli bohatau
 Žal a w středku gehu gedna panj;

Rukáwy má wyhernuté, dlanj
 Trjma serp a slámu nažatau,
 Kytli pěkně měla podpiatau,
 A všem předeck wedla při dělánj:

To snad Ceres? ptám se wůdce swého,
 Ne, ta role slawské dědictwj,
 Slawenka to rodu šlechtického;

Ona žne gen w onom spolku bystrém
 Z pauhé lásky, nebo w rolnictwj
 Slaw byl weždy pro Europu mistrem.

161.

O! těch zlatých, staroslawských časů,
 Genž zem tuto někdy krásili,
 O nichž čjsti, ač ge ljčili
 Nepřátelé, nelze bez úžasů;

Kljčů, zámků, šibeníc a rašů
 Neznali tak, že se diwili
 Welmi wěcem těm, když spatřili
 U swogjch ge němčitelů Sasů:

Neznáma gim byla lest i krádež,
 Žebrač, přjsaha a zločinstwj,
 Rodiče a starce ctila mládež;

Wšudy zpěw a wljdné obličege,
 Stoly weždy pełné hostinstwj,
 A teď, auwe! wše se opak děge.

162.

Kragem břehů u Pomořj chodě
 W rumjch Sláwie a rozmetu,
 Nad Winetau hledám Winetu
 W různobarwé moře toho wodě;

Město! gehož někdy čest a lodě
 Kryly celau zemskau planetu,
 Wywiň třizubému klepetu
 Neptuna se geště ke swobodě!

Stoletj si wzdorowalo Dánům,
 A gen bohové te stačili
 Přemoci, ty mořské Herkulánům!

Nešťastné si dwakrát město Sláwy,
 Předně, že tě wluny zničily,
 Pak že i wtip chce to křiwohlawý.

163.

O ty ze všech naywalnějšj ztráto
Moře slawské, slawsky nazwané!
Nebo že twé nenj Germane
Wenedický záliw, sám máš za to;

Než i Balt Blat, tak gak Blaton, Bláto,
Slawské slowo gest a zůstane,
I zde prýštěninj zbjrané
Gméno jantar od Antů snad wzato:

Slawowé tu byli Autochtoni,
Nech už nelže Němec lichotně
Že gen wzal, co dřjw mu wzali oni;

I kam přišla ruka gegich rolná
Zaugala genom prawotně
Mjsta prázná, opuštěná, wolná.

164.

Ku žiwotu národnjmu moře
Práwě tak gak země potřebj,
Aby dary všechněch podnebj
Užiti swé mohel ku podpoře;

Bez něho se duchem w nemotoře,
Tělem w nauzi národ pohřebj,
S njm se po všem swětě zwelebj
Budže kupčj, wálčj aneb oře:

Dobrý Bůh nám Slawům sice dal tu
Cestu všechněch sil a obchodů,
Na Wenetském swětospogném Baltu;

Ale Teut, ač sám měl moře dosti,
Zrušiw onen zákon národů,
Wzal tjm posud kljč nám wzdělanosti.

Tu když bárku mořem nebezpečným
 Z břehu pustjme a stawadla,
 Bauře strašliwá nás napadla,
 Mrak byl tři dny s nebem bezslunečným;

Lámaly se wichrem diwogečným
 Wesla, plachty, kotwy, zábradla,
 Že i Milkowi krew ochladla,
 Neb se k retě cjtíl nestatečným:

Naděge má ale neklesala,
 An mi onna Hwězda Sewerná
 Weždy gasně před očima stála;

Ona byla Pharus, kompas, kotwa,
 A když zjwla propast požerná,
 Trjmalá loď, oku widná sotwa.

Gako Arĝonauti do Kolchidy
 Aby zlaté rauno dostali,
 Samotráckým mořem plowali
 Nesauc mužně všeligaké bjdy;

Wlunobitj tu, tam Stymphalidy,
 Onde býky, draky potkali:
 Tak my sme se nynj čjtali
 S Milkem do těch slawných herdin trjdy:

On byl Jason, Orpheusa gméno
 Mně dal, Arkonskau pak stanici
 Gako rauno, za cjl položeno;

By sme w nástrog náš gi wzali lodnj,
 A pak, gako dobrj dědici,
 Wšecky Slawy sgednotili pod nj.

W bauři wlun a sardcotrápných citů
 K wýspě Rygenské loď přiběžj,
 Kde už na protěgšjm zábřežj
 Čekal na nás běloň Swantowjtů;

Ozdoben byl bleskem drahých krytů,
 Zlatým sedlem, swilnau otěžj,
 Když nás uzřel hřiwu nagežj,
 Nohau dupá, gako břinkot štjtů:

Milek, lokag, rukau uzdu lapil
 Zninoha hned toho pyšného,
 I gá w střemen wstaupiti sem kwapil;

A tak w klusu, pelnj zwědawosti,
 Ostrowa sme toho celého
 Ohlédali wzácne pamatnosti.

A tu přišel na um nešťastného
 Příklad Poláka mi Mazepy,
 Gak geg, pro lásku, kuň swěrepý
 Po Ukraině nosil swázaného;

Tu s njm běžel, diwoch, do hustého
 Lesa, odtud pusté na stepy,
 Na cestu tam křiwau, na slepý
 Chodnjk, a w tuň plesa hlubokého:

Až geg spolu s unaweným koněm
 Milosardnj w poli sedláci
 Polapili, dřjw než bylo po něm:

Bodeyž gen tak, mysljm, mého Milka
 Silnj přikwačili gonáci,
 Aby každá třěštěla w něm žilka.

Za dvě léta dost se dosti wěru
 Milek w žaláři mne nawězil,
 Při té, se kterau mne sřetězil
 Pautem lásky, teď ge z nohau speru!

Takto ráno, takto ku večeru
 Mysljm, gakobych už zwjtězil;
 Zwlastě od těch dob co rozmezil
 Železný los mne a Sláwy dceru:

Ale slabát gest tu ruka zbrogná,
 Nebo cit mŭg gest cit slowanský,
 A má láska ne gak nowokrogná;

Kám se koli cestau noha má hne,
 Wšudy onen maĝnet Sálanský
 Šardce moge silně k sobě táhne.

Přes ostrowu háge, přes ohyby
 Cest, a křjžných stezek pletence,
 Přigezdili k mjstu studence
 Swatého sme bez bludu a chyby;

Kde gá k Sláwě wěrnost sem a sliby
 Obnowowal, lásku k milence,
 Ano ruka Lady rozence
 We wodě té lowila si ryby:

Potom načrel do nádobky zlaté,
 Aby zawděčil se bohowi
 Když přigdeme do božnice swaté;

Než dřjw geště westi gjzdu k onné
 Křjdohore weljm Milkowi,
 Z njž až Sály widno břehy wonné.

171.

Pohled' oko na ty gasné strany,
 Pro něž lilos už selz potoky,
 Zaleť na werch onen vysoký:
 Co as dělá anděl milovaný?

Zda sem hledj stogjc u wrát brány,
 Či hrau kogj osud diwoký,
 Či list pjše, čili wýtoky
 Léčných bylin hledá pro mé rány?

Strogjli však kadeř u zercadla,
 Lkáli k nebi w swatých hodinách,
 Bog se pomsty, genžby na tě padla;

Ljbáli Gj patu wluna čilá,
 Spjli w sadě samá w kwětinách,
 Wrať se, by tě bleskem nestráwila!

172.

Někdy se i w pěkných neprawdiwá
 Přjslowjch lež krýti nestydj,
 Tak že ten se welmi ošidj
 Kdo ge w žitj za prawidlo mjwá;

Nenalezá se však wjce křiwá
 Řeč snad w žádném běžném u lidj
 Gak w tom přjslowj: „Co newidj
 Oko, ani sardce neželjwá!“

Kdo to smyslel, motowidlem střelil,
 Ano podle mého přjkladu
 Opak snáze ku prawděby čelil;

Nebo gá, čjm newidjm gi déle,
 Swalugi tjm wětšj hromadu
 Na swé sardce bolesti a žele.

Wěku chudý, léta nebe sytá,
 Háge neúrodné na bohy!
 Kam se werhne mladoch ubohý,
 Rady pilen, když njm osud smjtá?

Bardů sewer, Slaw měl Swantowjta,
 Řek i Řjman stolec třjnohý,
 W naše háge wešly mátohy,
 Našj lásce baba losy čjtá:

Genž se předtjm mezi lidmi hnuli
 Kráse přiwtělenj bohové,
 Nám se kdesi w modru rozplynuli;

Než či slušno, powěz zjstné plémě,
 Lzeli, řecte maudřj časowé:
 Nebe wyhnat z geho vlastnj země?

Patřil wšak gá negen ku prostranstwjm
 Těm, kde lásky mé gsau poklady,
 An sem žádné neměl závády,
 Obdařen byw diwným welikanstwjm;

Ale i tam, kde gsau pode panstwjm
 Slawským Němců, Finů hromady,
 Kterák swau řeč, mrawy, wýsady
 Magj, aniž lkagj pod tyranstwjm:

Na slawské tam půdě Němci tygj
 W prostřed Ruska, a hle od wěků
 Pokogně a bez nátisku žigj;

Kdo tam myslj na zruštěnj Němců,
 Gak zde na zněmčenj obleků,
 Gazyka i gména Slawoplemců?

Wstaňte wzůru, o wy sedmispáči
 Desetistoletnj, slowanštj,
 Kterých pripravili germanštj
 O národnj žiwot lidožráči;

Usnuli už sami waši dráči
 Deciusowé ti pohanštj,
 Potlačowatelé tyranštj,
 Gimž ste ušli do geskyně w pláči!

Nastali už Theodosiusa
 Swobodnj wám dnowé wzkrjšenj,
 Oswjtil Bůh Sasa, Dána, Prusa;

Už wáš národ i řeč má swé práwa,
 A wám w Carigrad se wráčenj
 Bezpečné už způsobila Sláwa.

Gesli Sláwy rummy geště wstanau
 Rukau wašj přjštj potomci,
 Wěřte zkušnému wědomci,
 Gehož usta tu k wám radu wanau!

Zřidte obec, gednjm gménem zwanau,
 Pewnau, ať gi cuzj holomci,
 Swornau, ať gi vlastnj lakomci
 Nezburagj nowau zase ranau;

Údy mnohé, hlawu gednu měgte,
 Wyrōstlau wšak z těla vašeho,
 Černé s bjlym nikdy nemjchegte;

To nás cestau posud wedlo křiwau,
 Wy se chraňte bludu našeho,
 A vlast stwořte čistau, terwanliwau.

Přjmo odtud hnáno ku Arkoně
 Na plac gedné krásné rowinky,
 Kde se právě letnj ožinky
 Prowodily w hlúčném lidu shoně;

Byli rádi, když sem sedna z koně
 K nim šel, onny dobré lidinky,
 Mjchal sem se w gegich hostinky,
 Hry a zwyky do tráwy se sklone;

W konci swátku panny pjsně pěly,
 Král a šlechta wedli honitbu,
 Ženci bohům obět přinášely;

A žrec welkým kleče za koláčem,
 Řjkal pronikawau modlitbu,
 S wděčným sardcem než i s horkým pláčem.

„Swantowjte, Bože čtwerohlawý!
 Byly slowa toho šediwce,
 Přigmi djk z ust twého horliwce
 Ža rok štědrý i den tento hrawý;

Chraň i dále, dárce požehnawý,
 Pole, města, djtky, přjzniwce,
 Deg nám štěstj, počas rozsjuwce,
 Němcům sardce lidské, rozum zdrawý:

Aby pode pláštěm náboženstwa
 Nepáchali w našem národu
 Porobu, lest, křiwdy, ukrućenstwa;

Uslyš nás, ty genž si swětla pramen!“
 Tu wstal do chrámu gda w průwodu
 Kněz ten, a lid všecken wolal: „Amen!“

Gá té Němců přisvědčiti haně
 Nechtěw, djm: i což wám dělagj,
 Že se onen starec nehágj
 Zde tak zgewně narjkati na ně?

Tu lid začal w každé lkáti straně:
 Ach! krag, chrámy, krew nám heltagj,
 Pod křžžem nám hlavy stjagj,
 Berau těžké desátky a daně:

A co geště horšjho gest, to ge,
 Že nám wyřezugj gazyky
 Z našjch ust a cpagj do nich swoge;

Slowem nemá tolik bjlé křjdy
 Werch ten w našj wýspě weliký,
 Genžby mohla wypsát naše bjdy.

Odtud chodnjc winaucj se tence
 Zawede nás pěsky laukami
 K Rugewjtu, sedmi hlawami
 Wládnaucjmu, totiž do Karence;

Wlaštowky tu modlu, na wzor wěnce
 Hnjzd swých ozdobilj budkami,
 Přišli wrabci w to, a wálkami
 Wyhnali ty krotké operence:

Milek ostře křiwdu tuto křeše,
 Wy ste násilnjci, wrabcowé,
 Parom do wás! wlastowičky těše;

Nediw se, gá powjm tomu chlapci,
 Tu máš podobenstwo: Slawowé
 Wlaštowky ty gsau, a Němci wrabci.

181.

W tomže městě s tĕkawostj stegnau
Ke druhému chrámu cestjme,
W kterém Porenuta spatřjme
S modlau gehu pětiobličegnau;

A když pilně na každau wěc tegnau
Řezby, slaupy, kauty hledjme,
Pode sochau škrjní zoějme,
A w nj knihu starau, čaroděgnau:

I hned wzal sem tuto slawskau Wedu,
Než sám neznaw čjsti, odbude
Ruka má gi Milku ku přehledu;

On čte, tuto polsky w běžném spěchu:
Pokud swět gest swětem nebude —
Tam zas česky: Tenkrát Němec Čechu —

182.

Poručil sem se tĕm. ostrowanům
K pewnině se opět odbera,
Kde sme přišli geště zwečera
Do Chotkowa na noc k měškým pánům;

Než zlá noc to, ano k nebe stanům
Tak, že zněla zem ta weškera,
Smutný hlas wyl z gegich gezera:
Pomsta, pomsta, pomsta Sasům! Dánům!

Šli sme ráno tam: ai wodau tělo
Plává, které prowaz okolo
Hardla, wlasý mečem staté mělo;

Pro wěrnost ge zhanobil a swalil
W lauž tu Danský biskup Absolo,
Když Lew krag, on toto město pálil.

Mezi dvěma ohni pálcjmi
 Stáli tuto naši předkové,
 Z gedné strany jedli Dánové,
 Z druhé Němci boge s ubohými;

Oba tiskli daněmi ge swými
 Gako plémě peněz hladové,
 Herkul padne w pūtce takové,
 Kde se musj prátí se mnohými:

Přes moře si ruky podávali
 Oba kmenové ti germanštj,
 Gakby národ nám a řeč tu wzali;

Učte, z toho příkladu co plyne
 Pro wás, kmenové se slowanštj:
 Wrána wráně oko newykline!

Při potoku Paně čili Peně,
 Panj s pannami nás potkala,
 Gedna lála, druhá plakala,
 Třetj zpátkem zřela zarmauceně;

Za nimi stráž „preč, preč bezedleně!“
 S metličkami w ruce wolala,
 Což pak pleť ta, djme, zpáchala?
 Diwjce se zvláště gedné ženě:

Siritha to dcera Swenonowa,
 Stráže se šupem tjm mluwila,
 Manželka co byla Gotschalkowa;

Dánka tato s těmi dwořankami
 Tak nám krále i nás zněmčila,
 Že už, běda! téměř konec s nami.

Zbořeniště pusté! Retry slavné,
 W gehožto zde sedjm chrastinách
 Gako na truchliwých swalinách
 Marius tam Karthaginy dáwné;

Dewět bran, most, ostrow, pleso plawné,
 Radohost twůg, řezby w kontinách,
 Ai, gak žiwě se mi w hlubinách
 Maluj mé obraznosti hawné! .

Kýž sem nynj Thebským Amphionem,
 Hnedby skákali ti rumowé
 Stawitelským, we zdi, pod zákonem!

Kýž sem nynj Deukalionem,
 Ze všech kamenů těch Slawowé .
 Slawenkyže štaly by se honem!

Wyšedše wen z města za ohradu,
 Milek z daleka už zawonj
 Na rychlém že běžj černoni
 Cestau kdosi pro zpáchanau zradu;

A hle zůstal wiset za swau bradu
 Absolon ten pode gablonj,
 Byl to, ukradeném na koni
 Saský biskup Burkhard z Halberstadu:

Wšecken našjch Lutiků krag boře
 Retru spálil, domy drancowal,
 Uzmul z chrámu Radhostowa oře;

Proto musel tři dny tu se káti
 Lupič ten, a když si odsnowal
 Kudly, pěšky domů putowati.

Mnoho lidé, zvláště newlastenci,
 O těch ukrutnostech traubili,
 Gež prey na křesťanech tropili
 Wendi w Retře, w Braniboře, w Lenci ;

Gak ge w obět, ozdobené wěnci,
 Bohům swým a modlám pálili,
 Aneb ginák žiwé mučili
 Bolestmi, co ljtj zaslepenci :

Gako nimi gati žaláření,
 Aneb laupežowé neřádňj
 Po moři a zemi prowozeni ;

Možno! než w tom byli učitelé
 Naylepšj a mistři přjkladňj
 Sami Němci gim, gich tlačitelé.

Od gezera Tolence sme geli
 Do Museum w Nowých Střelicech,
 Kde sme wykopané w Přilwicech
 Slawské bůžky s Milkem uwiděli ;

Kterj, tknuti njm, hned ožiwěli,
 Sem tam běhagjce w policech,
 A nám o městech a wesnicech
 Starých časů mnoho rozprávěli :

Geden leccos mluwil o Lotaru,
 Druhý o Ottowi z Bamberku,
 Třetj lál všech slawských kmenů swáru ;

A když těmto podobnými slowy
 Rozhowor náš přišel k závěrku,
 Milek dechnul — opět byli kowy.

Ale gedna modla, gak ty, mřjti
 Nechtěwši nám strachu nahnala,
 Nebo negen žiwá zůstala,
 Než i takto počne howořiti :

Už čas přišel! už wen musjm gji!
 Už sem dosti dlauho čekala!
 A pak skla i dvěře lámala
 Když sme gi zde chtěli zatwořiti ;

Poslěz předce, wšak gen s pracj snažnau,
 Poštětילו se nám uspati
 Bohyni tu welkau, přjsnau, wážnau ;

Wyšedše, hned : kdo to ? či gi pozná?
 Gdu se chtiwě Milka zeptati,
 A on, ach! to Nemesis ge hrozná.

Mezi Němcem rozdju a Slawem
 Geště neuzřel sem wětšjho,
 Gako, přišedše dne dnešnjho
 K Malachowu při saumraku tmawém ;

Laupežnj tu Němci, Přibyslawem
 Obleženi, z města zdegšjho
 Byli do domowu vlastnjho
 Propuštěni, při žiwotu zdrawém :

Wertislaw pak newinný brat geho
 Okraden, gat, potom oběšen
 Ode Lwa byl tuto německého ;

Nebyl to Lew, ale ljtá šelma,
 Prawil Milek skutkem předěšen
 Tjm, a zbawen pogatosti bělma.

191.

Nawštjwenj krátké dowolte mi
I wy Přibyslawa synowé,
Ač pak pro wás onni zwukowé,
Nimiž mluwjm, dáwno gsau už němi;

Ale města tato s gegich wsemi,
Pyšnj Meklenburku domowé,
Gsau, gak Wendů starých zbytkowé,
Posud geště na Sláwie zemi:

Přigmitež mne tedy, ei, wšak wy ste
Naystaršj a samá knjžata
Pošlá geště z krewé slawské, čisté;

A zas mohau, gako Němci z Wilců
Tak, by rowná byla odplata,
Slawowé se státi z poněmčilců.

192.

Diwnými můg nápady mi stále
Milek cesty nechut osolil,
Zwlašť pak nynj słowa hlaholil,
O nichž gá sám přemýšlel sem dále;

Gábych, řekol, všechněm Slawům krále
Z tohoto tu kmene wywolil,
A wšak gen tak aby odwolil
Němčiny se drjw on dokonále:

Toby byla i krew prawoslawská,
I rod panownický w Europě
Naystaršj, co wětew Přibyslawská;

Ach co gednau wzal čas wšebořitel,
Newzkršjsj, djm gá řeč uchopě,
To nám žádný Slawů gednotitel!

193.

Gsemli zde už, sám sem k sobě prawil,
Stargrad také geště neminu,
Šli sme: a ai, skwoštnau hostinu
K wjtánj nás Těšmjruw dům slawil;

Abych pak se Milka zlého zbawil
Aspoň w tuto pěknau hodinu,
Káži: ty wen zůstaň zlosynu!
Gá šed geg sem w dwoře pozůstawil:

Než když dwěře zatewřeny byly,
Bauchá, prosj, plače mazňátko,
Že stud i hněw ljce moge kryly;

Potom když hod náš i spolek shlédnul,
Rozbiw okno, gako ptačátko
Wberkna w gizbu, na mé plece sednul.

194.

Od Těšmjra dále na Wagrie
Lewau stranu gdeme do Plonu,
Abych složil dlužnau poklonu
Stjnu onné slawské Lukrecie,

Gegjž cnosti kýsi Teutonie
Zlosyn učinil zde úhonu,
O že gméno gegj w záclonu
Newděčná nám skryla historie!

Než krew pomsty toho násilnjka
Na gezerá březjch wylitau
Posud widj oko pcestnjka;

Ana s krewj Buthue se mjchá
Zněmčilce, co s dušj zarytau
Bog se westi s matkau neostýchá.

195.

Zanechawšich sotwy Plonský chotár
 Potkali nás tu z Čech harfenjk,
 Z Turce olegkár a plátenjk
 Z Orawy, pak od Trenčjna drotár ;

Chlapci ! dj můg wtipný pranowotár,
 Gá chci nynj býti bubenjk,
 Wúdce náš nám bude lautenjk,
 Tam gest Alberk, gehož půwod Lotar :

Bywše k němu s hudbau přiwedeni,
 Hrad ten celý tak sme zřjceli,
 Nezůstal že kámen na kameni ;

Přimušenj, proti lidstwuj práwům,
 Slawowé geg stawět museli,
 Na slawenské půdě, proti Slawům !

196.

Neděle nám swatá přemilostně
 Různé oswjtila rozcestj,
 Lid se, kudy gdeme, peřestj
 Po wesnicech nowým rauchem skwostně ;

Do Lubeky tjše gen a sprostně
 Putugeme w prostřed náměstj,
 Tu nám powyk w uši zachřestj,
 Lid a kněžstwo kasali se zlostn ě :

Byli pak gsau z křestánských tu Němců
 Biskup Gerold s bratrem Konradem,
 Helmold mnich a ginj z cizozemců ;

A když konec byl gich k Slawům křiku,
 Přibyslaw, hnut gegich přjkladem,
 Tuto hrjmal zpátkem Filipiku :

„Pane! slowa twá gsau opravdiwá,
 Než proč sami na ně nedbáte?
 Hle, nám cestu prawau hlásáte,
 Anť gest owec wašjch cesta křiwá;

Poraučjte sardce milostiwá,
 A náš národ z kůže zdjrate,
 Laupeže a vraždy pácháte,
 Djla o nás spisujete lžiwá:

Posjláte wogska, drábů, dworských,
 Kterj tak nás ljtě lotrugj,
 Že nám lépe do wlun gjti morských;

Od Traweny až kde Peny lože,
 Knjžata nás vlasti zbawugj,
 A cti lid wáš – politug se Bože!“

Wzdělanj tjm, do europegského
 Kolébky sme wešli kupectwj,
 Která byla tu hned w sausedstwj,
 Totiž w lůnu domu měštanského;

Slula Hansa, ale wendického
 Počátku dle gistých swědectwj,
 Zde pak sjdlo swé a knjžetstwj
 Měla i sklad zbožj rozličného:

Slawowé gi perwj založili,
 Ale nedědil syn za otcem,
 Zisk a čest si Němci přiwlastnili;

Virgili! náš národ rowen tobě,
 I on mnohých wěcj půwodcem
 Gest, an chwálu giný připsal sobě.

Druhého dne časem rannj doby
 Cestu k Raniberku kónáno,
 Tak werch kostj slawských nazwáno,
 Zawražděných rukau Saské zloby ;

Nestačilo totiž, když gen hroby
 Pro předky tu naše kopáno,
 Celé hory potom děláno
 Z nich, a tyto gmjno za ozdoby ;

Když už syt byl oheň, zem, hlad ptáků,
 Moře slawskau krewj opilé,
 Hromaděno kosti do oblaků ;

A, by zlost swau očjm swěta skryli,
 Za wůdce si Slawy zněmčilé
 K wykořeněnj všech wywolili.

K omluwě swých hřjchů namjtali,
 I to Němci gsau a mnichowé,
 Že prey křestanskému Wendowé
 Náboženstwu zde se opjrali ;

Wěřjm ! neb gim skutkem zhyžďowali
 Dar ten božský sami dárcowé,
 Proč pak ode giných Slawowé
 Žádali křest, negen wděčně wzali :

Chorwati šli s prosbau ku Řjmanům,
 Morawan a Rusů wládnaujcjch
 Kmen slal posly ku Carigradčanům ;

Než ti tu se nebožátka báli
 Danaů i dary nesaujcjch,
 Ant gim všecko, i sám dar ten, brali.

201.

Práznoť gešt to nade pohanskými
Wendy lánj Němce ruhače,
Nebo zdali potom gináče
Nakládal i s Wendy křestěnými?

Zda los gegich zlepšil, nesnesnými
Daněmi ge wjte netlače,
Či gim w řeč a národ neskáče
Nohami i potom nelidskými?

Před i zatjm rovné byli činy,
Neb hle Ratibora křestana
Zawraždil Dán s osmi geho syny;

Dobře to už dáwnost hodnowěrná
Řekla: Maurjna a hawrana
Barwa weždy zůstane gen černá.

202.

Kdyby každau žádost, předsewzetj,
Aspoň gměné w lepšjch hodinách,
Chtělo w těchto zemských njžinách
Nebe spělnit k wůli swogjch dětj;

Ne gak Herodias hlawy stětj,
Ani panstwj w cuzých kraginách,
Genbych žádal w Němců děginách
Wymazati gedno čtyrstoletj:

Totíž čas ten smutný člowěkowi,
W němž se dalo Wendů ničenj,
Od Karla až ku Gindřichu Lwowi;

Ten tam začal tento djlo skonat,
Tak že národ náš w tom mučenj
Roků téměř půltisjce stonal.

Nač prey mjr gá wěcmi těmi rušjm ,
 Budau mnozj Němci mysliti ,
 Lépe byľoby to zakryti
 Nežli swerbot působiti ušjm ;

Dobře! než buď swoboda, wšem dušjm ,
 Co wám wolno bylo činiti ,
 Nám buď aspoň wolno mluwiti ,
 Menšjť tentu hřjch než onen tušjm :

Wy ste kradli, my se nesnášeli ,
 Wáš byl meč, krew naše w bauři té ,
 Surowost wy, my sme sprostnost měli ;

Wy se tedy za zlé sardce wašjch
 Předků oněch nynj hanbite ,
 A my opět za zlý rozum našjch !

Přewelikau škodu způsobilo
 Owšem toto Slawů zněmčenj ,
 Ono Němcům mrawné hnětenj ,
 Nám pak hmotnau ztrátu učinilo ;

A wšak předce rauhánjby bylo
 Proti swěta toho řjzenj ,
 Kdyby proto naše kwjlenj
 Wšetečně se s Bohem práwotilo :

Děg ten smutný s geho časy zlými
 Má nám slaužiti gen k silnému
 Podnětu , ne k pomstě nad ginými ;

On ať gednjm z prostředků těch sluge ,
 Nimiž odrodilé k nowému
 Národy Bůh žitj probuzuge.

205.

Hodna zmjny snad i pošetila
Přjpadnost ta bude, která mě
W městě Raceburku we chrámě,
Kam sme s Milkem wešli, přikwačila:

Podobizna krásná tuto byla,
Zlaté gablo magjc za známě,
Gá gda uchopjm gi za rámě,
Mjno, zkřiknu, Mjno roztomilá!

Milek smál se nad tjm do rozpuku,
Co se řechtáš? djm gá w newině,
A on: toť ne twá choť, přeč tu ruku!

W kráse obau sice rownost žiwá,
Ale tato Lada bohyně,
Matka má gest, a zde sluge Siwa.

206.

Když se zatjm nohy naše znowa
Dalšj cestu konat zaberau,
Powjm wůdci swému s důwěřau:
Gábych rád šel nynj do Lemgowa;

Tu on, sotwy slyšaw tato slowa,
Otočil hned mhly mne zástěrau,
A ai, nad Labem a Wezerau
Do krage sme chwěli Clemenowa:

Přigdauc k městu, čteme: „Slawská brána.“
Probůh, řeknu, w prostřed Německa
Kým a kdy gsau tato slowa psána?

Šli sme a pak přjtel můg mi zpráwy
W domě swém dal ptánj na wšecku,
Že on, krag i město štěp gsau Sláwy.

Nynj ani slowa nezpomenu
 Milek čte mi to už na čele,
 Žebych žádal, nechaw přjtele,
 K Amsterdamu gji, bljzko Rénu;

Proto tuše cjl a gehu cenu
 Sehnal hned ty diwné chumele,
 A tak řjdil wozjk uměle,
 Že sme přjmo wletli do Nardenu:

Kde gá množstwj kwjtj Holandského,
 Zwláště tulipánů Harlemských,
 Nakaupiw gdu k hrobu Komenského;

A hrob nimi ozdobil sem celý,
 Přigmi čest těch darů pozemských,
 Řku, ty muži božj, přeumělý!

U všech nowých národů i dáwných
 Chwálu měli wáznj předkowé,
 I my wlastenci a bratrowé
 Slawme slawně sláwu Slawów slawných;

Gméno i prach swogjch mužů hlawných
 Ctj Wlach, Němec, Francauz, Anglowé,
 I my wlastenci a bratrowé
 Slawme slawně sláwu Slawów slawných:

Slaupy Řek a Řjman obelisky
 Dědům stawěl, pečné mistrowstwj,
 Chynčan klade na hrob gegich blysky;

Šetri otců i ty čáko mladá
 Matky Sláwy, w gegjmž králowstwj
 Slunce božj nikdy nezapadá.

Nezdálo se mi to geště dosti,
 Nýberž welice mne bolelo
 Že to tělo slawské leželo
 W cizj zemi tu a wyhnalosti;

Gako Mogžjš Jozefowy kosti
 Z Egypta kam nebe welelo,
 Tak mé sardce tyto zachtělo
 Přenesti w krag slawské národnosti:

„Mýljš se“ dj w tom a ke mně běžj
 Milek s hříčkau lehkých poletů,
 „Slawskáť gěst to zem, kde muž ten ležj;

Slawowé zde w času oddáleném
 Domowali pode Wenetů
 Belgických a Armorických gménem.“

Při tom městě, gako rannj zoře
 Rumeneč když kryge řěřawý,
 Widěli sme popel krewawý
 Barwit celé Německé to moře;

Což to, wolám, otázky si twoře,
 Což to zase Bože laskawý?
 A tu rybář geden wšjmawý
 Přišel ke mně toto odhowoře:

„Ode čtyř set roků, milý pane!
 Co prach Husůw weržen do Rénu,
 Woda tato čerwcem tjnto plane;

Rén se celý w krew a popel hustj
 Při Konštanci wedle Bodenu,
 A nám krew tu dáwj geho ústj.“

211.

Paroloď tu zase Milek skowal,
By sme šli té věci na stopu,
Pustil w krewawau tu potopu
Gi a z moře Rénem wzhůru plowal;

Nedlauho, ai plamen wyblukowal
Od země až nebes do stropu,
Který šjře celau Europu
Giskrami a bleskem napelňowal:

My sme paut k té uspjšili stránce,
Uzřewše pak obraz hranice,
Wjme že sme přišli do Konštance;

Oheň ten prey stoletj tu swjtj
A Rén, moře, řeky, studnice
Nemohau geg nigakž zahasiti.

212.

I nás tak ten plamen w oči pálił
A pral giskry w sardce, na tělo,
Že nám dljti při něm nelzelo,
Ač už nočnj mrak se na zem walil;

Když pak let náš k Dunagi se vzdálil,
I zde swětlo to nám hořelo,
Tak, že Řezno w blesku leželo,
Gakby Wulkán lówau byl ge zalil:

Spustiwše se k němu na břeh řeky,
Gdeme onen klášter hledati,
W kterém ležj Rostislawa swleky;

Dwanáct hodin znělo z wěže k uchu,
Nagda rakew začnu wolati:
Prociť, zgew se, zakljnám tě duchu!

213.

Tu se wjko rakwe starobylé
Samo sebau dwjhá s tichostj,
A šust wětra w kryptě schramostj,
Mertwec w plachtě přede mnau stál bjlé;

Postawy byl welké, ušlechtilé,
Obličeg se barwil bledostj,
Řetězy mu k zemi od kostj
Řinčely už ryzau téměř zhnilé:

Mjsto očj prázné gamky byly,
Usta: „kdo si? w gakém wyslanstwj
Přišel si sem?“ ke mně promluwily;

Kragan twüg sem, řku gá, powěz že mi,
Knjže náš a dárce křestanstwj,
Proč ty ležjš w této cizj zemi?

214.

„Geden král, tam z toho pokolenj
Které nikdy Slawům nepřálo,
Připrawil mne sočně o málo
To, co měl sem z dědictwj a gměnj;

Pak mne do paut, k saudu, do wězenj,
K smerti záštj geho tahalo,
Potom spáchat na mne kázalo
Horšj nad smert, očj wylaupenj:

Při mém saudu tři sem widěl strany,
Němců dvě a třetj němcowým
Mečem k tomu hnané slawské many;

Ptám se saudců: co má byla wina?
„Kalils wodu,“ wždyť, gá odpowjm,
Dunag teče z Řezna do Děwjna!

215.

Umlukel s tjm, nádra zastonagj,
 Zmizj rozplynuw se we blysky,
 Tu sám Milek pauštj na pysky:
 „Ale co ti lidé s wámi magj?“

Swobodu wám za hřjch pokládagj,
 Waše gméno terč gich úhryzky,
 A swé hřjchy, mordy, nátisky
 Herdinstwjm a práwem nazjwagj!“

Mluč, gá powjm, mluč ty štěbetnjku,
 A choď domů už, gá do vlasti
 Dunagem gdu, za wozbu měg djku!

Ne! ne! z toho Slawotrápska gdeme
 Geště k Weltawě, dj, do slasti,
 Tam kde kwět všech Slawů nalezneme.

216.

Djlem sladký přjmus námluwy té
 Mého průwodce a kočjho,
 Djlem pudy sardce vlastnjho,
 Změnily běh cesty přjležitě;

I gdau tedy k Česku naše hbité
 Wětrokoně z krage zdegšjho,
 Pode nami řeky hadjho
 Toku, města a wsi rozmanité:

Nebo let náš onnjm Slawskem běžj,
 Wůkol Rezatu a Rednice,
 Kde teď Wircburk, Bamberk, Barait ležj;

Nastogte! tam vše už poněmčeno,
 Gen že téměř každé wesnice
 Slaw a Wend a Wind nám znělo gméno.

217.

Když se nade Norimberkem hnula
Wozba, postog! káži Milkowi,
Totě wzácné město Slawowi,
Gakby duše má ge pominula?

Zde hle znikla někdy Zlatá Bulla,
Djka čtwertému buď Karlowi,
Tomu slawské řeči otcowi,
Gehož wůle k Němcům takto slula:

„Wy, co nade Slawy panugete,
Králi, wolenci a knjžata,
I řeč gegich znegte, mluwte, ctěte!“

Owšem! dj tu Milek wtipem božským,
To už wěci žádá podstaťa,
Pak gde dále k horám Krakonošským.

218.

U pomezj když sem z wozu zkročil,
Spatřil vysoké sem dubisko,
Na gehožto wětwech chłapisko
Sedě bljzkau na Sláwii bočil;

Kolikráte krásu gegj zočil
Omdlel, slintal, dostal kašlisko,
„Hle to gest bůh Němců Tuisko“
Tak mi Milek do otázky skočil:

On chtěl Sláwu nayperw ženau, nynj
Když mu košem daľa mudruge
Učiniti swau gi otrokynj;

Než i láska i hněw šálj darmo,
Dřjwe soka záwist zmorduge,
Nežby nesla sausedka to garmo.

Gak tě wjtat, selzau čili {zpèwem?
 Gako matku či gak macechu?
 Země, pełná cti i posměchů,
 Slawná přjznej bohů gako hněwem;

Hrady twé se sow a plazů chlěwem,
 Krage pastwau staly Nečechů,
 Lew ti silný slaužj za wěchu,
 Smert a mdloba wězj pod oděwem:

Tecte mutné selzy do Weltawy,
 Gako déšť a blesky z oblaků,
 Nesauc heslo toto djtkám Sláwy:

Nechte swár, co hrob už vlasti wyryl,
 Slyšte národ ne křik Feaků,
 Wáš ge Hus, i Nepomuk, i Cyril.

Třebas teplé selzy z oěj legi
 Po těch hágech tu a rowinách,
 Předce plesám w duše hlubinách
 Wjc a wjce každém při kročegi;

Wšudy dobře doma naylěpěgi,
 Parom po wšech wšudy cizinách!
 Ach mně we Slawenských kraginách
 Sama zem už wonj přjgemněgi:

Pro mne negsau cesty swětoběžné,
 Přjchod, kde nás nikdo nečeká,
 Odchod, při němž nelká sardce něžné,

Lidé, s nimiž řeč nás nespoguge
 Budaucnost ni dáwnost daleká,
 Takowá paut wyhnanstwj mi sluge.

221.

I sám Milek přišel ku weselšj
Mysli raduge se welice,
Když sme z oné Slawů kostnice,
Germanie, vyšli k cestě delšj ;

Plesal, škeřil zaubky sněhu bělšj,
Pyšně rozpáwil swé letice,
Slowem, tu hned ode hranice
Kohaut na swém smetisku byl smělšj :

Ba i se mnau, wygasniwši čelko,
Nowau prowodilo šálenost,
Toto milé, krásné strašidelko ;

Radost nám i garo powýšilo,
České hory měli zelenost,
Po laukách se kwjtj rozbarwilo.

222.

Gako plawec radostiwě tleská
K břehům wůni odtad nesaucjm,
Kde se Indus rauchem kwětaucjm
Skwostně šatj, co choť kmentem hezká :

Tak mým sladce rozkoš mnohobleská
Sardcem proletěla třesaucjm,
Když sem hlas twůg uchem žádaucjm
Slyšel opět, milá řeči česká !

Třikrát šťastných, genž tě magj, wnuků,
Dědictwj všech giných dáwněgšj,
Pelné sjly, krás i libozwuků !

O že gedno předce smutně hrozj,
To, že w této zemi krásněgšj
Gazyk magj nežli sardce mnozj.

223.

Kam se medle zástup tento shánj?
„To gde všeco k zřídľům Karlowým,
Wy též tušjm?“ a nač odpowjm,
„Ei hle k zpěwům slawné Catalani!“

W prawo slečny sedj w lewo páni,
Sjň se zlatj hmotem ěázowým,
Wygde w prostřed s wěncem bobkowým,
Začne, všechněch oči, uši na ni:

Lustry hasnau, stanau wřjti wary,
Dámy mdlegj, Gabrielky, Mary
Palmy zhůry na ni metagj;

I gá tleskám ano se mi zjwá,
Co to djm? a Mentor podtagj:
Mjna z duše tato z měšce zpjwá.

224.

Žalug sardce pustým těmto hradům,
Nedeg smutku ducha týrati,
Lásce studno k lidem wolati,
Upěg tedy cestám, řekám sadům;

Hlas tam obrať oněm ku pokladům,
Gež sem w dálce musel nechati,
Ba i těm se pokus wyrwati,
Gako trápnyým Laokoon hadům:

Pahorky ty zapomeň a města,
Které tjm se wjce zblížugj,
Čjm dál wede oči od nich cesta;

Gako gelen poraněný brokem,
Když se nohy ugjt snažugj,
Spěšněgšjm smert chwátá za njm skokem.

Cestu konám , měst a silnic hluky
 Lásku dusjm , Muzu zahánjm,
 Smjchem we dne , w noci hněwánjm
 (Žluči skaupá!) krotjm sardce muky;

Sám být nesmj , city onna , zwuky
 Tato wnuká , co se odstranjm ,
 Lesy panny mněge , makánjm
 Mjnu hledám , a gsau gedle ,buky :

Tak ge všeco u mne w odporu ,
 Skrývám se sám , i sám hledám sebe ,
 Led gsau ljce , oheň žjly střebe ;

W duši hřjmá , čelo klidem gasnjm ,
 Ginj naschwál , gá gen nawzdoru ,
 Ginj w chyžkách a gá cestau básnjm.

Gako koráb Noe po potopě
 Na Araratě si spočinul ,
 Tak i náš , když na Řjp doplynul ,
 Konaw cestu dlauhau po Europě ;

Zatjm kauzly gakowési stropě
 Milek prawau rukau pokynul ,
 Tu se otec Čech k nám přiwinul
 Selzami ten werch swůg celý kropě :

Potom zalkal že se strásla země ,
 A tak smutný , téměř hněwiwý ,
 Z chlumu toho zmizel zase němě ;

Předčily však mnohem , tato pustá
 Mlučeliwost a hněw horliwý
 Wýmluwnostj , Ciceronská usta.

227.

Z weršku toho sem tam šjře sme se
Na pamatná mjsta djwali,
Tu sme Budeč starý hledali,
Onde Peruc při studnici w lese ;

Pak či Panna wýš, či Baba nese
Hlawu w Troskách, sme se hádali,
W lewo Stadice sme poznali,
W prawo Mělnjk w powětrj se třese :

Kde lid český bydlj gasno bylo,
Než kde Němci aneb zněmčenci,
Tam se wšudy nebe oblačilo ;

Potom zase našj cestau pěšky
Šli sme dále gako vlastenci,
W towarystwj gedné hezké Češky.

228.

Osoba ta putugjcj s nami
Byla sice krásy wznešené,
Ale raucho měla zhyzděné
Wšebarwými wúkol záplatami ;

Caparty a kusy se špinami,
Darmowisy, prýmy upstřené,
Byli ze wšech kragin wlepené
S welkými té panj poškwernami :

Když se w studu od nás oddálila,
Šeptám : zgew mi, bůže křjdlaté !
Kdoby diwná matrona ta byla ?

To gest, dj on, sama Česká země
Zosobněná, a ty strakaté
Hadry gsau w nj cizozemců plémě.

229.

Skryl se Řjp a Libušina dwora
Zlaté sjdlo téměř spatřeno,
Ano náhle slunce zatměno,
Sardce strach a nohy gala wzdora;

Kde gsem? kam gdu? a co za potwora
Tam swé kostmi wěncj temeno?
Čj krew, hroby? — a w tom zakleno
Hromem z Krakonošů: „Bjlá Hora!“

Zpátkem noho z hory nade každau
Černost tmawých nocj černějšj,
Medea to česká s djtek vraždau!

Milek selzy z oka mého zetře,
K Weltawě pak cestau přjmějšj
Neseme se w libědchnaucjm wětre.

230.

Tožt gest onna weleslawná Praha,
Ty zdi, hrady, věže obrowské,
Onno město Čechů králowské,
Krásné gako Sláwy dcera drahá;

Tam ten gest hrob Otokara, Braha,
Wogtěcha a Wlasty rekowské,
Tu most, djlo Karla mistrowské,
Na němž pěla Muza z Budče nahá:

Už twé berly zlatoleské zhasly,
A meč tupne při swé štěrbině,
Před nimž Tatry, Balt i Řjm se trásly;

Předce wěčným Sláwy budeš chrámem,
Pěknobřehá Němců sokyně,
Zwjtěziwši w přemoženj samém.

231.

A však než sem wešel, smluwu psanau
 S Milkem učinil sem před Prahau,
 Přjsnau pečetj a přjsahau,
 By on se mnau nešel, stwerzowanau;

On to spelnil, a hned přede branau
 Přetwořil se s chytrau rozwahau
 W holaubka, a nebes podlahau
 Proletowal město obau stranau:

Téměř měsjc přjtomnost swau tage
 Čekal na mne, chudák, po domjch,
 Po věžech a chrámjch sedáwage;

Ale diwno, tak znal dobře zemce
 Od cizinců dělit lakomých,
 Neseďnul že nikdy na dům Němce.

232.

Ký to člun tak rychle wluny dáwj,
 Proč tak krotne pod njm Weltawa?
 W předku Milčat chasa létawá
 S praporci, a wúkol oblak tmawý;

Tušjm Lada narozenj slawj,
 Či snad k nowým swětům přjprawa?
 Probůh! práznať lázeň - šatlawa -
 Zuzanka se s králem na břeh plawj:

Gdi gen, gdi gen děwče muže směšj,
 Tak tě wodiž Cypru wládkyně,
 Bys ho šťastně, kám si žádá, nesla;

Až ho oddáš, obrať zpátkem wesla,
 Gá zde počkám, hezká plawkyně,
 Ach! než cesta naše bude delšj.

Dobrý Milek po Praze mne wodil
 Denně od rána až k večeru,
 Kde dům slavný, řjdkost, nádhera
 Znal, tam letmo na střechu se hodil;

Způsobem tjm nayperw doprowodil
 On mne k Slowanskému klášteru,
 Kdež tu bohopustu weškeru
 S podiwem i s omerzau sem schodil:

Diwil sem se nákladku a djlu
 Této slawské řeči swatyně,
 Gewjcyj chut Karlowu i sjlu;

Merzelo mne, že i tuto panstwj
 Ustaupiti Sláwa cizině
 Musela a gjti na wyhnanstwj.

Když sem takto s osudem gá horce
 Neljtostiwým se hášteřil,
 Milek za Weltawu naměřil
 Křjidla a mne wedol k Daliborce;

Tu mne očar hudby diwotworce
 Gakéhosi w uši udeřil,
 A když aby se mi sdůwěřil
 Kdo gest, prosjm, on mi smutně to rce:

Dalibor sem, naučil mne hausti
 Mister nauze: a w tom ku zemi
 Z okna motauz pro almužnu spustj;

Daw mu gi, ach! mysljm rownau mjrau,
 Gako tebe nauze hauslemi,
 Tak mne láska obdařila lyrau.

Byw tau hudbau drobet obweselen
 Šel zas do města sem starého,
 A hle konec mostu Pražského
 Zřjm an stogj zlatorohý gelen;

Chtěl on na most, ale Milek wtělen
 Rychle w obraz lowce českého,
 Měřj po něm z luku silného,
 A on do wod padnul podestřelen:

Ogak se mé sardce potěšilo,
 Že se prorocwvj to s hrůzami
 Oněch časů od nás odvrátilo;

W kterých prey měl snáze tuto diwý
 Gelen se zlatými rohami
 Widěn býti, než Čech opravdiwý.

Znám sic mnohau ušlechtilau hlawu,
 Gakých w cizině snad nemnoho,
 Chlauby pronárodu onoho,
 Genž má sláwu gména, řeči, mrawů;

Než kdo gest gim přednost dáti w stawu?
 Aníž haňme chwálau někoho,
 Ačť bych gá znal předce gednoho
 Genž gest — ale sardce všechněch Slawů:

Ty všech wděkyň spolu pěstau, chowan,
 Buď ti dána tichý Genie,
 Čest ta, které nám si nabył: Slowan!

Byť i wyschlo lože Weltawino,
 Twoge, dokud stane Sláwie,
 Gméno, Mladon, wděčně bude gmjno.

237.

Blížek nebe nechci wjce lkáti,
 Hluchým žele mého njžinám,
 Tebe českých bohů zaklínám
 Olympe, a knjžat byte zlatý!

Diwys tropil: ei rač důkaz dáti,
 Přelož mne, kam ruky wypjnám,
 Lette s njm, kaž těmto zbořinám,
 Gako Šemjk, gak slaup Řjmu wzatý:

Wstaňte z mrtwých, skroť můg swými kauzly
 Osud krutý věštná Libuše,
 Protni, Žižko, mečem geho uzly;

Gestli tentýž, předků ohluše
 Hlasy osud, k tobě Slawů sláwo,
 Wnukům nechal aspoň lkáti práwo!

238.

K tohoto se hradu wystawenj
 Celé země sběhla podstata,
 Ruký lid dal, šperky knjžata,
 Gméno Sláwa, Sion přirozenj;

Mistrů věčných djlo už se měnj,
 Barwy schnau i slaupy ze zlata,
 Gegich zlomky werhau djtata
 W řeku, genž se hněwně wúkol pěnj:

Časů twář zde ljtě zůřj chmurná,
 Chlum, kde nebe někdy w palácjch
 Bydlelo, gest nynj Čechů urna;

Který angel čeká rozkázanj,
 Aby traubil gednau w oblacjch
 Takowému prachu z mrtwýchwstánj?

239.

Hřjch ge owšem welký wražda wzteklá,
 Krádež, zrada, žhářstwo, otrawy,
 Hodny aby mečem poprawy
 Krew a duše z těla gegich tekla;

I lež, pýcha, záwist swod a směklá
 Chlipnost čjhagjcj na mrawy,
 A gak slugj onny ohawy
 Přišlé na zem z horaucjho pekla:

Wšak znám draka s twářj černočudau,
 Proti němuž tyto úlomky
 Hřjchů, geště sněhu bělšj budau;

Ten sám laupj, repce, učj zlému,
 Bige sebe, předky, potomky,
 A znj: Newděk ku národu swému.

240.

Nuže! pokud sardce mladé bige,
 Hledme štěstj vlasti laskawé,
 Bdjcj probuzugte dřjmawé,
 Teplj chladné, žiwj wše co hnige;

Wěrnj zrádné pošlapegte zmige,
 Štěďřj haňte oči šilhawé,
 Pilnj zběř tu, která krewawé
 Mozole gj a pot bratrů pige:

Krásněgi se nikdo nehonosj
 Smělým čelem, gako vlastenec,
 Genž w swém sardci celý národ nosj;

A to práwem, nebo i on složj,
 Ať se směge tomu třestěnc,
 Za swé owce počet ruce božj.

241.

Pracug každý s chutj usilownau
 Na národu roli dědičné,
 Cesty mohau býti rozličné,
 Genom wůli všickni mĕgme rownau ;

Bláznowstwj gest chtjti nemistrownau
 Rukau měřit běhy měsječné,
 Gako k plesu nohy necwičné
 Pokaušeti pro pochwalu skrownau.

Lépe činj ten , kdo těžj s málem ,
 Stoge wěrně na swé postati ,
 Welkýť ge , buď sluhau nebo králem ;

Často tichá pastuchowa chyžka
 Wjce pro vlast může dělati ,
 Nežli tábor , z něhož wálčil Žižka.

242.

Nepřipisug swaté gméno vlasti
 Kragi tomu w kterém bydljme ,
 Prawau vlast gen w sardci nosjme ,
 Tuto nelze bjti ani krásti ;

Dnes neb zjtra wraha zemi másti ,
 A lid w garmě gehu widjme ,
 Předce když se duchem spogjme ,
 Wlast ge celá w každé swazku časti :

Wzácný owšem citu newinnému
 Gest i hág ten , řeka , chalupa ,
 Kterau praděd nechal wnuku swému ;

Ale meze vlasti nerozborné ,
 Gichž se bogj tknauti potupa ,
 Gsau gen mrawy , řeč a mysli sworné.

243.

Když sem gá sám w sobě toto řjkal
 W saumrak při Gezerce studnici,
 Holaubek mne w seyčka kuklici
 Šustem křjdel ze sna toho zmykal;

Strašně, gakby přjwal z tuče strjkal,
 Letěl k staroměské radnici,
 A tu k rozlaučenj na špici
 Dwadcet sedem kráte zakuwikal:

Šjře dále ku slyšenj byla
 Ona smutných zwuků pjsnička,
 Až i zmatek žiwlů způsobila;

Wicher dul a země w třesu wyla
 Tak, že we Wjdni tjm hlawička
 Štěpanské se wěže nakřiwila.

244.

Chwála Bohu! že už wymřzeli
 Onni přenešťastnj časowé,
 W kterých někdy naši předkowé
 Náboženstwjm národ zabjgeli;

Třeštěnců už swáry oněměli,
 I hry swatáčků a bludowé,
 Na půdě swé vlasti Čechowé
 Osemdesát bogů wyterpěli:

Mezizdi co laučily nás hynau,
 Tak že z rozličných si owčinců
 Ruky slawské přjwětiwě kynau;

Kýž gen nebe nešle nowau z pekla
 Eris mezi kmeny našinců,
 Genžby zas meč w sardce Sláwy wtekla.

245.

Garó zniká sněhy plašj slunce,
Zefyr lautky nese tráwnjkům,
Strom už stjnem howj pautnjkům,
Slawjk zpjwá z kwětowého trůnce;

Tam laň plesá, onam křepké gunce,
Zde se niwa směge rolnjkům,
Motýl k sadu, kachně k rybnjkům,
Zlatá spjchá wčela ku medunce:

Wše se těšj, kochá, ljbá, skáče,
Wšudy láska, žerty, lahoda:
Gen mne tisknau tužby, wzdechy, pláče;

Gen mne negmau gara ani léta,
Nehne slunce, ani přjroda,
Co mne zbawil osud duše swěta.

246.

Čekeg tamto nad Šumawau málo
Slunce zlaté gdaucj k západu,
Ach už tebe gen mi náhradu
W dálce této nebe zanechalo;

Gak si se mi w štěstj sladce smálo,
Tak teď mjrni gehó proradu,
Pozdraw i Gi tam i zahradu,
W njž si s nami plesalo i lkalo:

A wšak geště na mne lauče swogjch
Pramenů skloň, aby pobraly
Tam k Nj tyto řeky očj mogjch;

Když tam přigdeš, rozkaž: aby záři
Blesky twé k Nj perwé spjchaly
Zljbati Gj rtjky, oči, twári.

247.

Zwal mne geště Milek w prawo, w lewo
 We swé wysokosti nebeské,
 Ukazowal též i na weské
 Přátely, hrad Tábor, Rabské dřewo ;

Ano, aby wše mi bylo gewo,
 Chtěl mne westi wšudy po České:
 Ale odpusť prosjm nehezké
 Zpauře mé, o krásná Sláwy děwo!

Nayperw káral Milek sám mau winu
 Ze sem nechtěl wjce cestiti,
 Potom ptal se přjsně na přjčinu ;

Gá djm, to gsau důwodowé lehcy
 K pochopenj: neb zde básniti
 Gak chei nesmj, a gak smjm tak nechci.

248.

Předce zdálo se nám po pořádku
 I Dwůr Králowé a Šumawu,
 Českau Ljpu, zřjti, Sázawu,
 A pak gjti k Dobrosława statku ;

Měhoděk ! djm potom mému mládku
 Wzawšjmu zas lidskau postawu,
 Nawštiwme teď už i Morawu,
 Onnu wážnau slawských biblj matku :

Ona, ač gest nynj děgoprázná,
 Druhdy byla w panstwji široká,
 Slawské řeči pilná, w bogi rázná ;

Milek wděčně té mé rady požil,
 A mne na temena vysoká
 Hory Radošť w měkau tráwku složil.

Perwý zrak náš padel k Holomauci,
 Kde sme množstwj welké Tatarů,
 Gako roge much a komárů
 Uwiděli na křestany gdaucj :

Tu ge začne wjtěz geden tlauci,
 Šnad to Winkelried gest Šweycarů?
 Španělů Cid? Huňad Maďarů?
 Ne, to Sláwě patřj gméno skwaucj!

Jaroslav on Hwězdohorský sluge,
 Genž zbiw nayperw wůdce samého,
 Potom wogsko celé rozptyluge;

A byť i swět nebyl dosti wděčným,
 Předce skutku toho slawného
 Hosteynow tu swědkem bude wěčným.

Tam se w Bruně we hrob uložilo
 Tělo otce Slawů učených,
 Moře zásluh geho wznešených
 Na Europu celau působilo;

Zwlastě český gazyk zpowinnilo
 K činěnj mu djků skraušených,
 An se tři sta roků ztracených
 Tjmtó mužem gemu nawrátilo:

Zrozen w Uhřjch; bydlel w Čechách; spatřil
 Rusko, Polsko; zemřel w Morawě,
 Aby tak náš celý národ sbratřil;

Proto zde si potomkové geho
 Přisahegte lásku ke Sláwě,
 Nebo toť gest oltář Dobrowského.

Z chlumu toho když tak ohlženo
 Okem našjm wúkol to i to,
 Ai hwězd osem stogj rozlito
 Nade hradem, genuž Králic gméno ;

W každé hwězdě názew uwiděno,
 Tam Streyc, Albert, Hodic, Kapito,
 Ephraim, Caepolla tu wryto,
 Jesenský tam, Eneáš tu čteno :

W středku měsyc blesku ljbezného
 Stál, a záře liter prýštila
 Ž E R O T J N se z něho ;

Nad nimi pak všemi gasnost silná
 Slunce, na wzor knihy, swjtıla,
 W njžto psáno bylo : Šestidjlná !

Unor gihne, Staré Šallerowce
 We snách noěnjch spaly na břehu,
 Taja hučj, zespod od sněhu
 Rozbauřená, zhůry od ledowce ;

Woda rostauc domy, skály, owce
 Nese dolů w prudkém náběhu,
 A už slyšno w matném rozlehu
 Nawet lidská lkánj, geky, slowce :

Pomoc ! pomoc ! do oblaků znělo,
 Když pak retowánj z bljzkosti
 Nešlo, tedy z Ruska přiletělo ;

Kozáci tři člun tu uchopili,
 A ti, bez prosby i wděčnosti,
 Stopadesát lidj ochránili.

253.

Kdo to stogj s tělem obnaženým
Tamto w tuhé zimě na ledě?
Nehrad z Růžoskály! nehledě
Tam, dj Milek hlasem popuzeným;

Kdo to běžj s okem wylaupeným
W Děwčj hrad tam, zhaněn škaredě?
Cyrek! oba k Čechům we wědě
Děgopisné přislauchagj ctěným:

Na lowě ge gawše Rakaušané
Nutili buď hrady pustiti,
Buďto nesti trýzně gmenowané;

Oni oba, přjklad pro potomstwo,
Byli hotowějšj woliti
Muky těla, nežli wěrolomstwo.

254.

Když tak po všech mjstech znamenitých
Zřjme z této hory homolné,
Až tam na kraginy okolné,
Až tam do wod Wisly pramenitých;

Na březjch té řeky rozložitých
Kozlátko se páslo swéwolné,
Neřády a skoky zápolné
W nezbednostech čině potočitých:

Na to orel s dvěma orlicemi
Přiletěwše, slabé zwjřátko
Rozdrápali na tré s údy všemi;

Co to, zhýknu, za diwadlo nowé?
A můg druh dj: onno kozlátko
Polsko gest a orli mocnářowé.

255.

Ai gak pyšně twůg se zlatowěžný
 Kremel, Mozkwo swatá, blyskoce!
 Gak stkwj dáwno se a wysoce
 Krásau města celý sewer sněžný!

Než hle Sláwa, nayperw palác něžný
 Roztopšinůw ohněm ztroskoce,
 Potom w celém městě široce
 Sype giskry, watřj plamen běžný:

Powěz medle matko gasnočelá:
 Gaké přjčiny tě musely
 K takowému skutku pobzeti?

„Swětlo slepcům rozžati sem chtěla,
 By už předce gednau widěli
 Kdo gsem gá, a co gsau moge děti!“

256.

Sláwie! ó Sláwie! ty gméno
 Sladkých zwuků hořkých památek,
 Stokrát rozerwané na zmatek,
 Aby wždycky wjce bylo ctěno;

Od Uralů Tatrám na temeno,
 W pauštěch kde má rownjk počátek,
 Až kde slunka mizj dostatek
 Králowstwj gest twoge rozloženo!

Mnohos nesla a wšak křiwdy činů
 Nepřátelských wšecky přežila,
 Ba i špatný newděk vlastnjch synů;

Tak, když ginj snadno w půdě měké,
 Ty si trůny sobě twerdila
 Na stoletj rumjch dlauhowěké!

Od Athosa k Trigle, k Pomořanům,
 Ode Psjho k poli Kosowu,
 Ode Carigradu k Petrowu,
 Od Ladogy dole k Astrachanům;

Od Kozáků ku Dubrowničanům,
 Od Blatona k Baltu, Ozowu,
 Ode Prahy k Mozkwě, Kyowu,
 Od Kamčatky až tam ku Japanům;

Ural, Tatra, Wolga, řeka Sawská,
 A všech hor i kragin okolek,
 Kde se koli mluwa slyšj Slawská:

Zaplesejte, bratřj, i wy i gá,
 Ljbegme se při tom wespolek,
 To hle wlast ge naše: Wšesláwia!

Wšeco máme, wěřte mogi drazj
 Spoluwlastenci a přátelé!
 To, co mezi welké, dospělé
 W člowěčenstwě národy nás sázj;

Zem i moře pod námi se plazj,
 Zlato, stříbro, ruky umělé,
 Řeč i zpěwy máme weselé,
 Swornost gen a oswěta nám scházj!

Degte nám tu, s duchem wšeslawosti,
 A ai národ máte widěti,
 Gaký nebyl geště w minulosti;

W prostředku se mezi Řekem, Briteň,
 Naše gméno bude blyštěti
 Na sklepenj swěta hwězdokrytém.

259.

Sláwové! wy ducha nesworného,
Žiwj w rozbrogjch a hryzotě,
Gdite wšickni spolu gednotě
Od uhlej se učit řěrawého;

We hromadě swazku společného
Dokud to gest, hořj w teplotě,
Hasne každý uhel w samotě
Oderwaný ode druha swého:

Učiňte tu radost milé matce
Rusi, Serbi, Češi, Poláci,
Žjzte sworně, gako gedno stádce!

Tak wám wogna lidožerná wládce,
Tak wlast nerözterhnau chytráci,
A wáš národ perwý bude w krátce.

260.

Načby proto sardce naše chladlo,
Nač se pohřžjilo w truchlotu,
Že sme našli práznau pustotu
Kterau žádné netklo geště rádlo?

Wjtěztwj to nechci, genžby padlo
Z nebe dolů na zem bez potu,
Woljm chudau směs a mrákotu
Aby swět byl, kde nic předtjm wládlo:

Arci, že gdau ginj cestau hladšj,
Těžce mi a pozdě za nimi,
Tjm sme ale a náš národ mladšj;

My co ginj dokázali známe,
Než to skryto přede ginými,
Co my w knize lidstwa býti máme.

Stjny Lauritasů! Swatopluků!
 Gak wás možno z hrobu wywesti?
 By ste uwiděli neřesti
 Národu a hanbu swogjch wnuků;

Netaužjcjch ani střely luků!
 Ke swobodě wzjti do pěsti,
 Ani okowů swých bolesti
 Krotiti hrau vlastnj řeči zwuků:

Plémě Penna ledwa pomstu tutlá
 Škřipně onen řetěz terhage,
 Nimž ge wjže ruka matky útlá;

Nám krew milau cizj žjžeň chlastá,
 A syn, sláwy otců neznage,
 Geště swogjm otroctwjm se chwastá!

K gakémuže ústj na sirotčjm
 Člunku tom mŭg žiwot přigechá?
 Nikde pokog, nikde utěcha,
 Břeh se terhá se mnau kamgen kročjm;

Národ mŭg gest zarputilý otčjm,
 A vlast nepřjzniwá macecha,
 Proto, gako syn genž zanechá
 Rodičů dŭm, po swětě se točjm:

Za obě ty ztráty hledati šel
 Aspoň w lásce sem si náhradu,
 Ale z deště pode žlab sem přišel;

A w těch bjdách duše starostliwost
 Žádný giný lék a poradu
 Nenalezá, genom terpěliwost.

Neletj tak orel prudkým letem ,
 Ani wčela garnjch po kwjtkách ,
 Ani na rychlých Rus kibitkách ,
 Gak gá s Milkem celým slawským swětem ;

U Ladoğy sme dnes , před daupětem
 Wawle , na Kynastu wyhljdkách ,
 Zjtra u Čakonů při kytkách
 Olympu , neb w Čechách s Řepočetem :

Odtud gdeme kde Raniberk , Retra ,
 Swiata lpa , zámek Sklabinský ,
 K litině pak welikanské Petra ;

Torun , kde gsau kosti Kopernjka ,
 Prahy Dněpru , chobot Chwalinský ,
 Zrin , Plač – to wše razem w oku zniká .

Nasitiwše oči , kam teď? radu
 Máme s Milkem pelnau rozpaků ,
 A w tom , gako wodič , z oblaků
 Přikwitne k nám Radhost od západu ;

Bůh ten wedol nayperw přes zahradu
 Konileskau nohy diwáků ,
 Potom do okolj Hanáků ,
 Naposledy k rumům Welehradů :

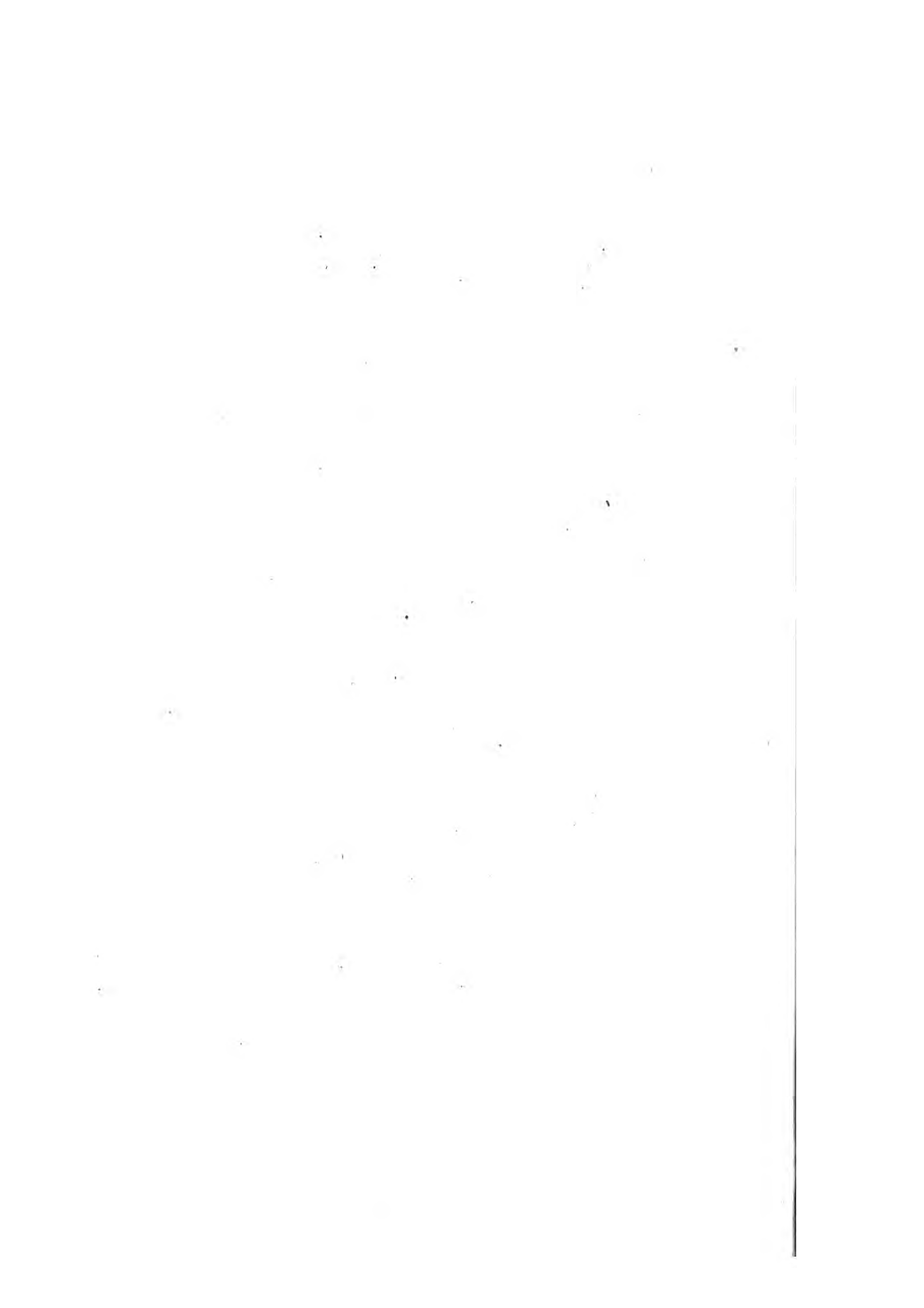
Zatjm Milek wětrošatý řekne :
 Podme geště slyšet šalmagi
 Walachů a zpěwy gegich pěkné ;

Uzřewše pak Tatru wjnorodau ,
 Pokračowali sme k Dunagi
 Dále cestau našj zemowodau .

Z p ě w

III.

D u n a g.

265.

Nynj že se walně sardci mému
Pjsně zlatorýmé wyljte,
Když se k mjstu tomu bljžjte,
Kde slaup sláwy stkwj se Sobieskému;

Ať geg všemu swětu křesťanskému,
Stambulu i Mekce hlásjte,
Zwlastě před očima deržjte
Šprewě tam, tu Istru newděčnému:

Korauhwi pak, kterau syn ten Sláwy
Měsji wzaw krjži wěnowal,
Tento nápis neste do Waršawy:

„O by celá Europa to znala,
Že gi trůn ten někdy retowal,
Který ona potom stroskotala.“

266.

Co to za diw nad Dunagem wstáwá,
Gest to asnad Křiwán rohatý,
Čili Lomnice štjt lednatý,
Čili Matry hromgizwá hlawa?

Či hluk ptactwa po obloze pláwá,
Či snad Babel zkrjšen proklatý?
Ne, to Děwjn čumj skalnatý
Nešťastného sjdlo Rostislawa!

Zticha, řeko, nes mau lodi sličnau,
Přeg se podjwati pautnjku
Dobře na tu pewnost nebetyčnau:

Ženám ke cti, mužům k hanebnosti
Stogjš zde, ty welký pomnjku
Slawské sjly, než i neswornosti.

Tatranskau když Wratislawu zřjme
 Wečer stjny sypal w přjrodě,
 Tu bauř wluny metá do lodě,
 Ano Milek unawený dřjme ;

Toneme, hey ! prociř Pobratjme !
 Tak djm w strachu gemu lahodě ,
 On wstaw za ruku mne po wodě
 Wede, až se břehu dopjdjme :

Sotwy že den odkryl noci raušku,
 Šli sme nayperw Česko-Slowenskau
 W tomto městě nawštjwiti Crušku :

Pak sme oči Tatrau réwowlasau
 Pásli, genž mau duši mládenskau
 Někdy pět let šlechtila zde krásau.

W lesku rosau zperleného gitra,
 W listošeptých hágkũw showoru,
 Šli sme, ano w našem obzoru
 Rozwine se staré město Nitra ;

Gá hned, bolest zniklau w sardci přitra,
 Kráčjm spěšně onnu na horu,
 Která swatá sluge Soboru
 Zhubenému cuzým hostem zchytra :

A tu skal sme welkých nanosili,
 Potom oltář podle obřadu
 Staroslawũ z nich sme wystawili ;

Milek oheň rozžal, gá pak wjno,
 Med a klasy w obět nakladu,
 Že ten zápal šjře uwidjno.

269.

Slawský národ rovným se mi zdává
Pokognému býti potoku, †
Který we zdlahawém pokroku,
Ale silně k cjli swému plává;

Gestli hory w běhu nalezává,
Teče rowinami po boku,
A tu ráge tvořj w homoku,
Městům tiché požehnánj dává:

Naproti pak ginj národové
Gsau zas walným praudům podobnj,
Třeskem, pleskem cesty traucjm nowé;

Než když zmiznau wluny gegich mutné,
Ach tu po nich lidé chudobnj,
Lauky bahna, a wsi rummy smutné.

270.

Mnohé owšem geště práce naše
Gsau, a duch k nim třeba Alkegský:
Tu lew musj padnout Nemežský,
Který wraždy w národu nám páše;

Tamto wepeř a pes, co se kaše
Proti řeči našj, zlolegský;
Tu had má stát býti Lernegský,
Tam chlěw dlužno čistit Augiáše:

Neštitme se wšak těch Herkulowých
Skutků, často sama welikost
Předsewzetj, dodává sil nowých;

Ani nade štěstjm nezaufegme,
K Tatře i hor slawských wšelikost
Přeložjme, genom wjru mēgme!

271.

O by, djm když duch můg tak se chaulil,
 Naši různj slawštj kmenowé
 Byli zlato, strjbro, kowowé,
 Gá bych ze všech gednu sochu ulil;

Rusko bych sem w gegj hlawu skulil,
 Dřjk pak byli by w nj Lechowé,
 Ramena a ruky Čechowé,
 Serbskobych sem we dvě nohy půlil:

Menšj kmenky, Windy, Lužic dwoge,
 Wětwe Slezů, Chorwů, Slowáků,
 Roztopilbych w oděnj a zbroge;

Před tau modlau klekati by mohla
 Celá Europa, anť oblaků
 Wyššj, křokem swýmby zemi pohla.

272.

Onny krage, kde sem s neprospěchem
 Pokog sardce prohral s naděgj,
 Wšudy před mau cestau kráčegj,
 Domy, weršky i s luk gegich dechem;

Besjdka i zřjdlu pod ořechem,
 Zahrádka, kde kwjtky pyšněgj,
 Chrám i věže ode weřegj
 K hálce krytá břěchtany a mechem:

Než i truchlé zámků oněch rummy,
 Na nichž Kazisławů wryly
 Wěčný sobě nápis nerozumy;

I ta řeka, gegjž wluny diwé
 Ona krotj, aby nezmyly
 S hřjchem dáwným snad i cnosti žiwé.

Hory, hory, slyšte hory skalné,
 Wstupte werstwau hora na horu,
 Stawegte mi řebřjk w prostoru,
 Z njž bych uzřel onno sardce dalné:
 Hory, hory, slyšte hory skalné!

Řeky, řeky, slyšte řeky walné,
 Dřjw než gdete w moře oboru,
 Slitugte se, neste úkoru,
 Neste Gj tam tyto selzy kalné:
 Řeky, řeky, slyšte řeky walné!

Proč ste ztichli, wěgte k Nj mé wzdechy
 Zdálky této, wěgte, wětrowé,
 Rozdugte swé lkánjm mogjm spēchy:
 Proč ste ztichli, wěgte k Nj mé wzdechy!

Zchwaťte mne k Nj, aneb běžte pro Ni
 Buď už sami tagnj duchowé,
 Nech bauř, a tma, a strach kroky honj,
 Zchwaťte mne k Nj, aneb běžte pro Ni.

Ani údol Tater těchto tichá
 Kolem hradbau chlumu wěncená,
 Chlumu, gegichž hlawa zelená
 W oblaku se a hwězd cesty mjchá;

Ani Pison, gehož w Euftrat spjchá
 Woda ze žil zlatých prýštěná,
 Ani štáwa w léčné wařená
 Djlně, kde sám Wulkán oheň dmýchá:

Nie mne před mau nemůž skryti strastj,
 Nic mým nedá persům ochlady,
 Nenj w swětě pro mé rány mastj;

Co gsau Tempe, wzaw gim Nimfek zgewy?
 Bez pastýřek co gsau Arkady?
 Co gsau ráge, w kterých nenj Ewy?

Tu sem někdy perwau cjtíl radost
 Záři Tater spatřiw zardělau,
 Tu všem winšům pjsnj weselau
 Každá lauka učinila za dost:

Nynj žrawau w sardci nosjm žádost,
 Wlastnj žel swůg lkáti nesmělau,
 Ach, kdoby mi onnu zmizelau
 Mohel geště nawrátiti mladost?

Sardce samo dáwá wěcem barwu,
 Smjchy klade na rty starobě,
 Na twář mladi pláč a šedin larwu;

Ono na mág měnj nahý leden,
 Snášj stohy zlata chudobě,
 A má kde chce peklo, aneb Eden.

Na hor chlummy, na nayvyššjch čela
 Skalin lezu před swau nesnázj,
 Z břehů k spádům, z hlubin na srazy,
 Gako sarna střelcem owdowělá;

Wšak mne i tam trápliwého smělá
 Milka ruka geště sprowázj,
 Perstem chytrým ljčjc obrazy,
 Gakby Ona před očima chwěla:

Klid se, zběhu šalný, wzdorně řkaucj
 Kráčjm na krag přjkré sterminy,
 Tu tě, tu wás werhu nádra žhaucj!

Už už padám klege lidi, bohy,
 Anť, ó diwe! w lůnu rowiny
 Stát se nagdu, neuraziw nohy.

Rcite ženci, co tam se serpečky
 Klásky w poli žnete hebaunké:
 Zdaž ste gedné hezké hezaunké
 S wěncem zlatým neuzřeli žnečky?

Pastýřowé, kteřj na kopečky
 Owce wywádjte bělaunké:
 Zdaž ste gedné hezké hezaunké
 Newiděli někde pastýřečky?

Asnad wy ste drozdi, holubinky,
 Skály, žřidla, křowé rozwitj,
 Slyšeli hlas onné krásné Pinky?

Šetřiteli lkánj lásky cnostné,
 Powězte mi kde ge k nagitj,
 Zahanbite losy neljtostné!

O, co by tě sardce, této hnětné
 Wazby w swětě geště zbawilo,
 Giž si sto mjl posud nosilo,
 K Tatrám zpěwným ode Sály kwětné?

Gako ptáče, když se w ošemetné
 Ruky pacholete chytilo,
 Byť se do powětrj vzdálilo,
 Nit mu všudy křidla deržj letné:

Do tmy hor se, mezi hwězdy krygi,
 Honem běžjm, lezu potichu,
 Všudy znjti řetěz u noh čigi;

A bychť byl i wyrwán tomu lowu,
 Co pak? ach tu geště pohřjchu!
 Šel bych sám se přiwázati znowu.

W meziřjčj tom, kde rozložilo
 Šwárné mēstečko se Mošowce,
 W dáwnosti prey sluli Snášowce,
 Tam mi nebe vlast mau wyznačilo;

W hornj straně gehu nasadilo
 Přirozenj bučj, galowce,
 W dolnj role a pstré pokrowce
 Luk i kutin tráwných rozšjřilo:

Tam sem spatřil swět, se w Mači hráwal,
 Wodu ze studně pil Kráľowské,
 Z Tlusté cit a z Dřjнку krásu sáwal;

Krag ten s městem tak se Milku ljbil,
 I lid, hry a zpěwy wenkowské,
 Že mu wěchnau čest a lásku sljbil.

Zlatokřjrdlec ten a gehu střely
 Tak též počal se tu ljbiti
 Kráskám Turčanským, že lapiti
 Silau geg a zaderžeti chtěly;

Když se bránil, ony radu měly
 Wšecky spolu co tu činiti,
 Pak šly welikau sjť uwiti,
 Kterau nade Turcem rozestřely:

Ode Lisce k Žárům nočnjm mrakem,
 Od Budiše k horám Sučanským,
 Zakryly krag celý kwětným sakem;

Ale Milek rozumu se chytě,
 Ušel Dupnau k stranám Trenčanským,
 A tak minul Didonek těch sjtě.

Kdo ctj národ všeho si rád všjmá
 Co mu národ w pamět uwodj,
 Wes, kde muž se welký narodj,
 Hrób, genž drahé kosti w sobě třjmá;

Proto i mne od Beskydů přjmá
 Cesta ku Dunagi sprowodj,
 Na gehož se prawém nachodj
 Břehu mnoho co cit Slawa gjmá:

Krásným Wáhem tedy beze dlenj
 Do Rábských sme Ďarmot wrazili,
 Dobrowského mjsta narozenj;

A tu wraucj, gá i lásky bůže,
 Djk sme osadě té činili,
 Že nám dala na swět toho muže.

Když pak loďka naše idyllickým
 Dunagem zas dále pospjchá,
 Dohonjme tu Lwa Gindřicha
 S Přibyslawem králem Obodritským;

Onen kál se a kryl za pautnickým
 Spolkem do žjně a kožicha,
 Ale tento hned se přimjchá
 Gako Slaw k nám sardcem nepokrytským:

„Kde ste se tu wzali a kam gdete?“
 Tak my, a on: „Pan Lew podáwil
 Mnoho Slawů, teđ geg wina hněte;

Pokoge wjc w celém Sasku nemá,
 Proto cestu tuto wyprawil
 Pro odpustky do Jeruzalema.“

Padni na zem koleno, hle brána
 Města toho stogj před nami,
 Swatými w němž někdy nohami
 Wogtěch kráčel, kázaw Krista Pána;

Tu křest wylil Slaw ten na Štěpána
 Krále biskupskými rukami,
 Tu njm pohanská tma s modlami
 Maďarského lidu rozehnána:

Ostřihome! aspoň ty uč nynj
 Wděčnosti, lid tento swedený,
 K synům dárců toho dobrodinj;

Wzácnějšho než gsau dyně Matry,
 Než gest Taty mramor čerwený,
 Než gest wjno, zlato celé Tatry!

Zlatohřiwe nowau nastaupiti
 Koně Phoeba šli dne okliku,
 Když se dále mému woznjku
 Do onné wsi ljbj odplawiti,

Kterau nelze Slawům wyslowiti,
 Ůřom w maďarském znj gazyku,
 Gehož wýznam w našem slownjku
 Pelyněk se může tlumočiti:

Zdaleka už, z gedné kaple krásné,
 Zpěwu harmonie mistrowná
 Zněla, w naši řeči libohlasné:

Neb tam ruská kněžna odpočjwá,
 Gménem Alexandra Paulowna,
 Chor pak gegj mladau smert tu zpjwá.

Když sme přišli do Budjna, právě
 Romy chrámu našli w pewnosti,
 W kterých hrob a w kwětu mladosti
 Kostliwec byl o králowské sláwě;

Perlowec se na gehu stkwj hlawě,
 Tělo kryly kmentu skwostnosti,
 Lidé z daleka i z bljzkosti
 Hádali se, kdo to, nelaskawě:

Než ty pře tak Milek porozwázal:
 Že cl rám Žigmunda gest swatého,
 Jeroným kde Pražský někdy kázal;

Tělo pak že Kunhuta gest naše
 Z Poděbrad, krew Gjřj slawného,
 Češka, a choť krále Matiaše.

Od Dunage přišlo w běhu přjmém
 Cestu k Balatonu konati,
 Pylades můg uměl dělati
 Rozkošnau gi rozmarem a šprýmem:

Ale když sme stáli před Wesprýmem
 Tak se prudce začal hněwati,
 Že to město hrozil zdrúzhati
 Deštěm střelswých, plamenem a dýmem:

Odkud k hněwu přjčinu, djm, bereš?
 Ha! rce, kde trůn krále Slawského
 Stál, teď stogj pro Slawy tam dereš!

Dárce gména wsi a wládce domů,
 Perune, ty z nebe swatého,
 Či už nemáš blesků wjc a hromů?

Říkáte mi: „že to zákon káže
 By Slaw w Uhrjch řeč swau pochował!“
 Dobře, než kdože geg ukował?
 Lidé! či to wjce než Bůh wáže?

Zákon božj národům všem záže
 Mjr a sprawedliwost zwěstował,
 A to, aby každý milował
 Wlastnj gazyk nade wšeccko dráže:

Můžli lidská božskau, časná wěchnau,
 Konečná, leč s pýchau neslušnau,
 Proměnití wůli nekonečnau?

A čo twor wjc milowat má skumný,
 Či wlast malau, mertwau, bezdušnau,
 Čili národ welký, žiwý, umný?

Bože! Bože! který dobře mjnil
 Weždy s národy si wšechněmi:
 Ach už nikdo nenj na zemi
 Kdoby Slawům sprawedliwost činil!

Kde sem chodil, nárek bratrů stjuil
 Wšudy weselost mé duše mi,
 O ty soudce nade soudcemi
 Prosjm: cože tak můg národ zwinil?

Křiwda se mu, welká křiwda, děge,
 Žalobám pak se a zármutu
 Našemu swět rauhá aneb směge;

Aspoň w tom nech maudrost twá mi swjtj:
 Kdo zde hřešj? či kdo křiwdu tu
 Dělá? či kdo tuto křiwdu cjtj?

Zawzni geště znowu slawenskými
 Zwuky kraginečko spanilá,
 Ty vlast Priwiny a Hezila,
 Nad krásnými břehy Blatonskými:

By hrad onen zase s předky swými
 A w něm swatyně ta ožila,
 Kterau někdy ruka swětla
 Methodowa rády křesťanskými:

Wezmi, kragi, i mne w lůno swoge,
 A wy lázně geho powěstné
 Zmyte ze mne wšecky strasti moge;

Obzvláště ty rány bolestné,
 Které gedna Sála duši mogj
 Způsobila, nechať druhá hogj.

Letem, gakým na reydišti Britan
 Sotwy s koněm běžj we cwále,
 Ode Blatona se oddále
 Letěl Milek se mnau do Korytan;

Tu byl w šjré m poli slawně wjtán
 Geden sedlák sedě na skále,
 S pompau gako slušj na krále,
 Před njm knjže, genuž zákon čjtán:

Tento negen rolnickým byl šatem
 Oděn, než i dostal poliček,
 Dřjw než uzřel na trůnu se zlatém;

A to proto, aby knjže znalo,
 Že se panownických stoliček
 Práwo, wládcům z rukau lidu dalo.

291.

Gak ge wyřknu, při spatřenj tebe
 Bělehrade, město slawenské,
 Gak ge wyřknu tyto vlastenské
 City, které matau samy sebe?

Co ti dalo naydražšjho nebe,
 Národ, řeč, zem, krásy panenské,
 To vše Turků plémě wogenské,
 Gako Dunag tuto Sáwu, střebe:

Tuto Sáwu, nad njž z gedné strany
 Gá zde stogjm, ano na druhé
 Bič snad plete Baša na křestany;

Ale terp gen šwihy toho biče,
 Přigde Wila w časy nedlauhé,
 Přigde Šarac Marka Kralewiče!

292.

Podiw, podiw se tam nad úkazem
 Nowým, Milče ke mně wolalo,
 Hledjm, a ai sardce hýbalo
 Hrůzau se a kosti třásly mrazem;

Dwoge mužů, Slaw a Turek, na zem
 Z přewysoké věže padalo,
 Náručj tam toho, mykalo
 Tjmtó tuto, hněwně celým srazem:

Kdo to a zač sebe obětuge?
 Ptám se gá mé cesty zpráwčjho,
 A on takto wěc mi wyswětluge:

Dugowič gest rek ten s myslj čackau,
 Turka mece, sadit chtjcjho
 Koňský ocas na věž Bělehradskau.

293.

- Geště úcel dáwno pěstowaný
 Mělbych, ale cesta nerowná!
 Gjti tam, kde onna králowna
 Wšech hor našjch, Athos prokopaný;

Tam kde chowá poklad nepřebnaný
 Slawských rukopisů knihowna,
 Spelni, řeknu slowa powlowná,
 Tuto žádost Milku ke mně slaný!

Neradno teď, powj, ku maňasům
 Těm se Mahomedským bljžiti,
 Nehegme to přjzniwěgšjm časům;

Ale tak moc powýšil mi zračnau,
 Že sem celau mohel spatřiti
 Zde, tu Horu Swatau nadoblačnau.

294.

A tu když mi wšecko dokonále
 Ukázal můg wůdce malaučký,
 Derželi sme spolu rozlaučky,
 Aby každý sám už kráčel dále;

Gá sem djky připogené k chwále
 Gemu wzdáwal, on mně naučky,
 Potom wzaw geg oblak lehaučký
 K Sláwy dceře nesol k sorbské Sále:

Mně byl Mentor on a Čičerone,
 Čičisbeo Gj, a poštářjk
 Oběma nám w lásce bezúhonné;

Gá pak lásky i cest po rozkoši,
 Šel sem městem, kde náš Šafařjk
 Bydlj, plakat los můg ku Rákoši.

295.

Gaké barwy! gaké spanilosti
 Krášlegj wás břehy ozdobné,
 Samé modré, něžné, předrobné
 Nezabudky widjm wúkol rosti;

Ach, gá znám tam w kruté dalekosti
 Oči docela wám podobné,
 Utište mé kwěle žalobné,
 Posilugte sardce we stálosti!

O bych sem wás kwjtky nebeoké,
 Tam k Nj přesaditi w stawu byl,
 Od Rákoše k Sále strjbrotoké;

Genby ste Gj gméno řekly waše,
 Znalaby, že sice pohubil,
 Nezničil však osud swazky naše.

296.

Pěg swau pjseň celým owerbeným
 Rákošem, ty hustém we křjku
 Skrytý, zlatoustý slawjku,
 Pod večerem gasnau nocj tměným;

Dřjwe toč zpěw hlasem sladce chwěným
 Po všech sauzwučnostj řebřjku,
 A pak žalmug, Lady řečnjku
 Ty i gara, semnau zarmauceným:

Perwau pjseň onné Swatopluka
 Bitwě obětugme krewawé,
 Gegjž swědkem potok ten a lauka;

Druhau pjseň plačme nad samotau
 Mau, po ztrátě družky laskawé,
 Třetj nade Slawů negednotau.

297.

Nuže tedy Slowáci už spíte,
 Skoroť bude vašem. po kmenu,
 Nebo, gakby házel na stěnu
 Hrach, slow matky Sláwy neslyšjte;

Wzdělanějšj! po cizotách mřite,
 Wažte nad manželku kuběnu,
 Kazatelé! lidu proměnu
 Gazyka, ne mrawů w uši ljte:

Spisatelé! rozmnožugte hřjchy,
 Na spogenj s Čechy repcite,
 Zmařte řeč i národ z. hlaupé pýchy!

Než, když nebe k pomstě tato vaše
 Nekagjcnost zažhne, nercite
 Potom, že ste byli bez Jonáše.

298.

Dunagi! ty i wšech toků knjže,
 I wšech Slawů děde nádherný,
 Proč si zniku swému newěrný,
 W cizj moře pěkné wluny hřjže?

Wjčeli tě, nežli Osman, wjže
 Čisté lásky osud mizerný,
 Obrat zpátkem běh swůg střjberný,
 A nes k cjli selzy tyto bljže:

Chcešli sobě chwály wěnce plesti,
 Wěz, že nenj menšj oslaw
 Selzu gednu a sto lodj ncti;

Wšak i zisk tě čeká, negen chwála,
 Tu ti gako bratru Weltawa,
 Tam gak choti w náruč padne Sála.

299.

Podnět ducha tam mne gjtí trápil
Kde byt magj krásné uměny,
Abych, nagda gegich prameny,
Na Parnasu maudrosti se napil;

Smělo na chlum nayvyššj sem kwapil
Rozpiatými w tužbě rameny,
Ano ginau, mjsto Mudřeny,
Zaslepenec bohyni sem lapil:

Tak se kárá lidská derzost sama,
Když se rozum taulá w zánebj,
Nohy bljzká pohelcuge gama;

Proto radjm, zvláště w mladém stawu,
Že týž pozor dáti potřebj
Na swé sardce gako na swau hlawu.

300.

Sem tam blaudě w želi přehlubokém,
Kde mne wedau křowé klikatj,
Nech se ljestek stromu zaklátj,
W útěk perchnu chybným, plachým krokem;

A wšak opět, gak když po diwokém
Wichru slunce horu ozlatj,
W slast se terpkau smutek obrátj,
Stogjm, blednu, ňádra wlaže okem:

Genom pláč mi bol můg hogj strastný,
Těchau přátel roste břemeno,
Sen mne nezná, gjdlo sobě hnusjm;

O ty kragi! o ty břehu šťastný!
Wám to w bljzku mjti sauzeno,
Co gá w dálce oplakáwat musjm.

301.

W tužby chwatu křjdra k letům beru
Tam k nj po široké prostoře,
Když se slunce laučj na hoře,
A hwězd ruky wedau noci dceru;

Nchowj však osud mému peru,
Dálky stokrát wjce přispoře,
Nežli tomu, genž swau přes moře
Každonočně nawštěwowal Heru:

Geden cjl než různau máme cestu
Leandře, noc tobě z Abydu
Dosti, a mně týdne málo k Sestu;

Twému tam gen měkolomné stály
Na překážce wluny poklidu,
Mému twerdé Krakonošů skály.

302.

Z Kapu perly, z Chyli nese kowy
Loď a šťastně plachty rozwjže,
Wjr gi sheltj portu naybljže,
Cože kupec bohům ljtým powj?

Zchop se z Nicu, trůn si rozbj nowý,
Swětu půl se wydey za knjže,
Pak slož berlu, z herdé Pařjže
Táhni až tam kdesi na ostrowy:

Netag, když se ku tak wzácné tichá
Ztrátě někdy selza připogj,
Špatná mužnost, w njžto necit, pýcha!

I kdoby mně tedy radost wrátil,
Co mne w swětě žiwa ukogj?
Wy gen loď, trůn, gá sem sardce ztratil.

303.

Nikdy bych sem nebyl věřil tomu
Gakým láska diwům naučj,
Ona hwězdám státi poraučj,
Duchy křjsj, tupj střely hromu ;

Reč dá němým ratolestem stromu,
Skalin swazky tuhé rozlaučj,
Tigry krotj gegj náručj,
Smjchy k pláči a pláč wede k Momu :

I mne láska mnoho naučila,
Ach, že dwogno o tom sauditi,
Zda i djky za to zaslaužila ;

Žiwot štěstjm w žalost werhla mělkým,
Ducha naučila básniti,
Sardce lkáti nad národem welkým.

304.

O kýž aspoň, gako někdy w štěstj,
Přjtel w trýzni těchau přispěge,
Genžby kleslé křjsil naděge,
Smjch a žerty mjchal do neřestj ;

Nic, gen gedno paut mi přjkrau klestj,
Tjm gen sardce tytýž okřege,
Gako paupě, když ge šlepěge
Slunce shnětly, Nymfa zase pěstj :

Ty hro sladká zwuků melodických,
Wy mých citů truchlých nádoby,
Djtky nebe skryté w slowjch lidských ;

Bez wás sotwy lzeloby mi tjsně
Dwau zlých bohů nesti poroby,
Bez wás, třetjm dané bohem, pjsně.

305.

Přítomna gsau vždy mi všecka milá
Mjsta krage toho drahého,
Kde sme našli geden druhého,
Kde mne střetla, kde se rozlaučila;

Onna lauka w hági ušlechtilá
Motýla kde gala krásného,
Onna geskyněčka Gótheho
Co nás w dešti na procházce skryla:

Ten břeh strážný kde Gi snjček bawil,
Ten keř co Gi, když si na wěncek
Růže brala, perstjk pokrewawil;

Každý strom, kwět kterého se dotkla,
Posud znám, ba i ten kamenček
Kde se gednau nožka Gegj potkla.

306.

Onna ljpa, kde sme mnohé ráno,
Mnohý wečer krásný probděli,
Onna lówka pod nj w getelj
Tam gsau geště, těmť Gi zřjti přáno;

Gak tam nemá bohům býti lkáno,
Kde se proti sobě opřeli,
A co geden sardci udělj,
Wzdorau giných stromům býwá dáno:

A však blaze, kdo se wolně vyhne
Tam, kde nebe wálčj se zemj,
W tjsni gich kdo upadlého zdwihne?

Ticho tedy ztratolkawé zpěwy,
Snáze truchlý nářek oněmj,
Krotkost mjrnj samých bohů hněwy.

307.

Wšjm tjm co gest zemské poherdage
W paušť swé kryge starček šediny,
Wzaw hůl, knihu, křjž a hodiny,
Budku splete, šalbám swěta lage;

Tělo swadlé, Boha w sardci mage,
W zahradence pěstj kwětiny,
Chudým radj, wjtá herdiny,
Diwy tropj, pak gde w nebes krage:

Tak hle starcům přege wjrau zpiatým,
Anť už tušjm lásky wěkům zlatým
Nebe práti naskerz ustyldo;

Gá nic nemám, stjn mé bydlo chladný,
Papjr listj, selzy černidlo,
Posel wětry, a host Milek zrádný.

308.

Pušť už mimo sebe tyto péče,
Daufeg silně geště raděgi,
Damoklesowa že odchwěgi
Od hlawy pád wlasowisný meče;

Pták se často wyswobodj z léče,
Pautnjk bludný nagde kolegi,
I ty koheg se w té naděgi:
Co se wleče, že to neuteče!

Gen ta, co gi swědomj zlé kausá
Láska, zaslaužila Záwiše,
Mazepy los, aneb Telafausa;

Naše láska čistěgšj gest zlata,
Dogdeš bohdá cjle nayspjše,
Laučenj se geště nenj ztráta.

Záře zlatá stkwj se nad východem,
 Orel w modro letj ze šera,
 Labuť dělj weslem gezera,
 K werškům pleše beran s mladým plodem;

Slawjk budj družku pjsné swodem,
 Z kwjtků blýská rosy nádhera,
 Už i člowěk, úzké rozpera
 Dwěre lůžka, ticho rušj chodem;

A wše wúkol zřesa z mysli tjže
 Wčeregška i staré lopoty,
 Gme se wjtat nowé swětla knjže:

O! kdyže mně gitro onno switne,
 Které zplašj tyto mrákoty,
 Zplašj péče žrawé, neodbytné.

Ráno wčasně, co gen zmiznau swodnj
 Snowé o Nj přjštjm gitřenky,
 Býwagj mé perwé myšlénky:
 Přigdeli dnes aspoň psanj od Nj?

Pak chwil čjsla, dlauhých gako sto dnj,
 A mjl čjtám ode milenky,
 Až, když měsjc patřj w studénky,
 Žel, dnem zklamán, oči rozpowodnj:

Proč pak swět si štěstj mladých lidj,
 Ach, proč lásky wjce nešetřj,
 Která žiwot dáwá, kráslj, řjdj!

Kdybych mohel, sámbych zlaté mosty
 Od hor k horám zdělal w powětrj,
 Aby láska zwláštňj měla posty.

311.

Hrúzau tužby puzen nezkrocenau
W lesy temné gdu a doliny,
Dljam, zas perchnu, gako Erinny
Zlé když winu ohňobičem ženau;

Zemdlen, gátra chladnau zřjdlá pěna
Hasjm klesna w šťastné byliny,
Skrýš, mŭg'nocleh, kde lkám přjčiny
Strasti, lyrau želem nastruněna:

Gá sem snad gen abych upěl stwořen,
Wšak schni, gen schni žitj mého kořen,
Byh slib spelněn spjš a žel byl zmořen!

Měg se dobře čistý, krásný kwětu!
Gá gdu předkem, Mjno, pjtí Lethu,
Byh tam lépe porozuměl swětu.

312.

O by aspoň spjš zapomnělo
Sardce na wše Gegj okrasy,
Na blesk očj, na rtů ohlasy,
Snadby geště gednau ozdrawělo;

Gináčby teď pozor na se mělo,
Aniž wedlo s bohem zápasy,
Raděgiby Tater úžasy,
A strach pauštj, nežli lásku pělo:

Ach to ale nelze sardci mému,
A wšak blud gest po Nj bažiti,
Bez naděge láti losu swému;

Zapomenaut? ne, to možná nenj,
Raděgi chci wěčně taužiti,
Woljm nemoc, nežli ozdrawenj.

313.

Neste Gj tam tyto city wřelé
Tichomluwné nočnj saumraky,
Rcite šeptem lkawým kteraký
Wedau bog w nich péče, tužby, žele;

Nes Gj měsjc, neste hwězdy skwělé
Plamen zde gak w blzku gednaký,
Rcite mlučeliwé oblaky
Že gsem a wždy budu Gegjm cele:

Rcite řeky, echo, skály nahé,
Gak nic nezná mluwit giného
Gazyk mŭg, než gméno gegj drahé;

I wy wětry letu wonného,
Wdechnitež Gj, gako we dne, w noci,
Gen Gi myslj wše mé duše moci.

314.

Gak se gitro oknem tjnto wkrádá,
Bleskem hry snŭ rannjch pokaze,
Tys, o milý, krásný obraze!
Perwý předmět genž mi w oči padá;

Tu hned starau sardce tužbau strádá,
W onné opět wězjm powaze,
Kde swár, pokog, slast a nesnáze
W dobu gednu sardce gedno bádá:

Onatě to! zdychám šeptem lkawým,
Ona to! a w tomto mámenj
Ljbám geg, s njm smlauwám se a bawjm;

Až pak zatjm slunce záře zlatá
Obraz w úkaz gasný proměnj,
Gemůž slaužj s Milkem Andělčata.

O wy drahé zbytky mého pádu,
 Kadeř zlatem ryzým protkaná,
 Hodná aby byla zpjwána
 Popem neb tjm co pěl Iliádu;

Slib mi za ni hwězdy rauna řádu,
 Dáweg palác, berly Sultána,
 Nedalbych tě, stokrát zljbaná
 Památko, ne za půl swěta vládu:

Dokud tluče, derž gen sardce kljčem,
 Částkau krásy cwič ge krásami
 Zherdati a slibolomným chtjčem;

A když gednau prach mŭg wětryschwěgj,
 Ty tam zmizni mezi hwězdami,
 Kde se wlasý Berenice skwěgj.

Naymilšj pak gest mi ze zábawek
 Gméno dáwat wlásku každému,
 Gednomu djm Zlatoš, druhému
 Hedbáwnjček, Útloň, Krasihláwek;

Očitěch sem tomu, Žertohrawek,
 Kwětowoň dal názew sedmému,
 Krótipláč a Milhost ginému,
 Sálorostek zas a Sorbosláwek:

Dwanáctý mi sluge Množiželem,
 Ten sem Stražislibem pokřestil,
 Selzowabem, Libkem, Mukodělem;

Tak sem celau, newjm či bych mořil,
 Či bych sebe wjce oštěstil,
 Z kadeře té rodinu si stwořil.

317.

Táhni, kam tě hvězdy zowau, bratře!
 Nastup mužně cestu žiwota,
 Kde tě koli osud zamotá
 Týž buď Bohu, sobě, pýše, chatře;

Milug vlast, a horli ohněm spatře
 Kdeby prawdu polkla mrákota,
 Hlasem, který skály ztroskotá,
 Slowanstwj kaž hluché wúkol Tatře:

Mne nech zatjm w hágjch, po údolj,
 Mezi zpěwy křowin sladkými,
 Blaudjcjho s tichým sardce trudem;

I mně nebe osudilo rolj,
 Tu, bych wálku s nádry vlastnjmi
 Weda, Dunag množil očj praudem.

318.

Bratře, neslyš hlasu záwistnjka
 K haně předků našjch derzjho,
 I my máme z kmene vlastnjho
 Mužů, kterým slušj čest a djka;

Kdo má nade Petra panownjka,
 Aneb Sáma wůdce wyššjho?
 My sme dali Uhrům Zrjnjo
 Němcům Husa, Wlachům Kopernjka:

A sto giných krew gsau z krewe našj,
 Ač pak my sme sotwy zdědili
 Gegich gméno, saused částku blažšj;

Tak swět činj často gako děti,
 Do studnice, z njž se napili,
 Házegjce kamenj a smeti.

319.

Nechtěg zaufat, když se proti tobě
Bratře, šklebj záwist terkawá,
Kdo se, prawdu háge, obává,
Ten gj škodj negsa wěrným sobě;

Prawda nezná ustaupiti zlobě,
Kdo gj lage ten gi zastává,
Ke cti gsau gj slowa rauhawá,
Blud a šalba hlupců ku ozdobě:

Prawda gest co cedry na Libanu,
Ti, genž na ni dugj wětrowé,
Gen wjc šjřj wonnau gegj mannu;

Gazyk gegj meč gest, nádra hory,
Sardce mramor, ruky slaupowé,
Paty rokly k pošlapánj vzdory.

320.

Pauhý nehřjch geště k chrámu cnosti
Nigakž nenáležj skwaucjmu,
On gen peklu ugde žhaucjmu,
Ale w nebi nemá učastnosti;

Tu cnost má i kámen, z leniwosti
Těž zle nečinjwá bližnjmu,
Máli ale proto k božjmu
Blížiti se trůnu práwa dosti?

Člowěk laupj gestli nerozdává,
Nemluwjli prawdu zlořečj,
Zločincem se nečiněnjm stává;

On gen tolik platj kolik dělá,
Když se tedy hnilost člowěčj
Cnosti bogj, proč ge k hřjchům smělá?

321.

Do zlých časů, Bůh to z nebe widj!

Naše žiwobytyj upadlo,
Až se strašné gegich zercadlo
Ruka očjm odekryti stydj;

Zmatek točj kragin běh i lidj,
Duch má záwrat, sardce uwadlo,
Ba, o nowé swěta diwadlo!
Sám už sebe rozum nenáwidj:

Se swobodau wálčj neswoboda,
Prawda sluge nynj neštěstj,
A cnost ředne gako stará moda;

Nayhoršj pak ta gest chyba wěku,
Ze, ač cjtj osten bolestj,
Nemoc tagj a smjch činj z léku.

322.

Sám sem někdy myslel, že už swému
Losu wzdorowati nebudu,
Ani odpor klásti osudu,
Genž můg národ tlačj, ohromnému;

Swět se předce nehne k wůli twému
Asnad mámiwému přeludu,
A kdo může řjci bez studu:
Toto učiň! Bohu všemaudrému?

Než gak hada chraň se této hnilé
Njzkých mudrolantů podušky
Každý, kdo má sardce ušlechtilé;

Bůh, když běhu swěta cjle značil,
Neproměnil duše na služky,
Ale práwo dcer gim dáti ráčil.

323.

Bratře, tobě nechci zamlučeti
 W důvěrné to sardce prostotě,
 Že gá mnoho sem už w žiwotě
 Pro swůg národ musel wyterpěti;

 Nechci však to nosit na paměti,
 Ani láti zlostné holotě,
 Aniž litugi w té trampotě
 Naykrásnějšj wěk můg stráwiwšeti;

 Žiwoty dwa deg mi, sardce wolj
 Oba za Sláwiu složití,
 Ale gedna wěc mne welmi bolj:

 Že sme hlas gen w paušti wolagjcj,
 Že to lid náš nezná cjtiti,
 Zotročilý gsa a nedbagjcj.

324.

Negedenkrát wěru tak se zdálo
 Mysli mé a sardci bolnému,
 Gakby ku otroctwj wěčnému
 Wšechny Slawy nebe odhodlalo;

 Tak ge dušj samostatných málo,
 Tak se chladně magj ke swému,
 Tak se přilepugj k cizému,
 Gakby vlastnjch sil gim chybowalo:

 Naywjce pak to rozhorčuge žele,
 Že lid náš w tom manstwj ubohém
 Křižuge sám i swé spasitele;

 W zaufánj gen to zwe k wjře nowé,
 Kdo dá počet z toho před Bohem,
 My, či naši zotročitelowé? —

Kolikráte mysljm o tom našem
 Národu, a geho welkosti,
 Ale na zlomky a drobnosti
 Rozerwané zhaubným satanášem;

Pod knjžetem, cárem, králem, bašem
 Žigjcjm, co kaluž, w temnosti,
 Weždy, duchem pelným žalosti,
 Wolám takto za Izaiášem:

„Rozmnožil si národ tento, Pane,
 Ale nezweličils weselj!“
 A w tom selza z oka mého kane;

Nebo všeho swěta zlořečenstwj
 Na welký se národ schumelj,
 Nepomkneli dále člowěčenstwj.

Stokráte sem mluwil, teď už křičjm
 K wám o rozkydanj Sláwowé!
 Buďme celek a ne drobtowé,
 Buďme aneb všeccko, aneb ničjm;

Národem wás zowau holubičjm,
 Než ai holubi gsau takowé,
 Že milugj hegno spolkowé,
 I wám tedy vlastnost tuto žičjm:

Sláwowé, wy národ zlomkowitý!
 Sjlly sgednocené dělagj,
 Než praud mělkne a schne roztočítý;

Sláwowé, wy národ mnohohlawý!
 Maudřj horšj smerti neznagj
 Než gest žiwot hnilý, prázný, tmawý.

Wjteg přišla z dálky lastowičko
 W kragjch těchto slunkem zgařených,
 Osad' zděné z hmotů mjšených
 Nad mým oknem své zas obydljčko ;

Ale perwé zleť sem na maličko ,
 Rci mi běh swých letů zkušených ,
 Zdaž i mně z těch břehů vzdálených
 Powěst neseš aneb znamenjčko ?

„I mne křjdra tamo nesly chtiwá
 Abych diw ten sama widěla ,
 Gehož krásu celé ptactwo zpjwá ;

Než ach bljzkost smysly gala teskem ,
 Poselstwj mi práti nechtěla
 Čaka skutku přewýšená bleskem.“

Weselosti pjsně prozpěwugte ,
 Sneste k wěncům darů mágowých ,
 Načby hnila radost w okowjch ,
 Stegj geště Tokag , péče zugte !

Čjše nebi k chwále napelňugte ,
 Howte údům w stjnech stromowých ,
 Kde břeh mluwj , aneb we křowjch
 Zpěw se ozwe , sardcem čilým stůgte !

Djk gest, radost čistá , bohulibý ,
 Nechte bratřj oněch námjtek ,
 Že mé radě vlastnj přjklad chyb ;

Mne cit blažj gestli skutek mizj ,
 Na podjl se změnil užitek ,
 Radost w radost nad radostj cizj .

329.

Gako smutně lesnj holub upj
 Po širokých wúkol dolinách,
 Když ho skrytý w nebe modřinách
 Gestřáb chwatem družky wěrné zlaupj;

Na werch dubu nayvyššjho wstaupj,
 Wolá při rozsedlých skalinách,
 K hnjazdu letj, anť ho w křowinách
 K wětšj strasti zmámil ohlas tupý:

Tak gá rowně opuštěný kwjlm,
 Od Dunage k pauštěm rozmařilým,
 Odtud běžjm lkáti ku Tatrám;

Ale darmo ztrátu wypátrám,
 Neb to mi snad, co mé sardce tratj,
 Ani sama Kaša nenawrátj.

330.

Wjteg, stokrát wjteg obljběný
 Wenkowe můg s twými Hornáky,
 Newrátjm se mezi měšťáky
 Gen twau krásau znowu narozený;

Tu kde škřiwan oku newiděný
 Těšj oráče i pasáky,
 Neb smert družky slawjk bez čáky
 Na rokytě plače zawěšený:

Tu, kde stehlj čerwenohlawý se
 W sadech wolně taulá bezplotných,
 Pjseň we zpěw žlutých čjžků mjse;

Tu chci, skrytý w hág a laubj réwná,
 Okrát na twých nádřech čistotných
 Přjrodo, ty matko cnostiwléwná.

331.

O ty, w kterém každodenně klekám,
Chráme přirozenj důstogný!
Tebe geště mám, i odbogný
I když osud ukrocený čekám;

Tu sám wůkol wzhůru, dolů těkám,
Strom mne w náruč přigme pokogný,
Léky chystá kwjtek opogný,
Wětrům lkánj, selzy děljm řekám:

Ukogiw žel w sladkých snách se žičjm,
Wolnau, na gediné návěštj,
Swěty tworjím myslj, swěty ničjm;

Až mne, twáři wygasniwše bledau,
Sletlj těšitelé nebeštj
Z ráge opět do žiwota wedau.

332.

Žiwot můg gest potok bez řečiště,
Od těch časů co sem bez lásky,
Kwět gest bez wůně, a obrázky
Bez barwy, a bez wod temeniště;

On gest slunce zimnj, genž se blyště
Nehřege zem ani procházky,
On gest pro rozpaky, otázky,
Pochyby a bludy učiliště:

Gako Ovid na Dunagských březjch
I gá žigi w smutném wyhnanstwj,
W sočných těchto Getů, Tráků mezjch;

Osud wšak mi, bohdá, w dobu skrownau
Wrátj, negen Řjmu měšťanstwj,
Než i Wlachy s gegich cjsařownau.

333.

Ach! kam ste se předce odebraly
 Wy dwa krásné roky mládenské
 W nichžto se dvě duše slawenské,
 Tak, gak nikdy giné, milowaly;

Kde sme w zimě we swětnici hraly,
 W létě w zahradě se Edenské,
 Wečer w hudbě, w řeči wlastenské,
 W maljrstwj se we dne cwičjwaly:

Kde hned w člunku po Sále sme hlasně
 Pěli při slunečka západku,
 Hned zas wšaké čjtawali básně;

Básně, gež má láska stokrát četla,
 I pár, na čest Gj a památku,
 Přeložila a w ty Znělky wpletla.

334.

Na Tě mysljm když tmy šeré hynau,
 Hory zlatnau gitrem řěrawým,
 Když se bledá, okem laskawým,
 Luna tichau směge za březinau;

Tě gen slyšjm, kde se giná s ginau
 Wluna smlauwá šeptem žwatlawým,
 Kde se wětry dechem woňawým
 Z kwětné lauky k zpěwům háge linau;

Tebe widjm, když swůg silnic prachem
 Přjchod gewj pautnjk vzdálený,
 Kde mšla stráně w běhu kryge plachém;

S tebau žigi, Twůg sem geště celý,
 Ač nás rok už darmo prošený,
 Ač nás zówist mnoha kragin dělji.

335.

O bych mohel tagmo na se wzjti
 Gelena noh rychlých podobu,
 Šelbych cwálem onu ozdobu
 Luk a hágů, řek a břehů zřjti;

Pod zemj bych až k nj wolil gjti,
 Plulbych mořem w ryby způsobu,
 Ažbych tam stál, změně osobu,
 Kde swým chodj kwětům wodu čřjti;

Kýž se w orla, genž se pod nebesa
 Šjře, dále wznášj, obrátjm,
 Tambych letěl přes haušť, werchy, plesa;

Ale nelzeť geště osud hnauti,
 Blaze, že tam konám prozatjm
 W noci we snách, we dne w duchu pauti.

336.

Stokrát činj, stokrát denně lomj
 Lichý se mnau Milek přjměřj,
 Nastogte! kdo lidem uwěřj,
 Bohowéli budau bez swědomj;

Wjtěz diwý prosbau opitomj,
 Lowec krotne padlau nad zwěřj,
 Wládce blesků sám kde udeřj,
 Tam hned deštěm škodnau střelu chromj:

Mne už roky garmo hněte manské,
 Ohněm hořjm, gako polednjm
 Newrau sluncem pauště afrikanské;

Wšak mých slyšet wrah můg bolů nechce,
 Ba čjm wjce každým poslednjm
 Šjpem blednu, tjm se wjce chechce.

337.

Labe, Wisla, Wolga ani Newa,
 Ni wlun tolik má břeh Dunage,
 Wšechněch sedem kopců Tokage
 Hroznů wjce nepřinášj réwa;

W Krakonošech zelin ani dřewa,
 W Tatrách zlata wjce nezrage,
 Co mé oko, ztrátu pykage,
 Každický selz wečer zawyléwá;

Nenj stezky, sluge, háge, skály,
 Nenj tráwy w celém okolj,
 Genžby rosy mé už nepoznaly;

Každý garek, ptáče, wětew stinná,
 Naučené mým už hlaholj
 Nárkem slowa: láska, osud, Mjna.

338.

Zbraně ztupiw, ostrá zlámaw kopj,
 Nedošel sem geště pokoge,
 Osud přemoh, horšj sauboge
 Se sebau teď samo sardce tropj;

Gak kdy vlast se z cizých wpádů zchopj,
 Oráč meče křiwwj w nástroge,
 Razem wzteklý, syny ozbroge,
 Luno matky krewj, buřič, kropj:

Bolest ránu wždycky hlubšj ryge,
 Čjm wjc krotjm, drawá slabého
 Tjm wjc Hydra rúži těla pige;

Teď bych wolně, kdyby byla možná,
 K stjnům hrobu wstaupil tmawého,
 Bez tebe však nelze, sestro zbožná!

Zdlauha lezau hoře mého kroky,
 Pozdě mne čas paut mých zbawuge,
 Už swé dwakrát čerstwým wěncuge
 Karpat réwjn, co ga chřadnu, boky;

Mámj láska, w štěstj běžj skoky
 Pod neštěstjm ledwa putuge,
 W bljzku pálj, w dálce sužuge,
 Smjchu chwjlky, pláče čjtá roky:

Dřjwe tušjm slunce gasné swadne,
 Sněh se bjlý bude černěti,
 Dunag wyschne, nežli žel mŭg zchladne;

Mořj láska, koho w léčku lapj,
 A wšak, mámli bolest terpěti,
 Woljm takau, která pěkně trápj.

Přjteli, tys ušel k Tatrám zlatým,
 Chodjš po salašech, teplicech,
 Ryby na zábawných udicech,
 Zwěř a ptáky w horách lowjš zatjm,

Tam se diwjš Kráskám pěknošatým,
 Tu hráš při weselých láhwicech,
 A gá po Budinských winicech
 Selzy horké rozsypám a tratjm:

Tebe těšj stádo rychloskoké,
 Sklenný potok gdaucj přes pole,
 Ženci zpěwnj, slunce welkooké;

Celá země geště se ti směge,
 Gá pak sem už co pták na kole,
 Čjm skŭr odsud odletěti chtěge.

341.

Spolkům ugda w tichu bolest kořjm
Buď se den, buď večer přibljžil,
W pauštěch smutných, kdeby newyžil
Barbar bludný, gá si ráge tworjrm;

A wšak darmo oči wyschlé mořjm
Bych sám sebe w selzách pohřžil,
Anť už roky, gako ohnižil,
W plameni tom s dušj, s tělem hořjm:

Čas by už byl mjti uterpenj
Bohu tomu, který podpálil
Dům a w popel obrátiti lenj;

O že sem hned u počátku zticha
Žháře úlisného newzdálil,
Teďbych rád, než pozdě honjm bycha.

342.

Onemocněl sem byl, chřadlo tělo,
Bolest sápolila w útrobě,
Už sem od poly byl we hrobě,
Lékařstwj pak wšecko neprospělo;

Aby geště owlaženj mělo
Šardce w té a gazyk chorobě,
Kapku tokagčiny we mdlobě
Posléz mi se okusiti chtělo:

Mámli umřjt, sem ten důraz degte,
Řeknu, ale w onu strjbernau
Lyžici geg, co mám od Nj, legte!

Sotwy že sem drobet usta smočil,
Takau moc má láska přjšernau,
Hned sem zdrawý z lože swého skočil.

343.

Tam kde Zemla w tjsni ledu stoná,
 Kde sup tĕká z lesa do lesa,
 Tam kde smutný, žehy donesa,
 Chamsin helce lidi, kwĕty, slona;

Kde býk hwĕzdný a štjr cestu koná,
 Tam kde chaos končj nebesa,
 Kde drak černý točj koleasa,
 Na něž rozpial kosti Ixiona;

Nikomu mil, od sta giných bažen,
 W chudobĕ či kmentem lesknaucj,
 K trůnu neb co otrok w garmo tažen:

Tentýž budu! vlastnjm gedem hyna,
 W ohni chladný, w mrazu horaucj,
 Cjtĕ, mysle, mluwĕ nic, gen Mjna.

344.

Tam už se mnau přišlo, že se střehu
 Negen spolků, něž i samoty,
 Trápen všudy tworem lichoty
 Wlastnjch očj, z rána do noclehu;

Hned Gi widjm gako Psychu w běhu
 Obltacjm noh mých zámoty,
 Hned gak Nymfu, an Gi z gasnoty
 Dunage wlun družky wedau k břehu:

Hned Gi widjm gako Floru hráti
 S kwjtjm genž se před Nj rozwilo,
 Hned gak Muzu při mém boku státi;

Takto žigi, w onnom bludu tona,
 Gakby w celém swĕtě nebylo
 Giného nic, kromĕ gá a Ona.

345.

Ač už dnů mi smutně proplakaných
Množstwj způsobila weliké,
A sám osud swěty toliké
Werhol mezi sardce milowaných;

Předce posud žige w nepřerwaných
Swazcjch bez proměny wšeliké,
Wždy se gako djtě zlozwyké
Pěstugi gen w ranách od Nj daných:

Ač můg žiwot strastmi mořj wšemi,
Sliby proměniwši w nálezy,
W Nebogši a w Daliborku zemi;

Zkauška ta mne předce nepohnula,
Geště ljbám onny řetězy,
We které mne ruka Gegj wkula.

346.

Krásná Češko w Plezni! i gá zwáti
Welkým Petrarku chci welkého,
Nelze mi wšak toho slawného
Muže na se přirownánj bráti;

Nade gednau Laurau pěkně lkáti
W loktech druhé, to nic těžkého,
W řeči šťastného a wděčného
Národu, gest rozkoš básně psáti:

Gá kde wtipem tam i sardcem býwám,
Geho křjdla sobě zwolily
Sladkau šalbu gen, gá prawdu zpjwám;

Geho Znělky nepodlehly času,
A mé se už dáwno rozbily
O zdi Tater twerdých bez ohlasu.

347.

Už se rovně udatnému reku
 Bránjm lásce mečem dwošéčným,
 Předce učinit mne bezpečným
 Posud nelze dálce ani věku;

Pustil sem se už i do útěku
 Swětem širokým a zmatečným,
 Než gak Meander sám zpátečným
 Tokem weždy k zřjdlu swému teku:

Ta všech krás a cnostj wychowanka
 Uřekla mne tak, že nesprostj
 Čarů těch mne žádná swěta stránka;

Ani nechci, nebo toby citu
 Wzalo pramen všechněch radostj,
 Ustám řeč a žiwot mému bytu.

348.

Werchy planj, moře pige do dna
 Čas, a všecko změnj posléze,
 Slunce hasj, hvězdy za meze
 Swěta kryge, kde směs neúrodná;

Po sta bludech, předce wnesla swodná,
 Loď tam do Itaky wjtěze,
 Zbawen Prometheus řetěze,
 W něgž ho krádež ukowala škodná;

Snad čas i mé strasti léky chystá,
 Snad se i mně geště zlatolistá
 Palma časem někdy zotawj;

Aspoň gazyk lkáti unawj,
 Sardce nikdy, nebo láska čistá
 Nezná času, ani nezná mjsta.

349.

Wúkol rokle vraždě čnjcj plugi
 Půtku weda s moře wlunami,
 Ty mi kyneš k sobě rukami,
 Než mrak wětry, saně oheň dugj;

Daufám zaufám, tonu wynikugi,
 Už Twé s mými plynau selzami,
 Ruku lapám, chtěge skalami
 Wzhůru, anť se w propast se mnau sugj:

Pohřebte mne tedy, pohřebte mne
 Žiwly krotšj mého osudu,
 Pohřebte mne w hroby země temné;

Úkaz mizj w duši nechaw smutek,
 W němžto sotwy mysli nabudu
 Zdánjli to bylo, čili skutek?

350.

Nechápal swět diwy, genž se děgj
 W tagné Mesmerowě stolici,
 Onni ternau báznj mořjcj,
 Tito lagj, ginj se mu směgj;

Kýž se gednau přesvědčiti chtěgj,
 Gak to snadno duši letjcj,
 Z prostranstwj a z času temnici
 Udělanau, nechat pod šlepěgj:

Seč ge sardce, proč ne dary hlawy?
 Seč ge láska, proč ne uměnj?
 Seč ge osud, proč ne lékař zdrawý?

Mé už dáwno, samo sebe ruše,
 Má už dáwno, k swému trápenj,
 Tělo ginde, ginde bydlj duše.

351.

Před wčerem sem, práwě když se tmělo,
Slyšel strašna pjsěň sowinu,
Wčera mne dlaň celau hodinu
Swerběla, dnes w lewém uchu znělo;

To se wšeccko státi nemuselo
Mimo důležitau přjčinu,
Zagisté mi smutnau nowinu
Prorocwuj to zwěstowati chtělo:

Cože se Gj stalo, milý Bože!
Šnad šla někam cestau dalekau,
Či Gi nemoc uwalila w lože?

Či šnad woda kwětnici Gj snesla?
Či Gi urazil kdos newděkau?
Či – než chraň mne nebe toho hesla!

352.

Wichru gekem různá skryté mautj
W mraku černém žiwly obloha,
Zpěwců lesnjch čeled ubohá
Teskno w listném schranu hledá prautj;

Oblak hněwný na zem hluché nutj
Kázni plémě, snest ge nemoha,
Tu blesk, hromy, wluny, pro Boha!
Koráb strogte proti zahynutj:

Utauljm se, wzdoru s báznej spáře,
Pode lpu w poli stogjcj,
Než tu úkaz množj hrůzu chmury;

Duhu spatřjm, na njž w bjlém šláře
Růžtkau kyne Mjna sedjcj,
Wystru po nj náruč – Ona zhůry:

353.

„Znášli krag ten, tu vlast Sláwy věčné,
 Rág všech krás a duchů palauky,
 Kde se cnost a láska za ruky
 Wedau kráčjc w záři we slunečné?

Tam kde wětry wěgj tichořečné,
 Palmy klenau stinné oblauky,
 Tam kde z wonných myrtů sauzwuky
 W trudnau duši slawjk lige wděčné?

Znášli krag ten, kde tma s horkem zagde,
 Bez ternů se růže čerwená,
 A swau gilmu každý břectan nagde?

Tam kde mutné wyschnau časů řeky,
 Kde chot, sestra gedno znamená,
 Tam sem twá a ty můg po vše wěky.“

354.

A co teď sem widěl za zázraky
 Sebraw duši lekem zmařenau,
 Neuzřj se pokud zelenau
 Hwězdu tuto hřegj slunce šlaky;

Neb se zticha tenké zlatomraky
 Wůkol nj a wůkol rozklenau,
 Už gen clonu z Gegjch ramenau
 Twář, šat widno, pak vše miznau znaky;

Gen wůz geště a dvě hardličátek,
 O něž Milek stužky owinul,
 Zřjti posléz přes ten žiwlů zmatek;

Schápám se a makám za Nj gdaucj,
 Než gen wůni, w niž se rozplynul,
 Zanechal ten obraz běloskwaucj.

355.

Teď bych sobě křidel Dedalových
 K letům nadvěterným winšoval,
 Aniž bych se zkusit strachoval
 S Phaëtonem stezek nebe nových;

Z hvězdy k hvězdě bych sem na ohňových
 S Eliášem konjch putoval,
 Ode Hladoleta weslowal
 Na perutech k slunci Blanchardových:

Až bych došel cje svého gezdů,
 Kde byt zwolj w řjšech blažených?
 Kterau zažhne přjchodem swým hwězdu?

Aneb gestli výše geště wkročj,
 Kolik hwězd se nowě stwořených
 Wúkol Nj, co wúkol slunce točj?

356.

Tři dny smutné dáwno tjše swětjm
 S pláčem, s postem roku každého,
 Předně, patnáctý den Swatého
 Wjta w Čerwnu, značný Serbska wzetjm;

Druhý, w kterém k Bjlé Hoře letjm
 W selzách, gest den Řjgna osmého,
 Desátý pak téhož samého
 Měsjce mi Swátkem smutku třetjm:

Totíž ten den, w němžto poraněný
 Padna z koně na zem zataužil
 „Konec Polsku!“ Kosciuško ctěný;

K počtu těchto třech dnů černošatých,
 Nynj se mi čtwertý přidružil:
 Odchod Gegj odsud na Wšech Swatých.

357.

O by z hwězd těch miloskwaucjch zletěl
Angel geděn ke mně se zpráwau,
Zdali někdy geště s laskawau
Twářj na mne sklánj dolů zřetel?

Tenby řekol, zda i w řjši netěl
Láska duši hřege plesawau,
Zda i tam gi pjsně zábawau
Slawjk a noc strjbrek kogj swětěl?

Zdali na mne myslj geště časem
I tam, kde se Seraf pobožný
Krásě Gegj pełným diwj hlasem?

Tudjžby slast i mé zdwihla týmě
K wám o krage, kde perst všemožný
Swěty sege, gako rolnjk sjmě.

358.

Plyňte časy, o plyň k ústj řeka
Spjše wěku mého mladého,
Nezáwid' mi zisku blahého
Který na mne w budaucnosti čeká;

Žiwot břjmě, smert ge tužbě wděka,
Kog zem njzká sardce giného,
Mně ať se rok we dne kratkého
Dobu a den w okamženj stěká:

Mně cjl wetknul osud do wýsosti,
A wšak Ona wtiskla pečeti
W každý důwod wěčné nesmertnosti;

Gen to chtělbych geště wěděti,
Zda, když Parka gednau wlákno přetne,
Sám gen duch tam, či i sardce wzletne.

359.

Z prostřed wlun se šumně nad Dunagem
 Směge ostroweček blažený,
 Gménem panny swaté křestěný,
 O záwod by mohel gji s rágem;

Hauště křowin wěnc pletau kragem,
 W nichž si slawjk zpjwá nadšený,
 Podál Bachus ležj šálený,
 Milostky se procházegj hágem:

Eldorado, Tibur, Olymp gasný
 Netěšil tak swogjch ctitelů,
 Gak mne blažj Patmos tento krásný;

Zde se tytýž oku mému gewj
 Ona w spolku Muz a Angelů,
 Zde mi rány zpěw a selza lewj.

360.

Lampa bledne, oknem tichá lege
 Luna swětlo w pečné proměně,
 Stoljk nechám, patřjm zmateně,
 Lampa bledne a šum kýsi wěge;

Kyna rukau proti mně se chwěge
 Stjn, co angel s křjdly, na stěně,
 Kdo to? ptám se z okna schýleně,
 Půwod stjnu w zahrádce být mněge:

Ticho w sadě, ticho w chyži bylo,
 Oko zase patřj k úkazu,
 Potom bljže k němu přistaupilo;

Omráčj mne strach, než opět zkrjjsj
 Radost welká z toho zárazu:
 Kdo to, djm, ha Ty si, Mjno, Ty si? —

361.

Od té doby, w kterau do mne wyššj
Žiwot zřenjm swogjm wdechula,
Duše wazby těla wyzula
Gsaucj Bohu nežli lidem bližšj;

Wnitřek můg i hluk ge swěta tiššj,
Země s kauzly swými usnula,
Ba i láska láskau minula,
Gako sluncem hasne hwězda nižšj:

Pakli předce wálku strogj zrádný
Milek proti sardce tichosti,
Činjm gako Moskwan nepřewládny;

Nepřjteli swému ku posměchu,
Abych geště chránil wolnosti,
Hlawně házjm na swau vlastnj střechu.

362.

Gedněm nemoc ukracuge léta,
Druhé mořj záštj sokowo,
Tyto nese meč a olowo,
Hrom aneb ged smerti do teneta;

Po těch býwá, když mor přigde, weta,
Tyto zbogstwj dáwj lotrowo,
Giné klidj rámě katowo,
A mne — láska snášj z toho swěta;

Opakugte žel můg zem i moře,
Giným slasti strogj pochlebné,
A mně láska činj bol a hoře;

Politug mne nebes celý strope,
Giným stele lůžko swadebné,
A mně láska hrob a gámu kope!

363.

Co ge wertký měsje u oblohy
Který gednak ljbě vycházj,
Gednak skrývá se a zacházj,
Hned twář a hned ukazuge rohy;

To ge klamný Milek mezi bohy,
I on bjdné lidi zawázj,
Dnes se w rági s námi procházj,
Zjtra šibal už se dáwá w nohy:

Než gak nedbá komu slunce swjtj
Na měsječek s geho swětýlkem,
Tak mé sardce ztrátu onnu cjtj;

Nebe, dary bera, lepšj dáwá,
Ke mně Apoll přišel za Milkem,
Po Ladě mi zgewila se Sláwa.

364.

Často snad gen nárkem znjš a lkánjm,
Ty mé nowostrunné waryto,
Ač se, co w mých nádrjch ukryto,
Pilně giným wytagiti chránjm;

Nebo sardce dlauhých rokŭ dbánjm,
Od ran starých nenj obmyto,
I když gizwa mizj tudyto,
Zas tam zniká s wětšjm sužovánjm:

Kwěltež tedy hlaholowé mladj,
Byť swět i lál wašj žalobě,
Co sem ztratil on mi nenahradj;

Potom když Gi, zbawen wšeho trudu,
W ohwězděné uzřjm podobě,
Slast a rozkoš wěčně pěti budu.

365.

Negen každá láska gest už suchá
 W tomto žiwotě mi wymřelém,
 Ani čest mým nenj účelem,
 Ani gměnj k němu nepřislauchá ;

Ani rozkoš hne mne lektouchá,
 Ba cit sotwa děljm s přjtelem,
 Nebo kdo se gednau na wřelém
 Opálil i na studeném dauchá :

Žádnému už wjce nedůwěřjm
 Štěstj zěmskému , a naděge
 Pták mi cizým ozdoben gest peřjm ;

Nestálé gsau swěta kolege :
 Dnesli zdwihnau na wyšinu slasti ,
 Shřjmagj tě zjtra do propasti.

366.

Osamělý na žiwota hladkém
 Chlumu stogjm, kam už newěda,
 Wúkol nohau propast škaredá ,
 Ani k předu ani nelze zpátkem ;

Rozlaučiw se s njzkým swěta zmatkem ,
 Wčasně žlaby zwyků probředa ,
 Teď se s nimi zpurné nehledá
 Sardce nowým spřáteliti sňatkem :

Wyterwámli, octnut w boge wěčné
 Se sebau tu onde se swětem,
 Na wýsosti této nebezpečné ?

Wětrů wztek by k pádu mohel westi,
 Ruka se wšak s wraucjm podnětem
 Geště gedné deržj ratolesti.

Černá noc se nad mnau rozkřjdlila,
 Losů hněwy geště nekrotnau,
 Šjřjc baůři strachem těhotnau
 By mi wšecky nebes hwězdy skryla:

Kde gest ruka, genžby sprowodila
 Mne skerz cestu tuto mrákotnau,
 Genžby w mého wěku lichotnau
 Čjši geště nektar gednau lila?

O Ty, kterau w tiché tužbě wzjwám,
 (Zemské gméno Ti už neslušj)
 Degž moc, kdy bog w pokušenj mjwám;

Snjžšli Ty na mne zřenj krotká,
 Co mne potom wjce zasmušj,
 Aneb zlého w šjřém swětě potká?

Nač pak gá mám proti ukrutenstwj
 Losů řeči westi wálečné,
 Dělage sám sobě zbytečné
 Nad milenky ztratau protiwenstwj?

Wždyť gen z obce Slawů w společenstwj
 Oslawenců přešla wýtečné,
 Z časné Sláwy wletla do wěčné,
 Ze Slawenstwj do blahoslawenstwj:

Dcera Sláwy zemské, malau změňau
 W dceru nebeské se přezwala,
 Slawena se stala Oslawenau;

A tak wšudy gedna wěc i gméno,
 Zde i tam táž matka zůstala,
 A gen mjsto Sláwy proměňeno.

369.

Ne, by zpěw můg, třebas rozepnutá
Bralby k nebi křjdra orlice,
Tebe slawil, krásná Swětice,
Od Cherubů božjch okleknutá;

Twoge gméno hwězdoharfa dutá,
Hlásá na wěčnosti hranice,
Kde se do saustawných směsice
Walj plesů, zwukem gehu tknutá;

Pjsně moge negsau we sirobě
Lásky této wjce pjsněmi,
Gen ta prosba nebeštanko k tobě:

Orodug tam w onné Sláwě wěčné
Za Sláwie sláwu na zemi,
Gako djtě za swau matku wděčné.

370.

Ljtost můžeš nademnau sic mjti
Gako nad nešťastným gonákem,
Přjтели! než proto chudákem
Nechtěg geště zwáti mne a mnjti;

Zagisté gá w nešťěstj lwem býti
Woljm nežli w štěstj slimákem,
Třebas Bůh mne stwořil Slowákem
Schopným žiwě swět i radost čjti:

Ale ty, genž tobě asnad chutné,
Mně už wšecky zemských kwasnice
Rozkošj gsau wyčichlé a mutné;

Ani nenj země ta vlast štěstj,
Sardce gestiť gehu božnice,
Po zemi co cizinec gen cestj.

371.

Nepřebrané gest a nenabažné
 Štěstj to nimž láska chlácholj,
 Hle gá paběrkugi na roli
 Posud gegj minulosti blažné;

Hned mne těšj onno Sálowlážné
 W mysli obnowené údolj,
 Hned hry, kratochwjle, neboli
 Rozmluwy a práce naše snažné;

Stokráte sem prošel už to pole
 A vždy list neb kwjtek nacházjm,
 Nimíž hogjm přítomnosti bole;

Pro ten dlauhý krátké slasti zbywek
 Málo chybj, že už nesázjm
 Rozpomjнку w lásce nad užiwek.

372.

Wčera když den na obloze mladnul,
 A mne Dunag těšil šediwý,
 Slyšte, powjm přjběh prawdiwý,
 List mi na břeh z nebe dolů padnul;

Geště wůnj ragských kragů sladnul,
 Pečet byla obraz ohniwý,
 Pjsmo zlaté, papjr sněžiwý,
 Obsahem pak tjmto w sobě wládnuł:

„Pozdrawenj mogle všechněm Slawům!
 Zde wám odesjlám tagemnost,
 Ku národnj welkosti a práwům:

Zahyň pýcha, sobstwj, nedowěra,
 Spog wás wšecky láska, wzágemnost;
 S tjm se dobře měgte! Sláwy dcera.“

**Ai zde pode šjrým nebem twogjm
Sláwo! s podiwem a s welebau,
Gednau nade Tatrau stolebau,
Druhau nohau nad Uralem stogjm;**

**Hwězdy plynau přede zrakem mogjm,
Zem gak hrudu widjm pod sebau,
Skrytý přede njzkau pochlebau,
Nedostupný nenáwisti zbrogjm:**

**Ani Milek nezbedný už swými
Poswatné mé sardce mámiti
Gablečkami nesmj těšinskými;**

**Nebo dnes mne, zanechawši meze
Ráge, sama přišla změnití
Pomazánjm wyššjm w Sláwy kněze.**

(374.)

**Co z nás Slawů bude o sto roků?
Cože bude z celé Europy?
Slawský žiwot, na wzor potopy,
Rozšjřj swých wšudy meze kroků;**

**A ta, kterau měli za otroků
Gen řeč, křiwe Němců pochopy,
Ozjwati se má pod stropy
Paláců i w ustech samých soků:**

**Wědy slawským potekau též žlabem,
Krog, zwyk i zpěw lidu našeho
Bude modným nad Seinau i Labem;**

**O kýž i gá raděg w tu sem dobu
Narodil se panstwj slawského,
Aneb potom wstanu geště z hrobu!**

(375.)

Rád bych sem gá zemským twogjm swéte
Wýhost kdykoli dal marnostem,
Abych přešel k oněm radostem,
Kde Gi nynj hwězdy spatrugete;

Ale gedna pochyba mne hněte,
Zdali, když tam budu za mostem,
Ona nepoletj k wýsostem
Kde zas wyššj dokonalost kwete?

Ode stupně wše se k stupňům wznášj,
Tak ge slunce wyššjch měsčů
Podruh, gako měsč země našj;

Gestli i tam roky mjsto magj,
Ach, snad geště mnoho tisčů
Smutných pjsnj zpjwati mi dagj.

376.

Dokud moge dny wěk nedospělý
Kytkami, a wěnci opletal,
Gako rág mi žiwot prokwětal,
Země se mi smála i swět celý;

Ale teď, když Milek láskostřelý
Wšecku zbrog swau na mne wymetal,
A čas mladosti se rozlétal,
Stogjm gako Wulkán wyhořelý:

W kterém plamen zhasnuw genom pruhy
Nechal, požáry a požehy,
A wšak i zde plaťme prawdě dluhy;

Láska ta, co sardce moge mučj,
Dává w těžkostech i odlehy,
A sám křjž mne obgmati učj.

377.

Zařekol sem se snad tisjckrát
Že už nebudu wjc básniti,
A wy Muzy předce rušiti
Zárek můg mne wždycky nabádáte;

Poněwádž pak samy ostýcháte
Ubohau se duši škádliti,
Tedy žádosti swé pelniti
Snokradného Milka posjláte:

Onehdy sem tak se s tjmto pánkem
Rozkmořil, že w strachu kročege
Okřjdlil, a poradil se s Waňkem;

Ale darmo! bych všech zemj i wod
Meze prošel, nic to prospěge,
Nebo báseň gest můg celý žiwot.

378.

W tichu skrytém, kde gi nikdo nezná
Wúle ušlechtilá působj,
Zřjdlu čistému se podobj,
Genž swět blažj do geskyně wlezna;

Geho wlahau tu se přeljbezná
Duha, onde lauka ozdobj,
Ono pelnj hroznům nádobj,
W moři zmizj, djků nenalezna:

Nebudau snad i mé pominulé
Darmo k hrobu kráčet šlepěge,
Skutek bude co teď genom wúle;

Byť pak w přjštjm gaře času djtek,
I gen gedna přešla krúpěge
Mého žitj w giné duše kwjtek.

Každý přitel mladosti mé wige
 Wě nec radosti si kwjtkowý ,
 Každý žiwot wede takowý
 Ze se šťastným , gak si žádal , čige ;

Ten má ženku , toho sláwa kryge ,
 Tomu poklad dopřán kowowý ,
 Gen mne potkal osud , gakowý
 Člowěk radše čjtá nežli žige :

Celé moge zemské žiwobyťj
 Gest gen we dvě léta stěsněno ,
 Neb gá mimo lásku neznám žitj ;

I tu však mi cena hořčj chautku ,
 Ano posawád už placeno
 Za dwa roky štěstj , deset smutku.

Patři wůkol gako žlutnau hole ,
 Gak už hrubnau města , wesnice ,
 Kde wál Zefyr , dugj wichřice ,
 Ticho kde se smály zpěwům pole ;

Bočan spogil , lepšj krage zwole ,
 S ušlým od nás sluncem letice ,
 Kwjtj z luk a listj z winice
 Starý nese Ďunag s ledem dole :

Nedlauho však smutným bude hněten
 Rauchem pohled země blednaucej ,
 Přigde opět a vše zkrášlj Kwěten ;

Mně už ale zašly gara sličná ,
 Bez Nj bude celý budaucj
 Žiwot můg gen geseň ustawičná.

Blaze, kdo si geděn čistý, smělý
Účel, mjsto mnohých, předstawj,
W němžby gako w centru měňawj
Pableskové všech dnů žitj tleli:

A w něm myslj, cjtj, žige celý,
W slasti w selzách, w přjzni w bezpráwj,
Až se šťastně k němu doplawj,
Byť i přes bauř, plamen, hrom a střely:

Pewné wůli, tužbě ušlechtilé,
Nerozdjlne sardce žádosti,
Rádo dáwá nebe dogjt cjle;

Ač pak i mně slowa tato lhala,
Z wjtěztwjli nenj radosti,
Mužně padnaut, nenj menšj chwála.

382.

Pod, o smerti, těcho osiralých!
Sprošť mne strastj těchto žaláře,
Proč dljm geště, klamu nezmaře?
Zem už nemá pro mne bytů stálých;

Tam Gi uzřjm w oněch gasných vzdáljch,
Kde Gi slawj garo po gaře,
Kde Gj hwězdy pěj žaltáře,
Kde z ruk božjch pige slastj kalich:

O tu rozkoš! o cit beze hlasu!
Když tam i gá, aspoň zdaleka,
Wzjwat budu Gegj cnost a krásu;

Bratřj, komu dáno žjti snáze,
Ten nech při mém hrobě počeká
A rce: Ten žil gen, by zemřel blaze!

(383.)

Wšecky za mnau neřesti se wlekau
Gako chlapci za pstrým motýlem,
Negen Milek w rauchu nemilém,
Wlast i národ trápj duši měkau;

Od cizinců nad to dlauhowěkau
Křiwdu snášjm w sardci zmužilém,
I gát sem Hus, gen s tjm rozdjlem
Že mne Němci, deset let už pekau!

A wšak nedbám mučte, palte, pecte;
Genom popel můg ne do Rénu,
Ale raděg do Dunage wmecte!

Aby s řekau až tam rozpowodnil
K Serbů se a Rusů plemenu,
A zem slawskau k rozkwetnutj zplodnil.

384.

Wyřid' geště Milku rychlopatý
To oč prosjm tebe sardečně,
Dřjwe nežli nechám konečně
Zem, a hrob mne skryge černošatý;

Zanes totiž tento poklad swatý
Do Muzeum w Praze bezpečně:
Růži malowanau společně,
Rusau kader, a pak persten zlatý;

A tam polož tyto dary vážné
Do obzvláštňj někde přjhradky,
Mage oko nade nimi strážné;

Potomkům ať nápis bez nádhery
Gen to oznamuge: Památky
Tyto tři gsau ode Sláwy Dcery.

Pod lipau mne angel kolébáwal,
 Dokud sem byl malé dětátko
 Pod nj sem, o sladká památko!
 W chlapectwj se nayraděgi hráwal;

Pod lipau sem zřel i milowáwal
 Naykrásněgšj Sláwy děwčátko,
 Pod nj sem se s láskau, na krátko
 Terwagcej, smutně rozžehnáwal:

Pod lipau mi Muzy lyru daly,
 Z gegjch wětwej Znělky we wzoru
 Listj na mé lúno peršjwaly;

Pod lipkau mne také pochowegte,
 Aneb na hrob, mjsto mramoru,
 Slawostrom ten zasaditi degte.

Už se s tebau Muzo rozžehnávám,
 Spolkyně mých zpěwů truchliwých,
 Už ti lyru z rukau laučiwých
 Wracjm a djk za twau pŭgčku vzdávám;

Co sem začal sice neskonávám,
 Plamen hořj w persjch ohniwých,
 Aníž časů wjce přjzniwých
 K ukogenj gcho očekávám:

Skrý wšak ty swau uselzenau raušku,
 Gáchci dále twerdau potřebu,
 Gá chci sám už nesti nebe zkaušku;

Zpusť gen berzo struny stroge swého
 Geště njže k mému pohřebu,
 Pak geg polož na werch hrobu mého.

Nenemilý někdy Muzám zpěwným
 Žil sem básnjř mladost býwalau,
 Nynj mlučj lyra s pjšťalau
 Hřebem k stěně přiwěšená pewným;

Stydj se už lásky hlasem zgewným,
 Aneb krásy znjti pochwalau,
 A wždy wjc i strunu ostalau
 Žiwot perstemj doterháwá hněwným:

Komu swět a lehká přege Hebe,
 Nechať růžemi se owěňčj,
 Lilie mne usaudilo nebe;

Ty, co kráčjš zpěwnějšjmi kragi,
 Proměň nástrog, po hře mládenčj,
 W harfu, a weď z Pindu na Sinai.

Šťastnau tedy cestu, básně, gdauce
 Neste pozdrawenj Slowanům
 Wšechněm wůkol, zwláště Tatranům,
 A pak Čechům, gegich dcerky gsauce;

Přigdeteli k hoře nebo k lauce,
 K hložj nebo k wonným břěčtanům,
 Do wsi aneb k saudným měšťtanům,
 Stogte, o swém pánu toto řkauce:

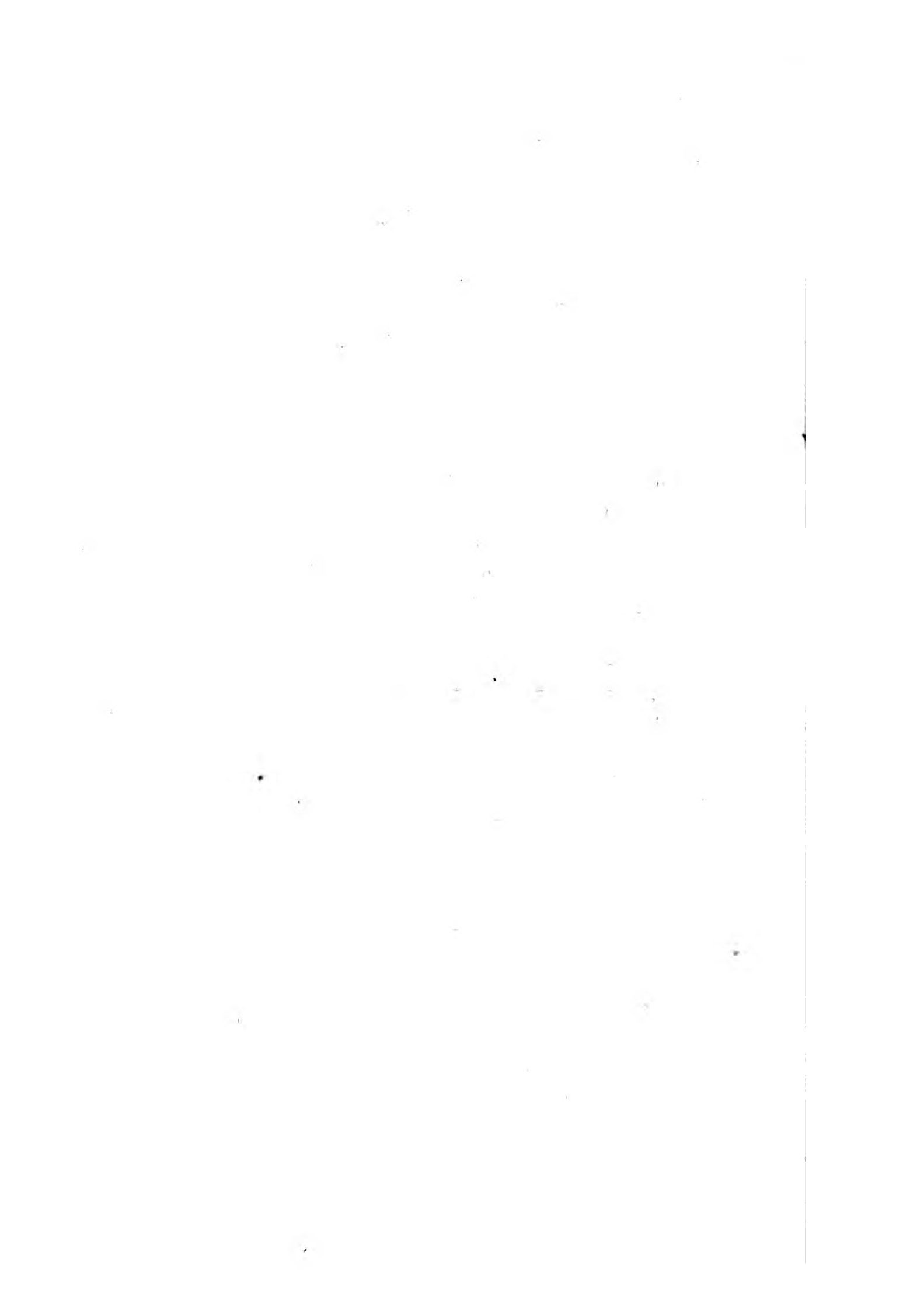
Gestli co se podařilo gemu,
 Hanba wždycky hnětla útrobu,
 Gak to skrowné k cjli takowému;

Gestli padnul, wyzná bez úžasu
 Padnul, a wšak rovně Jákobu,
 S angelem se pustiw do zápasu.

Z p ě w

IV.

L E T H E.

Abys wěděl, co zde na wýsostech
 Dělam wzata z počtu žitelů,
 W gakowém se spolku přátelů
 Nacházjm a při gakowých hostech ;

W kterém mjstě, w gakých blaženostech,
 Kdo tu z wěrných Sláwy ctitelů?
 To ehci wětrokřjdlých angelů
 Psáti tobě po přjležitostech :

Dám i o tom zpráwu tobě zhůry,
 Komu mjsto zde už sljbeno,
 Komu wě nec pletau nebes kůry ?

Staupjm také i tam na čas krátký,
 Kde se mučj onno plemeno
 Zlosynů a zrádců milé matky.

Předewšjm, znám, taužjš abych spjše
 O tom poučila gasně tě,
 Kde gest onno mjsto we swětě,
 O němž tobě péro moge pjše ?

W Syriusi, w kuřátkách, či wýše,
 W mléčné cestě, čili w kometě,
 We sluncili gest, či w planetě
 Nebeská ta wěčné Sláwy řjše ?

Nikde nenj w těchto : nebo spona
 Wšechněch obloh a těl hwězdowých,
 Slunce wšechněch sluncj gestiť ona ;

Wúkol nj gdau, buď mi dána wjra,
 Milliony saustaw swětowých,
 Ležj totiž w středku Wšehomjra.

391.

Na hranicích Nebeslawska teče
 Řeka Lethe čili Zábuda,
 Gegjž pitjm, čudo nad čuda!
 Wšecká mizj zemnatost i péče;

Každý stjn z nj nade břehem kleče
 Pige, a ai časná nerůda,
 Bolest, zármutek i ostuda
 Na wěky se z přjchoznjků zwleče:

Proto, gako ze stromůw když w lese
 Listj na zem padá w geseni,
 Duchů slawských množstwj sem se nese;

Aby křiwdy pozapomjnali,
 Zwlastě ty, co gegich plemeni
 Maďari a Němci činjwali.

392.

Nad bránami nebe strjbernými
 Průčelj se bjlé zdwihuge,
 Kde se nápis tento spatřuge
 Literami psaný Kyrilskými:

„Tuto Sláwa se ctiteli swými
 Dcerami a syny trůnuge,
 Tu ples, radost, rozkoš wěkuge
 S odměnami za cnost nebeskými;

Podtež sem wy milé moge děti,
 Wěrné vlasti, řeči, národu,
 Swětozwučné chwalozpěwy pěti;

Požwegte milowanau draze
 Sláwu, a w nj slast i swobodu,
 Přeblaze wám třikrát, blaze! blaze!“

393.

W středku nebe stogj zpodepřená
Matka Sláwa zlaté o trůny,
Bleskem čtwerokmenné koruny,
Hvězdotkaným rauchem ozdobená;

U noh gegjch ležj rozprostřená
Sjla kragin gako čalauny,
Prawá berlau, lewá peruny,
Důstogenštwjm twář gj ozbrogená :

Wysoko pak postawau a čelem
Tak se wznášj tato bohyně,
Po nebi že obnášj zrak celém;

Rozkoš sladkau šťastné cjtjc matky
W té swé dcer a synů rodině,
Giž zde wůkol rozhostila w řádky.

394.

Okoslepny oblak genž gi slonil
Odchwěl angel wůdce ohebně,
Pak zde nechal mne a služebně
Při odchodu koleno swé sklonil;

Můg zrak selzy tiché slasti ronil,
Ona shlédne na mne tužebně,
An hlas přjwětíwý welebně
Z mateřských ust gegjch takto zwonil :

Wjteg dcerko, w králowstwj mém wjteg!
Poď a dřjwe každau ulici,
Lauku i hág nebe toho sljteg;

A co uzřjš přátelům swým malug,
Potom pak se na mau prawici
Posaď zde a spolu se mnau kralug.

Bljzko trůnu swatá Sláwě stogj
 Ljpa zelená a vysoká,
 I tak pěkná i tak široká
 Gak ta co nás swazkem lásky pogj ;

Čistý med z nj, gehož sladkost kogj
 Hlad i žjžeň, hogně wymoká,
 Po nebi geg řeka roztoká
 Celém nese plynutostj swogj ;

Wůkol nj pak wšudy po stebelných
 Kwjtečkách a listech wčeličky
 Oblatugj w rogjch nesčjselných ;

Gsau to prey zde tjnto pod obrazem
 Slawů těch a Slawek dušičky
 Budaucjch, co přigjt magj na zem.

W perwém mjstě slawských nebešťanů
 Kwetau Swatj w swětle blyskawém,
 Tu gest Nestor s českým Wáclawem,
 Lazar s tjm co zabit od Prušanů ;

Newský, Gljeb a Boris Rosianů,
 Polský Kazmir serbským se Sawem,
 Wšickni gako bratřj w laskawém
 Plápolagj stjnu ragských stanů :

Stanislaw se těšj w Nepomuku,
 Boleslaw si s Husem třjmagj
 Uroš spolu s Wladimjrem ruku ;

Hlawy ctj gim wěnc hwězdowatý,
 Usta zwučným hlasem zpjwagj :
 Hallelujah, swatý, swatý, swatý !

Rowně tak se s oslawenau hlawau
 Swětice všech kmenů mjšegj,
 Genž hned w sausedstwj tu bydlegj :
 Ruská Olğa s polskau Bronislawau ;

Andělina serbská s Přibyslawau,
 Milica pak s Mladau seděgj,
 Gako sestry sobě howěgj,
 Ljbagj se s upřjmnostj prawau ;

Při nich geště Ludmila a Petka,
 Potom gako děwky služebné
 Wanda, Kaša, Libuša i Tetka ;

Gedny „Sláwa na wýsostech“ pěgj,
 Z giných ust zas slowa welebné
 „Gospodine pomilug ny“ zněgj.

A wšak geště ginj také gsau tu
 Swatj, a to w haufjch we množných,
 W Bohuslawicech těch pobožných
 W blaženosti wěčné bez zármutu ;

Zwláště z té co podlehla bjd prutu
 Cjrkwe českých bratrů nábožných,
 Gménem různých cnostmi totožných
 We Fulněku, w Lešně, w Herenhutu :

Gednoty té už sem w zemském stawu
 Čistau prostotu a newinu
 Libowala w učenj i mrawu ;

Wygmauc gednu pannu rodu ctného,
 Snářku Poniatowskau Kristinu,
 Třebas byla žáčkau Komenského.

Swaté muže ty a tyto ženské
 Hůrka newysoká dělila,
 Wyhljčka z nj radost činila
 Na ty swazky wúkol společenské;

Na kopci sem gegjm wšeslawenské
 Apoštoly státi spatřila,
 Zwláště Methoda a Cyrilla,
 Onny bratry Thessalonicenské :

Potom Amand byl zde, Vicel, Bruno,
 Dobrawka, Duch, Anna Carice,
 Kterj wedli lid náš Pánu w lúno ;

Geště geden w gegich rád se stawěl,
 Ale skrytý w blesku welice,
 Zdálo se wšak, gakby sám byl Pawel.

W prawé této Swatohory straně
 Ležj utěšená pustinka,
 Tu čnj skála a w nj geskyňka,
 Kde muž bydlj w modlitbách se klaně ;

Iwana to, toho swerchowane
 Starého, gest slawná swatyňka,
 Gehož přjtelka i kuchyňka
 Čternáote let w Čechách byla laně :

Nemilugi sice w náboženstwj
 Onnu přeplatost a chauliwost,
 Která snadno wede ku třěštěnstwj ;

K tomuto wšak pronikla mne čistá
 Pustewnjku z Chorwat uctiwost,
 Že trún radše nechal, nežli Krista.

401.

Powěděwši : ať se dobře máte !

Tomuto zde Swatých wýběrku,
Hodjm na hůrku tu k zówěrku
Běžné oko geště gedlenkráte ;

A ai pod nj wůkol padesáte

Wozů s koňmi bylo we šperku,
Wnebewemklý Otto z Bamberku
Wolal z nich : proč tu mi státi dáte ?

Na těch wozech byly zlatohlawy ,

Sukna , šaty , gjdla , penjze ,
Nimiž křestil pomořanské Slawy ;

Pročež onen blahozwěstů spolek

W studu od něho se odcize ,
Nechal genom hory té mu dolek.

402.

W kragi čtwertém widno na zelených

Laukách státi muže udatné ,
Wjtěze a reky obratné ,
Palmy magj w rukách nezhořených ;

Kochagj se w pjsněch utěšených

Znjcjch skutky gegich pamatné ,
Gasným zwukem trauby pozlatné
Pronikawě tytýž sprowázených :

U prostřed nich stogj , gako Křiwan

W lůnu sněhohlawých Karpatů ,
Kosciuško , Jaroslaw a Iwan ;

Žižka , Dušan , Želislaw a Chrobry ,

Swarun , Suwarow , pět Chorwatů ,
Niklot , a pak giných počet dobrý .

S těchau když se oči mé tu pásli
 Na tom, čjm se každý oslawil,
 Wjtězoslav ten mne pozdrawil,
 Před nimž Uhři tak se často trásli;

Slowáciby snad už byli zhasli,
 Než on zmnožil ge a zotawil,
 Když rog oněch k Tatrám přeprawil
 Čechů, genž se nikdy neužasli:

A tjm kmen wáš ke zrůstu a kwětu
 Zkrjšil ratolestmi čerstwými,
 Totiž Giskra, wálčiw za Alžbětu;

Že pak whostil i w ten pěkný kautek
 Kdes ty zrozen, on se se swými,
 Snad si i ty štěpu toho prautek? —

Potom otec Boğdan Juğ tu čestmi
 Wšemi ozdobený mnau byl zřen,
 Se syny gak walný stromu kmen
 S dewjti se straucj ratolestmi;

Národu i wjry zhaubce, pěstmi
 Gegich, Turek, dlauho bit a třen,
 Až pak u Kosowa w geden den
 Wšickni padli s meči pod bolestmi;

Celým tjm gich gména zněgj rágkem:
 Woin, Milko, Marko, Weselin,
 Lubdrağ, Radmil, Stojan, Božko s Wlajkem;

Rodinu tu swazek utěšený
 Spoguge a krášlj ze zelin
 Wěčnokwětých strogně upletený.

405.

Předce tento zbor stjn geden špatil
 S tulichem tu geště krewawým,
 Miloš Obilič, co neprawým
 Wlastenectwjm Amurata zkatil;

Newjm, gak se šálenec ten sbratil
 S wjtězů těch spolkem leškawým,
 Gá zřjm okem na něg merawým,
 I hned cafnul a kamsi se ztratil:

Sláwa nechce mjti zabigáků
 Lestných, gako Corday Charlota,
 Ani Scaevol, Sandů, Ravailaků;

Národ náš ať na cnosti gen stogj,
 Lépe nebýti, než žiwota
 A cti hledat s nešlechetau zbrogj.

406.

Hnedky odtud wýhled se mi tvořil
 Oslawenců mjsto na páté,
 Kde sem našla onny zagaté,
 Gež až k smerti Alexander mořil;

Ne ten, před njmž celý swět se kořil,
 Než to Řjmanisko drasnaté,
 Genž byl wůdcem wogny začaté,
 Když si berlau cjsař Mauric dwořil:

Hladihlawá ruka matky sladce
 Kochá se tu w nich, že raděgi
 Mřeli, nežby někdo z nich byl zrádce;

Wšecko nad tjm radost ejtj žiwau,
 A kūr zpěwáků sám hlasněgi
 Chwálj gegich wěrnost mlučeliwau.

W šestém oněch oslawenců řádě
 Uzřela sem ženy herdinské,
 Za čest aneb dobro kraginské
 Mřewšj rovně mužům po hromadě;

Tu gsau mužské vzdorugjcj vládě
 Smělé bogownice Děwinské,
 Marula to děwče slowinské,
 S těmi které padly w Carigradě:

Tuğa, Buğa a tři Taboritky,
 Gegichž na Wjtkowě obrazy
 Nalezeny, mezi mužů zbytky;

Potom Polky z warkočů co swogjch
 Pletly u Trembowle prowazy,
 Brániwše hrad we zmužilých bogjch.

Přigjžděla geště na konjku
 Amazonka sem i s komornau,
 Magjc, gako Ulan, prapornau
 Korauhwičkau ozdobenau pjku;

Ale sotwy byla při hágjku,
 Uzřjm skočit wrátnau šwitornau,
 Ana rytjřku tu wybournau
 Odprawila zpátkem po chodnjku:

Nepochopno! wšak to z polské Litwy,
 Řeknu, Platerka gest hraběnka
 A gde práwě z ukrutné sem bitwy;

Hey, dj, než tu w záhubném šla klusu
 Sestra proti bratru, Sławenka
 Proti Sławu, Polka proti Rusu.

Sedmý palác muže obsahował
 Pozbawené žitj bez winy,
 Anť ge barbar z cuzé končiny
 Gak wluk gehně tiché zamordował;

Mučennický wěnc ozdobował
 Gegich oslawené mertwiny,
 Tu Bož Antů král, gegž se syny
 Winithar byl gothský ukřižował;

Mezamir pak, genuž smert gest dána
 Gako wyslancowi ohawně
 Proti práwům lidstwa od Chagána;

Laborca a knjže Nitry Sobor,
 Oba zawražděnj bezpráwně,
 A i giných newinnjků obor.

Co se osmé společnosti týče,
 Tu lid kratochwjlj básnický:
 Bojan Lumira, a Lomnický
 Wjtá gako bratra Gunduliče;

Usmjwá se Zábog na Kačiče,
 K Záwišowi kráěj Krasický,
 Deržawina Wężyk, Mušický
 Ozdobuge wěncem Woroniče:

Lomonosow mluwj s Koehanowským,
 Se Streycem se bawj Hruškowič,
 Holý, Vodnik, Zdirad se Žukowským;

Wůkol nich se i pleť krásná wine:
 Družbacka a Anna Božkowič,
 Dobromila, Bunina i giné.

411.

Právě když se ucta tuto dala,
 Hlásá Apollowa kancljřka
 Mudřena, že geště básnjřka
 Gedna na chrám uměn zaklopala;

Peštanka prey že gest, powjdala,
 Serbkyně, a ač gen kragčjřka,
 Gá šla w ústřety až na dwjřka
 Po pleci pak gi sem potepkala:

Možnoli? o wjtegte! Wy z Peště?
 Co pak slyšno tam těch na stranách?
 Znáteli — či žige — zdráwli geště?

Owšem! řekla hezká newěstička
 Tato, dawši mi swŭg Almanach,
 Gá sem Julka Radiwogewička.

412.

Ale řeč mi téměř oněměla
 Když tu státi negen sedláka,
 Než i pastýře a žebráka
 W počtu těchto básnjřů sem zřela;

Co pak gegich přirozená pěla
 Muza, lepšj to než mudráka
 Werše mnohého a chwastáka,
 Gemuž hlawa školau zgalowěla:

Perwj dwa z Čech magj půwod spolný,
 Rolnjk Wawák, rychtář w Milčicech,
 Druhý owčák w Krátonohách, Wolný;

Třetj zpěwák wznešený a lepý
 Byl Šerb, rozen w Bosny hranicech,
 Filip Sljepac, ubohý a slepý.

413.

Usadiw nás tedy na koberci
 Zeleném tu kolem do kola
 Apoll, hru a závod prowolá,
 I hned vyšli šermjři a herci;

Byliť kwjtjm, wawřjnem a pérci
 Ozdobeni gako Dodola,
 Kdo pak, mysljm sobě, odolá
 Přjzwučnjci čili Časoměrci?

O wjtěztwj dlaho bogowáno,
 Naposledy celau básnickau
 Společnostj rozsudek mně dáno;

Těžký úrad! co gá učinila?
 Romantickau sem i antickau
 Stránku wěneem smjrliwosti ctíla.

414.

Ljbiło se mi tu, proto cestil
 Duch můg po tom chlunci tam a sem,
 A stjm slawských uměň zápasem
 Za dlahý čas rozkošně se pěstil;

W tom zřjm hocha, an si práwě klestil
 Přes myrty sem chodnjk Parnasem,
 Nowým ruských pjsnj Ohlasem
 Sladce nástrog w ruce geho chřestil:

I hned, zpěwem ochlácholená tjm,
 Šla sem ginochowi w ústřety,
 Pak s njm spolu tam se zase wrátjm;

Sotwy že sme přišly před mistrowský
 Spolek ten, už sláno pro kwěty,
 A zbor celý wolal: Čelakowský!

Hle, hle matko! ti tam na zem padnau,
 Onen ptáček na dwau wětwičkách,
 A ten muž tu na dwau stoličkách
 Sedcj: o chyt ge rukau wládnu!

Nebo oba pjsen dosti skladnau
 Pěgj na lyře i husličkách,
 A gá w radostech i w pracičkách
 Nenáwidjm různost nepořádnau:

„Nech ge! toť gsau obogžiwelnjci,
 Schneider Němec a Čech Swoboda,
 We dwau řečech rowně weršugcej;

Nemilugiť prawda dwogazyčnost,
 A wšak dána gim tu hospoda
 Aspoň pro žert nám a pro rozličnost.“

Z wýšky té sme gednomu se diwu
 Na dolině geště djwali,
 Tátoše tam s gezdcem zbadali
 Bředaucjho sme sem přes kopřiwu;

Když pak přišel pod Parnaskau niwu
 Wšickni sme se hlasně zasmáli,
 Maďari geg za chwest tahali,
 Serbowé pak za uši a hřiwu:

„Náš ge! — ba náš Witkowič!“ tak obě
 Stránky wadily se w powyku,
 Chtěwši každá přiwlastnit geg sobě;

Smilugme se, nechme Maďarowi —
 Djm gá — almužnu tu, osljku
 Podobněgšj nežli Peğasowi!

Hora dále s vyšším stogj čelem
 Než chlum Tlusté nade Mažárnau,
 Ozdobená krásnau hvězdárnau,
 Kopernjk gest gegjm ředitelem;

Zásobu tu zřiti w lesku skwělém
 Nástrogů, genž nikdy nestárnau,
 Družinu též gehu přešwárnau
 Gmenugcj swým geg učitelem:

Ptolemäus, Cartes, Newton, Tycho,
 I sám Heršel k gehu oltáři
 Přinášegj obět pocty ticho;

A co gmen té nauky má pole,
 Národů všech girých hvězdáři
 Učenci gsau w této gehu škole.

W úboči té hory w moch sem klesla,
 Neb zde wedli hry a obchody
 Slawštj zpytatelé přjrody,
 Za wůdce si wywoliwše Presla;

Ten muž se mi ljbil tak, že nesla
 Ke cti gemu sem a na hody
 Kwěty, zrostliny a gahody
 W košjku, co wděčnosti mé hesla:

Přišel k nám i Zalužanský, hodný
 Děd ten Linéowy saustawy,
 I náš Frankljn Diwiš bromowodný;

Stoikowič a Chladný siloskumec,
 Petian Slowák, čině přjprawy
 Ptakošlowné, též má swüg tu chlumec.

W desátém, ač prawda geště malém,
 A wšak dosti pěkném kostelci,
 Přebýwagj slawštj umělci,
 Method maljř gest gich spolku králem;

Mezi nimi obletugj walem
 Krásnj hned sem, hned tam andělci,
 Aby podnět dali nesmělci,
 Ljbst měli w mistru dokonalém:

Schiavone tu w malbě před Kupeckým,
 S Losenkem se Škreta raduge,
 Krainec Janša, Kadljak s Chodowieckým;

Tomáška má hudba, Mysliwečka,
 Kozlowský zas w řezbě horuge,
 Dunagský též nenj bez wěnečka.

Při umělcech, kterj we chudobě
 Museli dny zemské tráwiti,
 Swět pak tepruwa ge slawiti
 Počal, když už w temném byli hrobě;

Morawana gménem Osolsobě
 Z Holomauce musjm zmjnitj,
 Gemuž w Pešti hladem umřjti
 Maďari gsau dali w lonské době:

A když zemřel, o té lidské šalby!
 Schwalowali celým kraginám
 Geho krásné děgopisné malby;

Proto radj odtudto všem Slawům,
 Aby vlastem swým, ne cizinám,
 Slaužili, snad rowným ugdau dawům.

421.

Mecenáše slawské třjda giná
Obsahuge zlatým pod krowem,
We wěnci gsau wšickni bobkowém:
Karel, Rudolf, Peter, Katarina;

Potom bljzko těchto Žerotjna
Uzřela sem w hági myrtowém,
Při něm Rumjancowa s Šiškowem,
Jablonowského a Potemkina;

Zněgj zde i gména Ossolinských,
Kolowratů, Milošů a Kynských,
Gako podpor slawských národů;

I wjc knjžat, hrabat, wogwodů,
Gegichž ale skromné gméno tuto
Raděg nebuď ani zpomenuto.

422.

Gednoho wšak s gehu welkým činem,
Wlastenectwjm, sebe zapřenjm,
Nelze pominauti mlučenjm,
Slaworus ge, sluge Konstantinem;

Setnjky dwa chránil před záhynem
Na swá ramena ge wloženjm,
Ač mu plamen hrozil zničenjm,
Ač byl carským dědicem a synem!

A co wětšj znak gest gehu cnostj,
Korunu půl swěta mladšjmu
Bratrowi dal s welikodušnostj;

Sama Sláwa čin ten obdiwuge,
Proto korunu i krásný mu
Na odměnu trůn zde připrawuge.

423.

I brat geho, ten co udaremnil
 Zhaubné Korsikána zámachy,
 Wogska geho pudil w rozplachy,
 Pařž pyšnau bleskem Sláwy ztemnil;

Nawrátiw se žiwot opřjgemnil
 Uměnjm a nauk zápachy,
 Zkřjsil oplakané Polachy,
 Náboženstwjm staré mrawy zgemnil:

Ministra pak zřjdlil oswjcenj,
 Perwý přjklad w lidstwa děginách,
 Gemuž geště podobného nenj;

Alexander gest ta Sláwy perla,
 Do gehož rak, w zemských kraginách,
 Dána ruská swětowládná berla.

424.

Nad oba wšak hučné dělostřelstwj,
 Strogná hudba, plynnej zpěwowé,
 Ctěgj toho skutky bobkowé
 Gak i maudrost w kragin ředitelstwj,

Genž ta slowa smutném při poselstwj
 Řeknul: slyšte milj Rusowé,
 Poláci gsau naši bratrowé,
 Neslušno k nim mjti nepřátelstwj!

Žádnému snad Sláwy náměstnjku
 Tolik národnosti newyšlo
 Geště z ust, co tomu panownjku;

Gakby i nám uklonu zde naši
 Wzdáti na um bylo nepřišlo
 Gosударu tomu Mikuláši?

425.

Matka má a cesty towaryška
Teď mi laskawau swau prawicj
Ukázala obraz wisjcj
W této sjni, pod nimž byla knjžka;

Zanášel se cele na Františka
Twářj, korunau i berlicj,
Ač geg, krásu barew hágcj,
Kryla tenká záwogowá mřjžka:

Titul knihy mne w tom zdánj silil,
Slovnjk Stulliho to slawského,
Na něgž mocnár ten swau štědrost wylil;

W tom zpěw: „Bože zachoweg nám krále
Františka co otce dobrého!“
Zpjwán tu byl k geho cti a chwále.

426.

Před tjm krowem mramorowá socha
Stogj celá w řjmském oděwu,
Ale dosti bylo na gewu,
Že to slawská twář, gen skrytá trocha;

Co to medle za muže či hocha
Gest? gá mysljm w tichém úsměwu,
A že bez slasti a bez zpěwu
Byl, gá sem geg měla za lenocha:

I bylť owšem to pro národ vlastnj,
Ač se slawským gménem nazjwal,
A trůn dali losowé mu šťastnj;

Neb se nápis očjm zpytatelky
Tento na podstawci odkrýwal:
Uprawda neb Justinian Welký.

Sotwa wjru swým sem očjm dala
 Když sem, mezi tauto rodinau
 Arcislawů, též i s Christinau
 Králownau se Šwedska uhljdała:

Proč a gak ta zde gest? sem se ptala,
 A tu zeptanci mi pokynau:
 Pro list onen, který latinau
 Sobieskému, zhaubci Turkůw psala:

Ona sama ze všech panownjků
 Byla, která naše zásluhy
 Uznala i dluh gim vzdala djků;

Proto gest co slawských ctitelkyně
 Cnostj, na přjklad pak pro druhy,
 Ode Sláwy zwána ku hostině.

Odtud wedla za potůček branka
 Kterau kwětná kryla osnowa,
 A tu k wjtánj nás hotowá
 Stála zase nowá pomazanka;

Gá k nj česky, nebo zářečanka
 Tato byla česká Králowá,
 Rodem Francauzka, a Karlowa
 Manželka, gjž gméno bylo Blanka:

Ale ona česky neuměla,
 Nechtěwši se w Praze učiti,
 I když k tomu učitelky měla;

Pročž negen musela se, mazna
 Ta, zde s Němkyňkami hanbiti,
 Swými, než i nebe býti prázna.

Případ tento skončený tak špatně
 Ledwa geště nami pomjgen,
 Ai hle giný zase rozwjgen,
 Genž tu bolest nahradil nám platně;

Polské Králce názdrawek tu statně,
 Gegj kragance, byl připjgen,
 Mařj Kazimjre d' Arquien,
 Mluwjcj řeč polskau delikatně:

Manželkať to byla toho Jana,
 Nimžto někdy cjrkew křestánská
 Z Tureckého garma wysekána;

A ač tytýž zwyky měla diwné
 Tato Francauzkyně dwořánská,
 Předce Sláwě w ničem neprotiwné.

Kopa máku! což to? w měké trávě
 Bljzko štěbetawé studničky
 Widjm čtyry slawské ženičky
 Ráčiti se při nebeské káwě;

Obrus, šálky, cukřinka, ba práwě
 Ze zlata gsau i ty konwičky;
 „Obradugte i nás wdowičky
 Návštěwau swau!“ řeknau mně a Sláwě:

Češky dvě, dvě Slowenky to byly,
 Které, k hanbě mužům, tisjce
 Na knihy a národ poručily;

Steyrowá a Kawkowna z Čech obě,
 Bezekowská z banské Bystřice,
 Hwizdáčka pak z Peště známá tobě.

Ale zde byl také při hvězdnatých
 Dobrodincjch těch stjn knězowský,
 Genž i tento spolek otcowský,
 I mne rmautil w radostech mých swatých;

Sice z mužů na slowo byl wzatých
 A slul Institoris Mošowský,
 Slawům však, měw poklad Kresowský,
 Poručil gen mizerných sto Zlatých:

Když pak čjtal w tomto společenstwj
 Z Tablicowých básnj wůdce můg
 Hlasně celé geho poručenstwj;

Matka twář swau hněwně odwrátila,
 I gá sem se, ač gest kragan twůg,
 K němu ani nepřihowořila.

Nu snad ten, co giného tu kárá –
 Powjm gá – náš Tablic magetný
 Národu, co boháč bezdětný,
 Ugmu tu se nahraditi stará;

Tjm wje pak tu naděge má hárá,
 Že sem sama, list mu pamětný
 Psawši, zpōmjnala šlechetný
 Čjl ten, dokud starost geho gará:

„By řeč negen černidlem, než zlatem
 Naši krášlil!“ – W tom on tuliby!
 Přicházj sem skaupým oděn šatem;

Wy ste, řeknu, poručili mnohem
 Wjce Sláwě bez wšj pochyby?
 „Gá? Nic!“ tedy gdite po swých s Bohem.

Z porcelánu bjlá Nankingského
 Wěže zrak mŭg nynj omráčj,
 Cjsaře dwa w gegj pawlači
 Chynského, pak zřjti Japanského;

Ragský čag a punč gim do sličného
 Nádobj Rus geden natačj,
 Oba ctitelé a wzjwači
 Genia gsau byli slawenského :

Dawše onu ode Deržawina
 Přeložiti Odu na Boha
 W řeči které Japan má a Chyna;

A pak zlatem na hedbáwj psanau
 Zawěsiti k poctě, se mnoha
 Blesky, nade paláců swých branau.

Na rákoši gednom uzřjm kýwat
 Lid se we hromadách Polanský,
 Spolu sedlácký i zemanský,
 Šátky chwjti komusi a zpjwat;

Nastawiwši uši, slyšjm: vivat,
 Vivat, vivat biskup Lubranský!
 Ale mně se gazyk řjmanský
 Neljbiło s polštinau tak sljwat:

S newolj sem dále chtěla proto,
 Anť mne Polák, pehný očarů,
 Zastawj a wyprawuge toto:

Ten muž sám se na Budinském sněmě
 Opřel králj zpupných Maďarů
 Ludwjku, když z Polska urwal země.

Zanechawši toto diwadlo tu
 Uzřjm krále mezy husary,
 Též ge za rozené Mađary
 Trjmám patřjc na fauz, tanec, botu;

Hral pak slawnau Rákociho notu
 Na hauslech gim cikán Bihary,
 Poláci mu twerdé tolary
 Kladli, chwáljc krále za dobrotu:

A ač weždy myslela sem kde se
 Nalezal král cizý w národu:
 „Ginde kdáče, doma wegce nese!“

Tento wšak se, Bátorym geg zwali,
 Ze wšech lidj gehu půwodu
 Zdál sám býti, co nám dobře přáli.

„Sám? — ei wěru welkau křiwdu děgeš
 Sláwy dcero! mně w té we stránce,
 Gestli na mne Hontu schowance
 Nehledjš, když o Mađarjch pěgeš;

Gá sem řeč tu, které i ty přegeš,
 Chwálil, howěl gj co kochance,
 O nj psal co zgewný ochránce,
 Ač sem Mađar a mé gméno Feješ!“

Pak mi podal swoge pagednánj,
 Kde řeč naši hladkau latinau
 Mađarům swým porauěj a bránj;

Hned sme tedy našim rozkaz dali
 Aby dyněmi a slaninau
 Po mađarsku hosta čestowali.

437.

Když tu toho noha moga nechá,
Asi na hozenj kaménka
Stogj s mečem w nádrjch djwenka,
Tak že w úžas má se měnj těcha;

Kdo gest tato nešťastná a plechá
Mladice, djm, asnad Slowenka?
„Maďarka to z Jaǵru, milenka
Telafauza, wúdcce w Uhřjch, Čecha;“

My hned paloš z nj sme wytasily,
Potom páchnidly a olegi,
Wodkami a mastmi posilnily;

Thisbe ta se Sláwy hodnau stala
Tjm, že syna Sláwy wraucněgi
Než swúg vlastnj žiwot milowala.

438.

Než hned druhau kraganku sme zřely
Gegj, nadutau tak welice,
Že tu podáwala škrablice
By se ginj pro ni zabjgeli;

Měgže rozum! my gj powěděly,
Gako host tu nečiň rúznice!
Předce wtjrala ta stařice
Každému se Sláwy bydliteli:

Stydliwý mnich, Horwat Brezowačky,
Počal perwý s tauto nezbednau
Maďařilkau westi křik a rwačky;

Kušewič w tom, Leška, Rohoň gsau tu,
Ale matka tu při šerednau
Skončj, dawši ku pokánj lhůtu.

Naproti se w dlauhé šiky četa
 Serbských nebešťanů řadala,
 Potom hlasem zvučným zpjwala
 Onen krásný zpěw „Mnoğaja ljeta!“

Mnohá léta do skonánj swěta,
 Druhá stránka se gj ozwala,
 Otcí čest i synu pochwala,
 Žiw buď rod wáš gako palma kwěta!

Týkalo pak zastawenjčko to
 Dwau se Wukowičů wlastenských,
 Božidara s geho synem proto:

Že gsau byli, obcowawše w těle
 Wogwodowé ti, knih slawenských
 Oblibci a rozširowatelé.

Při silnici s vysokau a hrubau
 Skalau zelená se záhonec,
 Na skále hrad, po němž oponec
 Rozestřen, pnj do oblaků s chlaubau;

Z něho se hlas wúkol pelnau hubau
 Ozjwá až nebe na konec,
 Pocestné tu geden Slawonec
 Za hosti zwe k sobě mluwnj trubau:

Zawjtawše tedy k němu zprosta
 Nalezly sme práwě Němečka,
 Gménem Taube, u něho gak hosta;

Tak se diwil, že už do dětinstwj
 Téměř padnul tento wšetečka,
 Slawenskému tomu pohostinstwj.

Wšak ne genom slawným , w mēdi rytým
 Mužům oblauk cti tu sklenuto,
 Nikoli, zde mjsto wytknuto
 Gest i cnostem neznámým a skrytým ;

Tu gest Stanil, ač gen k pospolitým
 Stawům gméno geho octnuto,
 Předce celé nebe pohnuto
 Skutkem geho lidským , znamenitým :

On když mor byl gednau w Nowgorodě
 Dnem i nocj lásce obcowal,
 S wozem pełným těl wen z města chodě ;

Tak že sám on, tjše gen a němě,
 Spoluměšťanů swých pochowal
 Třitisjc i třidcet w luno země.

I wás chudj lidé, kdo ste koli,
 Byť i bez wěnců a břěčtanů,
 Wjtám w počtu těchto měšťanů!
 Gakowau pak wy ste měli roli?

„W otroctwj my bywše, při newoli
 Té sme w chrámě uši křěšťanů
 Wzděláwali, měchy warhanů
 Dmýcháwawše w Konstantinopoli :“

Znám, neb ten co o Obřadjch řečnil
 Řecký cjsař, Wás i s prácemi
 We swé knize už tam dole zwěčnil ;

Služebnjci dobřj! byli, powjm,
 Nad málem ste wěrnj na zemi,
 Teď wás nade mnohem ustanowjm.

Lidomilskem toto město zwali,
 W něm byl i Čech Škwor co w Sázawě,
 Tham co w Labi žiwot chwátawě
 S nasazenjm swého retowali;

A wy, řeknu k gednomu tu, zdali
 Negste Michalowič, w Gelšawě
 Co šest dušj ohni laskawě
 Wyrwal? tak gest! wšickni powjdali:

Āarkowowá též tu, ruská žena,
 Njž, ač těhotnau, dvě w topenj
 Djtkka cizá z ledu wytažena;

Řeka wjna teče uličkami,
 Břehy z torty, nad nj pečenj
 Bažanti, i nůž w nich s widličkami.

Michajlow, ten ruský wogák wěrný,
 Též zde gest hned w sjni wedlegšj,
 Gehož stálost byla silněgšj,
 Nežli hromu blesk a rachot perný;

Celé město plenj oheň žerný
 Hořegšek i stranu dolegšj,
 W něm i gměnj geho wezdegšj,
 Čot i djtky i dům nenádherný:

Sausedé ho ženau na ulici
 Swoge bránit, on wšak nehnutě
 Při kraginské stogj pokladnici;

Powinnost mu byla nad magetek,
 Proto wnesly cnosti perutě
 Strážce toho w tento Sláwy swětek.

445.

Před městem gest rozestřena pažit
 Na wzor zelenawých postavců,
 Musegj všech oči zwědawců
 Po spěšném gj nawštjwenj bažit;

Gá gdauc předkem chodnjk matce dlažit,
 Giku, zagaté co od drawců
 Tatarů, těch hnusných psohlawců,
 Wykupowal, uzřjm tu se blažit:

Oswobodil, Walach tento s řjdkau
 Cnostj, Pilařjka slawného
 Wěžně s pannau Maňákových Gitkau;

Tato muže láska pronikawá
 Pohla matku tak, že w celého
 Přetwořila toho Poloslawa.

446.

Pozornost má nowau wěcj zmladla
 U prostřed těch her a weselek,
 Rolnjk tu byl, z něhož na celek
 Zboru swětlost utěšená padla;

Nemesis mu na šediny kladla
 Sněžné perloštěpný náček,
 Z Werbowce byl, Serbů wýstřelek,
 A slul Milič dle gmen ukazadla:

Má i Sláwa Manliusů cnosti,
 Kterým swatá přjsnost zákona
 Wyššj gest, než uzel pokrewnosti;

Tento syna gediného swázal,
 A ač wraždu kryla záclona,
 K saudu hnal i trestati sám kázal.

Nedaleko giný rownogmenec
 Z Čech byl od tohoto oddálen,
 Bělosněžným rauchem obalen,
 Slul Jan Milič a byl poswěcenec;

Geho žiwot zaslaužil tu wě nec,
 Zwláště aby čin ten pochwálen
 Byl zde, kterýmž tři sta Magdalen
 Hřjšných spasil tento oslawenec:

Wúkol něho klečjc, ku wděčnosti
 Gemu, swatého zde pokánj
 Selzy legj ony w kagjcnosti;

On pak, w rucech lilie hůl ctěných
 Mage, od Sláwy zde nechánj
 Oweček těch prosj nawrácených.

Hág tu určen ráge nebeského
 Mluw- a Děgoslawům vlastenským
 Polykarp zde, Knapský s Jelenským,
 Zizania wedle Smotriského;

Lindeho též zřjm a Kopčinského
 Před Nudožerinem Slowenským,
 Weleslawjna pak s Komenským,
 Karamzina, Hágka, Potockého:

Kronikář též ten w tom počtu dlauhém,
 Dalimil gest, co myl Němce lauhem,
 Belostenec, Dainko, Středowský;

A gmen giných množstwj okazalé,
 Obradowič, mister Dobrowský,
 Negedlý, Wuk, Lučkay a tak dále.

449.

A však gedno abych tobě psala
Geště w dušce této zaslaužj,
Než to zgewjm ti gen pod růžj,
Gak mi sama matka prikázala;

Dlauho nayperw sama tagně lkala
Pokaždě však showu prodlaužj,
Gednau ale tak se roztaužj
Že ty syny před saud obeslala,

Kterj znawše slawskau, cizau řečj
Předce knihy zwykli psáwati,
Proto blud gich tjnto trestem léčj:

Musegj zde do swé materčiny
Pře- swá vlastnj djla -kládati,
Z němčiny ty, tyto z francauštiny.

450.

O, té slasti geště newjdané!
Zwolám nad gednjm tu wýskytem,
Matko! hle w tom wěnci spogitém
Kragané gsau mogi, Lužičané!

Společnosti Wendů dle nich zwané
Půwodcowé w Lipsku letitém:
Haluz, Širach, Kněžek s Bulitem,
Staupenců též zbory sem k nim slané:

Před stoletjm oni založili
Gsau ten spolek, aby w Lužicích
Hynaucj řeč slawskau ochránili;

Matka za ty zásluhy tak swaté,
Kladla na hedbáwných tkanicích
Na všech nádra medalie zlaté.

451.

Mimo Wendy, Matthäiho z Chlumu,
 Frencla, Swotljka a Choinana,
 Geště na gednoho kragana
 Pohled množil slastj těch mi summu;

Genž ač neměl učeného umu,
 Předce slow té řeči ochrana
 Byl nám, kterau w Linsku podmana
 Německá už pochowala w rumu:

Byl on ze wsi Klenow od Wustrowa,
 Sedlák, Jeniške slul, w neděljch
 Henningowi předrjkáwal slowa;

Bez něhoby nebyli sme znali,
 Gako našich Linů zmizelých
 Předkowé, řeč slawskau mluwjwali.

452.

W obec tuto, oslawiti chtiwau
 Národ a řeč spisy swogjmi,
 Geště wgjti, mezi ginými,
 Bernolák chtěl, ale cestau křiwau;

Nebo nešel onnau opravdiwau
 Welkau branau, ale bočnjmi
 Dwerci se gen welmi těsnými
 Tlačil semto, přes rum a haušť diwau:

Newegdeš, djm, bratře do nebes tu,
 To nás ani tebe nespasj,
 Wrať se zpátkem na probitau cestu;

Neřekla sem wjce této chwjle,
 Snášeliwost mi řeč zahasj,
 Ukáže čas zdali dogde cjle.

453.

Než wjc nynj smutil se a lekol
 Duch můg, neb ai nowá přjšera!
 Geden Morawský uk Homera
 Ubohého za wlasý sem wlekol;

„I on ge náš! i on ge Slaw!“ řekol,
 „Swědkem toho každá litera
 W Iliadě!“ – totě chimera
 Mysljm, snad ten násilnjk se wztekol?

Sláno i hned pro průbjřský kámen,
 A hle z křiku toho welkého
 Wyšlo, že ten wysmánec byl zmámen;

Pročež musel, za swůg wtipný neum,
 Zpátkem slepce toho slawného
 Do řeckého westi Elyseum.

454.

Toto krátké Meonida dlenj
 W této společnosti učenské,
 Užila gá k onné wlastenské
 Otázky sem gemu předloženj:

„Které se wám naywjc tlumočenj
 Ljbj wašich zpěwů slawenské?“
 On si prosil z každé sestřenské
 Řeči wersů několika čtenj:

Perwé polské, potom ruské bylo,
 České, a to trogj, posléze,
 Než hle, žádné se mu neljbilo;

Proč pak? djme, a on: řecké duše,
 Bohy, bohyně a wjtěze
 Rád mám w řecké mjře gen a rauše.

455.

Nade plesem rozkošným se plawjc
Dwě tu protibřežné wesnice
Uzřjme, pak z našj lodice
Gdeme do těch krásných Řečislawic ;

Osázj w nich, nowé domy stawjc ;
Serbská se a česká Matice,
Tak že pelné wšecky ulice
Časopisů, knjžek, škol a lawic :

W prostředku stál oltář, na něgž klásti
Práwě přišel obět, chudý ten
Negmenowaný syn české vlasti ;

Welikát se w přjprawách těch dbalost
Gewj, i snad budau delšj gen
Mjti zde, než na zemi tam stálost.

456.

Nad břehem se čerstwá zelenala
Štěpnice a slibná zahrádka,
W njžto práwě mlad a přjsádka
Od země se pnauti počjnala ;

A že w bljzku napelněná stála
Wodau strjbrokutá hubatka,
Wzawši do ruky gi, paupátka
S naděgj ta hned sem oblěwala :

Na ljstkách ty názwy byli psané :
Liskay, Kuzmani dwa Slowáci,
Kampelj k a Káčer Morawané ;

Roštlapil Čech s Kaubkem, při Poláku
Sadowském Gay Chorwát, nowáci,
O by gen mau nezklamali čáku !

457.

Založená wtipným zahradnickým
Uměnjm zde stála winička,
A w nj cizozemská réwjčka
Přesazená našjm Winařickým;

Těšili sme geho nad básnickým
Djlem se i gá i matička,
On nám dal swá řecká kwjtjčka,
Potom hostil řjmským Falernickým:

Ponukal i českým Lobkowicem
W zehřjwárně hňané zelinky,
Našim wšak se neljily pljcem;

Gábych wděčně, matka powjdala,
Zpátkem wšecky geho latinky
Za gednu mu českau báseň dala.

458.

Nowohtiwość zneterpěliwená
Tu mne táhla widět mjsta ta,
Na nichž stogj slawských Komnata
Starotin a dáwnin wystawená;

I hned sjň nám byla otewřena
Sotwy že sme kloply na wrata,
Ozdob ze strjbra i ze zlata,
Mincj, zbranj směs tu rozložena:

Antikwářů úřad: Chodakowský,
Jankowič a Blecha s Rybaym
Magj, poslů Masch a Ahrendtowský;

Při přehledu, i to netagjm,
Onny wěci s naywětšj sme zřely
Radostj, co slawský nápis měly.

16*

Listowna též tu se zakládala
 Genžby všeligaké pjsacké,
 Duchowné tak gako swětacké,
 Pamatnosti w sobě zderžowala;

Perwý pak list gá sem do nj dala,
 Slawské psanj země Chorwatské,
 Stolici co sláno Saladské
 Když gj tato po maďarsku psala:

Odpowěd ta w pozlaceném rámcu,
 Za sklem, na naykraššj pentlici
 Zmogjch šperků, wisj w tomto chrámci;

A to proti dweřům, aby hnedky
 Čtauce následowat pautnjci
 Učili se naši swoge předky.

Počátek i perwé wšeslawenské
 Učiněn gest tuto knihowny,
 Památek má sklad už neskrowný,
 Zwlastě swětské dvě, dvě náboženské;

Kralodworský spis, a o wogenské
 Zbrogi Iğora zpěw bogowný,
 Zlatopsaný Žaltář králowny
 Hedwiky, pak Zlomky Freisingenské:

Každému gest nářečj a kmenu
 Oddělena třjda wedlegšj,
 Gednuť magj střechu wšak i stěnu!

Malbami se podlaha i schránka
 Leskne, strážcowé pak slawněgšj
 Gsau w nj Bandtke, Kopitár a Hanka.

461.

Hádeg nynj, abych došla swětla
O twé způsobnosti wěštbařské,
Koho teď sem w tiché šweycarské
Dolince w ten zbor tu gjti střetla?

Duše geho z Liptowa sem wletla,
Uměnj kde konal knihařské,
A ač gméno nosil maďarské,
Sláwa předce k synům swým geg četla;

Gedno — dvě — tři! abys dlauho swého
Wtipu hledánjm si netraudil,
Už ti powjm: Bělopotockého!

Knihwazače titul wšeslawského
Má zde muž ten, genž swau probudil
Snahau Tatry ze sna hlubokého.

462.

Tu též spatřjm, gdaucj dalšjm šlakem,
Twoge přjzniwce a přátele,
Krom už dotčených, gest na čele
Rudnay, Pronay s gegich stawu znakem;

Potom Rožnay, Clemen, za Polákem
Šiweckým gde Šoltis wesele,
Blahoslawa zřjm a Herkele,
Milowuk tu, Farnjk s Hamulákem;

Hleděla i na Seberiniho,
Palackého, Koiše, Pačiče,
Ferjenčjka sem a Suchaniho:

Wšecky matka trjma za swé děti,
Wšak co slastj gich se dotýče,
To zde nechci swětu wyzwaněti.

463.

W chrámě přátel twých když odpočinu,
 Pod besjdky stjnem pustewné
 I mé přítelky a pokrewné
 Amalii zřjm a Karolinu;

O wy drahé duše! djm a plynu
 Ljbaty gich twáře úsměwné,
 Potom přede všemi we zgewné
 Radosti ge ke swým nádrům winu:

Četly tu, co milowala která,
 Onna biblii a Klopstoka,
 Tato roman a cos od Voltera;

Mně djk vzdaly we slowjch tu čilých
 Za to, žes ty řjdil do roka
 Wzdělanost těch sirotek mně milých.

464.

Ten twůg kragan z Necpal potulował
 Též se w kněžských šatech načerných
 W této obci přítel důwěrných,
 Gegž co hada za nádry si chował;

W rukách měšec, ač geg utagował,
 S drahnu summau měl těch strjberných,
 Které od tebe slow čiperných
 Klamem půgčiw nikdy newracował:

A to peněz mozolných a twému
 Sardci wzácných, totiž k učenj
 Poswěcených akademickému;

Matka chtěla w očistcowau školku
 Dáti ho, než gá mu bydlenj
 Wymohla zde, ne však w tomto spolku.

Odpust matko že se osmělugi —
 Řeknu učiniwši úklonu,
 Gá snad w želi welkém utonu,
 Nebo dwau zde přátel pohřešugi;

Ani mjsta geště nespattrugi
 Šafařjkowi a Mladonu
 Zchystaného, odhal záclonu
 Tu mi, nic wjc nad ně nemilugi:

„Prawdu máš, a slowo twé mi mjlo,
 Toť gsau synowé dwa w nichž se mi
 Nayzwláštnegi dobře zaljbiło;

Žádalatbych téměř, milá dcero!
 Aby ti dwa wěčně na zemi
 Žiwi byli mi i gegich péro.“

Malebne zřad ukáže mi kopce
 Geden wljdný nebes hodownjk,
 Na nichž Černoğorsko, Dubrownjk,
 Nowğorod, ty Šwobodné tři Obce;

Otroka tu nenj ani sobce
 Každý sluha gest i panownjk,
 Lásku k vlasti cjtj bogownjk,
 Starec, žena w každé žil swých křopce;

Nawštjwjm hned onna sjdla cnoty,
 A ai w gednom práwě diwadlo
 Prowodili kusem ođ Palmoty;

W druhém obec zwali k radě zwonem,
 Neb gim posadnjka připadlo
 Wolit, i gá šla tam tedy honem.

Ale gest tu w bljzku geště co wjc
 Obdiwowal duch můg zbožnělý,
 Když sme tmawostěnné uzřely
 Starowěkých domy Nestorowic;

Serbská Sára s Rowinem si howjc,
 Nikodým Čech, Hanák Weselý,
 Grabowský Rus, s haufem bydlely
 Šediwých tu manželů a wdowic:

Potom z Čachtic gest w tom radowanj
 Ewa Znachorowá, Slowenka,
 Co dle slepic řjdila swé spánj;

A dnes práwě z Mozkwy přirazily
 Manžel stavec sem a starenka,
 Co sto třidcet roků spolu žily.

Odtud přigdu státi před přjbytky
 Zewniter i wniter spanilé,
 Stjnily ge stromy ztepilé,
 Owáněly blahowonné kwjtky;

Tu sem našla ctné a dobré djtky,
 Syny wděčné, dcery zdařilé,
 Plesy spolu wedli rozmilé,
 Pletli z růžj elyzegských kytky:

Mezi syny Wukasowič slynul,
 Genž swé darowané dukaty
 Otcí poslal, který w bjdě hynul;

W počtu dcer se Glinská wyznačila,
 Ana, když byl otec zagatý
 W žalári, s njm dobrowolně žila.

469.

Wedle Glinské hned mé oko pěknau,
 Nebeslawku státi uhljá,
 Čj to hezké děwče? „Nahyda
 Černikowa z Nikitinu“ řeknau;

Při tom gméně všechněm sardce měknau,
 A hlas gedem toto powjda:
 Otce gegjho kys nestyda
 Osočil, ai z úřadu ho swléknau,

Do Siberska ženau newinného,
 Kam i matka s dcerau násiljm
 Milowance sprowázely swého;

Gednau dobrá dcerka Černikowa
 Náwrat hledati swým přemilým
 Sama šla, mjl šest set, do Petrowa.

470.

Naywjce však předce mezi drahnu
 Summau těchto mladých blaženců,
 Dwanáctero krásných mládenců
 Z polské šlechty oči na se táhnau;

Kudy ti gdau, ke cti gim se nahnau
 Wšudy hlavy giných spasenců,
 Po liliech plných pupenců
 Čisté ruky Jozefů těch sáhnau:

Při Warně ge w bogi Murat chytil,
 A pak zamknul w Serail turecký,
 By swé vášně, diwoch nimi sítíl;

Ale oni čest swau, stud a nebe
 Wážiwše si žiwot nad swětský,
 Geden druhým udáwili sebe.

„Mama! mama! maminečko naše!“
 Zkřikla za mnau tu dvě dětátka,
 Krásná jako kwětu paupátka,
 Lapkagjce za raucho mně plaše;

Ach gá negsem, řeknu, matka waše
 Milé, osiralé sladátka!
 Tu mne smutná progme památka,
 Zrak še diwj duši celau straše:

Mirowslaw a Wšemil nešťastného
 Synkowé to byli Mutiny,
 Ratolesti rodu Weršowského;

Gež dal zhubit w Praze krutým katem
 Český knjže z pomsty bez winy,
 Gá ge bozkám a gdu dále chwatem,

Na nowau však hned sme přišly stawku,
 Narozeňátko tu plačjcj,
 Angel pěstaun při něm stogjcj
 Slowenskau mu zpjwal koljbawku;

„Buway že mi, buway!“ k sirowslawku
 „Haja že mi, haja!“ mluwjcj;
 Nemluwně náš přjchod čigjcj
 Popozdwišlo z kolébky swé hláwku:

Z nitranských to Čachtic djtě bylo,
 Z matky, od Tatarů wlečené
 K zagetj, se w cestě narodilo;

Na zemi ge nechali ti kati,
 I hned rodičce sme ztrápené
 Kázaly to nedochůdce dáti.

473.

Nenemohu s tjmto okamženjm
O wěc gednu tebe prositi,
Pospěš našemu to zgewiti
Šafařjku s mogjm pozdrawenjm :

Aby nechtěl wčasným nad zemřenjm
Mladých miláčků swých kwjliti,
Nebo tuto lze ge spatřiti
Wšecky tři s těl gegich oslawenjm ;

W mjstě tom gsau, o němž prawj gemně
Sám pán Sláwy wěčné k dědičům
Gegjm : Nechte djtek gjti ke mně !

Tjše tedy čekagj ať na den,
W němž se nawrátěgj rodičům
Lidmila, i Milena, i Mladen,

474.

Při radosti té a při rozprávce
Přišly pahorek sme na giný,
Wesnička i salaš hostinný
Stály tu, a sluly Slúhoslawce ;

Podiwjn Čech nayvyššj gest správce,
Uřednjci Hněwsa newinný,
Milutin Serb, ten co gediný
Na Kosowu ušel rukaum drawce :

Āoluban pak co byl Lazarowým,
Črenko čeledjnem Zrjnjo,
Giřj z Uher w Rusku Borisowým ;

Strogjt se tu žinčice a urda,
Proti njž ta w Tatrách z owčjho
Stáda nenj nic, než haraburda.

I ty si zde drahá Bětka moge!
 Padši w náručj sem zwolala
 K té, co pèstaunka má býwala,
 Rodem z Barby čili z Boriboge;

Která gsuc i přjtelkyně twoge,
 Přjchod twug k nám ráda mjwala,
 Wečer o swých předků řjkala
 Wyhnanstwj z Čech rozprávky nám swoge;

Otwjrala, zamykala bránu,
 Ljstky wzágemné nám nosila,
 Proto dlauho při nj pozůstanu:

Dowol matko! řekne pak má mluwa,
 Aby kde sem gá, tam bydlila
 Při mne tato staruška a chůwa.

K rozkošným sem přišla nynj tyncům,
 Kde sem newěsty a ženičky,
 Chorwatského kmene sestřičky,
 Našla, někdy w Uhřjch wdané Hincům,

Kterýžto kmen Němcům křiwdočincům
 Patřj; Slawenky ty, woničky
 W rukách třjmagjce, pjsničky
 Pomáhagj pěti Cherubincům:

Ony totiž neodnárodnily
 W manželstwj se, než swau milugje,
 Řeč, k nj muže i dům přiwábily;

Ne gak giné djtky Sláwy magj
 Zwyk, genž s cizým lidem obcugje
 Řeč i národ zradně zapjragj.

Mezitjm tu množstwj lidu z lewa
 Žiw bud! zwučným hlasem wolalo,
 W cestu širolisté metalo
 Ratolesti palmowého dřewa;

W hluku zřjm tři muže, kwjtj, réwa,
 Zlato z hlavy gegich blýskalo,
 Gméno Minina se čjtalo
 Požarského w něm a Matwegewa:

Wšickni byli z kmenc Slaworusů,
 Ti dwa slili vlast swau, rotnjků
 Mečem na sto rozsekanau kusů;

Třetjho gak lidomila ctili
 Kragané tak, že mu z pomnjků
 Hrobnjch palác wděčný wystawili.

Nemožno tu neslyšeti w dálce
 Dosti malé toho zpěwáka,
 Který skutek Skarbka Poláka,
 Tenkozwuké chwálj na pjštalce;

Toho co swůg zlatý persten z palce
 Sňaw njm obohatil chudáka
 Henrika, by měl čjm wogáka
 Platit we swé proti Polsku wálce:

Zlato, dj, bud k zlatu přimjcháno,
 Lidem zmužilým a swobodu
 Milugjcjm železo gest dáno:

Ušlechtilau matka pýchu tu hle
 Za wzor klade všemu národu,
 Lepšj poklad w nádřjch nežli w truhle.

Tu, když geště na můg rozkaz hleděl,
Ptám se wljdně swého wodiče;
Zdali o Demetru z Ugliče
Powěděti něco by mi wěděl?

Ba i owšem; on mi odpowěděl;
Znám i geg i gehu rodiče,
Gestli ten, co w rukách wěziče
Čtyřidcet i dewět roků seděl:

Ten; ten, který žalář a put tjže
W celém snášet musel žiwotě;
Proto gen; že rozený byl knjže;

Šly sme k němu, a ai zřjme an ty
Wazby; w této nebes blahotě,
Změnily se na něm w diamanty:

Nynj role široká a segná
Stře se; meze řekau obrubjc;
Po nj létá oblak holubic;
Gichž se bělost leskne čaroděgná;

Sednau; a zas křjdlu zdwihnau chwěgná;
Ratoljstky nesauc u hubic;
Pak swým blaženstwjm se pochlubjc
We werkánj oddagj se směgná:

Nikdo neznal kdo to, pak dj matka:
Toť gsau duše českých wyhnanců;
Ženy; muži; starci; nemluwnátka;

Smjch těch třidcet i sest tisjc rodin
Týká gestřabjch se schowanců,
Co ge tiskli ze hnjzd w mále hodin.

Geště bych sem sice měla mnoho
 Gmenowati Sláwy rozenců,
 Panownjků, wůdců, vlastenců
 Učastných i hodných mjsta toho;

Z horliwců i strážců negednoho,
 Zwláště ze swědků a mučenců –
 Ale nechci gménem blaženců
 Na zemi bych urazila koho:

Stoletj twé nemůž všecko snesti
 Cobych geště měla mlúwiti,
 Proto nad tau ugmau nebolesti!

Přigde čas, kde co tu newypsalo
 Péro, twářj w twář máš spatřiti,
 I co ucho nikdy neslýchalo.

W gednom mjstě uzřela sem stánky
 W kterých spolek hostů hodowal,
 Serb ge pitau wljdně čestowal,
 Čech gim pelnil Mělničinau džbánky;

Že gsau cizozemci z gedné stránky
 Oděw, z druhé gazyk zgewowal,
 Než že duch ge s námi spogowal
 Zaslaužili tyto radowánky:

Helmold, Ditmar, Jornandes tu sedj,
 Ungnad sobě zdrawká s Henningem,
 Grimm a Vater na Herdera hledj;

Kohl a Fortis bawj Assemanna,
 Adelung a Schlötzer s Bowringem,
 S Göthem stolj Gerhard, Talwj panna.

Mezi nimi wyznačugj sluby
 Mnohými se, skwostným obřadem,
 Raucha nádherného pokladem
 Zwláště tři, gež lesk tu děl j tuhý :

Honosili, dřjw než w ragské luby
 Wešli před žiwota západem,
 Wšickni papežů se úřadem
 Totiž Johan, Clemens, Pius Druhý :

O řeč slawskau zásluby dwa ti si
 W chrámjch zjskali, ten českého
 Králowstw j nám sepsal Děgopisy ;

Málo ta čest národům se stala,
 Aby Vatikana řjmského
 Ruka, gegich skutky byla psala.

Při těch hodech předce hněwu zápal
 Wšecky hosti progme s newolj
 Nade gednjm, gež tu w zástolj
 Sedě we snu pohřjžený chrápal ;

Probudiw se zewly, lelky lapal,
 Zjwá, ryhá, nehty komolj,
 Potom s dwořankami šweholj,
 Gj a pige gako Sardanapal :

Poněwádž pak rušikwas ten přišel
 Bez zásluby k Sláwě, kýwáno
 Gemu ke swým do Walhally by šel ;

A když zmizel, kdo to ? šeptáno :
 Zimnj král, co w Praze skwostně gedol,
 An bog hrozný před Prahau se wedol.

Milj páni! tu, djm, geště gedem
 Sedj, proti němuž námjtká
 Ta gest, že co lhář a klewýtka
 Nezaslaužil tento slawský Eden;

Dlauho o tom, kdoby to byl, weden
 Rozpor a to prudký nezřjčka,
 Zda gá? či gá? zněla powjčka —
 Ano ty, nimž onen pudding sněden!

Bowringu tys leccos na mne nalhal
 We swých spisech, zač i tobě by
 Neslušel hod Sláwy, než gen Walhall;

Odpaustjm však tobě tuto zradu,
 Ale na znak liché pochleby,
 Budeš sedět na poslednjm řadu.

Druhá wděčnost pode skwostným stropem
 Lidu byzantského plemena
 Slawem Nicetem gest strogena,
 Genž byl hlawnjm w Carigradě Popem;

Sotwy došly my, čest rychlým wzchopem
 Z mjst nám od hostů těch činěna,
 Cjsařowá Anna Komnena
 Předsednice byla se Prokopem:

Potom Maudrý Lew i s Theophanem,
 Theophylakt wedle Kedrena,
 Menander zde byli pod tjm stanem;

Děginy nám psali; zač gim naše
 Gjdlo národnj a chwálená
 Od nich s mlékem předkládá se kaše.

Pode stolem těchto vážných kmetů
 Geště giných, gimž se na misky
 Kladau droby gen a ohryzky,
 Dwanáct hostů gest a kazisvětů:

Isem, Musa a dvě Bajazetů,
 Selim s geštěrčji očisky,
 Muratové slawnj nátisky,
 Solimanů dvě, dvě Mahometů:

Nu, djm, věru tu mi rozum stogj
 Matko! gak a proč ti Osmané,
 Mohli wgjti w tuto řjši twogj!

Takliž? nu wěz: řeč a pjsmo ctili
 Naše tak, že bywše Sultané
 Dworskými ge sobě učinili.

Ale negen osob gednotliwých
 Gsau zde w tomto nebi hospody,
 Nýberž widno celé národy
 Cizoplemců Sláwy žádostiwých;

Litwanů, těch žjti mřjti chtiwých
 S Poláky, sem střetla průwody
 Pod Jaželem, a pak wogwody
 Letů, Kurů, Finů zimomřiwých:

Bulğarové také tuto byli,
 Co též dobrovolně k našemu
 Gazyku se sami přiwťělili;

Rownau čest i slast, i stegná práwa
 S domácji dala ke všemu
 Zdarným těmto pastorkům swým, Sláwa.

Sotwa se to stalo, gakás dáma
 Po nebi se slawském přemává,
 A tu s králi, s pány pohrává,
 Hezká sice ale derzost sama;

Osoba ta nebyla mi známa,
 Však že, když se gj co podává,
 Při všem dřjwe „kóšer“ mumlává,
 Zdála se být dcerau Abrahama:

Zwjm pak, že to ta, co oslepila
 Kazimjra a tjm Polákům
 Wjc než mor a wogny uškodila;

I hned umkla z ráge slawských sester,
 A šla ku bradatým židákům
 Židowka ta, gegjž gméno Ester.

Tu byl rybnjk opodál se úže
 W potok obřezény rokýtjm,
 W gehu wodě růže nad sjtjm
 Kwetla, kraššj sotwa býti může;

Řeknu k matce milé: prosjm nuže
 Dowol ať z nj wúně pocjtjm,
 Když pak gá gi rukau pochyttjm,
 Ai hle panj z té se stala růže:

Hraběnka a newěsta to byla
 Potockého, w krásné pawlaky
 Oděná, než perly z očj lila!

Zlostný tchán gi pod led dal a wodu
 Zatopiti skerze Kozáky,
 Že mu byla z chaterného rodu.

U rybnjka zřjti pyramjdu
 Egyptskau, než celau ze zlata,
 Wukol klečjc pĕgj knjžata
 Danská a hauf německého lidu ;

A když zkaušjm každé werstwy třjdu,
 Na naynižšjm stupni připiatá
 Čjsla let se skytnau dlauhata
 „Tisjc čtyři sta a čtyři“ widu :

Na špici tak stogj žena, nebe
 Že zřj daleké i sausednj,
 Pohledem tjm těšjc sama sebe ;

I gá wzhůru až k nj sem se brala,
 Totě panj ta, co poslednj
 Na ostrowě Rýgen slawsky znala.

Cestitele onny též sem w rágech
 Těchto našla krokem náhodným,
 Kterj perwj cjlem národnjm
 Po slawenských putowali kragech ;

Sbjrawše co w přjslowjch a bágech
 Ušlo geště časum záškodnjm,
 Pjsně též, co zwukem přjrodným
 Zpjwá lid a pastýř při šalmagech :

A tjm, w celém Slawsku putugjce,
 Napomohli onnu wzágemnost,
 Po njž ty tak taužjš přewelice ;

Pročež hág tu wšeslawský gim štĕpen
 Spogugjcj wšechnu přjgemnost,
 W něm gest Trenka, Kucharský a Köppen.

493.

Když tu meškám, právě čtyry duše
Přinášj sem geden obláček,
Sice bez blesku a libáček,
We sedláckém gen a sprostém rauše;

My sme, dj z nich geden oči suše,
Bartoš, Wrabec, Rus, a Junaček,
Z krage, kde twůg bydlj miláček,
A náš národ wzteklost diwá kauše:

Proto, že sme řeč swau milowali,
Maďari nám w městě Wesprýmě
Ran sto sedemdesát osem dali;

Celá říše nebes nad tjm zbledla,
A gá, nestydjc se za sjmě
Sláwy, k matce bratry ty sem wedla.

494.

Mnohé pak a pěkně spořádané
Gsau ty kratochwjle, zábawy,
Ty hry, rozkoše a potrawy,
Gež zde magj slawštj nebeštané;

Tu gsau všecky naše milowané
Zpěwy, obyčege, ústawy,
Gen že podle vyššj oprawy
Lidem stawů všech a wěků dané:

Hudci magj waryta a dudy,
Husle, pjšťaly a warhánky,
Samohrawé, strogné, slyšné všudy;

Při nich pěj zpěwáci a Umky
Serbské pjesme, waše zpěwanky,
Krakowiaky polské, ruské dumky.

**Kdože může wyslowiti medle
Wšecy hračky, zvláště Slowáků?
Tu čnj Paprjk w kole diwáků
Dolů hlawau na wercholci gedle;**

**Ten tam láme koleša hned wedle,
Duby stawj tu zbor owčáků,
Onde zase kopa Kozáků
Hayduchuge na koni a sedle;**

**Mladá chasa pjštalky si tluče,
Hrá se w purgu, mič a haupačku,
Šibenice přeskakuge rauče;**

**Děwečky pak hragj opět naše
Slepau babu, kwočnu, skrywačku,
Pohádky a giné samopaše.**

**Onde zase mládenci hned sami
W rozličných se wěcech kochagj,
Hnedky opět Skočnau plesagj,
Golubec a Kolo s krásenkami;**

**Ginde zbory panen rowinami
„Hoja Ďunda hoja“ zpjwagj,
Aneb Wáganek si chystagj
Okrášlený národnjmi hrami;**

**Muži pigj kwas a medowinu,
Ženy připrawugj pirohy,
Owoce a nektar na hostinu;**

**Ba i starci w newinném tom plesku,
Negaauce mdlj wjce na nohy,
Začnau někdy wážnau Polonesku.**

Naydražšj co na swětě gsau látky
 Z welny, konopj neb moruše,
 Hedbáw, zlatohlawy, loktuše,
 Mušeljny, nachy, patelatky;

Z Indie, té staré Slawů matky,
 Sem se po moři i po suše
 Wezau, a z nich tyto pro duše
 Hotugj zde pláštjky a šátky:

Nayslawněšj, i to musjm řjci,
 Gsau ne z Pařže a Berljna,
 Ale z Peště tuto oděwnjci;

Mužský už i gménem necuzinský
 Kragčjř Košťial Slowák z Trenčjna,
 Ženský pak gest Polák Lubošinský.

Hostina to gest, že usta mednau
 Dřjwe než gi člowěk nawštjwil,
 A hod každý sobě zoškliwil
 Koho oči škwostnost tuto shlédnau;

Proti nj gen stjn ta, kterau gednau
 Karla měšťan w Praze zadiwil,
 Ba i blesky s nimiž Radziwil
 Pil a gjdał w Prešowě, tu blednau:

Slawským zwykem, když se proměňugj
 Taljře a mjsy strjberné
 Wen se okny z nebe vyhazugj;

Na nichž potom roz— i nerozbitých
 Rwan se u propasti gezerné
 Heyna Němců Slawohlawowitých.

Piast ge w nebi tomto hospodářem,
 Kdo co žádá k němu pospjchá,
 Matka králů polských Řepicha,
 Nad hostmi má spráwu, nad kuchářem;

Mencikow gest s Kaikau lahůdkářem,
 Krok pře nowopřišlých wyslýchá,
 Chalaupkůw gest žert a pleticha,
 Palkowič rok řjdj Kalendářem;

Při kytáře slawné Nowického
 Rozširuge zádiw po zboře
 Slawičj tok zpěwu Lipinského:

Wúbec rozkoš w stupni nekonečném,
 Hogně gako Kašné na hoře,
 Požjwá se w Slawišti tom věčném.

We dne Slowák Sebechlebský Ğelo,
 Aby radost wjce osladla,
 Ukazuge wtipu žihadla,
 Která každé rozsmjwagj čelo;

Když pak swětlo slunka wyhořelo
 Wečer a noc tichá připadla,
 Otwrau se brány diwadla,
 Aby zde zas hralo se a pělo:

Štěpánek gest správce diwadelnj,
 Neprowozuge wšak plodina
 Tuto se, co leda kassu pelnj;

Mistři hragj ne zběř dilettantů,
 Ba i kulisně a kortyna
 Mjsto swjc se lesknau od brilliantů.

501.

Zdegšj chrámy, paláce a sjně
Oswěcugj nebe blyštěnjm,
Gsauee drahým českým kamenjm
Wydlažené, nepoddaným špjně;

Ubljn, jaspis, přewýšiti mjně
Diamanty gasným pýřenjm
Stkwj se, mozaickým uměnjm
Se šmaragdem kladen při rubjně;

Mezi tráwau roste ryzé zlato,
Gak tam w Turci našem na Tlusté,
Kde co prautky od děw býwá žato;

Platina a ginych kowů rody,
Gako w řjší Rusů stousté
Z Werchoturů, tekau zde co wody.

502.

Celé nebe slawské napelňuge
Negen harmonie muzická
A s nj zpěwu zwučnost nadlidská,
Která sardce diwně okuzluge;

Než i wůně tuto proletuge
Mnohem sladšj nežli kwětnická,
Aneb kterau kaupě indická
W pryskyřicech drahých poskytuge;

Zápach matce i všem přjgemněšj
Nežli ambra, mošus, kauřidlo,
Aneb obět a mast naywzácněšj:

Totíž kauř a dým ten z plapolawé
Mozkwy pronikna sem w kadidlo
Proměnil se ragské, přewoňawé.

Řeč se slawská mluwj všudy tuto,
 W nářečjch všech rowno hotowě,
 W dokonalegšj však obnowě,
 Tak že každý nezwuk wytisknuto;

Staroslawskau w chrámech nawyknuto,
 Polskau užjwati k obcowě,
 Ruskau ku správě, než w osnowě
 Gegich nenj cizomluwů puto;

Hedbáwnau řeč českoslowenského
 Gazyka tu zvláště miluge
 Sladkohlasná pohlawj pleť mého;

Tak však, že se w našjch rozmlauwánjch
 Twerdý zwuk *r* a *l* změkčuge,
 Gak gá činjm w těchto mogjch psanjch.

Než řeč naše negen nemá hmotů
 Gako *bl*, *kl*, *sl*, *ml* huhnawé,
 Aneb *dr*, *pr*, *tr*, *wr* štekawé
 Od Germanů pügčené a Gothů;

Nýberž chránj se i od škřehotů,
 Zwléká pomalu *ř* břjskawé,
 Slala *ikánj* kwičlawé
 S *ekánjm* k mezem Hottentotů:

Milostné *a*, pak *o* přewelebné
 Wracegj se zpátkem z wyhnanstwuj,
Beyk, *šeyd*, *heyl*- tu hnusné, nepotřebné;

Každá těžká, přebraušená, diwá
 Hláska ztratila tu měšťanstwuj,
 Hudbu má řeč naše zlatozniwá.

505.

Úcta osob cele giná zdegšj
Gest než na zemi tam minulé,
Neb tu neslyšeti titule:
Weličestwo, Waszmość, Najasněgšj,

Welkomožný, Preoswjaščeněgšj,
A, gež dauškem ani žežhule
Newyrepce, slowo odulé:
Wysokoprewozchoditelněgšj!

Bratrugj a sestrugj si spolu,
Magjc, pokud byli na žiwě,
Českých bratrů příklad za řeholu;

Dáli pak se titul wznešeněgšj,
Tedy řjká se gen stupniwě:
Slawný, slawněgšj, a nayslawněgšj.

506.

Mjlo hledět gest i na zahrady
Zdegšj, na plesa a na zdroge,
Na ostrowy peľné pokoge,
Na potoků šumné wodopády:

Nebo zde gsau Zofiůwky sady,
Roswaldu i Pulaw přjstroge,
Owenec a Selo Carskoge,
I gich wšecky ozdoby a wnady:

Stjn a wůni ljbau wůkol legj
Štromy, růže, hřebjk, laskawec
Na ty genž se tuto procházegj;

W celém pak tom rági přewelikém
Gestiť krásocitný Morawec,
Wogtěch Hodic, arcizahradnjkem.

W Nebeslawsku tomto holubátka
 Proletugj, tekau pramenky,
 Beránkové plešj, dušenky
 Motýlkugj, chwěgj newiňátka;

Milostky a Wděky andělčátka,
 Žerti obtulugj Krásenky,
 Cnosti s křjdlatými sardenky,
 Sirotci gsau zde a ubožátka:

Chychotky též, Wily, Bělbůžkové,
 Těchy, kochánky a blaženci
 Družky, přátelé a miláčkové;

Potom všickni drazj nebožtjci,
 Towaryšowé a spasenci,
 Gsau zde naši spoluúčastnjci.

Na mé této spatřila sem pauti
 Gedno celé slawské plemeno,
 Které w nebe sice puštěno
 Gest, než sotwa že smj tuto cknauti;

Laskominy gen si vypláknauti,
 Chodit může ta i ondeno,
 Než gak Tantalowi hágeno
 Gest mu, samých radostj se tknauti:

Kmen ten nosj gméno od bodrosti
 Obodritů čili Bodroků,
 Tak byl smělý, plný udatnosti;

Ale chybu welkau w sobě chowal
 Tu, že na wzor njzkých otroků,
 Swých se straniw wrahům naderžowal.

509.

Tu též stála welká kwětohrázná
 Zamknutá však geště zahrada,
 Přišel strážce kljč mi oddada,
 Wegdu, bázeň pronikne mne mrázná;

Neb co widjm? mjsta, ale prázná,
 Stolic, wěnců, slastj hromada,
 A nic lidu, žádná osada!
 Gak to? mluwjm slowa sobě tázná:

W tom mi padne w oči psaná hezko
 Tablice, kde čjtám bolawě
 Gména: Štyrsko, Korytansko, Slezko;

Aha! mysljm, odtud neposláno
 Geště nikoho sem ke Sláwě,
 Ač gim dáwno mjsta přichystáno.

510.

Newjdáno! tuto pode plotem
 Sedj při rozzatém ohnjku
 Cikánče gen w bjdném čechljkju,
 A však wýskot gewj za wýskotem;

Gá si dlauho traudjm hlawu s potem
 Gako podjl tomu dewljku
 Možno mjti w slawském rágjku?
 Tu dj matka smawým se šeptotem:

Hoše toto z českých Radnic Kálo
 Gest, co Puchmjrowi našemu
 „Románi Čib“ někdy předřjkalo:

Za tu známost o řeči nám danau
 Mjstečko též přálo tu se mu,
 An z měst a wsj hned wen běžj s hanau.

511.

W zadku nebe na newelké skále
 Sedj u wrat w plundrách zněmčenec,
 Wyzáblý a suchý hubenec
 Gakby wčera wyšel ze špitále ;

Předce negen Slawa, než i krále
 Postawu měl tento spasenec,
 Matko! kdo ten diwný negmenec ?
 „Otokar Čech!“ Gakto? prawjm dále :

„Syn ten bludný opustil mne dlauze,
 A šel raděgi, když znádherněl,
 Do Walhally k těm, gimž přál tak tuze ;

Než teď přišel zas, a po kautečkách
 Tu se zmáhá, neb tam zmizerněl
 Při Teutowých brambořjch a břeckách.“

512.

Přišedši už sem tam putugjcj
 Š matkau na meze a na krage,
 Zřjm lid geště z wenku do ráge
 Přes ploty a škáry kukagjcj ;

To gsau, řekne matka milugjcj,
 Ti, co do pelného Dunage
 Wodu nosili, a do háge
 Dřewo, cuzým modlám howěgjcj :

Přišlauchagjť sice k rodu mému
 Wšickni, od Lesnjka do Kawky,
 Petraš, Balbin, ku Sarbiewskému ;

Lobkowic, Ján, Šuwalow, Bel, Černý,
 Ale zde gsau gen co přjdawky,
 Neb mi gazyk gegich nebyl wěrný.

Z p ě w
v.
A C H E R O N .

513.

Cherub gedem na křjdra mne schytna
 Nesol i tam w řjši Merota,
 Kam ge ona zrádců holota
 Za nebesa dána za blankytná;

Kljčem strašným brány toho Sitna
 Otewřel nám wrátný Milota,
 Tu plač hrozný, dým a mrákota,
 Draků zběř a hadů nenasitná:

Ohniwé tu moře spolu slito,
 Waljc celé hory plamenů
 Na nešťastné zatracence tyto;

Každý z nich má žalář přehluboký
 Zděný z geštěrů a z kamenů,
 Na němž stogj wina a muk roky.

514.

Kudy sme šly bylo rozšjřené
 Ode nebe k peklu prostranstwj,
 Prázdné bez ladu a bez panstwj,
 Wzduchem gen a mrakem napelněné;

Tu sem onny duše odcizené
 W smutném uwiděla vyhnanstwj,
 Které buď lest aneb tyranstwj
 Wzali z loktů Sláwy matky ctěné:

Kobylek a netopýrů šatj
 Postawa ge, dokud wnukowé
 A w nich krew se k Sláwě nenawrátj;

Poturčenci gsau zde, Zmaďařenci,
 Walachowé, řečtj Slawowé,
 Zněmčilci a všickni zpankhartěnci.

515.

Dřjwe než se těžcj rukau wůdce
 Záporowé pekla rozsmekli,
 Ukázal nám geště předpeklij,
 Kde i on sám w smutné bydlj budce;

Tu sic žádný zlostnjc ani škůdce,
 Hnilci gen a měkci oteklj,
 Že se nos i oči ulekli
 Wředů gegich smradem čpjcjch prudce:

W nenáwisti ne, než ani w péči
 Sláwu neměli ti ospalci,
 Daremnjci, slabci, zahaleči;

Snad čas gegich pjdimužnost zobřj,
 Ale posud, gako nedbalci,
 Pro nebe zlj, pro peklo gsau dobrj.

516.

A wás gaká, Miloto, sem z Dědic
 Do předpekelného pitwora
 Wina swalila, či úkora?
 Řjkám na něg ljtostiwě hledjc;

„Ach mne do těch očistcowých Bědic
 Pomsta swedla, onna potwora,
 Kterau útroh mogjch komora
 Dlauho kula, ukryti gi wědjc;

Němcomil král můg se semnau swadil,
 Dal mne bratra, statku zbawiti,
 Zač gá Němcům geg i wlast sem zradil;“

Pro osoby, djm gá, gednotliwé
 Na celé se wlasti pomstiti
 Gest i owšem djlo trestanliwé.

517.

Při prahu hned přišlo mnohé ptáčky
W kletci železné nám shlednauti,
Mezi nimi zvláště kohauti,
Wrány, čagky, kwjčaly a kačky;

Takový pak wedli škřek a rwačky
Gakby swět měl w rummy padnauti,
A když začnu nad tjm ternauti,
Zřjm že to gen mluwnické gsau hračky:

Zobákem ti zastáwali jota,
Druzj pazaaurami ypsilon,
Jer a głağol kwáká třetj rota;

Milý Bože! tjm se národ mate,
Mysljm, totě nowý Babilon,
Wěru slušně w očistci tom lkáte!

518.

Ku weliké peci, w které plamen
Plapolá, teď krok mŭg dokwapj,
Gako w rudnj hutě roztápj
Weliký se w nj a twerdý kámen;

Rozpustiw se pak co zlatý pramen
Teče a se potom přechlapj
W muže, gehož wjce netrápj
Očistec, kam na čas gen byl zmámen:

Petrowičem aneb Černým Ďurkem
Gmenowán byl někdy serbinský
Gunák ten a wjtěz nade Turkem;

Ale že měl surowosti kausek,
Tu se newzdělanec herdinský
Přepuzowal ze škwarků a trusek.

18*

W očistci tom chuchle ceduleček
 Co sněh po powětrj létaly,
 Tak že i mé ruce zlapaly
 Několik z nich, switých do koleček;

Rozwinu ge, a ai obsažeček
 Gegich mužowé ti skládali,
 Co swá vlastnj gména wundali
 Z marné pýchy cizých do obleček:

W gedněch čjtám Szworény mjsto Sworen,
 Pelzel mjsto Kožich, Rubini
 Mjsto Čerwen, Radix mjsto Koren;

W giných Liška přešlo na Vulpius,
 Šladič w Dolci a Rak w Cancrini,
 Černobýl pak na Artemisius.

Pane: bližšj košile než kabát!
 Tak má usta nynj mluwili
 Chlubcowi, genž nosil košili
 Na kabátě a byl z počtu hrabat;

Přišli Ďasi, tu on křičet a bát!
 Wyzlékše geg w ruskau wložili
 Wřelau kaupel, wěchtem čistili,
 Pak šli lůžko w led a sněh mu dlabat:

Dimidow to, geden z ruských pánků
 Byl, co přes rok chudým w Pařžji
 Osemdesát tisjc rozdal franků;

Swogjm chudým bral a cuzým dáwal,
 O by držw byl vlastnj we chyži,
 W sausedowě potom, wymetáwal!

521.

Hoříčku též, gméno Anny měla,
 Užřela sem gako homolku,
 A tu natrefila na holku
 Genž se twářj krasoljcnau skwěla;

Ale w žjni celau obcházela
 Horu kolenačky w okolku,
 „Kagjcnice! gá wás' za Polku
 Třjmám:“ — arci, gá sem Petronella!

Geden Němec, Bůh mu na nebesjch
 Odupuť, vlasti mne i čistoty
 Zbawiw nechal w Hornoslezkých lesjch;

Rok sem tam co pustewnice žila,
 Rok pak po smerti zde trampoty
 Za mau slabost, sem si naložila.

522.

Sotwy dwadcet kroků, nowý gjmal
 Úkaz zwědawost mau w teneto,
 An pluk Běsů welké řešeto,
 W kterém lidé byli, w rukách třjmal;

Opálage nimi gakby lřjmal,
 Pokud zerno bylo proseto,
 Polozgewené mé, co ge to?
 Otázky, hned wůdce můg si wšjmal:

Toť gsau, prawil, slawštj makaronci,
 By se čistěgi swau mluwiti
 Učili řeč, k tomu zde gsau konci;

Lid všech slawských nářečiwých cechů,
 Naywjce wšak gest tu spatřiti
 Zněmčilých a němčugjch Čechů.

Chachacha, o gemine! djm k zemi
 Hledjc, samých nosů hromadu
 Spatřiwši, a Ďáblů armádu
 Měragjcjch tu ge měřicemi;

A pak w kádi putnami ge třemi
 Nosjcjch co hrozny, od smradu
 Aby tuto se a neřádu
 Wykwasili: co to powězte mi?

Milota dj: „To gsau nosálkowé,
 Co se k Sláwě pyšně chowali,
 Sobělibci, Němci, sadjlkowé!“

Čtyry z nosů těch sme poznali:
 Hacquetu co patřil, Meinertowi,
 Bisingerowi a Ludenowi.

K nosowtipcům těmto Čert se tlačil
 Geště s gednjm strašným nosákem,
 Genž nos tak měl dlouhý, hakmakem
 Po zemi že černé se mu vláčil;

Gazyk geho také Němce značil,
 Podle vlasti pak byl Spišákem,
 Gménem Glatz, on zradně w něgakém
 Bezegmenném spisu Sláwu mračil:

Tudjž do ruk ostré nože wzali
 Sahani, a gako ze špalku
 Welké kusy z nosu uřezali;

Křičejmu djm gá: i proč kwjljš
 Uštipečný pane nosálku,
 Nenjt dobře maudrým býti přjliš!

525.

U prostředku očistce trůn, ale
Prázný stogj už a zrauchaný,
Velkým umělectwjm tesaný
We vysoké mramorové skále;

Nechal však tu negen mjsto znale
Teplé, očištěnec káraný,
Než i ljestek, rukau napsaný
Matthiáše uherského krále:

Byl sic česky, z Uher od Lubiny
Zděnkowi psán, ale na polský
Národ a řeč hnusné kydal špiny;

Proto, ač už vyplynul čas gehu
Půwodci, list a žert pacholský
W něm, se posud čistj z kalu swého

526.

W pjsarně té očistcowé řjše
Spatruge se stoljk stogjcj,
Na něm ruka péro deržjcj
Sama ležj, a list komus pjše;

Gegj pán prey pige slasti čjše
We Walhalle Teutům patřjcj,
Tento rozdwog tak byl dráždjcj
Pro mne, že tam přibljžjm se tjše:

Anglickému králi Ethbaldowi
Znělo psanj, ruka slušeta
Bonifaci čili Wunfridowi;

Křestiwši ta ruka Němců témě
Na Winedy naše házela
Rauhánj, co na nayhoršj plémě.

Na tom stole widjm též i knihu
 Welikau a tlustau ležeti,
 Káži k pomoci mně přispěti,
 Nebo těžká byla ku podwihu;

Otwěreliť mi gi w okamihu,
 A když do nj začnu hleděti,
 Gména těch tu psaná widěti,
 Co už čistj vyšli z toho šwihu:

Počet roků, trest i wina spolu
 Při každém se pilně značili
 W očistcowém tomto Protokolu;

Nesniloby se ti wěru gisté,
 Co už za lidé swé čistili
 Hřjchy proti Sláwě w tomto mjstě.

Aspoň dwau, třech z nich ti předce zgewjm,
 Poslednj — tu chyba we gméně —
 Wichin, Wichnik, Wiching zmateně
 Psal ge Ďábel, ramenem snad lewým;

Ani či Slaw byl či Němec newjm,
 To však stogj o něm zkráceně
 Proti Methodowi šáleně
 Že se wztekal sardcem dlauhohněwým:

Když řeč slawskau tento po biskupstwj
 W chrámjch ustanowil Nitranském,
 Ten mu činil překážku a traupstwj;

Latinskau řeč wtjral, našj bera
 We swětě kwět i čest křesťanském,
 Proto wyšel odtudto gen wčera.

529.

I dwau českých knjžat gména stáli
W této knize psaná leskawě,
Totiž oněch, kteří w Sázawě
Slawský gazyk pronásledowali;

A že gemu cizozemci smáli
Nenáwistně se a žehrawě,
Proto tenže gazyk neprawě
Na wyhnanstwj z půdy slawské hnali:

Za newděčnost tutó k matce dětj,
Ryči, z němčiny a latiny
Wařenau, zde gedli za stoletj;

Připogili, gako přjwěskowé,
Ke stolu se této hostiny
Salcburštj též Arcibiskupowé.

530.

Nynj celé dlauhé společenstwj
Wlachů widjm tuto zapsáno,
Dostalabych, kdyby čjtáno
Každé gméno bylo, nechutenstwj;

Byliť to, co měli učastenstwj
Když sněm we Saloně deržáno
Na tom článku, kterým kázáno
Wytewřjti Slawy z duchowenstwj:

A že toho do osobowánj
Nekřesťanského gen zblaudili
Z tupé pýchy kněžj ti a páni;

Aby gináč zacházeli s práwy
Lidskými, tu dlauho ostrili
Na brusech gim rozumy a hlawy.

Před samými dveřmi pekla, magj
 W rukách geště tu dwa Satané
 Gednu Maďarku, ač protkané
 Hedwábjm gi šaty odjwagj;

Hrozili, že do pekla gi dagj
 Gesli nynj gegj kragané,
 W maďaromanii přehnané,
 Chorwatů řeč we cti nenechagj:

Bylatě to Lepa, chorwatského
 Poslednjho krále wdowice,
 Ladislawa sestra uherského;

W panowánj měwši neobratnost,
 Ušla domů přese hranice,
 Chorwatům pak wzala samostatnost.

Celé peklo trognásobná hradba
 Hadohnjzdých skalín obdává,
 Wýsostj se hoře wrownává
 Té, co zowe Čertowa se Swadba;

Kdož wen chtěj, Perunská ge klatba
 Z werchu w propast zase shřjmává,
 Kde ge hrozná strážců wjtává
 Nad útěkem rozhněwaných mlatba:

Čtyři řeky, perwá Acheronská
 Naywětšj neb gináč Bolnice,
 Ohnitoká druhá Phlegetonská,

Třetj Styx neb Šmraducha ta mutná,
 Čtwertá Kocyt čili Kwjlnice
 Protekagj mjsta tato smutná.

533.

Nad wratami pekla železnými
 Průčelj se černé zdvihuge,
 Kde se nápis tento spatřuge
 Literami rytý Glagolskými:

„Tuto Hanba s nášlapnjky swými
 Otroky a sluhy trůnuge,
 Tu plač, hrůza, bolest wěkuge
 S pokutami za hrjch pekelnými:

Sem se klidte w oheň tento žiwý
 Zrádci vlasti, řeči, národu,
 Bůh buď wašjm dušem milostiwý;

Obýwegte mjsta tato bledá,
 Cítte žalosti i nehodu,
 Přeběda wám třikrát, běda! běda!“

534.

U wchodu hned strach mne počal třjbit,
 Perwý pohled mne už netěšil,
 Nebo hřebem kýsi potměšil
 Za gazyk byl k pekla bráně přibit;

Gá sem chtěla swobodu mu sljbit,
 Ale Běs se na mne zaměšil,
 Řka; ten ošemetnjk prohřešil
 Těžko se, trest nemůže geg chybit:

Cedulečku pak měl na swé tylo
 Přiwěšenau tento páchatel,
 Olůwkem kde toto psáno bylo:

„Libušina saudu zaslattel,
 Potud zde mu býti usauzeno,
 Pokud swoge newygewj gméno.“

Gdauce sem tam po pekelné cestě
 Mezi zpropadlinau stowjrnau,
 Spatřjm nápis nade mučjrnau :
 „Tento zradil na Kosowu testě,

Za to bude dotud w tomto trestě
 Bolest škřipců nesti nesmjrnau,
 Dokud chwěge s mocj obšjrnau
 Ocas konský w Carigradě městě.“

Kdoby to byl, mysljc, genuž muka
 Takowá se tuto udjly,
 Žádám zočit toho hromotluka;

A w tom dvěře werzawé mi ruka
 Žalárnjho trochu odchýlj,
 Koho uzřjm? Brankowiče Wuka.

Nedaleko odtud rozprostjrá
 Smrad a hrůzu druhá šatlawa,
 W které nalezla sem Braclawa,
 Anť mu pauto obě nohy swjrá;

Geho zradau padla někdy šjrá,
 Arnulfowým mečem, Morawa,
 Která měla býti deržawa
 Wšeslawenská, weliká a čjrá:

Wjc než národ šetřil cizozemce,
 Proto krew mu sardce newěrnau
 Hnusné plémě lačných žjžal chlemce ;

Pět má strážných pekelnjk ten Ďasů,
 Aníž známo či kdy mizernau
 Geho trýzeň skončj kolo časů.

537.

Hnedky při něm slyšjm ljtých pranic
Břinkot mezi třemi bratřjmi,
Ani hrozně meči ostrými
Raubali se spolu strany hranic;

Přigde Beljal, chtiwý vražd a žranic,
Přigde Asmodeus se swými,
I hned lučištěm a kopjmi
Onny swárce obrátili na nic:

W hněwu swatém běžjm : o wy blázni
Newadte se, budte bratrowé
Swornj, a pak všem ste wrahům k bázni !

Ale dobrau neslyšjce radu
Swatoplukowi ti synowé,
Začali zas nowý bog a wádu.

538.

Wedle těchto, dwadcet Ďáblů tělo
Gakési sem a tam wláčili,
Hned ge lámali hned čtwertili,
Hnedky zlatem kremili genž wřelo ;

Potom wečer když už zcepenělo,
Na dub vysoký ge swěsili,
Kde mu krukawcowé ranili
Přes celau noc nohy, dřjk i čelo :

Ráno opět Ďábli čerstwau rukau
Wšecky ůdy, gako semenec,
W moždjři by srostali se tlukau ;

A tu ožiw řewe šibenec :
„Tuğumir sem knjže od Pomorska,
Zlořečený zrádce Braniborska.“

Teď mne vůdce pekla powědomý
 K mužům dvěma wede stezkami,
 Genž gsau rukami i nohami
 Uwázáni mezi čtyřmi stromy;

Na břicha pak stoh gim kostilomý
 Kamenů se klade werstwami,
 Tak že pod nim řewau tlamami
 Gakby strašné rachotili hromy:

Gest to Nebyl, genž se zpronewěřil
 Justinianowi Druhému,
 Když mu proti Arabům bog swěřil;

Giný byl sám tento cjsař řecký,
 Za kořist že moři krutému
 Newinné dal proto Slawy všecky.

„Běžte, cesar! běžte, cesar!“ hlasným
 Gakýs kuřiplach tu křikotem
 Wolal utjkage klopotem,
 A gá k němu hněwem neužasným:

Myšibogce, kýž tě zemitřasným
 W útěku hrom srazj rachotem,
 Sláwě powinen si žiwotem,
 „Stupai i bei“ radše s čelem gasným!

Tudjž Ďasů pět se za nim skákat
 Galo, genž ho za to na wěky
 Magj bjti nedagjc mu plakat;

Bulgar byl ten strachoš zbabinělý,
 Z wogska Jana krále, nad Řeky
 Když gest Basil cjsařowal smělý.

541.

W bok mne werchu gednoho tu zwala
Bahnitá a úzká cestička
Do geskyně, gako Wielička
Kriwé, tmawé gako Běžiskala;

Mrákotu však gegj pronikala
Dymokaurná w prostřed smolnička,
Tak že winnj, slaup i metlička
Gasně se mi w očjch ukázala:

Přislaw to gest, úskok ten a zrádce,
Gegžto proti otci Niklotu,
Štwal, i proti vlasti, Dánů wládce;

Proto geg i s Waldemarem Čerti
Tak zde trápěgj, že žiwotu
Půl, a půl zas náležegj smerti.

542.

Před tunelem tjmto Ďábel wtasil
Špalek co stůl proti diwanu,
Na němž zloboch, rowný tyranu,
Surowé swé údy rozmaňasil;

Pak hned utreych z mjsy hodokwasil,
Hnedky z hrence lokal tofanu,
Gá se obrátjm a odstanu
Dokud žráč ten s křeči nezápasil:

Byl gest podle gména swého Lazar,
Serbjn, Giřjho syn Despoty,
Bratrobigeč, trawič ten a kazár;

W Rudnjku njm gehu vlastnj máte
Helena, wzor ženské dobroty,
Otráwena gedem we šalátě.

543.

Opodál mi věci w oči padly
 Welmi strašiwé a bolawé,
 Nebo koruny se řeřawé
 Na hlawy třem mužům tuto kladly ;

Trůn kde byli celý se sedadly
 Okrýwali hřeby pichlawé,
 Každý pak měl w ruce kryptawé
 Mjsto berly hada se žihadly :

Ze všeho se dalo znáti toho ,
 Že ti nešťastnjci museli
 Proti Sláwě prowiniti mnoho ;

Na krytině trůnu papjrowé
 Tyto pjsmeny se widěly :
 Ei hle carobažnj Lžidmitrowé.

544.

Kostliwec se kauty hledagjcj
 Z počátku hned byl k nám přimotal,
 Nemluwil nic aniž lalotal,
 Kůže, masa, co smert, nemagjcj ;

Wšudy kam gá na něg nedbagjcj
 Šla sem zticha za mnau klepotal,
 Za nim pak se Posměch řehotal,
 Až se k němu s rozžatau dám swjcj :

Kdo si, řeknu, bázliwče ? — tu tmomil
 Ten gak bočan třepal retoma,
 Tak že wšecky zuby w nich si zlomil ;

A w tom křičel Posměch : tento šwandra
 Wyhnjzčil to lžiwé diploma
 Od Welkého Slawům Alexandra.

545.

W lewo blučj wysoká gak wěže
Z papjrů a knížek hranice,
Tři gi hadowlasé wzteklice
Podpalugj, Lucifer sám strěže;

Na nj kýsi stonek křikem leže
Pelnj wšecky pekľa ulice,
Neb geg tuto dračic widlice
Bodau, tam zas vlastnj postel řeže:

Plač mně samé při tom oči zkalil,
A gsuc, kdo to? znáti dychtiwa,
A proč hněw ten božj na se swalil?

Slyšjm: „Ach! gá ten sem, co se chwálil
Že knih českých někdy za žiwa
Šedesáte tisjc w ohni spálil.“

546.

Wůkol ohně toho w oblaukowém
Okresu gak wůkol Molocha,
Widno negednoho zlobocha,
Křepčjho w tanci lopatkowém;

Ale cele we způsobu nowém,
Totiž tak, že nohy, punčocha
Wzhůru stogj gako rozsocha
Dlauhowětwá w lese něgakowém:

Ruky pak gim slaužj mjsto nohau,
Hlawa, gako wlaským keykljřům,
K zemi wisj s obtžnostj mnohau;

Opak psal i gména kýsi škůdce
Těmto Lojolowým rytjřům,
Niamromal gest gim plesowůdce.

547.

Spogeny pak plesy těch a skočky
Pekelnjků gsau i s muzikau,
Neb gim wúkol ehwjlj wšelikau
Wygj psi a miaukagj kočky;

Gakby hroznau, nažrawše se čočky,
Sužované byly kolikau,
Aneb gakby holj welikau
Mastil štěnci paškertnému bočky:

Magj totiž w tlustých přiklopené
Ocasy a chwosty rozštěpjch,
Genž gsau w zemi co kůl wetlučené;

Aby pak i wůně nechyběla,
Tchořů, dudků smradných, nelepých,
Stáda sem ta hudba shromážděla.

548.

W prawo opět lešenj se dwjhá
Opona ge černá zaclánj,
Za kterau se slyšj praskánj
Njmžto mreskač sám swé tělo šwihá;

Diwáků se množstwj k němu sbjhá
A křik strogj, smjch i rauhánj,
Řkaucj: ten zde činj pokánj
Za zločinstwa nelidská a plihá:

Slawy pro řeč, w Slawské někdy zemi,
Ač on sám byl Slawem rozeným,
Dwanácti dal tepat palicemi;

Strach mne mrazem progal studeným,
Gménem geho nechci špinit péra,
Kdo chce muž ge čjsti u Schwartnera.

549.

We hluboké, tmawé, těsné gámě
Která podobnost má s čisternau,
Postawu teď, sice nádhernau
Ale w bjdném stawu, uhljdáme;

Nebo když můg wůdce do nj rámě
Wecpá se swjtjcy lucernau,
Bez kůže geg, a tu gezernau
Djru pelnau gežků, nalezáme:

Pekloslaw ten w losu tomto těžkém
Rowný gest té koze odřené
Do půl boků, wadjcy se s gežkem;

Geť on Chorwat, Škerlec, Maďaroman,
Řeči swé a vlasti milené
Gámu kopaw, sám w nj padnul co man.

550.

Nynj nápis „České řeči škola“
Čjtám, i hned w tužbě horaucj
Wšedši do nj spatřjm před saudci
Falešného státi apoštola;

Gméno někdy Wáclawa měl Pohla,
A že nešel cestau za wůdci,
Geho žák a cjsař budaucj
Jozef zlehčil češtinu s njm zhola:

Čtyřidcet let už w tom sněmu dleli
Saudcowé ti, gaké trestánj
Dáti škůdci tomuto by měli;

Radu gá dám přigatau zde rázem,
Aby odsauzen byl k čjtánj
Pražských Nowin wydáwaných Házem.

551.

O bych rýmy nynj měla dosti
 Nepřjgemné, smutné, chroptiwé,
 Genžby malowali strašliwé
 Tyto, na něž práwě hledjm, hosti!

Gegichž tlamy chrumkagjce kosti
 Žerau při hostině třeštiwé,
 A krew z lebočjše oškliwé
 Gako wodu pigj bez mjrnosti:

Kdo ste? ptám se, oni nic, gen gedli,
 Než můg wůdce: to gsau Slawowé
 Kteřj wognu proti Slawům wedli;

Z Pomořj, z Čech gsau ti Kanibali,
 Z Polska, Chorwati i Rusowé,
 Co swé vlastnj bratry mordowali.

552.

W prostřed pekla moře gečj wřelé,
 Pelné smoly, bahna, plápolů,
 Z něhož zmatek diwých hlaholů
 Wydáwagj Slawů škertitelé;

Heyna Obrů zde a njzkočelé
 Pokolenj tápá Mongolů,
 Gen gim hlawy a kus chocholů
 Čnj wen z lázně, tělo w nj gest celé:

Wedle břehu Belzebub tu kráčj,
 Kteřý w zlořečjcjm okřiku
 Žerdkau hlawy do gezera wmacj;

Zatrolený, řka, ty Slawokatu,
 Skrý se Medwěde, Lwe, Ptáčnjku,
 Karle, Cháne, Arpade a Batu!

553.

Obrátjm se, a ai práwě geště
Satan křiworohý na pleci
Nowau kořist nese we wřeci,
Nj tu o zem, až se strásla, pleště;

Mektá se ten bjdnjk hrozně wřeště
Wida kam ho magj zawléci,
A když bljže ptám se o wěci,
Slyšjm že ten Slawowrah ge z Peště:

Nechtěl, prey, to padauch tento mjti,
Aby naši milj Slowáci
Mohli Boha vlastnj řečj ctjti;

Řečj samým Bohem sobě danau,
Proto on, a všickni mudráci
Gemu rownj, w propasti té planau.

554.

I wjc z onné roty tuto tápá
Která tebe spolu s twogjmi,
Deset let už pikli zlostnými
Pro národ a řeč twau tře i šlapá;

Každý z nich zde obě ljce drápá
Sobě sám si nehty ostrými,
A krew šrámu pysky vlastnjmi
Ljže, gako šelma harpidlapá:

Co ti koli na cti, gměnj, zdrawj
Odebrala tato holota,
S bolestj to strašnau tuto dáwj;

Gména však té zběři laupežnické.
Nechať raděg hustá mrákota
Kryge této noci Erebické.

Wýspa z moře tohoto se wýšj,
 Wůdce náš gi Ğoplem nazjwá,
 Ona milionmi oplýwá
 Nayhnusněšjch potkanů a myšj;

Králů zlých a Králowen gest řjšj,
 Tyranstwo w nj slawské přebýwá,
 A když oko mé se podjwá
 Práwě kwik a upěnj se slyšj:

Roge se těch žrut a holochwostů
 Za knjžaty dvěma sypaly,
 Zhubenělé hladem dlauhých postů;

Do wěže ty Krušwičany wženau,
 A tu zhryzly ge a zežraly,
 Byl to polský Popel se swau ženau.

Dostřeliloby se asi kušj
 Odtud do ostrowu druhého,
 K synům Epikura chlipného
 Kterj tělem zabjgeli duši;

Z nichž dwa zwláště zpomenauti slušj,
 Gmenowitě Jana Hrozného,
 Někdegšjho cára ruského,
 Gehož nestud obrazilby uši:

Pak Sas Auğust množj tento spolek
 Přjgmjm Druhý, který w Pilnicech
 Celý Serail deržel z krásných Polek;

Mjsto tráwy tenké gehly nosj
 Wšecken tento ostrow, na špicech
 Gegich pak ti tancuj tu bosj.

Třetj ostrow, Helena mu gméno,
 We wodách těch stogj peklowých,
 Na něm palác z křenců ledowých,
 Gak tam nade Newau, wystaweno;

W ledowně té tak ge přestudeno,
 Že gen geděn z kluků ďáblowých
 Bydlj w prostorách těch mrazowých,
 Zamerzly však od pat po temeno;

Chtěl, než Sláwu podmaniti mocen
 Nebyl necamaur ten francauský,
 Ač gest slawskau krewj celý zbrocen;

Swaljc w moře ho gak w Mozkwě škwarte
 I tu, wolám gá pluk na ruský,
 Totě Napoleon Bonaparte.

Čtvertá wyspa názew nosj čacký
 Timurka, zde roste ohawa,
 Gegjž všeco ničj otrawa,
 Bochonupas totiž aziatský;

Co to mysljm sobě za howadský
 Tyran přestromen tu? Neslawa
 Gewj geho puch i postawa,
 I ten celý ostrow nesarmatský:

Aha drak to Tamerlan gest wěru,
 W Ancyře co zagal Milewu
 Serbku, krásnau Lazarowu dceru;

A pak nutil, aby při weselém
 Stole, slaužila mu k nálewu
 Wjna, s poloobnaženým tělem.

Pátý ostrow stogj ku pochlebě
 Očjm peľný tráv a procházek,
 Ale gedem smutný obrázek
 Zwěstuge w něm přjsnau pomstu nebe;

Denně Ďábel chodj sem a šklebě
 Hubu s křikem wad i předházek,
 Na střjberné mjse prowázek
 Nosj komus k zardausenj sebe:

Ismael to Damašský gest Baše,
 S Tatary co pode Zápoľem
 We slowenské wdral se krage waše;

Popleniw pak wšecko, starců, dětj
 Po Dunagi s plačným hlaholem
 Mnoho tisjc wlekol do zagetj.

Newiděwši tam, kde zpomenutý
 Škwar byl Slawoborců, Gerona,
 Ptám se s podiwenjm Plutona,
 Kde gest wrah ten šibalský a krutý?

Tam, dj gménem gehu k hněwu hnutý,
 Dle třech saudců našjch zákona
 Wisj on, gak někdy Junona,
 Mezi dvěma pekly rozepnutý:

Pode slawským totiž německé se
 Peklo, řetězemi třidceti
 Přiwázané, kolébá a třese;

Patnáct hlawu, patnáct nohy wjže,
 Geronowy, a geg widěti
 W prostředku dwau nesti pekel tjže.

Z druhé strany moře, psů a chertů
 Háveť veliká se hemžila,
 Mopsů, pudlů, bělků spatřila
 Bywolům sem rovných, beze žertů;

Gegich wzteklost nayljtějších Čertů
 Ukrućenstwo geště předčila,
 Franků kmen pak hryzla, mučila,
 W gehož středku stjn byl Dagobertů:

Franků těch, genž slawským matkám brali
 Ode persů djtky newinné,
 A swým psům ge, kati, hazjwali;

Tak swau platnost onen zákon mjwá
 I zde při té zběři zločinné:
 Čjm kdo hřešj, tjm i trestán býwá.

Kde Styx plyne hnogotoký, slunkem
 Neoswjcený a nehřitý,
 Ležj hřeby k zemi přibitý
 Muž, an šwedským trestán býwá trunkem;

Totíž gedem Ďábel na břeh člunkem
 Wywážj mok onen bahnitý,
 Nálewkau pak druhý ohbitý
 Satan geg mu w usta lege žblunkem:

A když zpuchnul břich, a kluk ten křičel,
 Třetj Běs mu po něm tancowal,
 Až smrad hrozný horem dolem sičel;

Gest to Gottfried, slyšjm od Raráška,
 Danský král, co lestně zmordowal
 Nám dwa krále Godljuba a Dražka.

563.

Wětorny mlýn, gehož dlauhý pytel
 Z přeostrých se břitew spoguge,
 As půl honu odtud lomcuge
 S klepotem, co křiwdy nowé mstitel;

Strachomorné když můg saucestitel
 Mučidla mi geho maluge,
 Daso hle se přeseň pytluge
 Obodritských knjžat zawražditel :

Byltě Holsat německá ta psina,
 Swentipolka zabil w Lubece,
 W Artlenburku Zwinka, geho syna ;

A tau wražďau nenadálau zhladil
 Celý rod nám, který dalece
 Sláwy stromby nad Baltem byl sadil.

564.

Na rowině gedné města celá
 Gsan, gak Sodomy a Gomory,
 S domy, s věžemi a se dwory,
 S werchnostmi i s lidem skamenělá ;

Geden z Čertů chodě frašky dělá
 S purkmistry tu a práw doctory,
 Anť krew nowau, mozky, bachory,
 W těla gegich lege twerdočelá :

Druhý věšj gim, ne bez posměchů,
 Na nos listy ty a zápisy,
 Nimiž Wendy wytwjrali z cechů ;

A když sem tam chtiwým okem sljđjm,
 U makowic věžj nápisy :
 Hamburg, Lubek, Luneburg, Barth widjm.

565.

W pátém z těch měst musel přes ulice
Kardel šewců běhat pračata,
Už gim kůže byla rozřata,
Tak že hřebtem tekla saukrewice;

Nebjte, hey! wolám na biřice,
Litowánjm bywši podgata,
A wy, ptám se, kdo ste chudata?
„My sme šustri z banské ze Štyawnyce?“

Černobož mně na to : tak gim třeba!
Nebo Slawům práti nechtěli
Michlowé ti, práwa ani chleba;

Zde se krotj gegich náružiwost,
Aby někdy geště uměli
K bližnjm lásku mjt a snášeliwost.

566.

W městě šestém widjme zlé bůžky
Kterak Handerburče chwatnuli,
A pak gedni školskau ferulj
Dávali mu w konce perstů hrušky;

Druzj opět lomcowali ušky
Že mu obě téměř wymknuli,
„Nu bós bili ěaidy?“ papulj
Křičel, každé slowo na dwa dušky;

Byl ten Quadjk zlostný z Krikeháge,
Rozoký hled, wole, čepiei
Čerwenau a Hans Schwarz gméno mage;

Slawské řeči wždy se posmjwáwal
Do školy když w městě Kremnici
W pacholctwj ty si chodjwáwal.

567.

W sedmém městě gako ryk se wolů,
Rozléhal plač, řew a stonánj,
Hornjci tu byli do bánj
Metáni, a do hlubokých dolů;

Z Dobšiné že gsau, to po hlaholů
Tušila sem gegich tahánj,
Proto dala sem se w poznánj
Přjčiny hned pokut těch a bolů:

Sapramente gim i gegich mrawům!
Dj Běs, tito Němci z potupy
„Bindisch Kirpel“ přezdjawali Slawům;

Při odchodu našem z této půdy
Mysljm sobě těmi nad hňupy:
Co ge Němec, to ge Němec wšudy!

568.

W městě osmém, když mne prowozowal
Milota náš gednau uličkau,
Slyšjm ano hlasně šwihličkau
Geden Němec cosi šwandřikowal;

A co? zhroz se! zkázu prorokowal
Slowenčině w dobu kratičkau,
Při čemž radost ejtil sladičkau
Tak, že gako blázen poskakowal:

Půwodem byl z Tatranského města
Lewoče, gak tu sme slyšeli,
Kudy wedla Kucharského cesta;

Proto šedše ke stromu s tjm brachem,
Přiwázali tu a střjleli
Dáblowé mu do ust Spiským hrachem.

569.

„Powězte pak, milá panno, zdali
Geště daleko gest do Prahy?“
Tak se mne tu střetlé průtahy
Mnohých wozů, s těžkým zbožjm, ptali;

W ogech se a w garmech nalézali,
Mjsto howad, lidské zápřahy,
Nebyli však slawské powahy,
Šwedům se a Sasům podobali:

A když gá se diwjm do slawského
Gak a proč ti pekla patřegj?
Znj hlas honce gegich hněwiwého:

Oblaupili Prahu lotři tito,
Tudy zpátkem westi musegj
Knihy, malby, klénoty a žjto.

570.

Tu stál kýsi zastobohowanec,
Zrost co věž mu dala přjroda,
Zdál se hrabě aneb wogwoda
Z kragů těch kde bydlj Pomorānec;

Chudšj však než geho wychowanec
W Bezdězjch, král Čechů národa,
Ošklubaný gako Piwoda,
Straky, wrány wedly za nim tanec:

Chtě gim utect, Ottem nazwaný tu
Tento stosáhowý Korydon,
Swráworál se přjčkem do Kocytu;

Tjm se w řece zastawené steklo
Tolik wody gako Wáh i Don,
Tak že téměř wytopila peklo.

571.

Hory dvě se nynj spolu spikly
We swých střewách celau společnost
Lidj pochowagjc na věčnost,
Kterj hynauc genom „běda!“ zkřikli;

Tu hned w mysli otázky mi znikly
Geli přelud to či skutečnost?
A pak pro gakau as newděčnost
Trest ten nesau, pro vlast, pro gazykli?

Milota w tom: nenjř toto cesta
Genžby oči naše klamala,
Toť gest Rada Holomauce města;

Ta, co gako hlawa na Morawě
Žerotjnu psanj poslala
W řeči Němců, na potupu Sláwě.

572.

Po ulicech pekla, po palaucjch
Hlůza všeligakých hošjků,
Drábů, sbirů, sluhů, strážnjků
Blaudj sem tam w oddělených plucjch;

Hřebľa w rukách, mjsto mečů skwaucjch,
Kozly magj mjsto konjků,
Kdo pak wy ste? ptám se Setnjků,
Tu z nich geden w zarmaucených zwucjch:

Uhrowčjk sem gá, o Sláwy dcero!
Surowec ten, Ilčjk, Hragnoha,
Zbognjků nás w bandě dwanáctero:

Morawský tam Debljn, český Tista,
Slezký Wiliš — ach my od Boha
Sterčeni sme slušně w tato mjsta.

573.

Mezi nimi chlapjk utěšený
W košilce se točj zelené,
Nohawice mage čerwené,
Čizmy žluté, klobauk opštrosený;

Zlatý pás a paloš operlený,
Pištolky dvě k boku připněné,
Za nim w duďy faukal kožené
Starý Keydoš w hudbě wycwičený:

Muž ten gedle, buky přeskakował,
Neb ten saud mu wěčnost wydała,
Bez přestánj aby hayduchował;

Slowáka hned na něm Jánošjka
Dle twých rozprávek sem poznala,
Zdwořilého w Tatrách nákeřnjka.

574.

Zahleděla sem se na lomozy
A křik těchto kluků w peklisku,
W tom pak uzřjm práwě na blzku
Že sem došli z Kocaurkowa wozy;

Přiwezly ge černosersté kozy,
A tak utjkaly po pjsku,
Že snad polowic w tom nátisku
W prawo, w lewo přišlo na výhozy:

I ti kteřj došli sem a chtěli
Zmaďariti zdegšj Slowáky,
Choleru zde dostali a mřeli;

Proto i hned Rarach nezahálel,
Ale po tuctech braw na háky
W bahnotoký Acheron ge wálel.

Gako mlatci rownau časoměrau
 Cepů w humně bigj na snopy,
 Když klas aneb hlavu konopy
 Aby zerno wypadalo derau;

Tak sem, ani w černé wyhni perau
 Kladiwy, tu zřela Kyklopy,
 Až gim čelem tekau úkropy,
 A twář giskry pryskagjcj žerau:

Dvě pak těla na nákové kuli,
 Po každé ge w uhj bukové
 Zahrabawše měchem oheň duli;

W gednu hmotu skauti tyto wrahy
 Chtjce, nebo byli bratrowé,
 Swiňohlawj Tuman, Kuman z Prahy.

Před tau wyhnj Ďas, ten podkasalec,
 S rasem do země slaup wkopali,
 Potom sedem Rusů nutkali
 Knutem, běhat wůkol něho cwalec;

Při čemž, hrůza! střewa o ten wálec
 Gako šnůrky se gim snowali,
 Sluli nešťastnj ti šibali:
 Puča, Leško, Jelowic a Talec;

Potom Torčjn, Horasjer a knjže
 Swjatopolk: gá ač gen bezděčně
 Ptám se proč pak nesau tyto křjže?

„Swaté muže Borisa a Gljeba
 Kruté ztrýznili gsau, zpátečně
 Kljn tu kljnem wybjgeti třeba.“

577.

Zde se zrak můg nenadále chmuřil
Před diwadlem geště vzdáleným,
Tak že mdlobau se a studeným
Strachem celý wnitřek we mně bauřil;

An Čert proti Maďarowi zůřil
Trestem od Maďarů pŭgčeným,
Totiž tělem na kŭl wsterčeným,
Při čemž tento geště dohán kauřil;

Tam se, kdo to? wŭdci řekla sem, ber!
I nu, totě hlaupý nálezce
Maďarského hesla: „Tót nem ember:“

Tedy gdi a řekni šerhu gehu
Ať wjc blázna toho netresce,
By měl důkaz člowěčenstwj mého.

578.

Čekáš proč ti los až po tu chwjli,
Toho Maďarského wogáka
Který Hlubockého Slowáka
Zawraždil, mé péro neudjly?

Slyš! dvě děla rozstawil as mjli
Wtip zde pekelného mudráka,
Z nichž se tělo toho sprostáka
Ustawičně semotamo střjly:

Maďarských pak pluky knihočmýrů,
S buziřány w ruce tlustými,
Konagj tu službu Kanonjřů;

Oni obě děla, mjsto swjce,
Podpalugj spisy swogjmi,
Strašně při tom teremtettugjce.

Při té práci gawše slowenského
 Čižmára, geg wkydli w koryto,
 Režjc ůdy, hlawu, gelito,
 Do kotliska kladli měděného;

Ĝuljáš-húš si uwarili z geho
 Těla kusů gako kopyto,
 S papřikau pak wšecko snědli to,
 A šli zase k práci djla swého:

Chwálila se w pekle tato žrutná
 Chasa, že gj maso Slowáků
 Mezi wšemi w Uhrjch naylěp chutná;

Kowalějk slul, z Orawy se zruťil
 Z Bobrowa sem šwec ten do mraků,
 Že dům, djtky k maďarěině nutil.

Wůkol sem tam stogj u obruby
 Pekla malj, tmawj domkowé,
 S klešťemi tu lezau ďáblowé,
 Terhagjce gazyky a zuby;

Nápis pak gest: „tito měli huby
 Proti Sláwě zlé a surowé,
 Byli uterhaěi, sokowé,
 Hánci, proto přišli do záhuby!“

Gména někde slawské ale chromé
 Pólitz, Rotek dwěře hyzdili,
 Potom Ludwig, Neumann, Kreil a Crome;

Sichar tu, tam Detrich Stade zase,
 A wšak naywjce mne diwili,
 De Pradt a Trenk w této hnusné chase.

„Čakagte ma! čakalalagte!
 Gá som Slowák Turčan z Michala,
 Už pou gazyka mi odrala
 Rota ďablů, prosbu za mňa dagte!“

Tak tu kysi zagjkawec, hagte
 Řeknu k wůdcům toho Křikala
 A sem wedte: kdo ste? zeptala
 Sem se, mluwte, aniž winu tagte!

„Gá som Thúrócz“ Dosti! darmotlachu,
 Wy ste o gakémsi koňowi
 Bjém, naseł w děgopisech prachu;

Ha pfuy! a wšak gde můg s wami sluha
 Ať se nechá, bágek strůgcowi,
 Gazyka wám polowička druhá.

Naywyššj ten domek tu gest sraubek
 W něgž pán pekla blázny zatwořil,
 Tak můg wůdce ke mně howořil
 Odstjrage od obloku raubek;

Wniter diwně gakýs bělohaubek
 Posunkowal se a titwořil,
 Tak že dům ten bylby rozbořil,
 Kdyby strážce neměl w ruce daubek:

Zdaleka už poznala sem sama
 Že to ošust ten, co zněmčiti
 Celý swět chtěl, w rági od Adama;

Z Düsseldorfu počal nade Rénem
 Proti Slawské řeči šáliti
 On, a slul P. F. J. Müller gménem.

Tu sem také kohos uwiděla
 An nás minul rychlým oběhem,
 Po celém ho pekle ožehem
 Gedna stará baba naháněla;

Tam ho přes werch, přes gámy tu mlela,
 Onda pichala ho pod břehem,
 Při tom s welkým hlasu rozlehem
 Wšudy za njm takto hrozně klela:

Z tisjc wozů gasných, okowaných,
 Bodeg tři sta bohů prabohů,
 Peruntalo w tebe rozhněwaných!

Co to, mysljm sobě, za Němčisko?
 Tu zřjm wiset nápis u rohů:
 Lhář a hánce Slawů Gebhardisko.

Toho ta tam, giná giného sem
 Proti němu skalau nahánj,
 Tak že sobě w prudkém potkánj
 Čelo čelem a nos bauchli nosem;

Prask tu oba! gako za Kolosem
 Slyšet bylo gegich padánj,
 Na hromadě ležjc, trestánj
 Od pekelnic rowným brali losem:

Tento druhý, ač byl skrytý w skalách
 Předce podle hauně rumunské
 Zdál se traup a hrubian Murğu, Walach;

Ten co w knize proti Tekelimu
 Swoge fákaniny chrapaunské
 Na náš národ metal, w tuto zimu.

585.

Při těch domech geště nowináře
Gakéhos, Uhl gménem, dostáno,
I hned za kštici geg taháno
Do pekelné k saudu Kanceláře;

Ortel vyrčen, aby toho lháře
Wěčně českým trestem trestáno,
Totiž z oken na zem metáno,
A to nohy wzhůru, dolů twáře:

Kolohnát ten tudjž z vysokosti
Musel kotromelce dělati,
Tak že všecky praštěly w něm kosti;

Časopis on nectný w řeči Němce
Začal proti Čechům čarbat
S názvem: Bohemia pro Bohemce.

586.

W poslednj dům když mne geště nuká
Milota, ai nowé zgewenj,
Tu král na taljři pečení
Krágel a žral: to hod, djm, ne muka!

Ale když mé bljže oko kuká,
Blud můg w bledý strach se proměnj,
Neb ta upečená w plameni
Lahůdka, gest geho vlastnj ruka:

To Šwed Sigmund, genž když polskau dostal
Berlu, syna swého nástupce
Wladyslawa, proto prutem chlostal:

Že chtěl řeč, krog i zvyk milowati
Poláků, a býti zástupce
Lidu, nad nimž žádal panowati.

Bywše potom z domů oněch wenku
 Šli sme po paušti a pasece,
 A ai hora z pjsku při řece
 Wysoká i dlauhá nad myšlěnkú;

Hýl gi geden celau po kaménku
 Odnášj až pět mjł dalece,
 Totě pták, mŭg wŭdce odwece,
 Z Wjdně, co gest saudil českau Lenku:

Má pak tento, we trestanců zboru,
 Tupič řeči našj zŭstati
 Pokud celau nepřenese horu;

Kteráž práce celé billiony
 Roků gemu může terwati,
 Proto smutné chrochtá kakofony.

Z temena zas toho Čimbōrasa
 Sud se hurtem dolů šutruge,
 W němžto zabeďněnec bubnuge
 Tělem, usty bruče gaka basa;

Když až dolů přišel, ruka Ďasa
 Zas geg zpátkem wzhůru walkuge,
 A že dychtiwost mau wzbuzuge
 Doptávám se bljže na chudasa:

Wšestranně když ode mne byl zkaumán
 Wyšlo, že to onen domnělý
 Notář Belůw, Anonym a Kuman;

Maďarům se chtěge radochlubným
 Ljsat trubiroh ten zatmělý,
 Hanobil náš národ pérem zhaubným.

589.

Pod tau horau nowj, přemizernj
Pohledové! totiž w růžowém
Ale ostnitém a šjpkowém
Kři, se holé tělo stoge černj;

Důkazové byli hodnowěrnj
Že to básnjř gest tu domowem,
Gak se máte w bydle takowém?
Djm gá, a on: gako nahý w ternj!

Euphem slul, a byl ten zpropadenec
Řeckým weršotepcem neznáným,
O němž to psal Šarlatorozenec:

Že, když cjsař Roman syna swého
Ženil, posměch wtipem neslaným
Z obličege strogil slawenského.

590.

Druhau widjm tu též řeckorauchau
Muže podobu, hned we cwálu
Běžj, hned zas kráčj pomalu,
Nesa vlastnj hlavu pod pazuchau;

Hlawu welkau, diwau, tyğrouchau,
Asnad z křemene, ne z košťálu,
Nebo když gi házel o skálu,
Ohlas celau zněl tau pauštj hluchau:

Basileus cjsař gehu gméno,
Slawobulğarů njm zagatých
Patnáct tisje hrozně oslepeno;

Každému pak stu dán gednooký
Wúdce, genž gim w cestách skalnatých
Z Carigradu řjdl domů kroky.

591.

Prošedši už téměř celau gámu
Pekla s pozorným gá rozmyslem,
Teprow nynj tjmto pod čjslem
Wlacha widjm, mistra hry a klamu;

Na pranýři ke kólmému trámu
Gako pominulý se smyslem
Přiwázán gest tuhým powřjslem,
Ruce w huslech, na čele má plamu:

Tři on, když gest po Europě sljdl,
Slawská města totiž Waršawu,
Petrohrad, a Duchcow český, šidil;

Casanova slul ten všeckoznatel,
Dělal diwy, zlato, otrawu,
Byl kněz, wogák, taškář, spisowatel.

592.

W této paušti samá gako wdowa
Bez manžela, dětj, sauseda,
Stogj swadlá už a škaredá
Wedle cesty olše Durinkowa;

Dwa gsau strážci gegj, totiž sowa
Na stromě se sem tam ohlédá,
Pode stromem uzřj medwěda
Ležeti zas bázeň pautnjkowa:

Hneli hlawau wrah ten, tať geg kluge,
Hneli nohau, tento ukausne,
Tak že trogj bjdu okušuge;

Ale wyznám, že sem nešla k němu,
Nebo zbljzka patřit na hnusné
Diwadlo to nelze oku mému.

593.

Kopec tu stál gako praslowanský,
Genž byl mohylau zwán, hrowec,
Newypsalby žádný weršowec
Strašný na něm hrad a žalář manský :

Wystawen gsa pro čin nekřesťanský
Duchownjků sluge Popowec,
Práwě weden byl doň surowec
Richter, w Sorně pastor luteranský :

I hned nohy do klády mu dáno
Tak, že krew z nich téměř strjkala,
Pak mu gakaus knihu w oči cpáno :

Twáli maudrost tento w Magazíně
Laužickém ged zlostný kaňhala
Proti Wendům? — a on znal se k wině.

594.

Zde též věže, gako obelisky,
Byly z lidj žiwých staweny,
Čněly nad oblaky temeny,
Nižšj werstwy nesly wyššjch tisky ;

Welikými potom sochořisky
Býwagj zas dolů řjceny,
W kterémž pádu semtam rozchwěny
Gegich hlawy, nohy, ruky, pysky :

Záležj pak vysoký ten trupel
Z pauhých poněmčilých Krainců,
Na něž vlastnj kragan takto upěl :

Že prey téměř za odpuštěnj ge
Musj prositi, kdo z našinců
U nich lásku k slawské řeči čige.

595.

Že tam dále paušť tu sněh už kryge,
Zpátkem šli sme lewé po straně,
A hle zawadjme o sáně,
We kterých psů dwanáctero wyge;

Neb ge sedě pohánj a bige
Básnjř w Atilowském dołmáně,
Gegž ty k pokutě a ku haně
Do pekelné wezau Siberie:

A to až tam w půlnočnj ten západ
K bratrům řeči geho Łaponům,
Soboly a lišky w zimě lapat;

W Pešti, když hru „Wyskoč Janči“ skowal
Proti všecněm krásy zákonům,
Tlučhuba ten Slawům ubližowal.

596.

Na powerchu cest a u chodnjků
Toho strašliwého orkusu
Roste množstwj, merzkých do hnusu,
Tráv a bylin, bodláků a křjků;

Rody kopřiw, hub a pryskýřnjků,
Bolehlawu, blenu, čertkusu,
Lilku, chrastawce a zádusu,
Hadolistů, wšiwců, krewawnjků:

Newěduci zmačkám patau mnohé,
Než ai, cedjce krew křičely:
Auweh, auweh, ach my přeubohé!

Gá se zleknu, a můg tlumač začne:
Nebogte se, co ste potřely
Křižáků gest plémě Slawotlačře.

597.

Na těch trávách nečisté a wilné
 Šelmy pásly se a howada,
 Býků, oslů, wepřů hromada,
 Medvědů, a wluků tlupy silné;

Opice tu, onde saghy smilné,
 Tam zas nosorožců osada,
 Od būwola, slona do hada,
 Ode mezka k lišce klamu pilné:

Pastýři dwa lid ten zpotvořilý
 Hljdagj tu w larvě lewhartů,
 Troskowec a Kuneš zhowadilý;

Gsau pak stáda oněch necudnjků
 Sekty Adamitů, Pikhartů,
 Gamnjků a giných rozkoľnjků.

598.

A ten tu co, Miloto! gest za dům,
 Gakowých w něm lidj osádky,
 Stawen welikými nákladky
 Rowně panským palácům a hradům;

Předce wšak si proti geho smradům
 Nos gá krýti musjm we šátky? —
 „S odpuštěnjm! to gsau Beňátky
 Z Prahy, těmto w kořist dané čadům:

Čertoslawky pak co bez swobody
 W nich gsau, byly děwky paphické,
 A teď šigj pro peklo tu mody;“

Nechci slyšet dále, wěc to stydká
 Djm, a na štěstj i básnické
 Mjry mé se tuto končj nitka.

599.

Před pelešj papjrek tau ljtá
 Po zemi gak lehká šupina,
 Práwě kde nás wede pěšina
 Skulj a nám pod noby se wpljtá ;

A že noha má njm opomjtá
 Wudce zdwihna geg a rozwina
 „Báseň od Štěpničky, Lidčina
 Stjžnost w chrámu Hymenowu“ čjtá :

To můg kragan, ei to bude hezké!
 Milota dj, och! gá hněwiwě,
 To ge škandal slowesnosti české!

Stydnø Muzám do hampeysů chodit,
 Proto, na fidibus při piwě
 Dáblům, necud ten mu weljm hodit.

600.

Gedno se wšak předce diwné zdálo
 Zraku očj mogjch zřetelných,
 To, že w těchto mukách pekelných
 Žen sem Slawských našla dosti málo ;

Ne gak sardce mé by stranu bralo
 Pleti mé gen z hnutj citelných,
 Nebo lhánj w dušjch beztělných
 Nenj možno by se nalezalo :

Gen pět padlo bělohlaw mi w oči :
 Perwá z Prahy, metla Křestánů
 Drahomjra, co sem přišla w koči ;

Špinka bydlo, ruky haužwa wjže
 Na zádech, té matky pohanů,
 Gazykem pak skerze sklo med ljže.

601.

Před tau Špinkau hned gest w neumělém
Slohu wytesaná terlice ,
Gakěž magj mnohé wesnice
Před swým saudcem neb i před kostelem ;

Zawřena w nj stogj, k zemi čelem
W djrách kark i obě ručice,
Polská šlechtična a čertice
Włodkowa, už w rauchu ošumělém :

Ta, co z bogstwj tropila i krádež
W hradě Berwaldě, a laupcj
Zbrogně wedla k Oswiecimu mládež ;

Muž pak gegj, též kůl z toho plotu,
Ljbá, pod pantoflem ležcj,
Manželce swé patu zde a botu.

602.

Třetj dwogjm obtjžená hřjchem
Snášj tuto bol a přjkořj
Kněžna, wdaná někdy w Pomořj
Za Krukem a potom za Gindřichem ;

Ta když wěrnost, lehké ženky smjchem,
Swazku manželského rozbořj,
Muže starého si umořj
We spiknutj mladšjm se ženichem :

Na pokutu pro tu těžkau winu,
Musela swé krásné změnitj
Slawina zde gméno w Neslawinu ;

Pak swých persau mlékem, za tisjce
Let, dwa plecowisné kogiti
Hady má, ta pěkná nešťastnice.

603.

„A ty taká! — a ty taká!“ klené
 Gedna druhau tu dvě sestřičky
 Serbské, dáwaly si poličky,
 Hokyňě co Pražské rozzlobené;

Tureckým ge trestem polapené
 Káral Dábel, wecpaw hlawičky
 W obročnice gim neb kapsičky
 Popelem a prachem napelněné:

Staršj Mara, Wuka Brankowiče,
 Mladšj Wukosawa manželkau
 Miloše gest byla Obiliče;

Obě dcery Lazarowy hřjšným
 Swárem odemkly k nám přewelkau
 Moslemjnum bránu hlaupopyšným.

604.

Z cizoženštin na národu našem
 Prohřešilých, widno zwláště tu
 Maďarkyni, strašnau Alžbětu
 Bátorku, sem slanau Radamášem;

Která tři sta we slowenském wašem
 Kragi, k wůli swému skeletu,
 Umořila děwčat we kwětu,
 Oddána wšem bywši prostopašem:

Aby krásnau tyđerka ta byla,
 W krewi Slowenek se Nitranských
 Teplolitě kaupala a myla;

Zač tu žiwá zazděna gest kowy
 We slaup, gak ten pater w Turčanských
 Diwákách, co pohřeb činil psowi.

605.

Sotwy tyto ženky zrak náš minul
Neterwalo opèt na dlauze,
Widjm pohřžžená we hrůze
Samowraha an swým mečem hynul;

Padal, stáwal, w krewi vlastnj plynul,
Nohau na pazderném motauze
Přiwázaný k hrubé pawůze,
Aby přeč se něgak newyšinuł:

Od kých dostal wy ste semo stran se
Strašný, cizozemský panáčku?
„Mademoiselle! pardon, je suis François!“

To wy Monsieur Guovirer w tom pekle,
W Krechowě co swedol Rusnáčku
Dobroslawku, dceru popa, wztekle! —

606.

Za njm peľná trámů, wálců, kljnů
Guillotina, zrak můg zarazj,
Po njž karawána procházj
Sansculottů se a Jakobjnů;

Co že, medle, k trestům slawských stjnů
Tyto swětoborce uwázj?
Aha! nynj sama překazj
Pamět má, řeč mogjch čeledjnů:

Tiř sem z Remsu přiřli w počtu walném,
Ewangelium kde zpálili
Staroslawské w chrámě katedralném;

Nad nimž hlawy ku Francauzů správě
Korunowané zde činili
Přisahu swau dlauho, ke cti Sláwě.

607.

Geště wjce sem se zadiwila
Musewši zde mnohé widěti
Sardce po pekle se kauleti,
Ano hlawa geho w nebi byla;

A když sem se důwod přičinila
Rozdělenj toho zwěděti,
Gme se geden z Běsů křičeti
Tak, že sem se téměř zapýřila:

Slawistů těch gsau to zůstalosti,
Kterj byli sice učenj,
Bez lásky však a bez národnosti;

K Sláwě měli, ne co milencowé
K milence se, než co studenj
K mertwole se magj pytewcowé.

608.

Když pak oko moge záměr mělo
Z bludiště se toho wymásti,
Přigdu k geskyni a propasti,
Z nichž, gak Stentor, dwoge echo znělo:

Kolikráte koli zahučelo,
Grunt se pekla musel zatřásti,
Tjm wjc tedy zmatek uklásti
We smysel těch slow mé ucho chtělo:

I co slyšjm? z gedné djry heslo
Ku Seweru w hlaupé honose
„Polska stoi nerzadem“ se neslo;

Ze druhého daupěte pak letj
K gihu přjslowj to, že „Ko se
Neosweti on se neposweti.“

W Slawopekle tomto pelno draků,
 Černokněžnků, sow, tasanů,
 Mátoh, swětlonošů, bolwanů,
 Třjbků, zmoků, běsů, wukolaků;

Pikuljků, Mořen, rosomáků,
 Přišichwostů, oblud, šklubanů,
 Potom wydřiduchů, katanů,
 Ozembuchů, fiflen, ušklebáků:

Klewety pak a lži křiwohubé,
 Bole stonohé a nemoce,
 Potwory též gsau zde kolozubé;

Onen škřipj, řewe ta gak saně,
 Toto slintá, kwičj, škřehoce,
 Tak že nelze dlauho hledět na ně.

Hostinu gim strogj Zaufanliwost
 W kuchyni genž sluge Wzteklotau,
 Kuchařky gsau Bjda se Psotau,
 Stolem hlad a misau nedužiwost;

Gjdlo ged a lyžice gsau lžiwost,
 Nůž a widly gsau strach s hryzotau,
 Nápag žluč a sliny, hnusotau
 Nazjwá se chut, a mrawy diwost:

Twářeškrabný swár ge ponukačem,
 Gjdlonošů úrad zrádcowé,
 Hudců, zpěwců magj hromy s plačem;

Rukolom gest gegich zbrog a branba,
 Berla pomsta, trůn gsau hřjchowé,
 Na němž králka, opak Sláwy, Hanba.

611.

Posléze nás w kautě pekla čekal
 Cerber geště s hlawau člowěčj,
 Měl být Chorwat podle nářečj,
 Ačkoli už hlasem cuzým štěkal;

Wůkol sebe zubem wepře sekal,
 A wšak sardce měl gen zagečj,
 I nám k němu gdaucjm zlořečj,
 Že sám Pluto břechů těch se lekal:

Štjpany pak z gedné mauchy, šwábi,
 Bzdochy, seršně toho psohlawce,
 Z druhé strany štjři, čerwi, žáby;

Bůh tě naprav, bjdny Dugoniči!
 Řeknu, a pak wolám na správce,
 By už zamknul peklo swými kljči.

612.

Odpust že tak nedokonále sem
 Muky tyto wpletla we Znělky,
 A gen zlomky, částky, necelky,
 Tobě psala, i to s welkým děsem:

Neráda dljm w pekle, s bjdau, s Běsem,
 Tuby musely být Spanělky,
 Genž, gak bogů s býky přátelky,
 Djwagj se na bolesti s plesem:

Můg duch posud často omdléwáwal,
 Ale angel ambrau w kalichu
 Pokaždé mu posilněnj dáwal;

Wstaupila sem do pekla gen k cji
 Tomu, aby naši bez hřjchu,
 Cuzinci pak bez wýmluwy byli.

Když sme vyšli — geště přede branau
 Widjm klečet starce slepého,
 Wlasů bjých, raucha černého,
 Potokem ma selzy k nohám kanau;

Bil se w persy, kořil s opykanau
 Winau skutku swého bludného,
 Žel mi bylo geho tkliwého
 Losu, i gdu k němu na zeptanau:

„Padam do nog, ja sem Polak Gliński“
 Glinsky? — hotugte se k odgezdu,
 Dnes se končj byt váš nehostinský;

I hned sem ho k dceře geho wzala
 Odtudto, a wedla na hwězdu
 Která co woz pro nás tu už stála.

Tak hle známost krátkau ale gistau
 O těch swětech sem ti podala,
 Nediw se, že wjce poslala
 Z nebe sem ti, nežli z pekla listů;

Ach, a mámli wyznát prawdu čistau,
 Naywjc i z těch, gež sem opsala,
 W peklo gen zlost Němců weštwała,
 Těchto wěčných Sláwy ancikristů:

Nebo to se musj dáti Sláwě,
 Že lid gegj k Bohu náchylný,
 Tichý, dobrý, při maudré ge správě;

A když wtip můg rowné s rowným sljpá,
 Tak se mi zdá býti rozdjlný
 Němec a Slaw, gako dub a ljpa.

**O wy bratři, o wy sestry sladké,
Co ste žiwi geště na zemi,
Prosjm wolných ušj přegte mi,
Ať wám přidám naučenj krátké;**

**Warugte se onné cesty hladké,
Kterau Ďábel protkal sjtěmi,
Aby na nj zrádce s dušemi
Lapat mohel do swé pasti wrátké:**

**Podte sem hle příklad sobě bráti,
I k těm dobrým, i k těm šibalům,
Učte se swúg národ milowati;**

**Hučte Tatry hlas ten k Horám Černým,
Hučte Krakonoše k Uralům:
Peklo zrádcům, nebe Slawům wěrným!**

783278

